المواعظ ١٤

ورق ٣٢

س ١٧

ترجمه منهاج العابدين للامام الغزالي رحمه

مترجم كتاب الياس

بن عبد الله النهاني

من كتب الفقير علي عشقي

(٢٦٦١)

٥٠

جلد

بيطاش

١٢٥٨

ترجمة منهاج العابدين
للغزالي

HACI MAHMUD EFENDİ
BEŞİKTAŞ
Vakıf Kütüphanesi

T.C. Süleymaniye Kütüphanesi 1923

Süleymaniye Kütüphanesi
Kısmı | Hacı Mahmud ef
Kayıt No. | 3258

حمد جمیل بی حد • وشکر جزیل بی عد • اول خالق کونین • درا
رق تعلیله که کوهر مخلوقاتک وجودی • انک جودی بحرندن
بر قطره • وجمالی پرتوندن بر لمعه در • ومصنوعات کاینات
ونظام امور ممکنات • انک برلکینه ووارلغنه • دلیل قاطع و
برهان ساطع در • وصلوات بی غایات • وتحیات بی
نهایات • اول پیشوای امت ورهنمای ملت • پادشاه
تختکاه شریعت • آفتاب جهانتاب طریقت • وحقیقت
مرات صفات خدا • حضرت محمد مصطفی اوزرینه اولسون که
خاتم نگین نبوت • ومسندنشین مروت در ودنی بر ودر
برج قرابت • وکواکب ثواقب هدایت آل کرام واصحاب
عظام اوزرینه اولسون که بونلر اجلهٔ ممالک سیادت

واوله

واوله مسالک سعادت در اما بعد ای رهروان شریعت
وای سالکان طریقت وای طالبان حقیقت بلوک
وآگاه اولک که مدلول قرآن کریم وفرمان یزدان حکیم
بونکا اوزرینه درکه انسلر جن طایفه سی تعیینی وجودیله
متعین اولمقدن مطلب اعلا ومقصد اقصی حضرت رب
العزته خلوص نیت وشوق ومحبتله عبادت ایلمک در
تاکه کوکللری صیقل عبادتله مجلی اولوب مرایای اسما
وعبرت نمای اشیا اولالر وخاصه نوع انسان بو
ستکان کون ومکان کوتورمکه طاقت کتورمدوکی
امانت یوکنی متحمل اولموا امکان میسر اولا پس بوملا
مائده سی الله تعالی حضرتنه عبادت ایلمک در ودخی او
لیانک شعاری وانبیانک دلیلی دوردر رک وریانی وبورک
فرمانیدر نته کم کتاب کریمده بیورمشدر وانا ربکم
فاعبدون یعنی بن سزک ربکوزدن عبادتی بکا ایدک
زیراکه ربوبیت سبب معبودیت درودخی بیورمشدر
کم ان هذا کان لکم جزاء وکان سعیکم مشکو
را یعنی آیت سابقده وعده اولنان ثواب وحسن مآ

شرک اخلاص قلدوغکوز عبادتک جزاسی در سعیکوز
ضایع دکلدر لکن بو طریقتک ابتداسندن انتهاسنه واروبجه
نظر واثق وتأمل صادق ایله تفکر وتأمل قلسا ور بو سبیلک
سلوکی زحمتلی وقطعی مشقتلی بولورز عقباتی چوق وشدا
یدنه نهایت یوق بعیدة المسافة وعظیمة الآفة عوایقی ایلی
حد وقواطعی بی عد مهلکه‌سی بایانسز واعداسی اورافزوندر
هوا وهوس یولی کبی کشاده وآماده دکلدر واقعا مقتضای
حکمت بودرکه طریقت عبادت کمال صعوبت اوزرینه اوله
زیرا که سبیل جلیل جنت ومنهاج معراج سعادتدر بو
نک کبی دولت بی قیمت اولماز وبو نعمت بی محنت ویرلز
کورمزمیسین که کل شئ خاردن وکنج بی مار و عشرت بی عسرت
وراحت بی محنت کسبه میسر اولمز ودرد چکلمینجه درمانک قیمتی
بلنمز وجان ویرلمینجه جانان الکیرلمز وحدیث رسول صادق
بو معنای مصدقدر که بیورمشدر إنّ الجنّة حُفّت
بالمكاره وإنّ النّار حُفّت بالشّهوات یعنی جنت
اورتلمشدر زحمتلی ومشقتلی اشلرایله اول زحمتلی ارتکاب
ایلینجه جنت ویرلمز ودخی جهنم اودی اورتلمشدر مرادات

نفسله

نفسله اولادی آلرام ایدن کمسنه نک ولاجق یری جهنمدر
ودخی بیورمشدر الا وإنّ الجنّة حزنٌ بربوةٍ وإنّ
النّار سهلٌ بسهوةٍ یعنی جنتک یولی صربودر بو
قتوردر زحمتلو واریلور وجهنم اودینک یولی دوزدر بولور
آسانلقیله واریلور ودخی سالک احوالنه نظر ایلیه کورر
که غایتده ضعیف ونهایتده نحیف متمنده فاتر وعلاوه
قاصر عمری از وشغلی چوق سفری اوزاق وازقی یوق
دینی امری یاردمسز اولمز اهل دنیا معاونت ایتمز
بوتقدیرجه اول سالک دردمند وطالب مستمند بو
طریقتک صعوبتنه باقیوب وکندونک عجز وقصورینه
تلقت اولیوب اجتهاد تام واقدام مالاکلام ایله قطع
منازل وطی مراحل قلوب مطلوبنه ومقصودینه ظفر
یتسر اولورسه ابد الآباد زمرهٔ فائزین واصحاب خالدین
دن اولور اگر بویوله تحصیل اسبابه مباشر
اولیوب سلوکنده تکاسل وتکاهل کوستردی ایسه مقصود
فوت اولوب خسران ابدی وحرمان سرمدی حاصل
اولور نعوذ بالله السّمیع العلیم من ذلك الأمر

العظيم پس ايدى معلوم اولديكم حق تعالى حضرتنه عبادت
ايلمك دنياده اولو سعادتدر و بو دولتى فوت ايتمكوك
عاقبتى حسرت و ندامتدر و بو طريقك مشقتندن و
سالكك قلتندن و آفتندن سلوكه قصد ايدنلر نادردر و سا
لكلر ايچنده مطلوبه يتشنلر و كلنلر الا شول عزيزلردركه
حضرت واجب الوجود و مفيض الخير والجود انلارى
مجتبى و مقبول ايدوب ايلدى و توفيق و عصمتى ايله
هدايت ايلدى و فضل و كرميله جنانه و رضوانه ا و
لاشدردى ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَآءُ وَاللَّهُ
ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ بز عاجز و بيچاره و سرگشته و آواره
لردخى حضرت خلاق كائنات و مجيب دعوات خفيات
دركاهنده سكنت رخسارلرى مذلت خاكسارنه سوروب
تضرع و زاريلر قيلورزكه سرور اوليا و اصفيا و سيد
اتقيا و انبيا حرمتنه دار دنياده تقوى يولندن شاشورمه
و دار عقباده ديدارندن بزلرى ياشورميه آمين يا مجيب
السائلين وقتاكه بو طريق مشكلدر اوزركه نيچه
كورمديلر صاحب بصيرت اولانلر امعان نظر ايلديلر

بونك كيفيتى قطعى و موقوف عليه اولان امورلرى
اهليتدن و اسبابدن و سلامت جبلتدن و علمدن
و عملدن فى الجمله بو مطلوبك حصولنه ممد اولانلردن نه
وارسه يدى عقبه اوزرينه بولديلر و بلديلركه بو عقبه
لرى قطع ايتمينجه سالكلر طريقت يولنى سير ايدوب
حقيقت عالمينه ايرشمزلر لاجرم مشايخ دين رضوان
الله عليهم اجمعين بو يولك عقبه لرين و مخلصلرينى و مهلكا
تنى و منجياتنى بيان ايتمكيچون نيچه كتابلر يازديلر بعضينى
مفصل و بعضينى مجمل لكن مفصل اولانلر املالدن و مجمل
اولانلر نوعا اخلالدن خالى دكلدر و عن اجلادن امام همام
حجة الاسلام نور چراغ هدايت و دليل سبيل ولايت
جامع اركان علم و عمل المجيد كنوز رموز ازل اول عين معرفت
چشمه سنك آب زلالى مُحَمَّدُ بْنُ مُحَمَّدٍ الْغَزَالِي قدس الله
سره و افاض على العالمين بره مؤمنينه احياى دين
و طالبينه يقين حاصل اولمغيچون علما علم اربابلرين اجرا
ايليوب نيچه معتبر كتابلر تأليف و تصنيف ايلدكدن صكره
آخر عمرنده عبادت امرنده اجتهاد تام و اهتمام تمام كوستروب

بونك

فصل خطاب اولمغون **منهاج العابدين** آدلى بر
كتاب بلاغت نصاب تدوين ايلدى كه نظم عباراتى
حكم اشاراتى اوانى زلال معانى ارشاد ومبانى حصول
امانى فوائد درعلت املال اطنابدن خالى وكسوت
اخلال ايجازدن عاريدر وهر سطر جليل القدرى
عقد فرائد روحانى وزنجير قنديل قلب رحمانيدر وكوا
كب ابواب كتابى هدايت مآب مانند اصحاب نبى مختار
بايهم اقتديتم اهتديتم معناسنى اظهار ايدر وقتى كه
بو دردمند واى ومستمند جانى **الياس بن عبد الله**
المعانى بو كتاب مشكين نقابك جمال بركمالنى فرائد عقا
اهل سنت برله محلى وزخارف اراجيف بدعتدن
مبرا كوردى وجمايل روشن عيانى طريق تصوفدن
كافى وطالب دردمنده شربت شافى وهر معناى
مشار اليهسنى ائمه دين ايچنده مجمع عليه بولوب بو خاطره
خطور وضميره عبور ايلديكه ديباى زيباى عربيدن چيقا
روب قباى رعناى روميله تزيين قلا تاكه لسان عربيده
تام وزبان تركيه قادر اولان عاشق صادقلره لباس مألوف

وكسوت

وكسوت حروف ايچنده عرض جمال ايتدوكى احوالده صورت
الفت كوستروب ازاله وحشت ايليه اكرچه بو عبارتلرى
معتاددركه نهادمده اول استعداد يوغيدى كه اكابر عظامك
كلامنى فهم ايليوب ترجمان لسان ارباب عرفان اولايدى
لكن اول امام همامك روح پرفتوحندن استمداد واستعداد
ايليوب بو سبيلك سلوكنه اقدام تام كوستردى وبو كتاب
مستطابك معناى سعادت ايماسنى واسنى عامه انسانه فهمى
آسان وافادهسى يكسان اولمق ايچون لباس استعارهدن
عارى وكسوت كنايهدن مبرا ايلدم وهر كيم كوش هوشيله
مستمع اولوب فحواسندن منتفع اولا شيخ مرشدك
مشربندن ذوق الوب عالم ملكوته كمال ذوق حاصل قلدقده
بو ضعيف وكمينى لطفله ياد ايليوب دعاء خيرله روحنى
شاد ايليه مؤمنلر الله تعالى جل وعلا اعصرلرنى دنياده
رضاسندن واخرتده لقاسندن مستبشر ايليه **آمين يا معين**
ودخى مكارم اخلاقله مشهور آفاق اولان اكابر دوران
وافاضل اعياندن متضرع ومأمول ومتوقع ومسئولدركه
بو فقير حقير معترف بالتقصيرك جرايمنى ذيلنى افشا ايمكله

عیبنی ستر ایده‌لر نوتیر تشهیر ایتمیه‌لر دست عنایتله خطالرینی
اصلاح ایدوب دامن کرم ایله عیب پوش اولالر مقدما
بو کتابه شروع ایدنلر سلوکنده بصیرت اوزره اولمیجون
حضرت امام اول کلامنده اجمالا اسانیله اشارت ایلدی
و بیوردی که تحقیق عبدک عبادته اچون اول مرده متنبه
اولوب طریق سلوکه متوجه اولدوغی اولور که الهام ربانی
و توفیق یزدانی ایله انک کوکلنده أَفَمَنْ شَرَحَ اللهُ صَدْرَهُ
لِلْإِسْلَامِ فَهُوَ عَلَىٰ نُورٍ مِنْ رَبِّهِ ایتدوک معناسی ظهور ایدوب
قلبی اول نور ایله منشرح و منفسح اولور و حضرت رسول صلی الله
علیه و سلم بو معنایه اشارت ایدوب بیوردیکه إِنَّ النُّورَ
إِذَا دَخَلَ الْقَلْبَ انْفَسَحَ وَانْشَرَحَ فَقِيلَ يَا رَسُولَ اللهِ
هَلْ لِذَلِكَ مِنْ عَلَامَةٍ تُعْرَفُ قَالَ التَّجَافِي عَنْ دَارِ الْغُرُورِ
وَالْإِنَابَةُ إِلَى دَارِ الْخُلُودِ وَالْاسْتِعْدَادُ لِلْمَوْتِ
یعنی نور بر مؤمنک قلبنه عبور ایلیه اول کوکل کنکشلک و
کشاده لک کلور و انشراح حاصل اولور دیدیلر که یا رسول الله
انک بر علامتی وارمیدر که انکله بیلنه بیوردیکه دار غروردن
بیجنور اولوب دار خلوده رجوع ایلکدر و اولمزدن اوک

اول

اولومه براقلنمقدر تحقیق که بر عبدک خاطرینه بو معنی ظهور ایلیه که
کندو نفسنی نجه درلو نعمتلر ایچنده مستغرق کورودین
حیاتدن و نطقلردن و علملردن و قدرتدن و سایر معانی شریفه
ولذات لطیفه‌دن نه وار ایسه و دخی کندو وجودی نجه اعضالر
دن و مختلفلردن سالم کوروبن امدی بو نعمتلرک بر منعمی
واردر و بو انعامدن بنی بر صقلایجی واردر قولانه کلدیکه
بندن شکر نعمت و ادا خدمت طلب ایدر اکر اوانده
صورت غفلت کوسترسم و بو نعمتلری بندن زایل ایدر ینه
مختلف اندر ویرر دیسه و بو معنای تصدیق اولنمیجون
رسول صادق کوندردی انواع معجزات و اصناف کرامات
ایله اظهار دین ایلدیکه و خبر ویردیکه بنم بر تکرم واردر
عَالِمٌ دُرْ قَادِرٌ دُرْ مُرِيدٌ دُرْ حَيٌّ دُرْ مُتَكَلِّمٌ دُرْ سَمِيعٌ دُرْ
بَصِيرٌ دُرْ وَاحِدٌ دُرْ کورز ایسه‌ڭز امرنه امتثال ایدنلره ثواب
ویروب عصیان ایدنلره عذاب ایدر و جمیع اسرار و ضمائر
و افکار دوری بیلور مهماتری قایرور انک امرینه مخالفت
ایدرسم حالم نجه اولور دیو قایورسه و دخی فکر ایلیه که بو خبر
ویردوکی نسنه‌لر تعقل ایتدیکده عقلی دخی انبیانک یلانسز سویلک

شانی و کلدوکی لاجرم اول عبدک کوکلنده آخرت
اندیشه‌سی جوش ایلیوب کندو احوالنی قریباً باشلر بو مرتبه‌یه
خاطر المتزع درلر بو درجه‌یه یتیشنلر اضطرابه و انتباهه دوشوب
اندن عذری منقطع اولوب وزرلرینه حجت مقرر اولور
غفلت و یحوسندن اویانورلر و حصول امان نیل میسر
اولور انی تدارکه یورلر اثرندن مؤثره استدلال ایتمکه متوجه
اولورلر نته کم امیر المؤمنین عمر رضی الله عنه بیورورکه اَلْبَعْرَةُ
تَدُلُّ عَلَى الْبَعِيرِ وَآثَارُ الْمَشْيِ تَدُلُّ عَلَى الْمَسِيرِ وَهٰذَا
الْمَوْكِبُ السُّفْلِيُّ وَالْهَيْكَلُ الْعُلْوِيُّ أَمَا يَدُلَّانِ عَلَى
الصَّانِعِ الْجَلِيلِ یعنی دوه‌نک قیقی دوه وارلیغنه دلالت
ایدر و یولده واقع اولان ایزلر یولجیلره دلالت
ایدر ایمدی بو زمین و آسمان صانع دانای توانایه نیجون دلالت
ایلمیه بو حالت مذکوره طریق عبادته سالکلره هجوم ایلین
عقبانک اولیدر بو که عقبه علم و معرفتدر طالب
حق اولانلره لازمدر که بو عقبه‌یی قطع ایده‌لر دلایلده حسن
نظر قلماغله و علمادن استفاده ایتمکله و صلحادن
استدعاء دعا ایتمکله و استمداد همت قلماغله زیرا که بونلرک

رهبرلری و دلیل سبیل معرفت و سراج وهاج امت و آفتاب
جهانتاب ملت در بو تقدیرجه طالبلره یقین حاصل اولور که
بو عالمک البته بر صانعی واردر که انک شریکی یوقدر مجموع مخلوقاتی
وارلغه قلعتین کتوردن و بو درلو درلو نعمتلری انعام ایدن
و بزه عبادت و شکر نعمت امر ایدن و کفرندن و معصیتدن
نهی ایدن و وعد ثواب و وعید عقاب ایدن اولدر و بو
علم یقین حاصل اولدقدن صکره وجه مزبور اوزرینه مذکور
مولایه عبادت ایتمک ضروری اولور و امرینه امتثال ایتمکه
صورت اهتمام کوستررلکن نه وجهله خدمت ایتمک کرکدوکی
و قولکی عمل بیورمشدر بلمزکه بریه کتوره بالضروره عاسرت
شوبه‌نک فرایضنی و واجباتنی و سننی و آدابنی ذکر ایتمکله
مشغول اولورتا که شرایطی ایله خدمتی یرینه کتوره‌ب مولاسی
حضورنده مقبول اوله عبادتی زمرنده تکمیل معرفت قلدقدن
صکره عبادته براقلنور لکن حالا نظر ایدر کندو یی نجاست
جنابت ایله ملوث و جنابت ذنوب ایله صاحب حدث کورب
ایدرکه بن بنده عاصی بو نجه معاصی ایچنده مولامه نه وجهله
عبادت ایده‌یم امدی اول توبه ایده‌یم کندوکی احمدن

پاک اولوب عبادته لیاقت کسب ایده‌ین بو زمینی خدمت
ایشکنده خاک ایده‌ین دیر بو راده سالکلره عقبهٔ توبه
استقبال ایدر لازم کلور که اول عقبه‌دخی قطع ایلیه
تا که مقصوده واصل اولا بو تقدیرجه قلدوغی کناهکری
الکوب درویلاه ایدوب کوزی یاشنی سیلاب ایدر
اتدوکی اشلره پشیمان اولور تضرع وزاری قلور مولا
سندن مغفرت استر پس حق تعالینک حسن توفیق
وکمال عنایتیله کناهدن پاک اولور بو عقبه‌دن دخی خلاص
اولدقدن صکره عقبهٔ عوایق هجوم ایدوب مطلوبه
مانع اولور لاجرم واجب اولور که بو موانعی دخی دفع ایلیه
ایلا اولسه تأمل ایدر کورر که کندویه مانع اولانلر درت
نسنه‌در بری دنیا وبری خلق بری شیطان وبری نفس اماره
در بو درت مانعی درت معاونله دفع اتمکه مشغول اولور
اول درت معاونک بریسی دنیادن تجرد بری خلقدن تفرد
بری شیطانه محاربه بری نفسی مخالفتدر لکن نفسی مخالفت
سایرلرینه مشکلدر شول سببدن که بونلردن تجرد ممکن دکلدر ودخی
شیطانکبی بالکلیه قهر ایلمک میسر اولماز زیرا که روحک

مرکبیدر بونسز منزل آلنماز لکن عبادته امرنده موافقت ایتمز
هوا کبی ضد خیر اوزرینه مجبول اولدوغی اجلدن بو تقدیرجه
لازم اولور که تقوادن لجام اوروب تا که سرکشلکنی ترک
ایدوب مطیع ومنقاد اولا سالک مرادنده سالکه زحمت
ویرمیه وهالک ومغاک یدده رکبینی ورطهٔ هلاکه دوشورمیه
بو عقبه‌دن دخی نجات بولوب فارغ اولدقدنصکره عقبهٔ
عوارض قرشولار وطالبلرین کندویه مشغول قلوب عبادتدن
الی قور پس بو عقبه‌ده دخی تأمل صادق قلوب کورر که بو دخی
درت نوع در بریسی رزقدر که نفس انی طلب ایدر که
قوام بولنه رزقلردن خود دنیادن واهلندن عزلت ایلیم
رزقم بکلمدن حاصل اولوردیو تشویش دوشور بریسی
دخی شول نسنه‌لردر که خاطره خطور ایدر خوفدن ورجادن
ومطبوعاتدن ومکروهاتدن عواقب امور مبهم اولدوغی
اجلدن صلاح قنده در فساد قنده در بلمز بو کنده وکم بیلور
وقت اولا مهلکه‌ده دوشم دیو مضطرب اولور بریسی دخی
شول شداید ومصایبدر که هر طرفدن عارض اولور
خلقدن عزلت وشیطاندن مخالفت ونفسدن مخالفت سببندن

بعضی غلق و غصه لر چکر و بعضی محنتلر و مشقتلر کورر بریسی دخی
شول قضالر و بلالردر که حق تعالی طرفندن نازل اولور
نفس اماره جزع و فزع مبادرت ایدوب مکاره کوریجک
قلقله و فساده مبادرت ایتدوکی سببدن سالکک سکینک
باشنه بعض حاللر کتورر لابد محتاج اولدیکی بو عقبه دخی
قطع ایلیه ورتبسنه ایدرزق قامرنده حق تعالی یه توکل
ایلیه مقام خطرده اموری حقه تفویض ایلیه حلول شداید
قتنده صبر جمیل قلا نزول قضا دمنده حسن رضا کوستره
بو تقدیرجه اول عقبه دن دخی خلاص اولور بعون الله و
توفیقه و تأییده لکن بوندن صکره عبادته شروع ایلدکده
کندو نفسنی آخرت امرنده غافل خیرلو اشلره کاهل شروع
شوره بالطبع مایل کورر امور عباده فتور کوستروب
دایما راحت و حضور استر ایلیه اولنه بوکه بر محرک کرکدر که
شوق و ذوق طاعته سوق ایلیه و بر زاجر کرکدر که معصیتدن
منع ایلیه اول الله تعالینک عابدلره وعده قلدوغی
انواع مثوبات و کراماتک رجاسی محرک اولوب نشاط
و سرور اوزره عبادته سوق ایلر و حضرت جلیل و جبارک

کناهکار اولانلر ایچون خبر ویردوکی عذاب جحیم و عقاب
الیمک قورقوسی معاصی و مناهیدن زجر ایدر بو کا عقبه
بواعث دیرلر بو عقبه دخی قطع ایدنلر بلا مانع ولا عایق
عبادته طالب و راغب اولوب کمال شوق اداسنده مداومت
کوسترر لکن بو درجه ده ایکی اولو آفت هجوم ایدر بریسی
ریا آفتی و بری عجب آفتیدر کاه اولورکه عبادتنی خلقه
کوستروب کندویه صالح دیدکلری سببدن فرح کسب ایلر
بونکله طاعتنی افساد ایدر کاه اولور که عبادتنی امر عظیم
اعتقاد ایدوب انک سببیله کندوی مکرم کورر مقابله سنده
کرامتلر توقع ایلر و عجبله عملنی ابطال ایدر و مثوباتنی تلف قلورلر
بو کا عقبه قوادح دیرلر بونی دخی لازمدر که قطع ایدهلر
اخلاص عمل و اعتذار قصور قلالر و کندویه خدمت تکلیف
اولنده و عن اولونعمت و عظیم منت بیلهلر و حق تعالی حضرتنک
اولولغنه نسبت و دنیاده ویردوکی و آخرتده وعده قلدوغی
نعمتلره نسبت عبادتنی امر محقر کورهلر بو تقدیرجه اکثر
اشلدکلری عمللر جمیع آفتلردن سالم اولوب کما ینبغی حاصل
اولور نظر ایدرلر حضرت مولانک منتلرینه و نعمتلرینه بی پایانسنه

کندولری مستغرق کوردلر شول جهتدن کە عوارضدن عصمت
و مواقعدن حراست و قواطعدن برائت میسر اولدی
کندولرینی توفیق عبادت و خلوص نیتلە آراستە و
پیراستە بولدیلر زَائِلَه اُولَه قورقدیلر کە ناکاه بو نعمتلرک
شکرینی یرینە کتورمیوب صورت غفلت کوستردکلرە کفران
نعمت اولمغە سبب بو نعم جزیلە زائل اولوب ماهولرە و علمسز
مرتبەسندن تنزل ایدەلر لاجرم عقیب حمد و شکر انعام
استقبال ایلر بی اول عقبەدخی قطع ایلمک واجب اولور
کثرت حمد جمیل و وفرت شکر جزیل ایلە فلاح تعالی حضرتلرینک
ویردوکی نعمتلرە اورزینە تا کە اول مواید پرفوایدیو متوافق
متزاید اولە وَفَّقَكَ بو ذکر اولنان عقبەلردن خلاص بولنسەلر
اخص خواص سالکین منتهای اولوب مطلوب و مقصودلرینە
حاضر و مهیا کوردکلری منوال اوزرە مسرت ایچندە بولنوب اورزینە مواهب و منت
فلا جرم کندولرینی صحرای شوقدە و عرصە محبتدە بولورلر
طاوس جنان کبی روضە رضوان و بستانلارندە جولان
ایدرلر مجلس مناجات وصف آرا اولوب مصاحب صدور و
جلیل القدر اولورلر مرتبە انبساط و بساط انبساطدە

منظو

منظور رحمان و مقبول یزدان اولوب علو درجات و سمو رتبە
حاصل قیلورلر ایام بقالرندە تحصیل دنیادە و تقلیل عقبادە
اولوب مساعە قناعت مترقب نعمی بغایە اولورلر و دنیای
دنیە نظرلرندە جیفە خبیثە کبی کورینوب بالکلیە نفرت ایدرلر
علا و اعلایە شوقلری غالب اولوب جان و کوکلدن مولا
طالب اولورلر و ملایکە مقربین حضرت رب العالمین
طرفندن روح و ریحان و بشارت رضوان تحفەلریلە
زیارت ایدوب بیوور احسندن حضرت رب العزت و
ریاضین جنت دعوت ایدرلر نور رتبەدە غشاوە بصردە
بصیرت مرتفع اولوب عالم ملکوتە نظر ایدرلر کندولرکون
بر اولو نعیم و ملک عظیم کوردلر کە نعم دنیا و ملک بی بقا
انلرک قاتندە دانە خردل قدر اولمی کورینور و حضرت
خلاق کاینات و مدبر امور ممکنات قبلندن الطاف کافی
و اعطاء نامتناهی فایض اولوب بر درجەیە ایواز و اکرام
و انواع انعامە واصل اولورلر کە جزو جزوەدان و نقش
مدرکە انسان تحریر قلم ترزبان و تقریر لسان فصیح البیان
شرح ایلمکدن قاصر و متحیردر زهی سعادت عظمی و موهبە کبری

اول بنده مسعوده که بو ملکه یی رهبوط و مقام محموداکا
مستر اولیب ابد الآباد ازو یاد دعوت شایان و لثنا اولا حضرت
سلطان بارگاه ازل وفیاض حیاض بوستان لم یزل دن متضرع
و متوقع درکه بو نعم جزیله و قربت جلیله بز بنده لرینه دخی
جمیع امت محمد و جماعت ملت احمد برله میسر و محصل قلیه
وَمَا ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ و دخی علوم زدن بزله منتفع
قلوب و صفت سما علی قانع اولانلردن قلیه تا که قیامت
کوننده علم موفقو بزه حجت اولوب مستوجب عقوبت
اولمیاوز و دخی توفیق علی نصیب القلوب دنیاده رضا
واخره ده لقاسن میسر ایلیه امین یا دلیل المتحیرین و بعد
سلوک طریق دین و عبور منهاج عابدین یدی عقبه در
اوزرینه ایدوکی تقریر سابقدن معین و مبین اولدی
حضرت امام همام بو کتابی یدی باب اوزرینه ترتیب ایلدی
و هر بابده بر عقبه نک احوالنی و کیفیت خلاصنی بیان ایلدی
تا که عباد بولنده پویان و قرب منزلت ستاعینی جویان
اولانلر سهولت و سلامت برله بو عقبه لری قطع ایدوب
مطلوبلرندن و مقصودلرندن منقطع اولمیه لر نته که ذکر ینا

الباب الاول فی عقبة العلم باب اول عقبه علم بیاننده در
الباب الثانی فی عقبة التوبة باب ثانی عقبه توبه بیاننده در
الباب الثالث فی العوائق باب ثالث عقبه عوائق بیاننده در
الباب الرابع فی العوارض باب رابع عقبه عوارض بیاننده در
الباب الخامس فی البواعث باب خامس عقبه بواعث بیاننده در
الباب السادس فی القوادح باب سادس عقبه قوادح بیاننده در
الباب السابع فی الحمد والشکر باب سابع عقبه حمد و شکر بیاننده در

الباب الاول فی عقبة العلم سنبین [illegible] علی
التفصیل بعون الله الملک الجلیل الجمیل یعنی باب اول علم
عقبه سنک بیاننده در ای سالک کشی که زینده عبادت
ایدوب علوم [illegible] استرسن و جهنم عذابندن خلاص و حق تعالی
قاتنده من الخواص اولمق قصد ایدرسن سنک اوزرکه اول
لازم اولان اولدر که علم اوکره سن زیرا که علم بو دینک قطبی
و بو ثمره نک لبیدر و دخی بیلگل که علم و عبادت ایکی دلو کوهردر
انلری تحصیل ایچون در که کوکلردن منزل اولان کتابلر و حق [illegible]
رسل ارسال اولنان پیغمبرلر انلره بویرلر و کوکلر یرده و کوکده اولانلر
حکمی بونلر ایچون در نته کم حق تعالی حضرتی قرآن

کریمه‌ده بیورر که الله الذی خلق سبع سموات ومن
الارض مثلهن یتنزل الامر بینهن لتعلموا ان الله
علی کل شیء قدیر وان الله قد احاط بکل شیء علما
یعنی الله تعالی یدی قات کوکلری و یدی قات یرلری یوغکن
وار ایلدی و بونلرک آرالرنده امری و قضاسی جاری اولور
و حکمی نافذ اولور تا که بیلسز که الله تعالی حضرتی هر شیئه
قادردر و دخی هر شیئک حقیقتی بیلور خبرده گلمشدر که
داود نبی علیه السلام حق تعالی‌یه سؤال ایلیوب دیدیکه یاربی
بو خلقی نیچون خلق ایلدک حضرت رب العزتدن جواب گلدیکه
کنت کنزا مخفیا فاحببت ان اعرف فخلقت الخلق
لاعرف یعنی بن بر گیزلو گنج ایدم سودم که بیلنیم بو خلقی
یاراتدم که بنی بیله‌لر پس بو آیت کریمه‌دن و بو حدیث شریفدن
معلوم اولدیکه زمین و آسمان و سکان کون و مکان
وادی عدمدن چقوب صحرای وجوده گلدکلری مقصود اصلی
حق تعالی حضرتی ذات و صفاتنی بیلمکدر و دخی بو ایکی شاهد
عادل ایله ثابت اولدیکه علم بو جهان صدفنده بر عزیز و شریف
گوهردر که عالمده آنک بدلی یوقدر بهاسی یوقدر و دخی حق تعالی

بیورمشدر که وما خلقت الجن والانس الا لیعبدون
یعنی جنی و انسی بکا عبادت ایتمکیچون یاراتدم غیری نسنه ایچون
یاراتمادم بو آیتدن دخی ثابت اولدیکه وجود ثقلیندن
مقصود معبود بالحقه عبادت ایتمکدر لکن عبادت موقوفدر
اولرز بو تقدیرجه آیت کریمه‌نک معناسی وما خلقت الجن
والانس الا لیعبدون بعد ان یعرفون یعنی بنی بیلدکدن
صکره عبادت ایتمکیچون یاراتدم غیری نسنه ایچون یاراتدم
دیمک اولور و دخی ثابت اولدیکه علمک عبادتدن دخی
حق تعالی قتنده بر عزیز و شریف گوهردر که آنک بدلی یوقدر
پس آیدن مقرر اولدیکه علم نافع و عمل صالحدن اوزکه نسنه
یوقدر ایلا اولسه هر عبده لازم اولدیکه بو ایکیسندن غیری
نسنه‌یه مشغول اولمیه زیرا که بونلردن غیریسی عمل باطل و شغل
بی حاصلدر و دخی بیلکل که بو ایکی گوهرک اشرفی و افضلی علمدر
نتکم حضرت رسول صلی الله علیه وسلم بیورر که فضل العالم
علی العابد کفضلی علی ادناکم یعنی عالمک عابده
اوزرینه فضلی بنم کبیدر ادناکز اوزرینه و دخی
بیورر که نظرة الی العالم احب الی من عبادة سنة

صیامها وقیامها یعنی بر کره عالمه نظر ایلمک بنم فایده
سوکلودر بیڭ یل عبادت ایلمکدن کوندز صایم کیجه قایم اولهرق
ودخی بیورر که الا ادلکم علی اشرف اهل الجنة قالوا
بلی یا رسول الله قال هم علماء امتی یعنی سزه بلدوره‌یم می
اهل جنتک اشرفی کملردر دیدیلر که یا رسول الله بیورک دیدیکه
انلار بنم امتمک عالملریدر ودخی بیوردیکه اطلعت لیلة المعراج
علی النار فرأیت اکثر اهلها الفقراء قالوا یا رسول
الله امن المال قال لا من العلم یعنی معراج کیجه‌سی اهل ناره
مطلع اولدم اکثرین فقرا کوردم دیدیلر که یا رسول الله مالدن می
فقیرلردر بیوردیکه یوق علمدن فقیرلردر امدی بو حدیثلردن
معلوم اولدیکه علم عبادتدن افضلدر لکن هر عالمه واجبدر که
علمیله عمل ایلیه والا علم ایلمک عبادتشو اولور زیرا که علم شجره
منزله‌سنده‌در وعمل اثره منزله‌سنده‌در اگرچه شرف شجرکدر
اصل اولدوغی جهتدن لکن فایده ایلمک ثمرله حاصل اولور
بو تقدیرجه لازمدر که هر عبدک اکتسابندن ودخی حظی و نصیبی
اولا یالکوز بر سبیل قضا حاجت تمیزیا کاکنده ونه بولوردن
فایده حاصل اولا نته کم حسن بصری رحمة الله علیه دیدی که

اطلبوا هذا العلم طلبا لا یضر بالعبادة واطلبوا
هذه العبادة لا تضر بالعلم یعنی بو علمی طلب ایلک
بر وجهله که عبادته مانع اولمیه وعبادتی طلب ایلک بر وجهله
که علمه مانع اولمیه بو جمله‌دن معلوم اولدیکه ایکیسی بله کیتمیش
یالکوز برینک فایده‌سی یوغیمش ودخی بلکل کم حضرت رسول
صلی الله علیه وسلم بیورمشدر که العلم امام العمل والعمل تابعه
یعنی علم عملک امامیدر وعمل انک تابعیدر وقتا که علم اصل و
متبوع اولدیسه لابد اولدیکه علم مقدم اوله عبادت
اوزرینه زیرا که عبد اولا اول معبودی بلمک کرک اندن
عبادت اتمک کرکدر نه کیفیتله عبادت ایلسون شول کمسنه
که معبودینی اسماسی وصفاتی ایله بلمیه ومولاسی حقنده واجب
ندر محالدر ودر ادراک ایلیه وقتا اولور که حق تعالی حقنده
بر سنه اعتقاد ایدر که اندن منزه‌در العیاذ بالله انک کبی
عبادت سبب شقاوتدر اول اعتقاد باطل سوء خاتمه‌یه سبب
اولور زیرا که خاتمه ایکی مرتبه اوزرینه‌در اولکیسی اولدر که
سکرات موت حاضر اولدوغی حینده اعتقاد واجب ولان
امرلرده کشینک قلبنده شک ویا انکار واقع اولور اول حالده

ایکن ملک الموت روحنی قبض ایدر اول عقوده شک و
انکار عبیده حق ارسنده ابدی حجاب اولوب اول حجاب
سببیله بعد دایم حاصل اولور مخلدون فی النار اولور نعوذ بالله من
ذلک اگر خطا اولوردیکم حالت نزعده ایکن اول کشینک قلبنه ملاحظه
عصیان و شهوات دنیا و لذات نفسانیه عارض اولور
اگرچه اصل ایمان زایل اولمز اما اول حالده قلبی انلاره مشغول
اولوب حق تعالی ملاحظه سی بالکلیه خاطرندن گیدر اول حالت
زایل اولمادن اتفاق روحنی قبض ایدرلر ایلا اولسه حالت
دنیایه قلبی میل ایلدوکی سببدن حقیله کندو ارسنده
حجاب حاصل اولوب اول حجاب مقدارنجه عذاب واقع
اولور اگرچه اصل ایمان اولدوغی سببدن آخر الامر عذابدن
خلاص اولور بو تفصیلدن معلوم اولدیکه هر کشیه
واجبدر که دنیاده مبدأ و معادی کما هو حقه بیله تا که اول علم
سببیله سکرات موت اردلرندن سهولتله خلاص بوله
زیرا که کشی ما علقده نه نسنک اوزرینه اولورسه موتنده
دخی انک اوزرینه اولور نته کم حضرت رسول صلی الله علیه
وسلم بیورر که تموتون علی ما تعیشون وتحشرون

علی

علی ما تموتون یعنی حیاتکزده نه نسنک اوزرینه اولورسکز
موتکز انک اوزرینه اولور و موتکز نه نسنک اوزرینه
اولورسه حشرکز دخی انک اوزرینه اولور امدی کشینک
ما علقده اعتقادی پاک اوزره اولسه حالت نزعده دخی
اول اعتقاد اوزرینه اولور و دخی مفسرلر یثبت الله
الذین آمنوا بالقول الثابت آیتنک معناسنده دیمشلردر که
الله تعالی حضرتی مؤمنی قول لا الهی ایله درست ایدر ایمانده
توحیدله ثابت قلور بری تسلیم روح ایدرکن بری منکر
ونکیره جواب ویررکن بری قیامت کوننده حساب ویررکن
بری صراط کوپروسن کچرکن و دخی بلکل که الله تعالی حضرتنک
ذاتی و صفاتی و افعالنی بلدکدن صکره لازمدر که امور
شرعیه دن نه نسنک اوزرینه که اشلمسی واجب و لازم ایسه
تا که وجه مأمور اوزرینه عمل کتورمک ممکن اوله و دخی
مناهی شرعیه دن نه نسنک اوزرینه که ترکی واجب و لازم
نه وجهله نهی اولنمش بلمک واجبدر تا که انلردن اجتناب
ممکن اوله و الا شول طاعتلری بجا کتورمسی
که انک ماهیتن و کیفیتن بلمیه و شول معاصیدن صاقنمسی

نجه منع ایدهسن که انک معصیت ایدوکن بلمیین بو تقدیرجه
سنکا اوزره که واجبدر که علوم شرعیهدن طهارت وصلوة
وزکوة وصوم وحج کبی دخی نه وار ایسه جمیع شرایطلری وارکانی
ایله اوکرنهسن تا که وضو صابوز اولوردیه عمل کتورمک سنکا
آسان اوله نجه امرلر وار در که مدت معینهده ادا ایتمکسن
جرک بو فوتکه علوکی افساد ایدرسن انی عبادت صانورسن
ودخی وقت اولور که بعض مسئلهده مشکل اولور انی سؤال
ایده بلمکسه بولیمزسن علملری ترک واجب ایدرسن نجه اشلک
ترک ایدوکین بلمدوکک اجلدن ودخی اعمال ظاهرهدن واجب
اولدوغی کبی اعمال ظاهرهیه مدار اولان اعمال باطنه که
اعلاوه اعمال قلب درلر دخی بلمک سنکا اوزره واجبدر
مثلا توکل وتفویض وصبر وتوبه واخلاص دخی بونلره بکزر
نه وار ایسه تمامی کلسه کرکدر ان شاء الله تعالی ودخی
اعمال باطنهدن شونلرکه بونلرک اضدادی اولمشدر اظهاری
دخی بلمک لازمدر تا که احترازی ممکن اوله مثلا سخط وامل
وریا وکبر وعجب ودخی بونلره بکزر نه وار ایسه تمامی کلسه کرکدر
ان شاء الله تعالی و بو ذکر اولنان اعمال باطنهنک

فرضی

فرضی ایدوکله قرآن کریمده نص وارد اولمشدر نته کم حق تعالی
حضرتلری بیورر فتوكلوا إن كنتم مؤمنين یعنی توکل
ایلک اکر مؤمن اولدیکوز ایسه بو آیتدن توکل وتفویض
فرض ایدوکی کلاندی زیرا که امر مطلق فرضه دلالت ایلر
ودخی بیورر که واشكروا لله إن كنتم إياه تعبدون
یعنی الله تعالییه شکر ایلک اکر عبادتکوزی اللهه مخصوص
قلدوکوز ایسه بو آیتدن رضا فرض ایدوکی بلندی زیرا که
شکر رضانک فرعیدر ودخی بیورر که واصبروا إن الله
مع الصابرين یعنی صبر ایلک که الله تعالی صبر ایدنلرلهدر
بو آیتدن صبر فرض اولدوغی فهم اولندی ودخی بیورر که
توبوا إلى الله توبة نصوحا یعنی الله تعالییه بر توبه
ایدک که اول توبه صدق ناصح اوله بو آیتدن توبه فرض ایدوکی
محقق اولدی ودخی بیورر که وتبتل إليه تبتيلا یعنی
عبادتکوزده الله تعالییه مخلص اولک بو آیتدن دخی اخلاص
فرض ایدوکی بلندی وچونکه بونلره ارتکاب اضدادندن اجتناب
میسر اولمزیسه واجب اولدیکه اضدادندن اجتناب ایدهوز
بو تفصیلدن معلوم اولدیکه اعمال ظاهره نه وجهله فرض اولدیسه

پر اولو فیها حتوره لکن اکثرومز بونلردن غافلردر بر قصبه
دخی بودر که تطوعاته و نوافله مشغول اولورز اوورده فرض
فرض اولانی ترک ایده رز و فریضه ترک اتمک معصیت
ایدوکنی بلورکن نافله عبادتله علو مرتبه طلب ایده رز
فرایضی ترک اولندوغی قدر مارزه اولدی بلکه نوافل
فرایضی اسقاط ایلر حق تعالی بیوردوغی طلو نما یوب کیزد
بلدوکومز اشلمک ایله قربت حاصل اولماز بونلردن دخی مشکل
اولورکم بعض معصیتلر اشلورز انی عبادت صانورز مثلا
طولانی معصیت محضدر لکن انی خیریت صانوب علاکتو
دوزر فرقی ایده مدوکومز سببدن ودخی جرح وسخط که معصیت
مصدر تضرع وابتهال صانوب اکا اوورز مداومت قلورز
ودخی بعض معصیتلر اشلیوب حق تعالی قتنده عذاب الیمه مستحق
اولورز حال بودر که بر ایلاری عبادت صانوب ثواب
عظیم توقع ایده رز موجوز اولورز عبادت ندر معصیت
ندر بلدوکومز اجلدن نعوذ بالله من ذلک الوقوع فیها حجة
الفضاحة ودخی بلکه اعمال باطنه نك اعمال ظاهره یه
علاقه‌سی واردر بعضی اصلاح ایدر و بعضی افساد ایدر

اعمال باطنه دخی اول وجهله فرض اولسون اعمال ظاهره یه
امر ایلمش مولادر اعمال باطنه یه دخی امر ایلمش و انك حقنده
نازل اولان کتابدر بونك حقنده دخی نازل اولان آیت
امدی نه وجهی واردر که صوم و صلوتی کندو یره فرض
بلوب ارکان و شرایطنی رعایت ایله ادا ایده وز و صبرنی
و توکلی کندومزه فرض بلیه وز احکامنی و شرایطنی یرینه
کتوروب عمل ایتمه وز بلکه بو فرضلری ایدوکنی بر کز فکر
اتمیه وز نه دلیل ایله دکیمک فتواسنی ایله ترک ایده وز حضرت
یزدان حکیم قرآن عظیمنده مدح ایلیوب زهد و
وحکمه دیدوکی علومی که محبت دنیایی قلع ایدر تو
ریاست هواسنی قطع ایدر و محبت حق برله کوکللری
طولدورر صاحبلرینه خوف و خشیت ویرور انلری بالکلیه
ترک ایده وز و بر علمه مشغول اولاوز که پادشاهلر قتنده
انکله صاحب صدر اولاوز و جلیل القدر اولمق طلب ایده وز
و وسیله مناصب و ذریعه مراتب علو و دنیاده مال جمع
کسب ایدوب اجرته طمع خطبه اولاور اول اینده حقیقت که
جمله عالمك قدرتی هیبتندن دیترر بونلرم آنوکومز

مثلا اخلاص مصلح عملدر اصلاح ایدر و عجب و ریا مبطل
عملدر ابطال ایدر اما اولنلر واجب اولدیکه بونلرک
علاقه‌لری نه کیفیتلردر و تأثیرلری نه وجهلدر و مفسدلرندن
ضبط عمل ایتمک نجه میسر اولور بیلور زیرا که عمل صالح مفسدلرندن
سالم اولمیه سعادت عبادت شقاوته مبدل اولوب خسران
عظیم حاصل اولور نته کم حضرت رسول صلی الله علیه و سلم
بیوردیکه نوم علی علم خیر من صلوة علی جهل فان
العامل بغیر علم یفسد اکثر مما یصلح یعنی علم اوزره
اولوب اولومق خیرلودر جهل اوزره اویناولوب نماز قلمقدن
زیرا که علمدن اشلین کشینک فسادی صلاحندن زیاده
اولور شول سببدن که مالک دیکوسی کیشی عبادتنی افساد ایلر
جاهلک ماری وقت اولور که جمیع عبادتنی افسا ابطال
ایدر بو سببدندر که ائمه مهتدین و علما صالحین اصحاب
بصیرت و ارباب توفیق عبادت اولا ترک تحصیل علم دین
و تکمیل وتدقیق طاعاته اهتمالری و عنایتلری سایر خلقدن
زیاده در بو ذکر اولنان اموردن معلوم اولدیکه علم و معرفت
مرکز دایره عبادت و مرجع مهمات عبودیتدر زیرا اولسه طالبلر

واجبدر

واجبدر که علمی عمل اوزرینه تقدیم ایده‌لر و دخی علم نافع
عالملره خوف و خشیت زیاده ایدر نته کم حق تعالی بیوردی انما
یخشی الله من عباده العلماء یعنی الله تعالیدن قورقانلر
دکلدر الا شول عالملردر که حقک اسمی و صفاتی بلورلر و عظمتندن
هیبت آلورلر کالیله تعظیم و تکریم ایدرلر بو تقدیرجه علم و
معرفت مورث خوف و خشیت اولدوغی سببدن صاحبنی
معصیتدن زجر ایدوب همیشه طاعته و عبادته شوق ایدر
سلوک طریق آخرتدن مقصود مطلب اعلی و مقصد اقصی دکلدر
الا تحصیل عبادت و ترک معصیت ایله حق تعالی قتنده قربت
منزلت کسب ایلکدر اکر سؤال اولنسه که صاحب شرع
بیورمشدر که طلب العلم فریضة علی کل مسلم و مسلمة
اول فرض اولان علم نه علمدر و عبادت امرنده لابد اولان
نه مقدار در جواب ویرورز که فی الجمله فرض اولان علم اوچ
قسمدر بری علم توحید و بری علم سردر یعنی شول علمدر
که قلبه متعلق اولا و بری دخی علم شریعتدر اما علم توحیددن
اصول دینی بلمک قدر علم فرض عیندر مثلا اعتقاد اولنه که
بزم اللهمز وار در و بر در و حی در و عالم در و قادر در

مریددر متکلمدر سمیعدر بصیردر قدیمدر شریکی
یوقدر صفات کمالیه متصفدر جمیع نقایصدن بری و تعالیدن
منزهدر و دخی تصدیق اولنه که محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم
انک قولی و هم رسولیدر انی الله حق تعالی طرفندن نه کتوردی
ویسه کرچکدر امور آخرت بابنده منزه که سویلدی واقعدر بو ذکر
بو ذکر اتدوکومز عقاید دینیه نک جمیع اولسنک اصولی قرآن
کریمده کلمشدر و مشایخ کبار رحمهم الله تألیف اتدکلری کتابلرده
مفصل بیان اتمشلردر و دخی شعار سنتدن مبتدع اولما
یجق قدر مسائل ذکر ایتمک فرض عیندر زیرا اهل بدعت
اولمق دیمکه بدعت حضرت عزتده خطر عظیمدر محصل
کلام کتابده و سنتده و اثرده اولیا ملردن احتراز ایلک
واجبدر و دخی سؤال ایدرلرسه که انلری بلمک خطردن خالی
دکلدر اولنه لری بلمک فرض عیندر اما علم شریعتدن
سؤال ایدرسه که انی بلمکدن حق تعالی حضرتنه تعظیم اطاعت
وحسن تربیت و اخلاص عمل حاصل اولور اول نسنه بلمک فرض
عیندر زیرا که عبادت اخلاصسز مقبول اولمز بونلرک
تفصیلی بو کتابده کلسه کرکدر ان شاء الله تعالی اما علم

شو

شریعتدن سؤال ایدرسه که انک علمی اوزره که مشغول اولمقده
طهارت و صلوة و صوم کبی انی بلمک فرض عیندر زیرا که انی
علکوزمک ممکن اولماز اما زکوة و حج و جهاد اگر شرطی اوزره که
واجب اولدیسه انی دخی بلمک فرض عیندر و الا دکلدر
اگر سؤال اولنه که جمیع کفرهنک شکلاری نقض اولوب
اوزرینه اسلام محقق لازم قلاجق قدردر و اهل بدعتک
جمیع مذهبی ابطال ایدوب اوزرلرینه طریق سنت محقق
لازم قلاجق مقدار علم توحیددن بزم اوزریمزه فرض عین
میدر دکلمیدر جواب ویرورز که فرض کفایه در فرض عین
دکلدر اوزرمزه فرض عین اولان اعتقادمزی تصحیح ایده
جک مقداری در زیاده دکلدر نتکم کلام سابقده اشارت
اولندی بوندن معلوم اولدیکه علم توحیدک فروعی و دقایقی
و جمیع مسائلک تفصیلاتی بلمک فرض عین دکلدر لکن بزم
شبهه عارض اولسه که اعتقادمزه نوعا خلل ویره سه
اول شبهه حل ایدوب کیدرمه قناعت ویره جک مقداری
فرض عیندر زیاده وقت و توغل حاجت دکلدر بلکه ترکی
اولادر زیرا که خللدن خالی دکلدر کورمزمیسن که عقاید دینیه ده

زياده وقت ايروب مجادله ومنازعه ايدرلرك اكثرى ضلالته
دوشوب كيمى رافضى وكيمى معتزلى اولمشدر حتى بعض فقهاء
امام ابو يوسف رحمه الله حضرتلرندن روايت ايدرلركه علم
كلامه مشغول اولان كمسنه‌نك امامتى جايز دكلدر ودخى
بلكل كه مرو لايقده اهل سنت وجماعت علمالرندن بر عالم
اولسه مسلمانلرك علم دينده واقع اولان شبهه‌لرينى حل ايلسه
اهل بدعتك دليللرينى رد ايلسه طالب حق اولانلرك كوكلنى
اهل بدعتك وسوسه‌لرندن صاقنسه دخى بو علم اوزرينه
مشتغل اولسه سائر خلقدن فرض ساقط اولوردى بو كلام
علم شرك وعجايب العلوم نك جميع دقايقنى بلمك فرض عين دكلدر
مكر شول نسنه‌لرى كه افساد عمل ايليه دخى شول نسنه‌لرى كه
انى عملا كتورمك واجب اولا اخلاص حمد وشكر وتوكل كبى
بو تقديرجه انلارى بلمك فرض اولور ودخى علم فقهك عبادت
دانشك دقايقنى ومعاملاتنى بلمك فرض عين دكلدر خصوصا
اوزرينه متعين اوليه اكر سؤال اولنسه كه علم توحيددن
اوزره ويره فرض اولان مقدارى كسب ايلكده نظر صحيح كفايت
ايلرمى بو جهت تعلم لابد ميدر جواب ويرورزكه معلمى حقيقتده

حق

حق تعالى حضرتيدر ودلده كى قولنه بلدوردر وجهلا ديلرينه نظر
صحيح اولسون القا ايله علما اولسون لكن معلم فتح اولنق سببا
برندن اسهل ودخى بلكل كه بو ذكر اولنان علم عقيده‌سى اكرچه
مطلوب موصلدر لكن قطع ايلمسى مشكلدر زيراكه شدايدى چوق
وخطراتنه نهايت يوقدر بو اجلدندركه نيجه‌لر طريق علمدن عدول
ايلديلر ضلالته دوشديلر ونيجه‌لر سلوك ايدركن يولده قالديلر
ونيجه‌لر موت قديمه بو صحراده سركردان اولديلر ونيجه‌لر ازمدت
ايچنده قطع ايلديلر مطلوبه واصل اولديلر ذلك تقدير العزيز
العليم اما بونك منافع وعبادت اوزرينه شدت احتياج بايك
اولنه بيان اولنمشدر اعاده‌سى حاجت دكلدر لكن علم توحيد
وعلم سر مرتب حضرت وموروث خوف وخشيت ومثمر
خلوص نيت ومصلح اركان عبادت اولدقلرى اجلدن سا
برندن بو علمارك منافعى اكثر وفضايلى اوفردر نته كم خبرده
كلمشدر كه ان الله تعالى اوحى الى داود عليه السلام
تعلم العلم النافع فقال الهى وما العلم النافع قال
ان تعرف عظمتى وجلالى وكبريائى وكمال قدرتى
على كل شئ يعنى حق تعالى داوده بيغمبر وحى ايلدوب

بیوردی کم علم نافع اوکران دیدی کم اول علم نافع حقیقتی
حق جل وعلایی بیلوردی کم بیلم اولولغنی بلکدر و جمیع نقایصدن
تنزیهنی اکلامقدر و جمله اشیانک نه ماهیتده محقر کورمکدر
و ذرات کاینات کمال قدرتنی ادراک ایلمکدر بو شول علم
درکه سنی بکا یقین ایلر و دخی حضرت علی کرم الله وجهه
بیورمشدر ما يسرني ان لو مت طفلا وادخلت
الجنة ولم اكبر فلم اعرف ربي فان اعلم الناس
بالله اشدهم خشية واكثرهم عبادة وانصحهم
في الله نصيحة یعنی هنوز طفل ایکن کبیر اولوب ربی
بلمزدن اوکدین اولیدیم و جنته کیرسیدیم مسرور اولمازدم
زیرا که حق تعالی حضرتنی ارتوق بلن کشینک قورقوسی ارتوق
اولور و دخی عبادتی زیاده ایدر خلقه خیر نصیحتی چوق اولور
امدی بن طفلکن اولسیدم اگرچه جنته کیروریدم لکن بو
سعادتلره میسر اولمازیدی دیدی اما بو علمك شدائدی
چوقلغینک سببی اولدر که تحصیل معرفت دنیادن و
اهلندن عزلت ایتمیو اولمازنه هوا و هوسدن بالکلیه منقطع
اولمیه و کمال مجاهده ایله مجرد اولوب کوکل مرآتی زنگ

تعلقدن

تعلقدن مجلی و مصفی و مطلوب مجرد اوله تا مناسبت قلبیه صور
حقایق اشیا منعکس اولر حواسی مجره سنه دن کوکل برا
جه سی نه علم اقبالی برنوصالمز اما طريق علم خطر عظیم اوزرینه
اولدوغنک وجهی بودر که شول کمسنه لر که علم تحصیل ایدرلر
انکلا استعلا و اقران و مقبول سلاطین اولمق قصدین ایدرلر
و وزرا و علما و امرا قپوسنه واروب خوارلغله خدمت
ایدرلر و املارک باطل اشلرینه و مهمل سوزلرینه موافقت
ایدرلر نامشروع اولان قصدلرینی صورت شرعه قویوب
ترویج ایدرلر و فاسد طمع برله امر معروفی و نهی منکری ترک
ایدرلر حق سوزی سویلمزلر صفتلرندن خوف ایدرلر اما
شول طایفه در که ورع و درلو علملری جد و جهد ایله کسب ایدرلر
لکن او وزرلرینه هوا غالب اولوب علم هوایه اویدرورلر
مرضی که اشلرلرینه هوا ایله اشلرلر دینلرینی دنیایه صاتارلر
تونککی تاجرلر تجارتلرنده خاسرلردر بو اصل علمدن
استعاذه واجبدر نته کم حضرت رسول صلی الله علیه
وسلم بیورر که نعوذ بك من علم لا ينفع یعنی سکا
صغنورز شول علمدن که فایده سی یوقدر که انک بغنی اولمیه و دخی

بایزید بسطامی رحمة الله علیه بیورر که اوتوز یل مجاهده ایلدم
شدتنده وخلوده علی بایزیدن ارتوق کوردم امدی کی
صقن اکر سکا شیطان اغوا ایدوب علم ومجاهده
دنیایه صرف اتمک وسوسه سین القا ایدرسه استعاذه برله
اول وسوسه یی قلبکدن ازاله ایله اکر ازاله ایده مزسک
اول علمک تحصیلندن فراغت ایله عبادته کفایت ایده جک
قدر علم ایله اکتفا ایله زیرا که اول علم ایله اکرچه دنیاده مال و
جاه اله کتوردسن لکن اخرتده جهنم اودی اولورسین العیاذ
بالله من علم مضر وعمل مخرب بو تفصیلدن معلوم اولدی که تحصیل
علم ایتنلره حقوق عبادتی یرینه کتورمک تیسر اولمز اکر بر کیشی
جمیع ملائکه نک عبادتی قدر عبادت ایلسه علمسز اول عبا
دتک کندویه فایده سی اولماز جمله سی هباء منثورا اولور
بو تقدیرجه بر کشیه واجبدر که علم دین اوکرنمکه سعی بلیغ
واهتمام تام کوستره بحث وتدریس وضبط مسائل ایله وحفظ
دلائل ایله ودخی کسلدن وملالدن مجتنب اولوب جمیع
شوایبدن مرتقب اولمغی که درطهٔ ضلالده وشوق ارزی
شیاطینله اصحاب خاسرندن اولمیه ودخی بیلمک که اکر حق

تعالی حضرتنک مصنوعاتنه امعان نظر ایلیسک وتأمل
صادق قلسک وتحقیق قلسک که بو عالمک بر خالقی واردر
شریکی یوقدر حیّ دُر عالِم دُر قادِر دُر مُرید دُر متکلم دُر
سمیع دُر بصیر دُر قدیم دُر صفات کمالله متصفدر جمیع
نقایصدن منزه در محل حوادث دکلدر زماندن مکاندن
جهتدن بریدر هیچ بر نسنه یه بکزمز جوهر دکل عرض دکل
جسم دکل جسمانی دکل ودخی حضرت رسولک صلی الله علیه
وسلم معجزاتنه واثار نبوتنه نظر قلسک واعتقاد ایلسک که
الله تعالینک تعلیمی ورسولی وامینیدر وامور اخرتدن
هر نه که خبر ویردیسه حشردن ونشردن وعذاب قبر وسؤال
منکر ونکیر وصراط ومیزان وبونلرک امثالی نه وار ایسه جمله
سی کرچکدر دیو تصدیق ایلیسک ودخی اهل سنت وجماعت
طایفه سنک احوالنه نظر ایلیسک ودین بابنده امانتلرینه
واهتماملرینه واقف اولسک وحکم ایلیسک که بونلر اتفاق
ایدوب خبر ویردکلری دین امرنده صادقلردر مثلا حق تعالی
نک یوم اخرتده بلا کیف لاکم دیدکلری کبی ودخی قرآن کریم
حق تعالینک کلامیدر غیر مخلوقدر حروفدن مقطعوندن واصوا

تعالی

مخلوقدن دکلدر دیدکلری کبی ودخی اعتقاد ایتمک که عالم
ملک وملکوتدن وارددن وچوقلقدن که واقع اولورسه حق
خواطر قلوب وتقلیب جمله وما اشبه ذلک جمله سی حق تعالینک
قضاسی وقدری وارادتی ومشیتی ایله در ودخی جزم ایلمک که
خیر وشر ونفع وضر وایمان وکفر مجموعسی حق تعالیدندر ودخی
معلوم ایلمک که حق تعالینک اوزرینه هیچ برنسنه واجب
دکلدر اکر ثواب ویررسه تفضیلدر ویررسه واکر عذاب ایدرسه
عدلیله ایدر بو ذکر اولنان اصول سلف صالحین اعتقادلریدر
ظاهر اولدقلری اوکین درج ایلمشلردر وتألیفلرینه ثبت
ایتمشلردر اهل بدعت ظهور ایتدکلری اوکین ودخی
اعمال ظاهره نک واجبنه ومناسبنه که بو کتابده کلسه کرکدر
ان شاء الله تعالی نظر قلمق ودخی اعمال ظاهره دن اصتوانه
واجب اولنلرک جمله سنی اوکرنمک طهارت وصلوة وصوم
بونلرک امثالی نه وار ایسه ودخی بونلرک وجه مشروع
اوزرینه علم کتورمک کیفیتی حق تعالینک اوزرینه فرض
اولدوغی امور ایچینه کتورمش اولورسن وعالم عامل اولورسن
اهتمام ایتدوکی صلی الله علیه وسلم عالملری ایچنده والراسخون

فی العلم جمیله منعوت اولورسن جهلدن وتقلیددن وعلتدن
خلاص اولورسن شرف علما مشرف اولورسن شونکچون ثواب
جزیل وقدر جلیل حاصل اولور ودخی بو عقبه علمی قطع ایتمکی ویلورسن
بعون الله وحسن توفیقه حق سبحانه وتعالی حضرتندن منتظر اولورسن که
میسر ره عنایت وهدایت ایده وب علم نافع وعمل میسر
محصل قلیویره آمین یا مجیب السائلین ویا معین الطالبین
بحرمة سید المرسلین وآله وصحبه اجمعین

الباب الثانی فی العقبة الثانیة وهی عقبة التوبة باب ثانی توبه عقبه سنک بیاننده در

ای قاصد عبادت وطالب طاعت سنک
اوزره که طریق حقه بلد کلدن صکره واجبدر که جمیع کناهلردن
توبه ایده سن تا که سنکچون توفیق عبادت میسر اوله زیرا که
شقاوت ذنوب مورث حرمان ومستوجب خذلاندر
ودخی قید معصیت طاعت مسافه سی سرعتله قطع ایتمکه
مانعدر ودخی معصیت اغیوکی زیر لواشلره خفت ونشاط
اوزره شروع ایتمکی منع ایدر ودخی کناه اوزرینه مصر اولمق
قساوت وظلمت وکدورت وحیرت ویرر بونلردن
خلاص اولوب صفای خاطر بولمینجه لذت طاعت وحلاوت

عبادت حاصل اولمز وقتا اولورکه صاحبنی کوزه وشقاوته
ییتشدورور العیاذ بالله بوتقدیرجه قساوت قلوب وشقاوت
ذنوب ایله مصوبت اولنلره توفیق طاعت نه کیفیتله میسر اولور
یا شول کمسنه خدمته دعوت ایدرلرکه وایا امره مخالفت
ایدر ویا مناجاته یقین کتورورلر شول کمسنه لری که سر اقدام
مجالسته ملوث کوررلر نته کم سید انبیا علیه الصلوة والسلام
بیوردر اذا کذب العبد تنحی الملکان عنه من نتن ما یخرج
من فیه یعنی برکمسه یلان سویلیه شول ملکلر که انک جریده
تیزیندرلر اغزندن چقان کلامک قوقوسندن تجاوزلر انک کبی
دل حق تعالینک ذکرینه نه لایق اولور بوندن معلوم اولدیکه
توبه ایتمین مجرملرک معصیتلری شومندن توفیق عبادت حاصل
اولمز وارکان خدمتی برینه کتورمک میسر اولمز واولدوغی تقدیرجه
دخی عبادتنده حلاوت وقلبنده صفوت اولمازنته کم دیشلر
درکم شول کسلر قیام لیل وصیام نهاره اقدام ایلمزلرکه انلرک
اقدامی قیود ذنوب ایله مقیددر ودخی عاقل که توبه قیلمیوب عبا
دت ایدنلرک طاعتی قبول اولمز دیرلر که ندیدن اولنلر داین
لرینه برشی قلیل تحو التنبل اولنمز دیرلر بغشلنمق مراد

ایسه

ایسه ارکه لری مقبول اولمز ودخی محروم اولانلرک اوزرینه
توبه وار مناهی خصماء فرضدر انلرک عبادتلرینک که اکثری نوا
فل در شرعی نه قبول اولور اوزرلرینه دین واجب الادا
واریکن ودخی برکمسه فعل حرام اوزرینه مصر ایکن کندو
حلال اولان فعلی ترک ایلمکدن نه حاصل اولور ودخی بر
بنده یه مولاسنک غضبنی ویکی امر متعلق توقف کسب ایدر
امری اول کناهندن اعتراف ایدوب توبه قلماز غضبی زائل
ایلسون اوندن خدمت امکه باشلاسون اکر سؤال اولنسه
که توبه نه نسنه در وارکانی وشرایطی نه در ودخی توبه
نصوح نیه درلر بیان ایله که بزلر عمل کتوروب کناهدن
پاک اولالم جواب ویرورزکه حقیقتده توبه حق تعالیدن
ارای اولان طریقدن رجوع ایدوب الی یقین اولان طریقه
توجه ایلمکدر لکن بو معنا اوچ نسنه ایله منتظم اولور اولکیسی
جمیع ما مولا ایسه معصیت اولدوغی ایدوکین بلمک
وایکنجیسی کناه سبب محبوب مطلوبدن بعید اولدوغینه
متالم ونادم اولمقدر واوچنجیسی کندو امرینی تدارک ایلمکدر
بودخی اوچ نسنه ایله متصور دربریسی ترک اختیار ذنوب

ایتمکدر کیمیسی اصر عزمنه دکین ترک اوزره توبه‌یه تصمیم نیت ایلکدر
اوچنجیسی قلدوغی ذنوبک دنیاده و بالذات خلاص اولمق
ممکن اولدقجه مباشرت ایلکدر بونک تفصیلی کله‌جکدر بعضی
ایدر بویله مستقل اولان امور توبه‌در بعضیلر توبه ندامت
دیرلر حضرت رسول صلی الله علیه وسلم بیورر الندم توبة
دیو وکیلا احتجاج ایدرلر بونک جوابی کله‌جکدر ان شاء الله تعالی
اما بو سعیلردن ظاهر اولدیکه برکشی قلدوغی ذنوبه پشیمان
اولمسه یاخود پشیمان اولسه لکن اصر عزمنه دکین ترک ایدرسه
تصمیم نیت ایتمسه احتمال ویرسه که کیرو اختیار ایله عودت ایلیه
اما اصر عزمنه عودت ایتمسه اول کیشیه که ذنوبدن دیرلر تایب
دیرلر داکر عمرنک ابتداسندن انتهاسنه دکین کناه اشلمه
مسیحان الکاتایب دیمزلر بلکه متقی دیرلر اما اولمسه تایب دیو
سابقا کناه اشلیوب بعده توبه ایدوب کیرو عودت ایتمکدن
کورمزمیسین که حضرت رسول علیه السلام متقی عن الکفر دیرلر
تایب عن الکفر دیمزلر اکرچه واقع اولمشدر وحضرت عمره
تایب عن الکفر دیرلر اکر سؤال اولنسه که بر ذنوب
زمان سابقده زنا وقاطع طریق اولمشدر لکن شمدیکی

حالده

حالده قادر دکلدر اکر توبه‌یه تعلق قصد ایلسه سز توبه‌سی مقبول
اولورمی اکرچه باب توبه دخی کشاده‌در اما شول وقت ترکی
اختیار ایلدیکه قدرت ذنوب قالمادی قدرت اولمیانجه ترک
نه متصور دکلدر جواب ویررزکه توبه تعلق اولورکه
اشلدوکی کناهک قباحتنی ادراک ایلیه اکر شلی اریوب اختیار
ایلیه لکن صورتده محال شرط دکلدر بعضاده محال کفایت ایلر
امورده برهانی اکرچه زنایه وقطع طریقه قادر دکلدر لکن حقیقتده
بونلره قادردر مثلا کذب وغیبت ونمیمه وقوف زنایه
وقطع طریقه مائلدر اکرچه بعضیسی بعضیسندن شنعادر زیرا که
معاصی فرعیه‌نک منزله‌سی بدعت منزله‌سندن ادنادر وبدعت
منزله‌سی کفر منزله‌سندن ادنادر منزله‌سی برابر اولانلره مائل
دیرلر بو تقدیرجه اکر برکشی قلدوغی کناهلرینه نادم اولسه
ونیت ایلسه که انکبی کناهلری ابروق اشلمیه کرکدر مائلی
صوری کرکسه معنوی اولسون اوکیشینک توبه‌سی مقبول
اولور بفضل الله تعالی ورحمته ودخی بلکل که تایب توبه
قلمقدن حضرت حقی تعظیم وعذابندن حذر قصد ایلیه
بلکه دنیا توقع ایلیه یاخود خلقدن قورقسه یا مدح وثنا طلب

ایلسه و یا ضعف نفس و یا فقر اجلیچون توبه قلسه مقبول اولز
بو ذکر اتدوکمز توبه‌نک حقیقتی و ارکانی و شرایطی معلوم
اولدی لکن بر مقدمه‌سی واردر انی دخی ذکر ایده لم توفیق
الله‌دن ایمدی اول صاحب ذنوب اولانلر کندو کناهلرینک
قباحتنی فکر ایدوب ادراک ایده لر حق تعالی حضرتنک اهل
ذنوبه عذاب عظیم و عقاب الیم وعید قلدوغنی فکر ایده لر
و کندولرک ضعفنی و شدت عذابه قلت طاقتلرینی ملاحظه
ایده لر و کوره لر شول کسنه‌لر که شمسک حرارتنه و جلادک
ضربنه بلکه قرنجه‌نک ایصرمه‌سنه تحمل ایدمزلر انلر جهنم او
دینک اسیلکنه و زبانیلر اشکنجه‌سنه و آتشدن یرادلمش
دوه کبی یلانلرک و قاطر کبی عقربلرک صوقمه‌سنه نجه طاقت
کتوره‌سیلر و نیجه که بو ذکر اولنانی فکر ایدوب کیجه و کوندز
بونک اندیشه‌سنده اوشنه‌لر لازمدر صاحب ذنوب اولنلره
توبه نصوحه سوق ایلر و توبه نصوح شول توبه‌در که کشی
آخر عمره دکین رعایت ایدوب توبه‌سینک اوزرینه
مقر اولا بوملک کبی توبه‌یه توبه نصوح انکچون درلر که صاحبنه
ناصح اولور تذکرات دوکی وقتین کناهدن منع ایدر شویله که

آخر عمره دکین رعایت ایلینه کر و معصیته عودت ایلمه‌یک
کبی توبه‌یه نصوح دیرلر اکر سؤال اولنسه که حضرت رسول
صلی الله علیه وسلم الندم توبة دیو بیوردی ارکان و شرایط
دن نسنه ذکر ایلمدی بس نه سببدندر ارکان و شرایط بیان
قلورسن جواب ویررز که توبه عمل قلوبدندر و فعل اختیاریدر
اکر مقدور عباد اولمسه توبه ایله مأمور اولمازلردی اما مجرد
ندامت وقت اولورکه اختیار حاصل اولور بو تقدیرجه توبه
اولماز زیرا که توبه فعل اختیاریدر و بو دخی معلومدر که بر
کشی کناهنه ندامت ایلسه اولدن منصبی کیتدوکنه سبب
اولدوغی جهتدن یا مالی تلف اولدوغی سببدن اول ندامت
توبه دکلدر بو وجهدن بیلندی که مطلق ندامت توبه دکلدر بلکه
سابقا ذکر اولنان مقدمه و شرایطی رعایت قلدقدن صکره
اختیار ایله ندامت حاصل اوله که انلر حق تعالی حضرتنک عظیم
و عذابندن خلاص اولمق قصد اولنه و رضای خدایه و تضرع
و ابتهاله باعث اوله و ترک ذنوبه و اوزرینه تصمیم قلوبه ممکنه
سبب اوله انک کبی ندامته توبه اطلاق اولنور جمیع ارکانی
مستلزم اولدوغی جهتدن حدیث رسول صلی الله علیه وسلم

الندم توبة دیدوکی اول توبه مخصوصه در بزم بیان
ایتدوکمزه مخالف دکلدر والله اعلم اگر سؤال اولنه که
حق تعالی حضرتی توبوا الی الله توبة نصوحا دیو امر ایلدی
امدی نه وجهله ممکن اولور که بردن بوجه من الوجوه گناه صادر
اولمیه اگر صغایردن و اگر کبایردن مع هذا که علماء دین رضوان
الله علیهم اجمعین انبیا علیهم السلام حقنده اختلاف ایدوب
دیمشلردر که بعض صغایر انلاردن صادر اولمق جایزدر بو
تقدیرجه امت جمیع معصیتدن نه وجهله معصوم درکه تا
تکلیف ما لا یطاق اولمیه جواب ویرورز که حق تعالی عصمت
ممکندر ممتنع دکلدر حق تعالی عنایت اتدوکی قوله میسردر
تکلیف ما لا یطاق دکلدر ودخی توبه نک شرطی اولدر که
قصد و نیت ایلمیه سهو و خطا ایله اولمق معفودر امتثال امره
منافی دکلدر اما شویله که عمدیله صادر اولا دفع توبه ایده لر
دیمیه لر که توبه نک اوزرینه مقرر اولمادقدن صکره نه فایده
حاصل اولور زیرا که بو فکر شیطانک غروریدر گناه ایده
جکوکی توبه بلدک وقت اولا که اشلدین اجل ایره
تا ایتمیه و لا بس فرض ایده لم که گناه ایده سی توبه دن نه زیانی

ایده سن خود دیمش که گناهلرک عفو اولور بو اولو فایده دکلدر
که شیطان اغواسیله ترک ایدرسن بو فایده دن محروم
اولورسن بو دون بلند ایله توبه سبیح بر حالده ترک ایتمک جایز
دکلدر لکن توبه کوکلدن کرک در دلدن اولان توبه نک
فایده سی یوقدر بونک مثلی بیرا غار دیجیلر برینی بو یا ین
اغارداین دیو دلیل قناعت ایلیوب علکتورمدوکی کبی در
ودخی ایکنجی گناه اوچ قسمدر اول اوچک برسی ترک
فرایضدر مثلا اقسام ذنوب صلوة وصوم کفارتی کبی بونلرک
وبالندن دنیاده خلاص اولمغک تدارکی ممکن اولوجه
قضا ایلمکدر ایکنجی شول گناهدر که عبد ایله حق تعالی ارا سنده
واقع اولان حقوقدر شرب خمر وجالغی و زنا مالی بیک کبی
بونلردن خلاص اولمق ایچون توبه ندامت و ترکنه ودر
تصمیم نیت ایلمکدر اوچنجیسی حقوق عباددر بو جمله
سندن شکلر در بو دخی اوچ قسمدر گناه اولور که
مال متعلق اولور گناه عرضه گناه حرمته متعلق اولور اما شول
حقوق که ماله متعلق در انی ادا یا خود حلال اتدرمکله
اولور اگر صاحب حق اولان غایب یا میت اولسه انی صدقه

قلالر اکر صدقه قلاجق قدر ماله قادر دکلر ایسه حق تعالی یه
تضرع و ابتهال ایدهلر تا که قیامت کوننده خصملرینی
ارضا ایلیه و اما شول حقوق که نفسه متعلقدر انک
خلاصی قصاصه راضی اولمقدر یا قصاص ایدهلر یا عفو ایدهلر
اکر بو امرده عجز کوسترسه حق تعالی یه رجوع ایدوب چوق
تضرع ایلیه تا که قیامت کوننده خصمنی ارضا ایلیه و اما
شول حقوق که عرضه متعلقدر غیبت و بهتان و شتم
کبی انک خلاصی صاحب حقا وکنده کندو نفسنی تکذیب
ایلکدر ودخی حلاللغین دیلکدر اکر اظهار ایلکده فتنه و فساد
حاصل اولمقدن قورقارسه حق تعالی یه تضرع و رجوع ایلیه و صاحب
حقا ایچون خیرلر ایشلیه تا که یوم آخرتده خصمی راضی اولا و اما شول
حقوق که حرمته متعلقدر بر کمسنهنک اهلنده و یا ولدنده خیانت
ایتمک کبی انی اظهار ایدوب حلاللغین دیلیهلر زیرا که تحریک
غضب و مورث فتنه و اشاعت فاحشهدر بلکه ایتمک
طریق تضرع و ابتهالدر تا که قیامت کوننده حق تعالی خیرلر
ویره کیم خصمی ارضا ایلیه اما شول حقوق که دینه متعلقدر
بر مؤمنه کافرسن یا ملحدسن یا اهل بدعتسن دیمک کبی انک طریق خلاصی

صاحب

صاحب حقا وکنده کندو نفسنی تکذیب ایدوب حلاللغین
دیلکدر اکر ممکن دکلسه حق تعالی یه تضرع و ابتهال ایلیه که خصمنی
ارضا ایلیه تحصیل کلام ممکن اولان یرلرده ارضاء خصما ایلیه
ممکن اولمادوغی یرلرده حق تعالی یه رجوع ایلیوب تضرع و
ابتهال و استغفار ایلیه و کثرت خیرله عفو و احسان دیلیوب
زاری قلا بو تقدیرجه رجودر که حق تعالی ول تائبک صدق و
اخلاصنی بلوب کندو فضل عظیم و احسان عمیم برله خزانهٔ کرمندن
خصمای ارضا و تسلی ایلیه وقتا که بو ذکر اولنان وجه اوزره
توبه قلا کورسک ودخی کوکلکی جمیع ذنوبدن تنزیه ایلیوب و
بونک اوزرینه تصمیم قلب ایلیسک تحقیق جمیع معاصیدن خلاص
بولورسن بفضل الله و کرمه اما قلبکی جمیع ذنوبدن بری قلمق
و آخر عمروکده وارنجه ترک اوزرینه مقرر و مصمم اولمسک لکن قضاء
فوایت و ارضای خصما ایلمسک سایر ذنوبک عفو اولنور بونلر
ذمتکده قالور حضرت امام همام بو مقامده توبه بابنده بو مقدار
بیانله اکتفا ایلدی سایر تفصیلی احیای علوم و بعضی مصنفاتنده
حواله ایلدی اما بو فقیر حقیر قلده دخی یرلردن ذکری لابد اولنلردن
بعضیسین ایراد ایلدم بعون الله و حسن توفیقه وقتا که توبه

قلبی کناه قلعه‌سنه متوجع اولدیسه ودخی توبه ایلمک کناهی
زایل ایدوکین بلکه موقوف اولدیغیله لازم اولدی که کناهک
ماهیتنی ومضرتنی ومراتبنی وانواعنی بیلهوز ودخی توبه نک
وجهله واجب اولشدر ونیابلرده اهل تحقیق کلادرز واهل
تقلید کلادرز معلوم اولیه وزنا که توبه بولوت علا کتورمکده بصیرت
اوزره اولالوز امدی بالکل که کناهک ماهیتی الله تعالی
حضرتنک امرنه مخالفت ایلمکدر و بو مخالفتک منشایی انسانده
واقع اولان دورت نوع صفاتدر بری صفات ربوبیت
وبری صفات شیطانیت وبری صفات سبعیه بری صفات
بهیمیه در بو صفاتلرک هر برینی بر درلو کناهه سبب اولور
بونلاری حکمت ورياضت برله اصلاح ایتمیلر واعتدال
شرع اوزره علاکتورمیلر ضلالت وشقاوت وشر انسانده
بو صفاتلر واقع اولمدغک سببی بودر که عناصر اربعه دن
مرکبدر هر عنصرکنده ویه مناسب بر اثر کوسترر اما صفات
ربوبیت بر صفتدر فخر وکبر وحب ثنا وحب دوام
بقا وطلب استعلا کبی بیرونوت اکثر بونلردن قوبار وصفات
شیطانیه منشعب اولور حسد وخدعه وحیله وبغض وفساد

وضلالت وصفات سبعیه منشعب اولور غضب وحقد وضرب
وشتم وقتل واستهلاک مال وبهیمیه منشعب اولور حرص
وشهوت وسرقه وجمع مال وحرام یمک واما بو صفاتلرک ظهوری
بر بریله حاصل اولور اول صفات بهیمیه ظهور ایدر اندن صکره
صفات سبعیه هجوم ایدر اندن صفات شیطانیه عادت
اولور اندن صفات ربوبیه غالب اولور بو صفتلر ظاهر
اولدقده تفکر وانسانک اعضاسنه متفرق اولور بعضیسی قلبه
دادر کفر وبدعه ونفاق وحقد وحسد کبی وبعضیسی کوزه
وقلاغه دادر نامحرمه نظر واستماع ملاهی کبی وبعضیسی دله
دادر کذب وشتم وغیبت کبی وبعضیسی بطنه وفرجه دادر
اکل حرام وزنا ولواطه کبی وبعضیسی اله وایاغه دادر سرقه
وضرب وقتل وفساده سعی ایتمک کبی وبعضیسی جمیع بدنه دادر
جمله اعضا ایله معصیته مباشرت کبی اما بونلردن حاصل اولان
ذنوبک تفرقی اولدر که یوم آخرته حق تعالی حضرتنک عطاسی
ولطفنه حجاب اولوب جنانلردن ورضواندن محروم ایلر
ده ثواب وعقابه مستحق ایلر زیرا که شهوات بعضیسیده وار
اوزرکی تعالیدن بعید ایدرسه بعضیلر ودخی زمان

دنیادن علاقه‌سن قطع ایتمکدر اول که طریق تیسر اوله بو تقدیرجه
شول کشی که گناه اتدوکنی ادراک ایده‌دی و مغفرتن کامی
بلدی و طریق اعراض نه وجهله ایدوکین اکلادی و کندونک
اوزرینه اعراض فرض ایدوکین اکلادی و وجه مشروع
اوزرینه جمیع ارکان و شرایطله توبه‌یه کتوردی اول کمسنه
توبه امرنده تعلیمدن و غفلتدن خلاص بولدی اما شول
کمسنه که توبه‌نک معناسنی تحقیق ایتمدی بلکه آیات و احادیث
و سلف صالحینک آثارنه تابع اولوب اجمالا معلوم ایدندی
د توبه ایدوب ترک ذنوب اوزرینه تصمیم نیت ایلدی اکر
دخی توبه‌سی مقبول اولور معتقدلرک ایمانی صحیح اولدوغی کبی
و دخی بلکه صاحب ذنوب اولانلره واجبدر که توبه‌ده
تأخیر ایتمیه‌لر اکی دلیل ایله اولکیسی اولور که وقت اولا اجل
کلوب توبه ایلمدین فوت اولا اکنجی اولور کم هر بار که بر کشی
بر کناه ایشلیه کوکلنده بر ظلمت حاصل اولور شول ادم نفسنده
مرتبه‌ده قوت حاصل اولدوغی کبی چکر اول ظلمت مراجعه
ایلمیه بر قساوت حاصل اولور که آکا رین درلر آیات
یوزینه بکار غالب اولدوغی وقتین پاس حاصل اولدوغی کبی

نته کم کلام قدیمده کلمشدر که كَلَّا بَلْ رَانَ عَلَى قُلُوبِهِمْ مَا
كَانُوا يَكْسِبُونَ یعنی اهل ذنوبک کسب ایتدکلری کناهلر
کوکللرینه منطبع اولوب زیاده ظلمت حاصل اولور اول
ظلمتک انطباعی سببیله کوکلون ازاله‌سی مشکل اولور مرآت
پاصلنمقده ازاله‌سی مشکل اولدوغی کبی بو تقدیرجه توبه ایلک
اول طبیعت ولش ظلمتی ازاله ایلمز بعض تجاربی قطع ایتمکله
مرآت پاصی اولدوقدن صکره سیبین ازاله ایلدر ایلی اولمادوغی
کبی بلکه اول ذنوب مقابلسنده عمل صالح اشتغالیله محو اولور
زیرا که ذنوبدن قلبه ظلمت کلدوکی کبی عمل صالحدن دخی نور
کلوب اول ظلمتی و قساوتی زائل ایلر مرآتک یوزینی صیقل
جلی قلدوغی کبی نته کم حضرت رسول صلی الله علیه وسلم بیورر
اَتْبِعِ السَّيِّئَةَ الْحَسَنَةَ تَمْحُهَا یعنی کناه اردنجه خیر اشله که محو
ایده‌سن و دخی بیورر که اِذَا عَمِلْتَ سَيِّئَةً فَاَتْبِعْهَا حَسَنَةً
تُكَفِّرُهَا السِّرُّ بِالسِّرِّ وَالْعَلَانِيَةُ بِالْعَلَانِيَةِ یعنی چونکه بر
کناه اشلیه‌سک اردنجه خیر اشله اول کناهه کفارت اولسون اول
حسنه وقت اولور فعل قلبی اولور کوکلون حق تعالیه تضرع
کبی وقت اولور جوارح ایله اولور اعمال ظاهره کبی و صدقات

بکی دفعت اولورلسا نادم اولور صوکره اعتراف ایدوب رب
اِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي وَعَمِلْتُ سُوءًا فَاغْفِرْ لِي ذُنُوبِي دیمک کبی
وَدَعْنِي دیمشلردر کم عبده لازمدر که مولاسنه بر حالده رجوع
ایلیه کناه اشلدوکی حینده یا رب کناهمی ستر ایله دیه کناهدن
فارغ اولدقده توبه ایلیه توبه‌دن صکره یا رب عمل صالح روزی
قل دیه عمل صالح حصولندن صکره یا رب عمللری بنم قبول ایله
دیه لقمان حکیم اوغلنه نصیحت ایدوب دیمش که لَا تُؤَخِّرِ التَّوْبَةَ
فَإِنَّ الْمَوْتَ يَأْتِي بَغْتَةً یعنی توبه‌یی تأخیر ایلمه اولوم کلسه کرک
زیرا کلورامدی غافل اولانه واجبدر که اولمزدن اول کندو
احوالنی تدارک ایلیه نیجه‌لر توبه‌یی تأخیر ایتدکده آخرده ندامت
واردر و دخی دیمشلردر رَبِّ لَوْلَا أَخَّرْتَنِي إِلَىٰ أَجَلٍ قَرِيبٍ
ایتمک معناسنده دیمشلردر که انسانه سکرات موت ایچنده
پرده منکشف اولوب کندو مقامنی مشاهده ایلدکده ایدر که
یا ملک الموت کرم ایله بنی بر کون تأخیر ایله توبه ایلیه‌یم و
عمل صالح اشلیه‌یم زعمیله عمر دیلیه‌یم اول دخی ایدر که
آیا نیجه ضایع ایلدک اوقدر سنوکچون کون یوقدر سنک
ایوه که بر ساعت تأخیر ایلمه‌مدی توارک ایده‌یم جواب

دیره

ویره که ساعتوکی ضایع ایلدک سنوکچون ساعت یوقدر
سبحان اول دمده انک اوستنه توبه قاپوسی بند ایدرلر
ویره العیاذ بالله العظیم الٰهی وسیّدی ومولائی بو
یوزی قاره کناهکار بنده‌لرک جمیع امت محمد فرزندلریله بو ورطه
دن یوز اقلیقلر خلاص ایله و دخی بلمک کرکدر که جمیع احوالده
علی الدوام توبه ایلمک لازمدر زیرا که جمیع زمانده کناهدن
خالی دکلدر که جوارحله اشلر اکر جوارح ذنوبندن خالی اوله
ذنوب قلبیدن خالی اولمزلر اندن دخی خالی اولورسه وسوسه
دن خالی اولمز فصل بلمک کرک بو عبده توبه اولوجهده قطعی
شکلدرده خطری عظیم در بوندن خلاص اولوق مجاهده
ایلدکلری نکلیکله میسر اولمازمنه کم ابو اسحق اسفراینیدن رضی الله
عنه روایت اولنور که حق تعالی حضرتنه اوتوز یل تضرع
درازدن قلدم که بکا توبه نصوح نصیب ایده میسر اولمادی عجب
دیدم که سبحان الله العظیم نوجه ذی برو دعا ایدرزین
قبول اولماز بونه حالدر دیو پریشان اولدقده کیجه واقعه‌ده
کوردم بکا ایدرلر که اوتوز یلدن برو دعا ایتدوکک روا
اولمادوغنه عجب ایدرسین رجا ایتدوککنه مستحق اولماسن

الله تعالى حضرتنك محبوبى اولمغه استرسين قرآن كريمده ان الله
يحب التوابين ويحب المتطهرين اوقيمادكمى بو مرتبه
ايرشى كوردسن كه بو قدر اكلندوكنه عجبا قالورسين ديو بيله
امدى نظر ايله بو عزيزلرك دين امرنده اهتماملرينه واصلاح
قلوب ايتمكده مجاهده لرينه بو مطلوبك حصولنده ملازمتلرينه
امدى سكا دخى حرمت كركدر اغاز سلوك ايتدوكى طريقى
الون قونما ودخى خطر عظيم اولدوغنى بيلمه چهى ولدركه
ذنوبك اولى فسادات واخرى شقاوت نعوذ بالله ابليس
مغرور طمع بن ناعود قصدلرين اشتدوكى طمع دنيا او حيدن
ر فعلى تركب اولدى تركه اولندوغى ما سبق واخرنده كافر اولدى طرد
مردوم ابدى ومردود سرمدى مالدى امدى بر دخى كوردوكن
احوالم كوكلردكى معصيت عرقنى قطع ايدوب ظلمت پرده سنى
رفع ايده لر وشقاوت ورطه سندن صدورتلالم زيرا كه دينشلر
بركنشى كناه ايشلمه قلبى قرارز علامتى ولدرلم كناه ايشلمكدن
قورقار اولورانك قسده عبادتك قورى قالور وخير صحت جائز
اولمز ودخى روايت اولنور كه بركناه ايچون قرق يل كيجه كوندز
بعضى متعبد اغلادى وتضرع وزارى ايلدى امدى سن دخى كناه

بلي

كيلردن وصغائردن نه وارسه حساب ايدوب توبه قلمق كرك
ايتمديم اولوم كشتيه اكسونكلوز مردوده وقتوره جانز اولالم
ودخى ادم نبينك عليه السلام حالنه نظر ايله كوركه حق تعالى كندو
يد قدرتيله خلق ايتمشيكن وملائكه لره سجده ايتدوروب بيوزلا
اوذرنه كوتوردوب جنته التمشكن اخر بركناه ايشلدوكى ايچون
باشندن تاج كرامتى والكندن حلقى الوب كندوى جنتدن
سوردى ايكى يوز يل سركردان اولوب اخر الامر تضرع و
زارى نهايتسنه ايرشوب توبه سنى قبول ايدوب كناهنى
عفو ايلدى امدى ادم نبينك بر كناه ايشلكيله حالى بويله اولجق
معصيت دريايسنه غرق اولنلرك حالى نيجه اولسه كرك ودخى
توبه ايدنلرك تضرعى وابتهالى بو درجه ده اولجق كناه اوزرنه
مصر اولانلرك حالى وعاقبتى نيه وارسه كركدر ودخى
كناهدن تائب ولانلر بولنه قياسدن امين اولميجق توبه
قلمايلرنه فكرده وردن نجبا ايشلدكلرى معصيت كندولردن
صدورلرى صانورلر ايلا ولند سكا واجبدركم جميع كناهلردن كه
توبه ايده سن اكر تكرار كناه ايشلرسنك تكرار توبه ايلوم سين
كناه ايشلكى نيجه صنعت ايدنر وكنه توبه ايتمكى دخى ايلا صنعت

ایتدوکیسه ایله ایده بیلیرسین دخی کناه ایشلکدن نیچه که عاجز
لک کتورمزسک توبه ایلکدن دخی نیچه عاجزلک کتوره بیلیرسن
ودخی نیچه که شیطانه تابع اولدوککه ایسه اولدوکنه رحمانه تابع اولوب
توبه ایلیه سن زیرا که کناه اوزرینه توبه ایتمک علامت خیردر نته کم
حضرت رسول صلی الله علیه وسلم بیورر خیارکم کل مفتتن
تواب یعنی سزک خیرلوکوز کثرت کناهه مبتلا اولوب کثرت
توبه ایله حق تعالی یه رجوع ایدنکوزدر ودخی حق تعالی قرآن
کریمنده بیوررکه ومن یعمل سوءا او یظلم نفسه ثم یستغفر
الله یجد الله غفورا رحیما یعنی شول کمسنه که بر
یرامزلق ایشلر یاخود نفسنه ظلم ایدر اول نفسکه حق تعالیدن
مغفرت طلب ایلر اول کمسنه الله تعالی حضرتنی کندو ایچون
کناهلر اورتوجی واسیرکیجی بولور وصل دا بالجمله ایچ پاک توبه
ابتدا ایلمک وکوکلوکی کناهدن بری قلمق ودخی نیت
ایلمک که ایرتق کناهه اختیار ایله مباشرت ایلمیه سن وممکن
اولورسه ارضاء خصما وقضای فوایت قلوب سایر امورده
حق تعالی حضرتنه تضرع وزاری وابتهال ایله تا که عنایت ایدوب
ذنوبکی عفو ایلیه وغرامه لطفندن خصمکی تسلی ایلیه بو نیت

اوزره غسل ایدوب واری پاک طونکی کیوب بر خلوت یرده
درت رکعت نماز قلوب نمازدن فارغ اولنجق یوزوکی
یره سوروب باشوکی طپراغه قویوب اغلیوب اغلیوب قلب حزین
وصوت رقیق ایله کناهکی ذکر ایلیه ممکن اولورسه کندو نفسکی ملامت
ایله دیو سرزنش ایدوب ایت که ای یوزی قاره عاصی نفس الله
تعالیدن اوتانمزمیسن اخرتکی صنمزمیسن اولمکلوکی اکمزمیسن دخی
ابتدا اولمزمیسن نیچه بر معصیت ایشلیوب مولاکه عاصی اولوب
مخالفت ایدرسین عذابنه طاقت کتوره بیلورمیسین غضبندن
قورتیله بیلورمیسین که بو نیچه ذنوبه مرتکب اولورسین بونک
امثالی سوزلر ایله نفسکی زجر ایدوب قیامت کوننک شدتنی
فکر ایلیوب کندو حالکی تدبیر ایتدکدن صکره باشکی یردن قالدروب
ایکی الکی قالدروب حق تعالی حضرتندن دعا ایلیوب
ایت که الهی عبدک الآبق رجع الی بابک عبدک العاصی
رجع الی الصلح عبدک المذنب اتاک بالعذر فاعف عنی
بجودک وتقبلنی بفضلک وانظر الی برحمتک اللهم
اغفر لی ما سلف من الذنوب واعصمنی فیما بقی
من الاجل فان الخیر کله بیدک وانت بنا رؤوف رحیم

بو دعانك معناسی بودر که الهی سنک پاچقون قوللک بنده یا نوکه
کلدی سنک عاصی قوللک ترک عصیان ایلدی صلح ایلمکچون تضرع
کلدی سنک کنهکار قوللک کسکلکی بلدی عذر ایتمکه کلدی جواد
مطلق سن صوجمی باغشله فضلکله بنی حضرتکه قبول ایله تبو کرده
رد ایله الهی بن کناهمی عفو ایله باقی عمرمی طاعتکه صرف ایله
معصیتدن بنی سن صقله که جمیع خیر سنک ید قدرتکده در دنیا
ویرسنک ایله ابو رسین بزه عنایت ایله رضاک اوزره جنت
نصیب ایله امتمه فضلکیله روضه جنت نصیب ایله قدس الله سره
بو دعا شدر اوقیه سن یا مجلی عظائم الامور یا منتهی
همة المهمومین یا من اذا اراد شیئا ان یقول له
کن فیکون احاطت بنا ذنوبنا وانت المذخور لنا یا مذ
خوری لکل شدة کنت ادخرتک لهذه الساعة فتب
علی انک انت التواب الرحیم قدس الله سره تکرار تضرع وزاری
قلوب کوزک یاشنی سیلاب ایله و بو دعایی اوقیه سن یا من
لا یشغله سمع عن سمع یا من لا تغلطه المسائل یا من
لا یبرمه الحاح الملحین اذقنا برد عفوك وحلاوة
مغفرتك برحمتك یا ارحم الراحمین انك علی كل شیء

قدیر

قدیر قدس الله سره حضرت رسول صلی الله علیه وسلم صلوات
کتوره و جمیع مؤمنلر ایچون دعا و استغفار ایله اوزن صکره
حق تعالی حضرتنک طاعتنده و عبادتنده مشغول اوله که بو تقدیرجه
جمیع کناهکدن پاک اولوب انا کدن طوغش کبی او
لورسن و محبوب حق اولوب ان الله یحب التوابین ویحب
المتطهرین مفهومنک مصداقی اولورسین و سنک ایچون
اجر جزیل و ثواب جمیل حاصل اولور و توبه نصوحک جمیع شرایطی
وارکانی ایله تمام اولوب بر که اخلاص بولوب محبت معتقیدلر
خلاص اولوب دنیاده واخرتده توابلر سلکنه منسلک اولوب
عقد توبه دن خلاص بولورسین بعون الله تعالی وحسن توفیقه
انه ولی الهدایة الباب الثالث فی عقبة العوایق یعنی او
ایچنجی باب عقبه عوایق بیانندهدر معلومک اوله که علوم اولمشدر که
عبادته مانع اولان درت نسنه در بری دنیادر بوندن خلاص
تجرید و زهد ایله حاصل اولور زیرا که دنیایه رغبت ایدن اکمک
تحصیلنه مشغول اولوب عبادتدن قالور ظاهری طلبه و باطنی
ارادت و محبتله مشغول اولور ایدی بر کشینک ظاهری و باطنی
دنیایه مشغول اولسه عبادت ایتمک انکا میسر اولمز نسول بعبدلر که

کشینک نفسی و قلبی بر نسنه یه مشغول اولسه ایکی صوندن منقطع
اولور انوکیچون ایکی دین و دنیا ایله اوغراشمق ایکی نومه عورته بکزر کرک
برینی رضا ایلسک اخری اینجنور و دخی شرقله مغربه تشبیه ایدرلر که
برندن یقین اولدیسک اخرندن ایراغ اولورسین تحصیل بر نسنه
میل اخرندن اعراضی مستلزم در نته کم ابو درداء رضی الله عنه ایدر
اَرَدتُّ اَن اَجمَعَ بَینَ العِبادَةِ وَالتِّجارَةِ فَلَم تَجتَمِعا
فَاَقبَلتُ عَلَی العِبادَةِ وَتَرَکتُ التِّجارَةَ یعنی عبادتله تجارتی
جمع ایتمک قصد ایلدم جمع ایده مدم اخر عبادته مشغول اولوب
تجارتی ترک ایلدم و دخی امیر المؤمنین عمر رضی الله عنه بیورر که
لَو کانَتا مُجتَمِعَتَینِ لِاَحَدٍ غَیری لَاجتَمَعَتا لِما اَعطانِیَ اللهُ
القُوَّةَ وَاللِّینَ یعنی عبادتله دنیا اکر سندن غیریده جمع اولسیدی
بنده دخی جمع ایدردم زیرا حق تعالی بکا کامل قوت و قدرت
و لینت ویرمشدر یعنی جمعی ممکن اولسیدی جمع ایدردم و دخی
حضرت رسول صلی الله علیه وسلم بیوررکه مَن اَحَبَّ دُنیاهُ
اَضَرَّ بِاٰخِرَتِهِ وَمَن اَحَبَّ اٰخِرَتَهُ اَضَرَّ بِدُنیاهُ فَاٰثِرُوا ما
یَبقی عَلی ما یَفنی یعنی شول کمسنه که دنیاسنی سودی اخرتنه ضرر
ایتدی و شول کمسنه که اخرتنی سودی دنیاسنه ضرر ایتدی ایمدی

سز

سز باقی قالانی اختیار ایدک بو ذکر اولانلردن معلوم اولدیکه
بر کشینک ظاهری و باطنی دنیایه مشغول اولسه اکا عبادت میسر
اولمز اکر ظاهرده ایدرسه دخی صناعه عبادت دکلدر بلکه عادتدر
زیرا که عبادت ظاهر و باطن الله تعالی یه مشغول اولمغله اولور اما
اکر ظاهردکی و باطنکی دنیادن مجرد قلسک سکا ایچون عبادت
ایتمک آسان اولور زیرا که صوفی طبیعتلی حال اولور و عبادتده
استقرار ویرر و دخی معاونت ایدر نته کم سلمان فارسی رضی الله عنه
ایدر اِنَّ العَبدَ اِذا زَهِدَ فِی الدُّنیا اِستَنارَ قَلبُهُ بِالحِکمَةِ
وَتَعاوَنَت اَعضاؤُهُ فِی العِبادَةِ یعنی بر قول قچنکه دنیا
دن اعراض ایلیه انک کوکلی حکمتله منور اولوب اعضاسی عبادتته
معاونت ایدر و دخی دنیادن مجرد اولنن عبادتنک قیمتی زیاده
اولور و شرفی ارتورر نته کم حضرت رسول صلی الله علیه وسلم بیوررکه
رَکعَتانِ مِن رَجُلٍ زاهِدٍ قَلبُهُ خَیرٌ وَاَحَبُّ اِلَی اللهِ عَزَّ وَجَلَّ
مِن عِبادَةِ المُتَعَبِّدینَ اِلی اٰخِرِ الدَّهرِ اَبَدًا سَرمَدًا یعنی قلبی
دنیادن مجرد اولان کشینک ایکی رکعت نمازی الله تعالی قتنده
عابدلرک ابد الاباد جمیع زمانده قلدقلری عبادتلرندن خیرلودر
و سوکلودر اکر سؤال اولنسه که زهدک حقیقتی ندر بیان ایله

تا که انکله عبادت ایتمک بر نوع میسر اوله جواب ویرورز که مجتهدین
قتنده زهد ایکی قسمدر بریسی چوق مقدور و بریسی مقدوری
دکلدر مقدور و غیر مقدور اولانده دخی اوچ قسمدر بریسی طلب دنیای
ترک ایتمکدر بریسی قتنده اولانی طاعتمدر بریسی دنیانک
اراده‌سنی و اختیارینی قلبندن چیقارمقدر اما عبدک مقدوری
اولمیان بو دنیادن کوکلی صغلامقدر که هر کز انک قلبنده
محبتندن اثر قالمیه بری دخی بالکلیه زهد غیر مقدور که مقدوری
زهد مقدوردر مثلا سالک اولان زهد مقدوری وجه ایتکوز
اورده علاقکوری دنیادن کوکلی اختیار ایسر صوغوتوب باشلر اول
بو تعییندن زهدک حقیقتی نه ایدوکی سکا معلوم اولدی دخی
بالکلیه بو امور ثلثه نک شکلی و حصولنی کوکلدن اراده دنیایی
ترک ایتمکدر زیرا کیشیلر واردر که ظاهرده دنیایه مباشرت
اتمزو اشکاره طلب ایلمز لکن کوکلدن طالب و راغبدر بونلر
بیلمزیکه زهدک و تجردک زبده‌سی و کزیده‌سی ترک اراده دنیادر
ترک طلب و ترک مباشرت دکلدر کورمزمیسن که حق تعالی برلدیسی
بیوررکه تلک الدار الآخرة نجعلها للذین لا یریدون
علوا فی الارض ولا فسادا یعنی بز دار آخرتی انلره شول

کمسنه‌لر ایچون که بر یوزنده دنیا ایله اولو اولمغی و دخی فساد ایتمک
دیلمزلر بو آیت کریمه‌نک اراده‌سنی ذکر ایلدیکنی طلب و مباشرتی
ذکر ایلمدیکنی اراده لفظی مستلزم اولوب و حجوب وارد دخی بیورر که
من کان یرید حرث الآخرة نزد له فی حرثه ومن کان یرید
حرث الدنیا نؤته منها وما له فی الآخرة من نصیب یعنی
شول کمسنه که آخرت اکینی استر انک دیلدوکنی زیاده ایدورز
و شول کمسنه که دنیا اکینی استرایسه ویرورز دنیاده اما بونک
نصیبی یوقدر و دخی بر یرده حق تعالی بیورمشدر ومن اراد
الآخرة من کان یرید العاجلة عجلنا له فیها کبی اراده‌نی
ذکر ایلدی سایرینی ذکر ایتمدی اولوب مستلزم اولدوغیچون لکن محبتک
برکیسی ترک طلب دنیا و تفریق جمع اوزرینه ملازمت و مداومت
علیه موجوددر که حضرت رب العزه ترک اراده دنیایه دخی فضلی
ذکری برله توفیق ایلیه و دخی بالکلیه شول کمسنه که دنیانک قباحتی
حسنی واقتی و عیوبنی فکر ایلیه ترک دنیا قلبنده و کوکلدن محبتی زایل
قلمیه باعث اولور بعون الله تعالی والمعهود من رضوان الله
علیهم اجمعین دنیانک قباحتی و عیوبی حضرته تفکر بیورلر بیورمشلر
در بعضیلر دیمشلردر که دنیایی ترک ایلدم قلت غنا و کثرت فنا

وسرعت فنا وخست تركاسندن اونوری تعجیلا ایدر بو
كلامدن رایحهٔ رغبت شم اولنور زیرا كه بو صنفلر له موصوف
اولسه ترك ایلرندم دیمك ابهام اولنور با وجود كه بونلار سوز
ترك لازمدر وبعضی عزیزلر دیمشلر كه دنیا حق تعالی حضرتنك
عدوسیدر مولانك عدوسنه محبت ایتمك موجب غضب
وسبب زوال نعمت وقاطع طریق رحمتدر دخی بو دنیاه
دینه حق تعالی مذمت بر چوق جیفه در كورمزمیسین كه عاقبتی پیدا
طعامی نجس ولباسی پلاس اولور وعماری خراب ودوامی كذا
اولور حكم وحكومتی زایل پس كشی بونك سمتنه مایل اولور لكن
بو جیفه هوای نفسه خوش كلور رغاره طمع سیدر غافل ظاهرینه
الدانوب مغرور اولور عاقل خباثتنه نظر ایدوب اعراض ایدر
اكر سؤال اولنسه كه چون كورا ورزنه دنیادن لوازمی ایكی
بره فرض ایدرنا فلایدر جواب ویررز كه حرامدن زهد
ومنعدر حلالدن یاغلادر عبادته مستقیم اولانلر قتنده حرام
بیننده مستعوره حكمنده در ضروریتا ولسه تناول ایتمكه اقدام ایلرلر
تناول ایتدكلری وقتن دخی رفع ضرر ایدجك قدر ایدرلر زیاده
اخر لرا اما حلالدن زهد ایدوب اعراض ایتمك بولامر سیدر

املاك قتنده حلال دخی بینه حكمنده در حاجت مقداری تناول
ایدرلر زیاده اخرلرا اما عوام املاك قتنده اودمرله سنده در
قطعا تناول اتمزلر خاطرلرینه دخی كتورمزلر كندولر هلاك ادلمه
راضی اولورلر حرامی تناول اتمكه راضی اولمزلر بو مقامه یتشلرك
قلبی دنیادن دور اولوب مستغنی بالكلیه دنیادن منقطع اولوب
بو جیفه جیفه دن نفرت ایدركی نفرت ایدرلر و كوكلرندن
ازلوب واختیار زایل اولور اكر سؤال اولنسه كه بزده بو
طبیعت وملعنت طوریوریكن بزم شهامز وطلوبمز اولدیكی
وجه كبی مكروه اولمه وجهله متصوردر جواب ویررز كه
شول كسنه كه حق تعالی توفیق ویردی و بلوردی كه كندونك
وشمنیدر وموندرك حرامی دیولن اوررودخی جمیع
مضرتی واقفتی الكلاشنلر دراملرك قتنده نادر مرتدر وجیفه
متصوره شایسته دكورمیوز بوطلاری بكسنه تعجب ایمزلا
شول غافلار ایدرلر كه كندولر دنیانك ظاهرینه ورینته مغرور لردر
عیبنه واقفتی مطلع دكلار در بو معنی سكا منكشف اولمق اچون
برمثل ایراد ایدهلم فرض ایدهلم كه بر كامل حلواجی شكری حلوا
بشوردی لكن اچنه زهر مار قاریشوردی وبلور سز ایلوی عینی

کسنه‌لر زهر قاتمشدر دخی بعضیلر بعضیلره اول حلواجی
حلواسنی غنا طبقه‌لره رغبت ایدوب خلوص عز ایله شول
کسنه‌لرکه انجه زهر وار ایدوکین بیلورلر تناول ایلدن احتراز
ایدرلر بو وجهله که اگر عذاب دخی انسلر اقدام ایتمزلر زیرا بیلورلر
لرکه حلوانلرکی تناول ایدنی هلاک ایدر و اما شونلرکه انجه
نه وار ایدوکین بلمزلر رغبت ایدوب تناول ایتمک آرزو ایدرلر
تنهالک اولورلر و زیاده حرص گوسترلر و رغبت ایتمیلری
تعجب ایدرلر بلکه سفاهت و حماقته حمل ایدرلر بو ذکر ایتدوکمز
حرامک ضررین بلوب اجتناب ایدنلر ایله بیلمیوب رغبت ایدنلرک
مثلیدر و اما حلواجی حلوانک انجه زهر قاتمشدر لکن انجه بوکوریه
یا بیوکورسنه اوزن فارشو درت بلورسز ایله اوزن عز ایله
بعضیلر رغبتله تناول ایدرلر بعضیلر استکراه ایدوب عز درجت
اولمغله تناول ایتمزلر بو ذکر اولنان اهل بصیرت اولانلر ایله اهل
غفلت اولنلرکه حلالدن تناول ایتدکلرینک مثلیدر زیرا بو ایکی
طایفه اگرچه طبیعتده و خلقته بردر لکن بصیرتده و غفلتده
مخالف اولدقلری جهتدن برینی غفلت ایتدوکندن برینی رغبت
ایدر امدی عاقلار دنیانی اگر زاهدلر اکلدوغی کبی اکلسه‌لر

اولردخی زاهدلر اولورلردی و اگر زاهدلر دنیانک کسنه‌لره
ضررین بلمسه‌لردی عاقلار کبی اولردخی رغبت ایدوب حرص
گوسترلردی اگر سؤال اولنسه که عبادت قوام بدن ایله اولمغه
متیسر اولماز بو دخی دنیاسز حاصل اولمز بو تقدیرجه بالکلیه اعراض
اتمک نه وجهله ممکن اولور جواب ویرلور که قوام بدندن
مقصود اولان عبادت ایتمکه قوت و قدرت حاصل اولمقدر
بلکه اجلک دخی تقدیر ایتدوکی دکلدر امدی سنک بو بدنک قوامنی
حق تعالی دیلرسه سببسز باقی قلور حلالکبی دیلرسه سبب ایله
باقی قلور بو تقدیرجه و لکن سنک تأکیده اولان رزق سبب ایله
دکلدر و طلبکی و کسبکی بلوز وقت اولور بر شی سبب اولور که
سن آن بلمزسن و طلب ایلمزسن نتکم حق تعالی بیورر که ومن
یتق الله یجعل له مخرجا ویرزقه من حیث لا یحتسب
یعنی شول کمسنه که حق تعالی رضاسیچون ترک ذنوب ایتمکله تقوی
ایدر حق تعالی اول کمسنه‌یی غمدن و غصه‌دن قورتارور و دخی
اومادوغی یردن رزقنی ویرر بو تقدیرجه طلب دنیا حاجت
دکلدر توکل ایله عبادتکده مشغول اولورسن رزقک قونور ایسه
کلور تشویش حق تعالینک لطفی و کرمی ایله و اگر بودرجه‌ده صبر

ايو سيوب طلب ايدرسك طاعته قوت حاصل اولمق ايچون
نيت ايله مراد نفسيچون طلب ايله تا كه سنك طلبك د ارادتك
كسب اجرت اولوب عبادتدن عد اولنه بو تقديرجه سنك
طلبك زهد وتجردده مانع دكلدر والله اعلم بالصواب
عبادتتر عايق اولنلرك اكثری خلقله اختلاطدر بونلردن
عزلت واجبدر ايكی خصلت ايچون خصلت اولی اولدر كه حق
سالك كندويه مشغول اولوب عبادتدن الی قورتاره كم بعضی
عزيزلردن روايت اولنور كه بر جماعته صناشدم اوقاتلرينی
بر كشی دخی كوردم كه اراق يرده اوتورمش كندو حالنه مشغول
ديلدم كه بونكله مصاحبت ايدم يانينه واردم ايتدی بكا الی
بحق امرسوكلودر مصاحبتدن ديديكه بونده يالكوز نچه اولورسن
ايتدی حق تعالی دخی ايكی ملك بنمله در ايتدم بو اوقات نه نركه
تفتيش ايچون ديديكه حق تعالی تفتيشی برلقاوينه اول ايچون
بنم يولم قنی طرفدر ديديم اليله كوكه يكا اشارت ايلدی
وطوروب يوريو ديردی امدی معلوم اولديكه خلقدن كندی
كندويه مشغول اولوب طاعتدن اليقور وقت اولوركه
عبادت ايتمك استسك منع ايدرلر وقت اولور عبادتدن جمعه‌دن

لكن

كشی بلايه كرفتار ايدرلر شته كم حاتم اصم رحمه الله ايدر بو خلقدن
بن سنه طلب ايلديم اجابت ايتمديلر كلوك عبادت قلالم ديديم
ايتمديلر امدی بن عبادت ايدرين بكا مانع اولمك ديدم اولديلر
سزدن قناعت اوزرينه اولان بكا الجنمك ديدم الجنديلر
جميع سكوزدن ايچدم بكا مانع اولمك ديدم مانع اولديلر
بتمام شروع ايتدم دعوت ايلمك ديدم دعوت ايتديلر سز
تابع اولا دوغم وقتين بكا عداوت ايلديلر اغربولاری ترك
ايدوب يالكوز عبادته مشغول اولدم ودخی حضرت رسول
صلی الله عليه وسلم عزلت زمانی وصف ايلدی واول
زمانك واهلنك احوالنی بيان ايلدی واول زمانده فتنه‌لر
عزلت ايلسونلر ديو امر ايلدی ودخی شبهه يوقدر كه حضرت
رسول صلی الله عليه وسلم بزه اصلح وانفع اولان امری بيوردن
يك بوراحدی هر كشی كندو زمانی كورسون اكر وصف ايلديكی
اوزره بولورسه امرنه امتثال ايدوب نصيحتی قبول ايلسون
اما سنك زمانكده سكا اصلح اولان نسنه‌لرده سندن اعلم
اولان كشی تصديق ايدوب علاكا دنيا ايله تعلق ايدوب كندوكه
نفسله جوعه ايله كه زيان ايدوب خاسرلردن اولورسن حضرت

رسول صلی الله علیه وسلم عزلت زمانی وصف ایتدوکی حدیثلرك
بریسی بودر کە عبد الله بن عمرو بن العاص رضی الله عنه خبر
ویروب ایدر کە بینا نحن حول رسول الله صلی الله
علیه وسلم اذ ذکر الفتنة قال اذا رأیتم الناس
مرجت عهودهم وخفت اماناتهم وکانوا هکذا
وشبك اصابعه قلت ما اصنع عند ذلك جعلنی
الله فداك قال الزم بیتك واملك علیك لسا
نك وخذ ما تعرف ودع ما تنکر وعلیك بامر الخاصة
ودع عنك امر العامة یعنی بر زمان حضرت رسولك
اطرافنده اولوردق فتنه زمانی اکلدی ودخی وقتی صوردلر
بیوردیکە شول وقتدر کە خلقك عهدلری فراموش اولا و
اماناتلری قالمیە ومبارك برماقلرینی بر برینه صوقشدردی
مشبك ایلدی دبیوردیکە شویلە اولورلر وقتی یعنی خلقك
عهدی وامانتی قریش قیش اولودعی قتی دیك اولیجە
ویدمکە یا رسول الله حق تعالی بنی سکا فدا ایلسون اول
وقتده نه ایشلەیم بیوردیکە اوکە بسم او تور دیلوکی
غفظ ایلە سکا امر اولاندن بسنه طوت بنی اولانی ترك ایلە

ودخی

ودخی رحو شده بیوردکە ذلك ایام الهرج قیل یا رسو
ل الله وما ایام الهرج قال حین لا یامن الرجل
من جلیسه یعنی بو فتنه زمانی ایام هرجدندر دیدیلر کە ایام هرج نه در
بیوردیکە بر کشی [illegible] اوتوردوغی یولداشندن امین اولما
دوغی ایامدر ودخی ابن مسعود رض خبر ویرر کە حضرت رسول
صلی الله علیه وسلم حارث بن عمیره یه بیوردکە سیأتی علیك
زمان کثیر خطباؤه قلیل علماؤه کثیر سؤاله قلیل
معطوه الهوی فیه قاید العلم قال او متی ذلك
قال اذا امیتت الصلوة وقبلت الرشا وبیع
الدین بعرض یسیر من الدنیا فالنجا ویحك ثم النجا
یعنی سنك اوزرکە بر زمان کلسه کرك کە واعظلری چوق
اولا عالملری از اولا ویلنجیلری چوق اولا ویرجیلری از
اولا هوای نفس علمی اتبع ایدرکی یوه کندویه تابع ایلیه یعنی
علما علملرینی هوالرینه اویدوره ارعیره صوردی دیدی کم
بونه وقتده اولور یا رسول الله بیوردیکە نماز علمی اولدو
غی وقتده حاکملر رشوت قبول اتودکی وقتده دینلرن
ازاجق نسنه دیلرینی صاتدقلری وقتده اولور اول وقت

خلقدن عزلت ايلك امرى بو حديثلرده موصوف اولانلر
اوصافك جميعنى كندو زمانلرنده مشاهده ايده بوردرسن
بچون موجب عمل ايدرسن سنوا كه تابع اولورسين ودخى
سلف صالحين رضوان الله عليهم اجمعين كندو زمانلرنده عزلت
ايتمك اوزرينه اتفاق ايتديلر و بربرينه وصيت ايلديلر كه خلقله
اختلاط ايتمك ديديلر شبهه يوقدر كه انلرك بصيرتى ودخى
نصيحتى بزدن زياده در و بزم زمانمز انلرك زمانندن
خيرلو دكلدر بلكه فساد بونده ارتوقدر ودخى يوسف بن اسباط
رحمه الله ديديكم سفيان ثوريدن رحمه الله اشتدم كه ديديكه
والله الذى لا اله الا هو لقد حلت العزلة يعنى اول الله
حقيچون كه اندن غيرى اله يوقدر تحقيق بو بزم زمانمزده عزلت
حلال اولدى امدى اول زمانده حلال اولمسى بزم زمانمزده
فرض اولور و بر روايتده دخى اولنور سفيان ثوريدن رحمه
الله كه عباد ابن الخواص مكتوب يازوب كوندروب ديديكه
اما بعد انك فى زمان كان اصحاب رسول الله صلى الله
عليه وسلم ورضى عنهم يتعوذون بالله ان يدركوه
فيما بلغنا ولهم من العلم ما ليس لنا فكيف

بنا حين ادركناه على قلة علم وقلة صبر وقلة اعوان
على الخير وكدر من الدنيا وفساد من الناس فان
عمر بن الخطاب رضى الله عنه قال فى العزلة راحة
من خلطاء السوء يعنى بر زمانده سن كه اصحاب رسول
استعاذه ايدرلردى بونك كبى زمانه يتشكلرندن مع هذا كه انلار
ده بر علم واريدى كه بزده يوقدر بو تقديرجه بزم حالمز نيجه اولسه
كركدر كه علومز وصبرومز انلاردن اكسوكدر و بر زمانده يوزكه
خيرا وزره معاونتمز يوق ودنيادن كدورتمز چوق و زمانه خلقنك
فسادى نهايت يوق و عمر بن الخطاب رضى الله عنه بيوردركه
عزلتده راحتلق واردر يراملرله قرشمقدن ودخى سفيان بن
عيينه دن روايت اولنوركه ايدرزيركون سفيان ثورى يه
واروب بكا نصيحت ايله ديدم ايتدى اقلل من معرفة الناس
يعنى خلقدن بلشكلكى ازالت بن ايتدم نيچون الله سكا رحمت
ايليسون حديثده كلمشدركه اكثروا من معرفة المؤمنين
فان لكل مؤمن شفاعة يعنى مؤمنلر بلشكلكى چوق
ايلك كه هر مؤمن ايچون شفاعت واردر قيامتده ديديكه
بو زمانده هر كز نكروه كورمزسين الا بلشكلردن كوردرسن

حديث بوكه بكى زمانه كوره دكلور ديو بن آتيدم كه بكيز
بو زمانك حالى بودركه ذو سفر ابو سفيان ثورى فوت اولدى
بچيلار اچوكدن صكره واقعه ده كوردم ديودم كه يا عبد الله بكا
نصيحت ايله ايتديكه خلقيله بلشكلى چوق ايله كه بونلرك شرندن
خلاص اولمق مشكلدر ودخى فضيل رحمه الله ايدر كه بو زمان بر
زماندركه ديلكى صقلا ومكانكى برالردن خالى قيل وقلبكه علاج
ايله حق تعالى بيوردوغن اشلدكى اتوكين ترك ايله وسفيان
ثورى رحمه الله ايدر كه هذا زمان السكوت وملازمة
البيوت والارضاء بالقوت الى ان تموت ودخى
داود طائى رحمه الله ايدر صم عن الدنيا واجعل فطرك الموت
وفر من الناس فرارك من الاسد يعنى دنيادن اوروج طوت
اجرتكى فطر ايله وبو خلقدن قاچ ارسلاندن قاچدوغك كبى
تاكه سكا ضررلرى يتشمسون ودخى ابو عبيده دن روايت
اولنور كه هركم يتشدم بكا اكثر نصيحتلرى بو اولدى اكر دلسك
كه حق تعالى قتنده قدرك دشرمك ولا خلق اچنده معروف
اولمق سوسنى اچوكدن چارامدى بلككله عزلت بابنده احاديث
واخبار چوقدر لكن بو كتابده اختصار اولنوب تفصيل استيمدم

عزالينك قوس سترة كتاب اخلاق الابرار ده نظر ايلسون
اما شول خلعت نامية كه خلقدن تفرد وعزلت اقتضا ايدر اول
اولدركه خلق مختلطا اولان عابدلر عبادتى خلقك بورسه برين
ايدوب كوسترمك داعيه سندن خالى دكلدر زيرا كه ريا قره
ويجه ده پرده در اكوكى ده بچه بوردر سا ولدى كشنك طرلرونه
شوله بوزر كسنه مطلع اولمز اموى خلقدن منفرد اولميلرك
اكثرى عمللرى ريا سبيله باطل اولور هيچ خبرى اولمز كه حق تعالى
كندوكرمندله عطيه سنه كم يحيى بن معاذ رحمه ايدر دوسته
الناس بساط الرياء يعنى كشينك عبادتنى ناسه كوسترمك ريانك
دوشكيدر بو اغلو ظهور كه مرته زهاد ريادن قورقوب بربرينه
زيارته وارمزلردى نشه كم روايت اولنور كه هرم بن حيان
اويس القرنى يه رضى الله عنهما ديديكه يا اويس بزه صلة ايله
زيارتله لعلمه اويس جواب ويروب ديديكه سكا صيلة ايدرين
دخى افضل نسنه ايله كه اول دعاء غيب در زيارت وملاقاه
تزين وريا عارض اولوب عبادتى ابطال ايدر ودخى سليمان
الخواص اچون ديديلر كه ابراهيم بن ادهم كلوب زيارت واروب

انلر سن جواب ویروب دیدیکه شیطان ماردر بولشمق بکا
سوکلودر اکا بولشمقدن بو سوز خلقه خوش کلدی دیدیلر که
عجب سویلدک اول یغز زنک نه سن کوردک که بویله درسن دیدیکه
برابر لیلین کوردم لکن قورقرم که اکا بولشه و غم وقتین ترک
عمل ایلماغه ریا ایلیم عبادتی یا جهل کلام شیطانه بولشه و غم حینه
انون اتباع ایدوب شرندن خلاص اوله رم بونلر ابه تعالی
دخی روایت اولنورکه امام غزالینک شیخی قدس سره ماعلم رضی
بر نیه بولشوب حق زمان سویلشدیلر اندن صکره بریرنیه دعا
قلدیلر اول شیخ عارف ایتدیکه بو مجلسدن خیرلو امیدوار مجلسده
حاضر اولمدم عارف ایتدی بو مجلسدن قورقولی و خطرناک
مجلسده حاضر اولمدم بکا سن خوبیک کوکلکین و علک نفسنی خبر
ویردکی و بنم اوکومده اظهار قصدین ایلدکی و بنده حق ایله ایلدکی
ایکی طرفدن ریا ایله ال عمل قلادقی بونی شیخ جونکه اشتدی
شولقدر اغلادی که عقلی یاشندن زایل اولدی اندن صکره اکر
مجلسده بو قضیه اکوب خلقه نصیحت ایوردی موی زاهد
و اهل ریا ضنلر بر بریه بولشوقده حاللری بویله اولیجق نه باب

دنیا و اصحاب غفلت اولنلرک حالی نجه اولسه کرکدر
اهل فساد اولنلرک عاقبتی نیه ایشه امدی الکلام بو زمانه
اهلینک فسادندن و شرلرندن خلاص اولمق مشکل در عباد
... النفوذ علی کج بکه جاهل اولمش طاعتکی به افساد ایدرلر
ایله اولسه سنک و دیزوکه لازم در که بونلردن عزلت ایده سن
اکر سؤال اولنسه که خلقدن عزلت و تفرد اولمانک حکمی
ندر و بو خصوصده طبقات خلق نجه در و نه واجب اولان
عزلتک حکمی ندر جواب ویره یز که خلق بو بابده ایکی
زمره در برنجیسی شول کسنه در که خلقک اکا علمده و حکمده احتیاج
اولمیانک کبی کسنه اولی اولورکه منفرد اولا انده تا رشیمیه
بهمان جماعته و جمعه و عیدلرده و جوده و مجلس علمده
... بعهم اولان امورلرده قریب سایر امورده کندو یی کرلید
یکندنی یه دورنه اول کی ایله اما اولسه که هر کز فرشیمیه
کمندویه کال عزلتی حصیل کوره اکا بو وجهله عزلت ایکی ترک
بریسی ایله جایز اولور ایکنجیسی علما یاشنده و دوره لر کوسه شیخ
و عالی برلرده ساکن اولا که انده مجامع اوامر و شعایر
اسلامه حاضر اولمق اکا واجب ایله ایکنجیسی دخی بودرکه

جزم ایده که فرایض ادا ایلکیچون خلقه قارشمقدن بر اثم حاصل
اولا که بو فرایضک ثوابی اول مکافاتی ایده بو تقدیرجه اهل
عزلته عذر اولور مؤلف کتاب حمد الله ایدر که اللهدن قورقدیغی
بعض مشایخ کوردم تنها اولمشلردر شرایط کلوب جماعتلرینا
قلزلر مع هذا اکثر اوقات دکانلر جمعه نیزه کلمکدن قادرلر
بونلره ویو بکا اوزره کوزه ده واجب اولان نسنه ایچون ترک ایدرسز
جوابلرینه بو دکرا اتدوکم عذری بیان ایلدیلر بنده بی اتمه دیم که
معذوره عتاب ایلمزلر الله تعالی علیم بذات الصدور در
لکن طریق عدل خلقه شرعا جمع لازم اولان یرلرده شریک
اولمقدر اما شول کسنه که بالکلیه عزلت اختیار ایده وار سون که
خلقه قارشمق بو وجه من الوجوه واجب اولمیه زیرا اکثی خلقه
برشهوده اولسه بونلره قطعا قارشمیه دعوا ایدوب انتقالا
کلک شویکه خیر بونی ازیو قدرونیه عزلتوزک سببی اولور اکر
معذور اولورلر لکن محل خطردر وقت دلالة غلطا ایله عذر اعتقاد
ایتدوکی عذر اولمیه ایدی عزلت نادرا واجب طریق اولی
اختیار ایلسون اکثی فرقه شول کسه در که خلقی ایچونه علوه
معتقد اولا امور دینیه ده مرجع ناس اولا حقی بیان ایتمکده

واهل بدعتک سوزلرین رد ایتمکده وخلقی خیره دعوت
ایتمکده قوت تامه سی اولا اکر کیمسنه خلقدن عزلت ایلک
جایز دکلدر بلکه واجب اولور که خلقی خیره دعوت ایده نصیحت
ایلکده زجر نفس ایلیه ودین بابنده شبهه لرین حل ایلیه اوامر
ونواهی بیان ایلیه نته کم حضرت رسول صلی الله علیه وسلم
بیورر که اذا ظهرت البدع وسکت العالم فعلیه لعنة الله
یعنی چونکه بو بدعتلر ظاهر اولسه عالم اولان ساکت اولسه لعنت الله
اینک کبی عالمک اوزرینه اولسون اما بو لعنه اول وقت
مستحق اولورکه خلقه مختلط اولا خلقدن عزلت ایتمش اولسه
مستحق اولمز لکن اوزرینه لازمدر که ینه خلقه رجوع ایدوب
امر معروف نهی منکر ایلیه نته کم استاذ ابو بکر ابن فورکدن
نقل ایدر روایت اولنور که عبادت ایچون خلقدن عزلت
ایدوب بر طاغده واردی بر کون اول طاغدن بر آواز
کلدی که یا ابا بکر خلقی اوزرینه حجت حق اولمشیکن اطاعة الله
ذنوب قوللرینی ترک ایلدک چون بو آوازی اشتدی کیرو
رجوع ایلدی خلقه قارشدی وممون بن احمد استادی
اسحاقدن رحمهما الله روایت ایلدیکه جبل لبنان عابدلری

اتبعوكم باكل الخشن تركتم امة محمد في ايدي المبتدعين
واشتغلتم باكل الخشن يعني اكا دوت يجيلر امت محمدي
اهل بدعت المنه قودوكوز كلدوكوز بوطاعنه اوت بكه
مشغول اولدوكوز انلرك دني جواب ويرديلر كه بزم علينه
مقاتب ايتمكه قدرتومز يوقدر حق تعالى سكا قدرت ويرمش
وامر سنك اوزره كه لا تقدر بزم اوزرومزه وكلمز اندن
مذكور ابو اسحق درجامع الجلي والخفي ادلو بر كتاب تصنيف
ايدوب خلقي حقه يولنه دعوت ايلدي اهل بدعت الندن
خلاص ايلدي ودخي شول عالم كه دين امرنده خلقه احتياج
اولا خلقه نصاحت خلقه ايكي طريق واردر بريسي اولدركه
نوه صبر جميل علم عظيم ونظر لطيف اولوب دين بابنده
وايماحق تعالى اندن معاونت طلب ايليه ايكنجي اولدركه
ظاهرده خلقه اولوب باطنده حقه اولا اكر خلق انكا سويليه لر
سويليه اكر زيارت قلسه لر عذار لريجه تعظيم ايليه ولطف كوستره
واكر ساكت اولسه لر انلر اعراض اتسه لر غنيمت بله اكر خلق خير على
اوزره اولسه لر يارديم ايليه اكر لغو وشر اوزره اولسه لر
مخالفت ايليه واعراض ايده وخير نصيحت ايليه انكا قادر اولور

بونلري زجر ايليه ودخي جميع حقوق استر رعايت ايليه زيارت
وعبادت وتوبه وتمهيد داره حق تعالى رضاسيچون كوز
كلريني خوش ايليه كندودن توقع اتوكلري مصلحتي ممكن اولدقجه
كوري ويره صباحدن قلابه بونلردن امر استمديكز اشلرسه
ايجون اشليه وما رسه اندن اوزه كسمه دن اوميه
ودخي نوبت ووحشت كوستره دعا دراولوقجه بونلاره
نوال ايليه ودخي ايذا ارسه تحمل اولوب بونلره كولريوز
كوستره واكر سنه ويررلرسه متقيض لا واستغنا كوستره
حاجتي واريسه ودخي كتم ايليه مهمي كتم ايليه اخفا ايليه حاجتده
كندو نفسنه نظر ايليه بر وقت احتياج ايليه كه نفسي ايچون عبادت
جالصدقه قلمه كم عمر بن الخطاب رضي بيوررد كه ان نمت الليل
لا ضيعن نفسي وان نمت النهار لا ضيعن الرعية
فكيف لي بالنوم بين هاتين يعني اكر كيجه ايله اويورسم كندو
نفسمي ضايع قلوريين واكر كوندوز اويورسم رعيتي ضايع قلورم
بن بو ايكي امرك ارهسنده نكا اويومق نيجه ميسر اولور ديدي
امدي معلوم اولديكه بركيشينك نفسي خلقه وقلبي حقه اولمق
محنت عظيمه ومشقت شديده در اهل عز لتدن بونكا مجاهده سي

اردوقور بوسببدن بعض مشایخ ایدرکه دریلر ده درلک
واولمشلر اقوی اتک نه قاتی مشکل اولور وابن مسعود رض
ایدر خالطوا الناس وزایلوهم ودینکم لا تکلمنه یعنی
خلق ایله اختلاط ایلیه دیوبلر ونی ازاغ اول دینکی مجروح ایلمیه تا
شول وقتین که فتنه دکزی موج اوره عالم اضطرابده دوشه
خلقدن قابوسنی ملیه باشنی قاپیه اول فتنه وفساد عامدن نه
تجاوز ایلیوب خواصه سرایت ایلیه هرکشی کندو حالنه مشغول
دوشه اول وقتین بوینکی عاملرک ایچون واردر علی قبور
صدورنده دفن ایده لر دخلقدن عزلت ایدوب هربیسی بر
کوشه ده ساکن اولوب هربری کندو نفسی اصلاح ایله مشغول
اولالر امدی هر عالم کندو زمانه نظر ایلیسون اکر فتنه زمانی
ایسه عزلت اختیار ایلیسون اکر امن وامان زمانی ایسه خلق ایله اختلاط
ایلسون وبو امرده تامل صادق ایلسونلر زیرا که بو بابده غلط چوق
واقع اولور نیجه لره عزلت واجب ایکن اختلاط ایدر ونیجه لره
اختلاط واجب ایکن عزلت ایدر ونیجه لر حیوان کبی حضور اختیار
ایدوب کندو نی اهل عزلت صانور ونیجه لرک دماغنه سودای
ریاست غالب اولوب کندو نی امر معروف ونهی منکر ملوثی

صانور معصیتی عبادت ظن ایدوب مغرور اولور اکر سؤال
اولنسه که حضرت رسول صلی الله علیه وسلم بیورر که علیکم بالجماعة
فان ید الله تعالی علی الجماعة وان الشیطان ذئب
یاخذ الشاذة والنائیة والقاصیة یعنی لازم اولور
جماعتدن ایرلمق که حق تعالینک ید قدرتی جماعتله در زیرا
وشیطان انسانک قوردیدر جماعتدن طشره چیقانی وایرو
کیدنی دکرونده قلانی قاپار دخی بیورر که الشیطان مع الفرد
وهو من الاثنین ابعد یعنی شیطان برکشی ایله در ایکی کشیدن
ایراقدر جواب ویرلور که اکر جماعتله اولمق بیوردی لکن
فتنه زماننده صقو اولمق دخی بیوردی تا که بو ترددده بیانی
کچدی امدی حدیثلر ارسنده منافی یوقدر محققلر بو وجهله مشلر
بیلدی علیکم بالجماعة حدیثنک اوج معناسی احتمالی واردر بریسی امور
دینیه ده واحکام شرعیه ده مجتمع اولمق دیمکدر زیرا که امت محمد
ضلالت اوزره جمع اولمزلر امدی هر کشی احکام دینیه ده جمهوره
مخالفت ایتسه ضلالته دوشر اما برکشی جمهور مجتمع اولدوغی احکام
شرعیه اصلاح ایچون خلقدن عزلت ایلسه بو حدیثک مفادی داخلدر
ایکنجی معنا اولورکه جمعه وجماعتده وعیدلرده و باجماعة شرعا

اجتماع واجب اولان یرلرده مجتمع اولمک دیمک اولور زیرا که بونک
کبی مجامعده قوت دین و شوکت اسلام و کفره یه قهر و ملاحده
زجر حاصل اولور و دخی اجتماعده برکت و حق تعالینک رحمتی
اکسک اولماز بو اجلدن دیمشلردر که متفرد اولنلر مجامع
اسلامده خلوت و شیوخ بزم صحبت و مزاحمده و سایر امورده
متفرد اولمسونلر که اقوال سالم اولالر و جبیمی جمعه اولورکه
زمان فتنه اولماده و غیر وقتین مجتمع اولمک دیمک اولور خصوصا
دین امرنده ضعیف اولانلر جماعتدن ایرلمسون دیمک اولور
زیرا که مستقلا اصلاح دین ایتمکه قادر دکلدر اما شول کمسنه که
اهل بصیرت اولوب دین امرنده قوی اولمکدن دین استعدادی
اتمکه محتاج اولمیه فتنه زماننده حضرت رسولک صلی الله علیه وسلم
بیوردیغی اوزره عزلت اختیار ایتمک اولیدر زیرا که اختلاطک
فسادی زیاده در عزلت فسادندن لکن شعائر اسلامدن
ذخیره اوجمعه لردن منقطع اولمیه لرکه طائفه اولمشدر و خالی
یرلرده متوطن اولا اهل اسلامک اجتماعنده حاضر اولمق متعذر
اولا لکن اتمک کبی عالملر هر قنده اولورسه جماعت مسلمیندن
خالی اولمزلر اندن کیرو اجتماع و اختلاطی ترک ایتدیلر که علاج

اسلامده حاضر اولمق ثوابندن بی نصیب اولمیه لر بلکه ایکی ثوابدن
بهره مند اولالر نته کیم ابدال اولنلردن استماع اولنورکه
عالمک فساد و تغیرنده طلقت اولیوب بو عالمی سیر ایدرلر اهل
اسلامک اجتماعنده هر قنده اولورسه حاضر اولورلر انلره یرک
طرفلری درلیوب طی مکان ایدوب برقدمده واروب
اول دیارک خلقندن اولورلر کرامت تخذلرن الیلوب
دریا اوزره دستگیر اولورلر دکل بر قدمده بو دیارک خلقنه
ایرشورلر حقیقتده دنیانک شرقی و ایباسی بونلره کیلدر
حضرت خلاق کائنات و مصور صور موجودات دنیاده
بونلر نوه عزیز ایلیوب اول کاملری که کندو نفسلری مهماتی
ترک ایدوب بزم کبی بیچاره طالبلری مطلوبه اولشدررلر
تمام بزیوزی کندولره برقدم اولوب سبق اتمام و استمام تمام
اولو سنترلرا اکر سؤال اولنسه که حدیثده کلمشدر که رهبانیة
امتی الجلوس فی المساجد یعنی بنم امتمک دنیادن تمام خیر
حد متوجه اولمالری مسجدلرده ساکن اولوب حق تعالی یه
عبادت ایلکدر بو حدیث بلندیک خلقدن ماجوب عزلت ایلک
جائز اولمیه جواب دیرز که بو حدیثده ذکر اولنان عزلتدن

بر رسم وار دیرا که بر کیشی سجودن حجاب اولور خلقله اختلاط ایتمه
شخصی ایله بونلار دکیلدر اولور معناده منفرد اولمق در
بوخود عین عزلتدر نته کم ابراهیم ادهم رحمه الله ایدر خلقله عزلت
اولور خلق ایچنده اول که مونس ولمخلوقدن وحشت
ایله اگر سؤال اولنسه که مدارس علمیه وصوامع صوفیه
خصوصا نه درسن بو طرک ایچنده علماء شریعت وصلحاء طریقت
ساکن اولورلر بونلر اهل عزلت میدر یوخسه اهل الفت میدر
جواب دیرورز که زمره علما تحصیل علم دین وجمهور صلحا کسب
معرفت یقین وعبادت وطاعت ایچون طریق اعتزالی اسلوب
اسهل اکر اولنوب ومنع اولمشدر دیرا که بوارده ایکی اوله
فایده وارد در بری خلقدن عزلت وترک مصاحبت در ایکنجی
جماعتلردن فراغتدر دوکزنجی شعایر اسلامده خلقله موافقت
وبرکت اجتماعه مشارکتدر بو تقدیرجه طریق احسن واسبیل
اسلم اولور که کیشی مدارسده وصوامعده ساکن اوله عزلت
ومخالطت شوباشی جمع ایلیه بوا جلوتدر که بعضولری اکر شیمدی
لرده بنیاد ایدرلرکه ارباب خیر اولانلردن بلنبده طلاب
علم دینی وکاسب معرفت یقین اولنلره معاونت ایده

طلب

تکمیل معرفت وتحصیل عبادتده اعانه ومعونت ایلیه لر وسایر خلق
مشکلاتی بونلردن استفسار ایدهلر وصلحا طایفه سنک
اوراد ورسومی کوروب اقتدا ایدهلر ایله اولسه شول کیمسه لر
که نیت خالصه ایله بو بقعه لری تعمیر ایدرلر علم وعمل بینه حسن
تدبیر ایدرلر دنیاده حق منکاردن واجر توابع اصحاب جلوتدن
اولورلر اگر سؤال اولنسه که رهبانلرک حالی نیدر مجرد
لردن دیر زمانلردن عزلت ایتمک جایز میدر یوخسه مصاحبت
ایتمک واجبمیدر بیان ایله جواب ویررز که اگر راهبلر
دیر زمانلر سلف صالحیندن کوره کلدکلری رسوم اوزرینه
تابع اولوب وایمه مهتدین دن منقول اولان طریق اوزرینه
متمسک اولسه لر دینی قرمه باشلری وطریق بولماشلری وعبادت
یاد کیلدی دور بونلردن عزلت ایتمک جایزدکلدر مصاحبتلر ایده
چوق فایده وارد ربو طرک کبی جبل لبنان زاهدلری کبیدر زیرا
کیم بونلر جماعت اولوب بر بریله تقوا ودعا ومعاونت ایدرلر
شویله ده ومصاحبه حق اوزرینه وصبر ایتمک اوزرینه وصیت
ایدرلر اما شویله که طریقلرینی وعبادتلرینی تبدیل وتغییر
ایدوب سلف صالحین اسلوبنی رعایت ایتمزلر ایسه مرتدلر

سایر خلقله معامله ایدرلر ایسه آخرکلده دخی اول جمله ایدرلر
هر بری کندو ویرانه سنده ساکن اولوب دیللرینی حفظ ایدوب
عبادته مشغول اولا جامع اسلام و خیرلو اشلرده بونلر دخی کیدلر
جمع اولوب سایر امورده عزلت ایده لر بونلر حقیقتده
اهل عزلتدن عزلت ایدنلردر اگر سؤال اولنسه که بونلر ارباب
مدارس و اصحاب صوامع برله صحبت قلمقدن کندولرینه
ضرر مشاهده ایلدلر بونلرک ایچندن طشره چقوب بر خالی
یرده ساکن اولوب عبادته مشغول اولمق جایز میدر دکلمیدر
جواب ویرلور که مدارس علم و صوامع عمل قلعه منزله سنده در
بونلرک ایچنده ارباب مجاهده او غریبلر و مرابطین اولونلر
بونلردن خارج صحرا منزله سنده در شیاطین انس و جن
لشکری قلعه دن طشره اولنلری غارت ایدوب جماعتلرینی
الوب کندولرینی اسیر ایدرلر امدی بو عسکرله محاربه قلعه
قادر اولمیانلر قلعه دن طشره اولمق جایز دکلدر قلعه ایچنده
اولوب اهلندن عزلت ایتمک کرکدر اما شول مرد که اهل حرب
اولا اعدایی دفع ایتمکه قادر اوله قلعه اوله صحرا اوله اولمق
اکا برابر اوله طشره ده اولمق جایزدر لکن قلعه ده احتیاط اولور

زیرا که وقت اولور کشی طشره ده غافل بولنوب شیطانلره
ظفر بولور بو تقدیرجه طالب علم دخی اولا بجا اولوب انلرک
مصاحبتی مشقتنه تحمل ایتمک اولیدر اگر سؤال اولنسه که
دین قرنداشلرینه زیارته وارمق و بربرینه صله ایتمک جایز میدر دکلمیدر
جواب ویرلور که حق تعالی رضاسیچون اخوان دین و خلان
صالحینه زیارته وارمق عین عبادتدر و حق تعالی یه کمال قربتدر
و دخی بونده انواع فواید قلوب و اصناف مصالح نفوس واردر
لکن بونک ایکی شرطی واردر برنجیسی بودر که افراطله اختلاط
و کثرتله انبساط اولمیه تا کم حضرت رسول صلی الله علیه و سلم
ابو هریره یه رضی الله عنه بیورر که یا ابا هریره زر غبا تزدد حبا
یعنی بر کون کچه زیارت ایله تا محبت بینکزده زیاده اولا ایکنجی شرطی
حقوق زیارتی رعایت ایلکدر زیاده و یرسز کلامدن احتراز
ایدوب لغودن و غیبتدن بونلرک امثالندن اجتناب
ایلکدر زیرا که بونلردن سکات و مصاحبه وبال حاصل اولور تا کم
روایت اولنور که سفیان و فضیل رحمهما الله بر یرده بولشدیلر
و سویلشوب اغلشدیلر امدی فضیله سفیان دیدی که یا ابا علی شویله
ظن ایلدم که بوندن خوش حال مجلس حاضر اولمدی و سفیان فضیل

ایتدیکی بو ایدی که خطرناک مجلسه حاضر اولمام زیرا کیمسنه خطا ایلدک که
کلامک احسنی کلامی سویلدیسن و تبدخی قصد ایلدیکه اولاسی که
سویلیم سفیان چون بو سوزی ایشتدی ایچون اغلدی پس اول
بلکه زیارت اخوان و ملاقات خلان بو دکل اولسه شرایط
اوزرینه واقع اولسه عزلتدن مناسبدر اولمز وسکات و مصاحبت که مزد
امر بلکه خیر کثیر و نفع عظیم حاصل اولور اکر سؤال اولنسه که
زمان فتنه اولمادوغی وقتده عزلته باعث اولان وطریق عزلت
نه ایسه انی بیان ایده سن دیرسک بو جواب ویرورز که بو بیتجی جمیع
اوقاتی عباده صرف ایلکدر زیرا عبادته مستقلا اشتغال نه اسلوب
استیناس علامت افلاسدر ایچنک نفسنی خلقک کلامنه متوجه
قلمسک و دخی بونلرک احوالنه مشغول اولمسک سن اوکیچون بو عمل
زیاده و شغلنه فایده حاصل اولور فراغت و بطالت اقتضا
ایدر اما ایچک اوقاتی عباده صرف ایلمک تحقیق مناجات
حلاوتی بولوب حق تعالینک کتابیله انسی اولورسن و خلق
اختلاطندن وحشت و مصاحبتلرندن فراغت حاصل اولور
نتکم خبرده کلمشدر که موسی علیه السلام تجلی مناجاتدن رجوع
ایلسه خلقدن وحشت ایدردی و بازارلرده قولقلرینی طوتاردی

تاک

تاکه خلقک سوزلرینی ایشتمیه اکا بو خلقک کلامی اصوات حمیر
کبی نفرت ویرور ایدی و دخی امام الحرمین رحمه الله ایدر
اتخذ الله صاحبا ودع الناس جانبا یعنی خلقدن فراغت
ایله حق مصاحبتک و موانستک ایده اولا ایکنجی اولدر که
بو خلقدن بالکلیه طمعنی قطع ایلیسک عبادت امرینه سکا آسان
اولور زیرا که شول کیمسنه که انلردن امیدنی قطع ایدهسن
وانک حضورندن خوف ایتمیهسن انک وجودی و عدمی یکدر
برابردر اوچنجی اختلاطک فترندن و مخنتلرندن خلاص ایلکدر
وقتا که بو اوچ امری وجه مشروع اوزرینه عمل کوترسک
ملازمت کوسترسک خلقک مصاحبتندن سنی قطع ایدوب
حق تعالینک طاعتنه و عبادتنه ربط ایلیه بعون الله تعالی اما
عوایق ایکنجی خصلتی شیطانه محاربه قلمقدر ایدی
بیلسک اوزره که ایکی دلیل ایله واجبدر که شیطانه محاربه ملازمت
اولان قرآن ایله سین بو سنی دلور که بو شیطان بر عدودر که کنت
ایله صلح امکان احتمال یوقدر سنی هلاک ایلمکدن غیری بشنه ایله
قانع دکلدر ایدی بویله کبی عدودن امین اولمق کمال غفلتدن
اولور بو دیدوکومزه شاهد استرسک بو آیت کریمهیه نظر ایده که

حق تعالی بیورر الم اعهد الیکم یا بنی آدم ان لا تعبدوا
الشیطان انه لکم عدو مبین یعنی ای آدم اوغلانلری سزه
وصیت قلمادیمی وبیان ایلمدیمی که شیطانه اطاعت ایلمکی
زیرا که شیطان سزه کیچون آشکاره عدودر ودخی بیورر که
ان الشیطان لکم عدو فاتخذوه عدوا یعنی تحقیق
شیطان سزه کیله دشمندر سز دخی انکله دشمنلک ایدک بو آیت
کریمه‌دن بلندیکه شیطاندن واپاحذر ایتمک واجبدر ذکی دخی بیلی
شیطانک جبلتی وخلقتی انسانه عداوت ایتمکدر وزیرنده جهد
ایدی نصف نفس اتمشدر که سکا محاربه ومجادله کیدر
کوزده سنک وزرو که مکر او ملاردن اماره سن امدن غافل
سن ودخی ایمانسز قولکیله وفعلکیله حق تعالی عبادتنده مشغول
اولوب خلق طوغری یوله دعوت ایدرسن سنک بو فعلک
شیطانک مرادنه وهمتنه وصناعتنه مخالفدر فعل وقولکله
وایا شیطانک عصیته کوررسن وخلقی افساد ایدرسن اول سنکله
بو صلح ایلمسون بالضروری اول دخی هلاکوکه قصد ایلمز
زیرا که عداوتدن خالی دکلدر شیطان خوددر کنده درکه کنده
سنک اساتنه وهلاکنه قصد ایتمشلرک وهرکز مخالف اولوب

عصنه

عصیته کوسترمیشلرک ودایم کتعوونه موافقت وصداقت کوستر
مرک هلاکنه قصد ایلمز بلاحده ورنوقکی سنکله بجه عداوت
ایدوب هلاکوکه قصد ایلمسون ایدی انکله مخالفت ایتمک
اورزینه نصب نفس ایدوب جمیع اعمالنی ابطال ایدرسین
ایدی عادتا نسنه عداوتدن غیری حاجتده سنکله عداوتی واردر
ودخی سنکله دشمنلک ایتمکده مستقل دکلدر بجه اعوان وانصاری
واردر نفس وهوا وسایر صفات ذمیمه کبی ودخی سکا دخول
ایتمکه بجه یوللری واردر جمیع طرفلردن کیروب سیر ایدر سنک خبرک
اولمز نته کیم عیسی بن معاذ رازی ایدر که شیطان سندن
فارغدر که سن معصیته کیروب نفسک هواسیله کیدرسن مشغولسن
ودخی سن انی کورمزسن اول سنی کورر دوست انی او هیدرسن
اول سنی اونوتمز ودخی کنده ونفسکده شیطانه یاردیجیلر واردر
یعنی ایلری دوست صانوب مرادلرینه موافقت ایدرسن خبرک
یوقدر که دشمنلر اتفاق ایدوب سنی هلاک ایتمکه مشغوللردر
اگر سؤال اولنسه که شیطانک محاربه‌سی خلق نه وجهله تیسر اولور و
نکردن خلاص اولمق نجه متصور اولور جواب ویرورز که بعضی
مشایخ قتنده شیطانک شرینی دفع ایتمک استعاذه دن غیری

نفسنه ایله ممکن دکلدر زیرا کبر کلب عقوردر حق تعالی بزم او
ذرومزه مسلط ایلمشدر اگر بونك محاربه سنه و جهادینه
مشغول اولورسك وز زیاده زحمت چکوب و قاتوری ضایع
ایدرز بونك برله وقت اولور بره فرصت بولوب مجروح ایلیه
امری اولی بودرکه صاحب کلبه مراجعت ایده وز تا کلبنی منع ایلیه
بعضیلر قتنده شرندن خلاص اولمق کندو ایله محاربه ایدوب
وسوسه سنه مخالفت ایلکدر و بعضیلر قتنده طریق اعون و اسلم و
اسهل بودرکه استعاذه ایله محاربه سنی جمع ایده لر زیرا حق تعالی
حضرتلری انك شرینی بزدن دفع اتمکه قادر مطلقدر بزده کافی وافیدر
اگر استعاذه دن صکره اوذرومزه غلبه ایدرسه بلورزکه حق
طرفندن بزم اوذرومزه ابتلا واقع اولمشدر یعنی بزم مجاهده
مزده صدقمزی وصبرمزی و دینده ثابت اولمامزی تجربه ایدوب
نته کم بعضی اوقاتده کفارلری بزم اوذرومزه مسلط ایلر دفع اتمکه
قادر ایکن بز جهاد ثوابنی وصبر درجه سنی و شهادت مرتبه
سنی نصیب ایدوب جمیع ذنوبمزدن ارتمق ایچون بو تقدیرده تسلط
اعدا معناده عنایت عظیمه و تفضیلات جسیمه در اگرچه ظاهرده
مشقت شدیده کورینورسه نته کم قرآن کریمده بیورر ولنبلونکم

حتی

حتی نعلم المجاهدین منکم والصابرین یعنی غزا ایله مکلف
سزی تجربه ایدرورن تا که دین یولنده مجاهده قیلان و بلایه
صبر ایدن کیملردر بلوب زحمتلرینه ثواب و حسن عاقبت
ایده وز ودخی بیورورکه ولیعلم الله الذین آمنوا ویتخذ
منکم شهداء یعنی تا که سزه وکاه کافره یاردم ایده وز تاکه
سزدن ایمان اوزرینه ثابت اولان کیملردر بیله وز غزا
وجهاد سبیله ثواب ایله مشرف ایده وز و بعضیلرینی کرامت
شهادت ایله مکرم قیلاوز ودخی بیورورکه ام حسبتم ان تدخلوا
الجنة ولما یعلم الله الذین جاهدوا منکم ویعلم الصابرین
یعنی شویله می صانورسز که اوزرو کوزه فرض اولان
جهاده ایرمه کیوتوردین جنته کیره سزکیز سزدین یولنده غزا
و جهاد ایلمیه ودخی بلکل که شیطانلرله محاربه قلوب قهر ایلمک
مشایخ دینه بیان اولدره اوج بیسندن بری شیطانك مکرلرینی
بلك حیله لرینی اکلامقدر تا که شیطان اوزرنه مکر ایلمکه اقدام
ایده میه نته کم بسیار قلوب صاحب خانه کندولرین طوتیور دعی علم
قیلر اکچنیلولر که شیطانك دعوتنه ملتفت اولمیه نفسنی
دکلی اول طرفه متوجه قلیه سن زیرا که شیطان قورز کلب

کبیدرلکی کوررسه اوکّه باشلر اکر کار سؤالینه غوغاسن ایدررلر
اکر اعراض ایدرسه فراغت ایدر اوجبنی اولور که الله تعالینک
ذکرینه و فکرینه مشغول اولاسن نته کم حضرت رسول صلی الله
علیه وسلم بیورر که ان ذکر الله تعالی فی جنب الشیطان
کالآکلة فی جنب ابن آدم یعنی شیطان یاننده حق تعالینک
ذکری انسان یانی باشنده مرض آکله کبیدر اکر سؤال اولنور
ایسه که شیطانک مکر و حیله سی نه وجهله بیلنور و نه طریقله معلوم
اولور بیان ایله جواب ویررز که تحقیق شیطانک وسوسه
لری واردر انلری انسانک ذریتنه هر زمانده اوق کبی آتقدررلر
بر لحظه خالی دکلدر بو وسوسه لری نفس امارهنک خاطرلری دخی
بیلنلر امکانلر دخی حیله لری واردر طورتق هرلرسنده انکله
خلق صید ایلر بو دخی بیلنمز الا انسانک کوکلنه نه وجهله دخول
ایتدوکی معلوم اولمز امدی فضلا و صاحب بصیرت و علماء
آخرت سعی و اجتهاد ایدوب کتابلر تصنیف ایلدیلر بودکی
اولشان مکرلری و حیله لری بیان ایلدیلر و دخی ابلیسک
منشاء تلبیسنک کرئی خواطر قلوب ایدوکنی بیلدیلر اول
اجلدن خواطر قلوبک ماهیتنی و احکامنی و انواعنی مفصلاً

بیان قلدیلر و بو تفصیلک ذیلنده قلب انسانه نه وجهله
دخول ایدر شرح ایلدیلر و مکر و حیله لرینی بیان قلدیلر و دخی
بیلدیلر الله تعالی الوزرون کلدکجه شرح ایده لم امدی بلکل که
حق تعالی حضرت آدم و علاسی خلق ایتدوکی حینده انک ذریتنه
بر ملک موکل ایلدی که دایما خیره دلالت ایدر اول ملکه ملهم دیرلر
و دعوتنه الهام دیرلر و دخی اول ملک مقابلنده شره و فساده
دلالت ایدر شیطان خلق ایلدوکی اول شیطانه وسواس دیرلر
و دعوتنه وسوسه دیرلر اول ملهم اولان ملک خیردن غیری
نسنه یه دعوت ایتمز اما وسواسک اکثریا دعوتی شره و فساده در
لکن بعض وقت اولور که خیره دلالت ایدر قصدی تور بجلاسنه ایتدیرمکدر
بر وجهله اشلور که خیرینک ثوابی شرینه کفایت ایتمز مثلا وقت
اولور بعض بو اجله دعوت ایدر که انی علا کتورمکده نجه فوایدی
ترتیب ایدوب نجه ذنوبه ترکب اولور وقت اولور بر خیر
ایشی کرجک وجهله اشلمکه تحریک ایلر تا که تمام اولدوغی حینده
عجب العیاذ جمیع اعمالنی ابطال ایلیه العیاذ بالله بو ایکی
داعینک دعوتلرینی اهل بصیرت اولانلر کوکل قولاغیله
اشیدرلر حدیث رسول صلی الله علیه وسلم بو معنایی مؤیدر که

بویوردی انا ولد لبنی آدم مولود قرن الله سبحانه وتعالی
به ملکا وقرن الشیطان به شیطانا فالشیطان
جاثم علی اذن قلب ابن آدم الیسری والملك جاثم علی
اذن قلبه الیمنی یعنی رحمن برادم اوغلی طوغسه حق تعالی انکا
برملك مقارن قیلور وشیطان دخی برشیطانی مقارن قیلور اول
شیطان ادم اوغلانك صول قولاغنده اولور وملك صاغ
قولاغنده اولور واما بری خیره وبری شره دعوت ایدر دیدی
حضرت رسول صلی الله علیه وسلم بویوردیکه للشیطان لمة بابن
آدم وللملك لمة یعنی وقت اولور ادم اوغلانکه ملك نزول
ایدر خیره دعوت ایچون وقت اولور که شیطان نزول ایدر
شره دعوت ایچون انذر صبکم حق جل وعلا انسانك خلقتنده
برطبیعت ترکیب ایلمشدر که دایما شهوات ولذاته میل ایدر اکا
طبع داخی دیرلر بو طبیعته هوای نفس دیرلر بو دخی شیطان
کبی انسانی شره وفساده دعوت ایدر بو تقدیرده دعوت ایدیجی
اوچ اولدی بری ملك بری شیطان بری هوای نفس بو تقدیر
بلدوکدن صکره بلکیل که خواطر درت کونه شول اثرلردر که انسانك
قلبنده حادث وحاصل اولوب فعل وترك فعله باعث اولور

بو اثرلره خواطر انك ایچون دیرلر که حادث اولدوغی زمانده قلبه
اضطراب ویرر زیرا که خاطر اضطرابه دیرلر اگرچه بو جمله
نك مبدئی حقیقتده حق تعالیدندر لکن بعضنی واسطه سز
وبعضنی واسطه ایله اولدوغی ایچون درت قسم تقسیم اولندی
اولکی قسمی شول اثردر که بالذات حق تعالی حضرتندن انسانك
قلبنده حادث اولور اکا خاطر دیرلر اگرچه جملهسنه خاطر اطلاق
اولنور لکن مشایخ اصطلاحنده واسطه سز حاصل اولان اثره خاطر
دیرلر ایکنجی قسمی طبیعت انسانه موافق اولان اثردر که اکا هوای
نفس دیرلر اگرچه طبیعتك اسمیدر لکن بوکا دخی اطلاق اولنور
اوچنجی قسمی ملك دعوتنك عقبنجه حادث اولان اثردر که اکا الهام
دیرلر دردنجی قسمی شیطان دعوتنك عقبنجه حادث اولان اثردر که
اکا وسوسه دیرلر انلری خواطر ملقوب بو درت قسمدن خارج
دکلدر و دخی بلکیل که شول خاطر که حق تعالی طرفندن بلا واسطه
اولور که اکرام عباد ایچون و الزام حجت ایچون واقع اولاندر
اول خاطر خیر اولور نوکاه اولور که امتحان وابتلا وتشدید
بلا ایچون واقع اولور انك کبی خاطر شر اولور اما شول خاطر
که شیطان واسطهسیله اولور اکثریا شر اولور آزا اولور که

خیر دعوت ایلر انکله مکر واستدراج قصد ایدرسه کم سابقا تفصیلا
کچدی اما شول خاطره که هوای نفس قبلندن کلور انده خیر
یوقدر بلکه تمتع وتلذذ وار اکر ظاهرده خیر دخی اولورسه آنی ترک
ایلر زیرا که بو دخی شیطانک صدد خیر اوزره مجبولدر اما شول خاطره
که ملک واسطه سیله حادث اولور انلرک کلیسی خیردر که اول
رشد ناصحدر اما شول خاطره که شیطان جانبندن حادث اولور
انده اصلا خیر یوقدر بلکه اغوا واستزلال واستدراجدر واکر
دعوت خیر ایتسه دخی مهوی شردر بو خواطرک اقسامی ولفظا
فی والواعی بولدکدن صکره بزه واجبدر که فی الجمله خاطر خیر
و خاطر شره دربیلوره دخی قبل جهدن کلن وشیطاندن
دن وسوای نفسدن کلن شرلری فرق ایده وزده ایله
فرق اولنور معلوم ایدیه وز دخی خیر اولان خاطر جهدن
میدر یا ملکدن میدر بله وز و اکاسی ایده وز و یا شیطانک
و یا نفسک طبو سیمیدر بلوب اجتناب ایده وز زیرا که
بونو اسی شردر بیع اوج مطلوب ایچون اوج فصل وضع اولندی
فصل اول خاطر خیر ایله خاطر شرک فرقی بیاننده در امدی
بلکل که بو ایکی خاطرک بربرندن فرق ایتمک و بیلمک علمای آخرت

وضع ایتدوکی درت میزانک هر برسیله وزن ایله بربرندن
فرق اولنه میزان اول شریعتدر ایکنجی اقتدا اصحابدر اوچنجی
قوت نفسدر دردنجی میل نفسدر اما شول خاطره که طبوکه
طلوع ایدر اول میزان شریعتله وزن ایله اکر موافق اولور ایسه
خیردر و اکر مخالف اولورسه شردر یاخود موافقتنده شبهه ویا
رخصت اولورسه انی دخی ترک ایله که شردر و اننده معلوم اولمنه
عرض ایله اقتدا صالحینه اکر خاطره که کلن نسنه اشلکده صلحا
اقتدا اوله ایسه خیردر اکر فاجره اقتدا ایسه شردر و اکر بو میزان ایله
دخی معلوم اولمنه عرض ایله نفسک هوایه بین نظر ایله اکر اول
خاطره دن نفس بالطبع نفرت ایدرسه خیردر و اکر بالطبع نفرت
ایتمیوب جهدن نورتوب نفرت ایدرسه شردر واکر میل
ایدرسه بالطبع شردر زیرا که خیره بالطبع میل ایتمز اکر ثواب
دیو میل ایدرسه همچنان میزان شرعله وزن ایله تا که خیر
میدر و یا شر میدر بلسن فصل ثانی شول خاطره که شر ایدوکی
معلوم اوله بالذات حق تعالی دن میدر یا شیطاندن میدر یا هوای
نفسدن میدر بیان ایدر بو دخی اوچ نسنه ایله بلنور بری
اولدر کم اکر اول خاطره بلکده متورد و محکم اولورسه حق

شیطاندندر زیرا که شیطان ذکر اللهه طاقت کتورمز نتکم
رسول الله صلی الله علیه وسلم بیوررلر اذا ذکر الانسان ربه
خنس الشیطان وولی واذا غفل وسوس الیه یعنی
انسان نه وقت که حق تعالی حضرتنی ذکر ایلسه شیطان کرو طورر
اما ایمدی غفلت ایلسه کلور وسوسه ویرر اوچنجی فصل
خواطر خیر حق تعالی دندر یا ملکدندر انی بیان ایدر بو دخی
اوچ طریقله بلنور اولکیسی اولدر که اول خاطره نظر ایلیه اکر
قلبکده مقرر ومستحکم ایسه حق تعالیدندر واکر متردد ایسه
ملکدندر زیرا که ملک ناصحدر سکا نصیحت ایدوب سندن
خیر جایز اولدقجه سنی خیره دعوت ایدوب رغبت
کوسترر ایکنجی طریق اولدر که اکر خواطر اجتهاد وطاعت
عقبنجه حادث اولورسه حق تعالیدندر نتکم قرآن کریمده بیو
رر والذین جاهدوا فینا لنهدینهم سبلنا و
الذین اهتدوا زادهم هدی یعنی شول کمسنه لر که بزم
دینمز یولنده مجاهده ایدرلر البته یوللرمزی اولنلره کوسترورز
ودخی شول کمسنه لر که هدایت بولدیلر انلرک هدایتنی ار
تورورز اکر خاطره ابتداء حادث اولورسه اکر یا ملکدندر

تعالیدندر یا خود هوادندر اکر متردد و مضطرب بولورسک
شیطاندندر زیرا که حق تعالی دن بالذات اولان مقرر و
محکم اولور وهوای نفسدن اولان دخی محکم وثابت اولور حکمی
بودر که بونک هجومی واقدامی شیطان هجومندن قوی در که
بطلانی اوزرینه اقدامی زیاده در بو اعلومدر که علما راشدی
نفس اماره قپلانه بکزر اکر کیمسه یه هجوم ایدرسه قلع وقمع اتمیجه
ترک اتمز ودخی دین دشمانه بکزر لر حمیت دین اوزرینه
جنک ایدرلر یا اولورلر یا اولدررلر اما شیطانی قورده تشبیه ایدرلر
که اکر بر طرفدن قوارسک طولانور بر طرفدن دخی کلور طو
رور جنک ایلمز ایکنجی اولدر که اکر قلبکه کلن خواطر کناه عقبنجه
حادث اولورسه حق تعالی طرفندندر که اشلدوکک کناهک شو
ملغیدر که حق تعالی سکا اهانت وعقوبت ایدوب قلبکه
خاطر شر القا ایدر اکر کناه عقبنجه اولمسه بلکه ابتداء حادث
اولسه انکا دخی نظر ایلیه کور اکر قلبکده مقرر ایسه هوادندر وکرنه
شیطاندندر اوچنجی اولدر که اکر قلبکه خطور ایدن خواطر
شر حق تعالینک ذکرینه ضعیف اولمز ایسه وکم اولوب زایل
اولمز ایسه هوای نفسدندر واکر ضعیف وزایل اولورسه

بخش

با وجهی طریق اولورکه اکر خاطره اعتقاد دیانده و اعمال جانده
اولورسه بالذات حق تعالی دندر و اکر فروعده و اعمال ظا
هرده اولورسه ملکدندر زیرا که جمهور علما اتفاق ایتدیلرکه
ملک اعمال باطنه یه معرفته قادر دکلدر اما شول خاطر خیرکه
شیطاندن واقع اولور شر عظیمه مؤدی اولمایچون انکا نظر ایده
اکر انی اشلمکده کندوکی نشاط اوزره بولورسک و خوفسز بولور
سک و امن اوزره اولوب عمله کتورمکده استعجال ایدرسک
اول شیطاندن ایدوکنه دلیل در انی ترک ایله که خیری شرده و ما
امور اکر نفسکی خوف و خشیت و تأنی و بصیرت و تأمل اوزره
اوزره بولورسک و قلبکده محکم و مقرر اولورسه حق تعالیدندر
اکر تردد و اضطراب اوزره بولورسک ملکدندر امدی
بونی بلمک که انسان عملده نشاط اوزره اولمق جنت
دن ملکه نشاط ذکر ثوابدن حاصل اولا بو تقدیرجه مذموم دکلدر
اما تأنی علی الاطلاق محمود در الا بش یرده دکل نتکم
حضرت رسول صلی الله علیه وسلم بیورر که العجلة من الشیطان
الا فی خمسة تزویج البکر اذا ادرکت وقضاء
الدین اذا وجب وتجهیز المیت اذا مات وتقدیم

الضیف اذا نزل والتوبة من الذنب اذا اذنب
یعنی عجله ایتمک شیطاندن اشیدر الا بش یرده دکل بر بکر قزی
یتیشدکدن صکره اره ویرمکدر بر دخی دین واجب اولدقده
زمانه دینی ادا ایتمکدر بر دخی میتک تکفین و تجهیزنی
قیلمقدر بر دخی قونق کلدکده اوکنه طعام کتورمکدر
بر دخی کناه اشلدکده توبه ایتمکدر اما تأنی علی الاطلاق
محمود اولدوغنک سببی اولدر که اشلدوکی خیری کما ینبغی
تمام ایله تدارک ایدر و دخی حق تعالی قتنده مقبول اولاجغی
اولمیانی دیو اندیشه قیلور اما بصیرت عاقبت ایچون
محمود اولورکه اشلدوکی ایشک خیر محض ایدوکین معلوم
ایدینور و اخرتده ثواب بی حساب رجا ایدوب عمله کتور
مکده اجتهاد تام کوسترر امدی بلمک کرک بو فصلده مذکور اولان
امورک کلیسنی ضبط ایلمک اهم مطالبدر و اتم مقاصددندر
زیرا که علوم شرعیه و اسرار لطیفه دندر و فصل شیطانک حیله
لرین و خدعه لرین بیان ایدر بلکه ادم و علامته شیطان
وسوسه قلوب عبادتی باطل قلمغه سعی ایلدوکی بو یدی
طریق اوزرینه در برنجیسی بودر که عملدن منع ایدر چونکه حق

تعالی اغواسندن صقنله قول شیطانک وسوسه‌سین ردّ
ایدوب ایدرکه بنم بو دنیایه کلدوکمدن مقصود اصلی آخرت
راغن کوزلمکدر بو دخی عمل صالح ایله اولور مع هذا کیمسه بر
محتاج بندیم بو تقدیرجه ترک عمل ایتمک بکا خسران عظیمدر
بوندن صکره شیطان ینه اغوا ایدوب ایدرکه برقاچ کون
بو عالمک ذوق و صفاسنه مشغول اول تا کیم دنیا آرزوسی
تمام اولسون صکره توبه قلوب عمل صالح اشله حق تعالی حضرتنک
رضواننه و جنتنه اولاشوب ایکی جهانده برخوردار اولوب
نامراد قالمیه‌سن بتوفیق الله اهل عرفان اولانلر جواب ویروب
ایدرکه وقت اولا صباحه ایرشیم بوکون اولم اجل خود الده دکل
فرض ایده‌لم که یارینه ایشوردون بوکونکی عملی یارین ایشلیجک
یارینکی عملی نه وقتین اشلرین بو بیچون خود بوکون زعمل
فرض اولمشدر اندن صکره وسوسه قلوب ایدرکه بجه طوت
بو عملی تمام ایلیوب برینه دخی ایشله فرصت فوت اولماین
چوق خیرلر ایله حق تعالی قتنده تقرّبک زیاده اولسون بونی
دخی صاحب هدایت اولانلر بعون الله رد ایدوب ایدرلر
کاذ عملی ایشلیوب تمام ایتمک خیرلودر چوق عمله شروع ایدوب

نا

ناتمام قومقدن بوندن صکره برو سوسه اخیرها ایشلیوب
ایدرکه عملوکی کوکچک ایله جمیع ارکانی و شرایطیله رعایت ایله
سنی کوزلر عملنده مقصردر دیو تهمت اتمسونلر بلکه سنک حسن
عبادتکه اتباع اتسونلر بوندن سکا ثواب حاصل اولور زیرا
عبادت ثوابی بری دخی اتباع ثوابیدر بوندن غرضی عملدن ریا
خلط ایدوب ابطال ایلمکدر بعون الله اهل اخلاص اولنلر
بونی دخی رد ایدوب ایدرلرکه بنم طاعتومز حق تعالی ایچوندر
خلقه کوسترمکدن بزه فایده یوقدر بلکه زیانمز چوقدر طاعتومزی
ز بونزکوزه دوکی بزخلقه اعتقاد ایدرسه اتسون بزم امیدمز
فالعتومزه خلقدن دکلدر بوندن صکره العیاذ بالله دخول
ایدوب ایدرکه سنی عمل ورزن اخلاص کبی سنی قلوک حق تعالی
قتنده الولومرتبه کسب ایلدک خلقلر عقامنه و مقدقیلر ده
یتشدک بولطف الله اهل بصیرت اولنلر بو وسوسه‌ی دخی
رد ایدوب ایدرکه منت الله که بزه توفیق عمل نصیب ایلدی
بو دخی مولامزک فضلی و کرمیدرکه بزه قوت و قدرت ویردی
و دخی معرفت و بصیرت ویروب عبادتموزی مولاموزدن
حاصل ایدوب بزی شیطانک مکرندن قورتاردی و طاعتموزی

کندو فضل وکرمی ایله قدر وقیمت ویردی بو خسیس برم قلدوغم
عبادت ایتمک ویردوکی نعمته نسبت اول مرتبه‌ده دکلدر که
بیکده برینک شکرینی یرینه کتورهیم که صالح اوله وحق تعالی حضرتلری
بزم مجرد عبادتمزی قبول ایتمک ولو سعادتلر بونکلر قیمت
درجه‌ده نازدیاد مرتبه‌ده وجمله طالب ملائک که حقیقتده حق تعالی
ملک فعلیدر قیامت کوننده نه عمل زد بواو تامدیرن عوض ایدی
ویره بوبند ضمیمه یه بحق که اغاز ایدوب قضا وقدر مسئله
سنی اکوب ایدر که سکا بو عملدن حاصل نه در اکر سن ایله عمل
خلق اولنمدوکسه ترک عملدن نه ضرر اولور واکر شقی یارادلدی ایسه
کندی عملک سکا نفع اولور بو معامله‌ده حق تعالی عنایت
هدایت میسر بیوروب بو ورطه عظیمه‌ده عقده شوید ده دین
خلاص ایتدوکی صوده بونلر جواب ویروب ایدرلر که تحقیق
ربونزک بنده‌لری یوز بزه خدمت وطاعت بیوردی
کندو مصلحتی قاریشوب کندو الی بیوردادی بزه واجب
اولان اولدرکم مولامزک امرینه امتثال ایده‌وز ونهیی یزه
کتوروب نهی ایتدوکندن اجتناب بیوره‌وز حضرت خلاق
عالم ربوبیت اسرارنی والوهیت اطوارنی کندو بلور

قوللرینه نه دیلرسه ایدوب اجرا ایدر فاعل مختار وجلیل
جبار در دیلدوکین اشلر کیسه‌نک زهره‌سی یوقدر که
اعتراض ایده‌لر قول قوللغن اشلسون کندویه لایق اولانی کوزه
سون خدمتده اولوب نه الیق قوسون حق تعالی کندویه
لایق اولانی بلور دیلدوکی اشلسون وایشمزوده جواب
ویروب ایدر که اکر سعید اولام واکر شقی اولام هر حال عمل
صالح اشلمک درک بو یردن طوتمق نه فعدر زیرا اکر سعید
اولورسم عبادتومی محبت ایدیبوب ایدوردم که الهی وسعید
مولایی بن قوللوکه عنایت ایدوب ازلده سعید تقدیر ایلیدی
سن عمل دخی اشلرسم دمنکده بنی خیبت اولمازینم زیرا که شکر
مقدور که مقبول ومعتبر دکلدر امدی عمل صالح قلمشلره دخی کندو
فضل وکیل ثواب بیرین اجر جزیل عده ایتدوکی اول وعده
معتضا نجز رجا ایدوم که بنی سعید خلق ایتدوکی
کبی عباده دخی فضل وکرم ایله قدر وقیمت بیروب نازدیاد درجه
وعلو مرتبه میسر ایده دیرم واکر شقی اولورسم باری قیامتده بنی
ملامت ایلیم دنیاده عاصی اولمسک بو بلایه کرفتار اولمزدک
دیو معنون اولمیم ودخی ایدم که الهی دنیاده سکا مخالفت ایتدیکم

قادر اولدوغی بو ردعی بربی کوردم رضاک اوزره اولدم
اغوتده دخی یم رضاک اوزره یم کرک جنته یوررک جهنمه ایکی
جهانده بکا بو سعادت یتر که سنک رضاک اوزره اولام
بو بیر دعکارن یوزده دوریم علی الخصوص که قرآن کریمده موعوده
عظیم نعمت ایدنلره وعده ثواب ودرجات قلیشدر که
حاشا وکلا که سنک وعدکده خلف وقولکده خلاف اولا
ویرم نتکم کتاب کریمده سعید اولنلرک حالندن حکایت
ایدوب خبر ویردی که وقالوا الحمد لله الذی صدقنا
وعده یعنی شکر اول الله تعالییه که بزه وعده قلدوغی بربی
کوردی خلف وعده ایلدی بو تقدیرجه شول کسنه لرکه حق
تعالییه ایمان وطاعت اولاشورلر البته جنته کیرر فضل وکرمی
ووعده سی مقتضاسنجه بو تفصیلدن بلندیکه شیطان انسانی
اولدشمانوز کشتی عبادتی ایک الندن خلاص ایتمک مشکلدر
پس احتیاط اوزره اولمق الجب ودخی حق تعالیدن ا
طلب ایدوب استعاده قلمقدن خالی اولمیه لر فصل عاب
عاقل اولنلر ایچون دیدیجی بیشک کیم وسیدرای
یولداشاری وطریقت قرنداشاری حق تعالی نصرت ویری

نفس اماره شرندن صقلانسون زیرا که نفس اماره دشمنلرک
قویسی در وهرنلرک دشمنلوسی افلرک دشمنلوسی دوردی
بویک دواسی شکلدر زیرا که بویک دشمنلکی اچوودن سایرسیک
دشمنلردن اولوا دوغیسی عجزی بکی اوله هرزمان زیاده اولور یعنی
اندن صقلانمق متعذر اولور وعقدن حیله سندن خلاص اولمق
متعذردر ودخی بویک دردی ایچ ویوررکون ذو ظاهر اعضا
اولان کبی اولمان ودخی بو کشینه بر سوکلی دشمندر پس کشی
دوستنک عیبنی کورمز زیرا که محبت کوزلرینی اچمی ایدر امدی
انسان کندونک برامراشلرینی ایو کورر نفس جود دایم عداوت
دشمنلکو اوزرینه در اولا اولسهر کشینک نفسی عدوهلکه
بیلوریدوم هلاکنه قصد ایلر امکن خبری اولمز حق تعالی کندو
لطف کرمیله صقلیه ودخی تأمل ایلسنک جمیع افعال وقضاحتلر
وفتنه ومحاربه ومجادله لر ومعصیتلر ومقاتله لرکه بو خلق ایچنده
وارد در جاسی نفس اماره سببیله اولمشدر کیمنده مستقلا کندوسنده
وکیمنده معا وشیطان ومشارکتیله اولمشدر مثلا
حق تعالی حضرتنه اول عصیان ایدن ابلیس صاحب تلبیس درایک
باشنه بلالر کتوروب حق تعالی درکاهندن مردود ایلدی کندو

نفسیدر سکسان بیک یل عبادت ایتمشکن ادی ملعون اولدی
کبر و حسد اوجندن ضلالت بحرینه مستغرق اولوب مردود اولدی
و مطرود و سرزده اولدی جمیع هوا کر او زمانده دنیا واریدی
و نه خلق واریدی و نه شیطانلر واریدی بلکه هرنه اشلدی ایسه کندو
نفسی اشلدی کندو وسوسه ایدوب اضلال ایلدی اندن صکره
آدم و حوا علیهما السلام جنتده بر توبیه حریص اولدی
شهوات نفسانیه اتباع ایتمکله شیطانک سوزینه مغرور اولدیلر
و حق تعالینک بویوردیغی صوابه عاصی اولدیلر بو عصیان
سببیله حق تعالینک جوارندن دور اولوب جنتدن قوغیلوب
مردود اولدیلر خوار و حقیر بو صفاسی یوق ملالی چوق
دنیای دنیه یه نزول ایلدیلر امدی بونلره حق تعالی شهوت و
هوا اولمسیدی حق تعالینک نهی ایلدوکی شجرهنک ثمرهسنه میل
ایدوب و شیطانک اغواسنه تابع اولوب کندولرینی و اولاد
نی بو دنیانک پر بلا جاسیله مبتلا قلمزلردی و دخی هابیل
هابیل حسین اشتدکی حسد اوجندن ناحق یره قتل نفس ایلدی
و دخی هاروت و ماروت شهوت بلاسنه اوغرایوب بونجه عصیانلر
مرتکب اولدیلر امدی بو جهانک ابتداسندن انتهاسنه دک

تفتیش

تفتیش و تفحص ایلسک بوله سن که بو خلق اجنده فتنه و فساد که
اصلی و منشاسی نفس اماره در و سایرینک بو وسوسهسی دکی
مرکوزدر اکر بو نفسک شوملغی اولمسیدی بر کیشی جرا شده
و سلامتده اولوریدی و قتا که نفس املدن بو وجهله
دشمنلک قلوبینه برکشیه لازمدر که کندو نفسی اصلاحینه اهتمام
تمام ایدوب اصلاحنده اقدام ایلیه اکر سؤال اولنه که بو
دشمنک حیلهسنی دفع ایتمکک چارهسی نه در بیان ایله
جواب ویرورز که بونک امری عسیر و اصلاحی مشکلدر که
سایر اعدا کبی دکلدر زیرا که نفس انسانک برکیدر و آلتی
و وسیلهسیدر بالکلیه قهر ایلمک اولمز لکن بلا و غوردن قبوب
جهانی ویرمک دخی اولماز زیرا که عظیم الضرردر و شدید الاثر
و صاحبنی هلاک ایدر دوا ایندر که بر اعوانی بکلردن بری
دعا ایلیوب دیدیکم حق تعالی بلا ویرسون دشمنلر و کلک
حجتنه نفسکزن غرسنده زیرا که کیشی نفسندن اکرچه متضرردر
لکن بو نشر مرکز منقطع اولمز بو تقدیرجه لازم اولدیکه ترتیب
و تقویت ایدرز شول درجهده که خراشلکه قوت کلادی
جسد و ریاضتله دی ازادنی منع المطلوبندن و ضعیف ایدر

بو رتبه که نفس کشلکی ترک ایدوب مطیع و منقاد اولا امدی
بونک اصلاحی بابنده نظر لطیف کرکدر زیرا که بو رتبه‌ده نفس مرکبدن
ضرر یوق کبی ایمن اولمز بو نفس قطع منازل و طی مراحل دیمی
اولمز بو تقدیرجه علفی و صوفی لعتوا الاویروب تقوادن
لجام و ورعدن ایو یوک یولکده لزماکه زیرا دلیل اولوب
و لطفخیراتیه نفسک اصلاحنده مشایخ کبار رحمهم الله اوج
وجه بیان ایلمشلردر برنجی بودر که مرادانی قطع ایدوب
آرزولرینی ویرمملا مطیع و منقاد ایده‌لر نته کم بر بزرک سر
کشلک ایتمه علفی از ویرملدر بونی ایورلر ایکنجی بودر که زیاده
یوک اورلر نته کم بر حمارک بارینی ارتورسه ذلیل و خوار او
لور اوچنجی اولدر که حق تعالی حضرتنه تضرع و زاری ایلیه‌لر تا که
عنایت و معاونت ایدوب نفسی منقاد ایده نته کم حق تعالی
یوسف پیغمبر علیه السلام حکایت ایدوب خبر ویرر که ان النفس
لامارة بالسوء الا ما رحم ربی یعنی تحقیق بنی نفسم بر اولو
شر و فساده سوق ایدر مکر که الله تعالی بنی اسیرکیوب مطیع ایده
نجیکه بو اوج امر اوزرینه ملازمت و مداومت قلنسه بو
ن انسانک نفسی مطیع اولوب بو اولیه تابع اولمز امدی سهل ایکن که

کندو

کندو نفسنک مالک اولوب امکر ویروب ایمن اولانی دخی
بللکه تقوی بر کنز تونز و کوهر شریف و زیور لطیف درکه
ایوه بر درجه‌ده خیر کثیر و فوز کبیر و رزق کریم و غنیمت عظیم
واردر که قابل بیان دکلدر دنیانک و عقبانک خیر دیرلکی
بو خصلت جمیعه‌نک اچنده درنوده دخی قرآن کریمک آیات و
بیناتنه نظر قلسک تقوی ایچون اون ایکی خصلت بیان بولور
سن اولکی مدح و ثنادر نته کم بیورر که وان تصبروا وتتقوا
فان ذلک من عزم الامور یعنی صبر و تقوی ایلک که
تقوی حقایق امور و معظمات مهمات جمهوردندر ایکنجی اعدا
دن حفظ و حراستدر نته کم بیورر وان تصبروا وتتقوا
لا یضرکم کیدهم شیئا یعنی صبر و تقوی ایدرسکوز دشمنک
سزه مکری ضرر ایلمز اوچنجی تأیید و نصرتدر نته کم بیورر
ان الله مع الذین اتقوا و دخی بیورر که ان الله مع
المتقین یعنی الله تعالی تقوی ایدنلر ایله‌در دردنجی شدا
یددن نجات بولمق و رزق حلال فالدر نته کم بیورر
ومن یتق الله یجعل له مخرجا ویرزقه من حیث لا
یحتسب بو ایتک تعریفی فصل مجدده مشیدر بشنجی اصلاح

علورکه بیورر یا ایها الذین آمنوا اتقوا الله وقولوا
قولا سدیدا یصلح لکم اعمالکم ای شول کسنه لرکه ایمانه
کلدیکوز الله تعالیدن تقوی ایدوب دخی طوغری سویلیه
سوزوکوزی اعمالکوزی اصلاح ایلسون البتّه کما هذه یار النعمه
درّ نته کم بیورر ویغفر لکم ذنوبکم یعنی حق سزوک کنا
هکوزی یارلغاسون یدنجی محبّت ایلکدر نته کم بیورر ان الله
یحبّ المتّقین یعنی الله تعالی تقوی ایدنلری سور سکزنجی
قبول ایلکدر نته کم بیورر انّما یتقبّل الله من المتّقین یعنی
حق تعالی عبادتی قبول ایلمز الا متّقیلردن ایلر طقوزنجی اکرام
واعزازدر نته کم بیورر ان اکرمکم عند الله اتقیکم یعنی
الله تعالی قتنده زیاده اکرام اولنه تقواسی زیاده دوا اولاندر
اونجی اولم دمنده بشارتدر نته کم بیورر ان الذین امنوا
وکانوا یتّقون لهم البشری فی الحیوة الدنیا وفی الآ
خرة یعنی شول کسنه لرکه ایمان کتوردیلر دخی تقوی قلدیلر انلره
تسلیم روح ایدرکن جنّت نعمتلرین کوسترمکله قیامت کوننده
بشارت واردر اون برنجی نار جهنمدن نجات بولمقدر نته
کم بیورر ثم ننجی الذین اتقوا یعنی متّقیلره جهنمدن

نجات ویرورز دخی بیورر که وسیجنّبها الاتقی یعنی
اهل تقوی اولانلر ناردن بعید اولسه لر کورلون اکی جنّتدر
اولمقدر نته کم بیورر تلک الجنّة التی نورث من عبادنا
من کان تقیّا یعنی بو وصف اتدوکمز شول جنّتدرکه
بوکا وارث اولان قوللرمزدن متّقی اولنلردر بو آیت
کریمه لردن بلندیکه اکی جهانک سعادتی تقوادهدر امدی سن
دخی نصیبوکی تقویدن ویت ایله که اکی جهانده سعادتلو
اولاسن ودخی بلکل که عبادت اوزره مقبول معتبر اولان
اصول ثلثه که برنجی توفیق طاعت ایکنجی اخلاص عمل و
اوچنجی قبول عباداتدر یعنی تقوی جامعدر نته کم بیان اولندی که
ان الله مع المتّقین ویصلح لکم اعمالکم وانّما یتقبّل
الله من المتّقین ایتدرده کلدی امدی بو امور ثلثه که ذکر
اولندی عبادتک مدارلریدر و عبودیتک مرکزیدر بونلردن
بعضا که توفیق ولیجه عبادت میسّر اولمازدی اخلاص عمل ولیجه
فایده سی تمام اولمز تمام اولدقدنصکره دخی مقبول ولیجه
فایده سی اولمز بو سببدندرکه عابدلر دائما حق تعالی یه تضرّع
ایدوب سؤال ایدرلرکه یارب بزه طاعت اوزرینه

توفیق ویروب تقصیرلری تمام ایله و عبادتلرینی کرم و لطفله
قبول ایلامدی ایسه بو مطلوب کلیسنی حق تعالی متقیلره وعده
ایلمشدر کرکدر طلب ایتسونلر کرکسه اقتسونلر بو تقدیرجه قصد عبادت
ایدنلره بلکه سعادت دارین طالب اولانلره کرکدرکه متقی اولالر
تا که شبهه سز عبادتلرینک فائده سی مترتب اولا و روایتده
که بعض معابرده یازلمشدرکه تقوینک اوزرینه اولمیان یورولمز
ای شول کسنه لر که آخرته سفر ایدرلر تقوادن بو طریقه یقین بیلوک
ایلک و دخی عابدلر و زاهدلر که جمیع عمرلرینی عبادته صرف ایدرلر
زحمتلر و مشقتلر چکرلر قبول اولماین اولمیدن دیو تردد ایدرلر
ایمدی اگر بونلر عبادتلرنده تقوی اوزرینه اولسه لر قبولندن
تردد اولماز ایدی نته کم حق تعالی بیورر انما یتقبل الله من
المتقین آیتنده قبول عبادتی متقیلره تخصیص ایلمیشدر و دخی
حضرت عائشه دن رضی الله عنها روایت اولنور که ایدر
رسول حضرتی صلی الله علیه وسلم دنیاده هیچ بر نسنه نک
غیری عجبه کوررمزدی یا سبی ولی ایدیکه تقوا اهلی بعث و لنمشدی
هیچ بر شیئی کورسه انی عجبه کوررمزدی دقتی فرح اولورمزدی
و دخی قتاده رضی الله عنه ایدر توریتده یازلمشدر که ای

ادم اوغلانی الله تعالیدن تقوی ایله قورقه ویلرسک هر نه یره حب
اولکسنه دن اوشنمه و دخی روایت اولنور که عامر بن عبد
قیس رضی الله عنه مرض موتنده ایکن آخرتی فکر ایدوب چوق اغلا
دی هم هنوز اکینده کوندزده بیک رکعت نماز قلوردی ایکانسو ال
ایلدیلر که بوچونی اغلارسن سندن اوزرکه حق تعالی قتنده عابد و زاهد
سن معلوم دکلمو جواب ویردیکه انما یتقبل الله من المتقین
آیتی اکرم اغلارین وقورقارین که حق تعالی عبادتومی قبول ایلمیه
و دخی روایت اولنور که بعضی صلحا شیخندن وصیت طلب
ایلدی شیخ ایتدی قاسکا بر وصیت قلاین که حق تعالی جمیع اولینه
و آخرینه اول وصیتی قلمشدر نته کم قرآن کریمده بیورر که ولقد
وصینا الذین اوتوا الکتاب من قبلکم وایاکم ان اتقوا
الله یعنی وصیت قلدم سزلردن اولکی کتاب کوندردکلرمه
اتباع و سزلره که حق تعالیدن تقوی ایدک ایمدی حق تعالی تو بلرسه
اصلح اولان ایسو ره کسنه لردن اعلم در و انصح و ارحم در
عالمه تقوادن اوزکه بر ایو خصلت ولیدی اولابینه ایکل
وصیت ایدردی زیرا که عبادتک غایتی و رحمتی زیاده در
و حکمتی کال بر تبه و نهایت در جه ده در و تعالی کی بر وصیت

شرف نبوت ایله وصیت طوتیه وجمیع اولین وآخرین کللری بو وصیتیه
جمع ایلدیلر بلدیکه عبادت بابنده مرتبهٔ علیا وغایت قصوی تقوادر
عبادت جهتندن حکمت ورحمته لایق اولان انواع عنایاتی واصناف
کراماتی شمول ایلدی مثلا نصیحت ودلالت وارشاد وتنبیه وتأدیب
وتهذیب بونلرک امثالی نه وار ایسه جمیعی بو وصیتده درج ایلدی
بلدیکه بو خصلت جامع خیرات دنیاویه ومهمات عقباویه کافی و
شافی در ودخی درکات سفلیه دن بعید ودرجات علیایه
ایلتور اگر سؤال اولنسه که بو تقدیرجه تقوا اول ذروه که اهم
ملکه دائم امارت بو قدر ودخی اشرف وسایل واحسن خصایل
بودر [illegible] واجب اولدیکه بو صفت حمیده وخصلت
شریفه نک ماهیتی وانواعی واقسامی ومراتبی وشرایطی علی
وجه التفصیل بیلوب تا که علمله گوزلمک وحقوقنی رعایت
ایتمک بر انسانه اولا جواب ویررز که تقوی لغت
عربیه ده صقنمق [illegible] اصلی وقوی در لفظ
واو یا ایله [illegible] تقوا اولدی [illegible] کلامک فاء دیدی
[illegible] ولدی وقاک [illegible] ترک معصیت
[illegible] تصمیم نیت ایلمکدر بو معنانک [illegible] معتبر

اولسه لر تحقیق [illegible] معصیتدن صقنلرلر وصف تقوا ایله
متصف اولوب متقی اولورلر بو معناجه تقوی قلوبی ذنوبدن
بری قلمقدر اما شایع اصطلاحده تقوا [illegible] ایله کدر
شول معصیتدن که انک مثلی صادر اولمامش ولاحق ترک
ذنوب ایدوب کندوبی معصیتدن بری قلمه اکا ثابت درلر
متقی دیرلر عمل کالم بو طرزده تقوی جمیع زمانده بلکی
معصیتدن عصمتده بولنمقدر اما قرآن کریمده تقوا اوچ معنایه
اطلاق اولنور برنجی خشیت وهیبت معناسنه در که
حق تعالی بیورر وَاِیَّایَ فَاتَّقُونِ یعنی بندن قورقک دیمک
اولور دخی بیورر که وَاتَّقُوا یَوْمًا تُرْجَعُونَ فِیهِ اِلَی اللّٰهِ
یعنی قورقک شول گوندن که الله تعالی یه رجوع ایدرسز واندن
صوره حساب اولنسز ایکنجی طاعت وعبادت معناسنه
در که بیورر یَا اَیُّهَا الَّذِینَ آمَنُوا اتَّقُوا اللّٰهَ حَقَّ تُقَاتِهِ
یعنی حق تعالی یه کال طاعتله طاعت ایلک عبادت ایلکده
ترک معصیت ایلمک وشکر وذکر ایلکلر اوچنجی گوکلن گناهدن
بری قلمقدر شایع قسمده معتبر اولان شرط اوزرینه بو اوچ
معنادن تقوانک ماهیتی وحقیقی معناسی مراد اولنمش ایکی

اولر

وكلور ديدكم حق تعالى بيورر ومن يطع الله ورسوله و
يخش الله ويتقه فاولئك هم الفائزون بو ايتده
طاعت وخشيت ذكر ايلدى تقوادن معلوم اولديكه تقوانك
معناى حقيقيسى طاعت وخشيت دكلدر بلكه معصيتدن عصمت
ويردوغنى بلكه مشايخ كبار تقوا ايچون اوچ مرتبه اثبات
ايدرلر برنجى شركدن صاقنمقدن تقوادر ايكنجى بدعتدن تقوادر
اوچنجى معاصئ فرعيه دن تقوادر نته كم قرآن كريمده كلمشدر
ليس على الذين آمنوا وعملوا الصالحات جناح
فيما طعموا اذا ما اتقوا وآمنوا وعملوا الصالحات
ثم اتقوا وآمنوا ثم اتقوا واحسنوا بو ايتك تفسيرنده
بعضى مفسرلر ديمشلردر كه اولكى تقوادن مراد شركدن صاقنمقدن
احترازدر ايكنجى تقوادن مراد بدعتدن اوچنجى تقوادن مراد
معاصى فرعيه دن برى اولمقدر بو تقديرجه ايت كريمه نك
معناسى بودر كه شول كمسنه لر كه ايمان كتورديلر عمل صالح
اشلديلر انلرك يدكلرى حلال طعامدن كناه و صورى يوقدر و حساب
اولمز نيجه كه شركدن برى اولالر دخى حق تعالى به اقرار ايدهلر
و سنت رسوله تابع اولالر بدعتدن اجتناب ايدهلر و

طا

طاعتلرنده مستقيم اولوب معاصئ فرعيه دن احتراز ايدهلر
بعضيلر ديمشدر كه اولكى تقوى حرامدن احترازدر ايكنجى شبهه لردن
اوچنجى فضول مباحاتدن برى اولمقدر بو معنايه آخر حضرت
رسولك صلى الله عليه وسلم حديث شريفنده اشارت واردر كه بيورر
انما سمى المتقون متقين لتركهم ما لا بأس به حذرا
عما به بأس يعنى متقيلره متقى اوكيچون ديديلر كه كندولره
ضرر اولميانلرى كيدردلر تا كه ضرر اولانه مقيد اولميالر بو حديث
ايلدكلرى احتياطدن ودخى بلكه شركدن و محرماتدن احتراز
ايتمك عوام مؤمنين تقواسيدر و شبهاتدن و مباحاتك اسرا
فندن حذر ايتمك خواص تقواسيدر اما صديقلرك تقواسى
اولدر كه شول نسنه لركه حق تعالينك ذكرينه و فكرينه مانع اولا
انلرك جميعندن اجتناب ايلكلردر اكر حلال و اكر حرام اكر ظاهر
و اكر باطن حتى شول خواطرلردر كه حق تعالينك فكرينه مانع
اولا انلردن دخى بيله احتراز ايليجك اوله متقى ديرلر بو تقديرجه
تقوانك جميع اعضانك جامع اولان تعريف بودر كه مراد اجمالى
اولان نسنه لرك جميعندن اجتناب ايلمك ولى بو محتمل معنا
اولنلرا اكى قسمدر برنجى معصيت صرف و حرام محضدر ديرى

دخی شبهات و فضول مباحاتدر زیرا که بونلر حرمتی کتیرر
مشغول اولمق حرامه و عصیانه ایلتدر نفس امّاره‌نک طغیانی
سبیلدر دخی بلکه حرامدن و عصیاندن تقوی ایلمک فرض
اولمغه ترکی سبب عذاب و باعث عقاب اولور شبهاتدن
تقوی ایلمک مندوبدر بو تقوانک موجبی ثواب و ترکی عتاب
اولور فضول مباحاتدن تقوی ایلمک خیر محضدر ترکی سبب
حسرت و قیامت کوننده حسرت و ندامته باعث اولور دخی
بلنه‌که تقوینک ادنی درجه‌سی محرماتدن اجتناب ایلمکدر
اعلاسی حضر اولانلر تنه‌لرک جمیعندن احتراز ایلمکدر مشایخ
عظام بو درجه‌یه مقام ادب درلر بو مقامه مشغول امور تقوی‌ده
و اسلوب بو زهده و طریق شادوده کامل مکمل اولوب حق
تعالی درگاهنده مقبل اولورلر شول سببدنکه حقوقی
تعبدیه‌دن بیشتردن اعضا ارکانی و ارکان خطا اولور
و کندو تقصیرینه تقوینک لجام اوردیلر اکر دینیلرسه که اعضا
و ارکانک انعامی کیفیتی اولور تفصیل ایله اکر دخی بیلنوره
تقوینک لجام اورنوب کندو مرده زمام ایلمک میسر اولا ایدی
ذکر بو بابک شرحی و تفصیلی ارزده یعنی ارکان و اعضا تقوا

علما

علما آخرت و صلحا صاحب بصیرت عقل و ضمیر ایلمز
کتیرر فصل اعضا ارسنده‌دن هر عضوک کیفیت تقواسی
بیان ایدیلور بیان اولنان اعضانک بیرنجیسی کوز و ایکنجی
قولاق و اوچنجی لسان دردنجی کوکل و بشنجی شکم و التنجی بطن
اصول اولوب سایر ارکانک تقواسی مستلزم اولور و دخی احلاف
بونلرک تقواسی بیان ایلکله اکتفا اولندیکه ادنی بونلرک جنوبی
ترکی مناهیدن و معاصیدن حفظ ایله سایر ارکانک تقوا
سیدن مستغنی اولور و حقوق تقوانی تمامه رعایت و
بعون الله تعالی و توفیقه بو سنه کتورمش اولور فصل اول
کوز تقواسی بیاننده‌در اول بیلکل که کوزک تقواسی اولور که
نامحرمه نظر ایلمیه خصوصا محارمدن نفسنی حفظ ایلیه
زیرا که اکثر نظردن حاصل اولور نتکم حق تعالی بیورر قل
للمؤمنین یغضوا من ابصارهم و یحفظوا فروج
هم ذلک ازکی لهم ان الله خبیر بما یصنعون ع
آیت کریمه‌نک محواسنده تامل ایلیان اوچ معنایه اشارت
بولورلر بری تادیب عباددر بری عجزینه تنبیه ایدر و بری
تهدیددر اما تادیب بو آیتک یغضوا من ابصارهم قولندن

ثم اولنور چونکه حق تعالی غض بصر ایله امر ایلدی عبد اولانلره
مولاسنک امرینه امتثال لازم در ودخی ذیلاً موزدت اولنق
واجبدر والا رب العزه غضبلنور وانده ارتکاب ذنب
اولنلره اجازت ویرمزلر بو تقدیرجه ترک اولب اتک حجاب
اولوب بساط قربه کیرمکلکدن منع ایدر اما آیتده بیوریلان
ذلك أزكى لهم قولندن بیلورز بو لفظ ازکی نک ایکی
معناسی واردر برسی طهارت و برسی زیاده معناسنه در
زکوة ایکسنه بلا اطلاق اولنور بو تقدیرجه بو آیتک معناسی
بودر که یا محمد مؤمنلره ایت که گوزلرینی حفظ ایلسونلر زیراکه
حفظ بصر گوکللری گناهدن پاک ایدر وطاعتلرینده زیاده ایدر
زیراکه حفظ بصر قلنسه اگر قصد ایله حرامه نظر ایدرلرسه گناهه مرتکب
اولورلر وقت اولور که گوردکلری حرامه متعلق اولوب تحصیله
مباشرت ایدوب هلاک اولورلر واگر حلاله نظر ایدرلرسه
وقت اولور گوکللری متعلق اولوب هوا معصیته تحصیله
مشغول اولوب طاعتدن وعبادتدن مانع اولورلر چونکه نظر قلمیه
قلبلر راحت اولوب بو فتنه لرک جمیعندن سالم اولورلر
نته کم حضرت رسول صلی الله علیه وسلمدن وعیسی علیه السلامدن

اودر

روایت اولنور که ایاکم والنظر فانه یزرع فی القلب
الشهوة وکفی بها لصاحبها فتنة یعنی سزه گرکدر نظر
قلمقدن صاقنوک که نظر قلبده شهوت تخمین صاچار بو قدر فتنه
جنس اولدن چوق ماعه کفایت ایدر ودخی ذوالنون مصری
رحمه الله ایدر که حفظ بصر گوکلک قاپوسیدر ولوزکه شهوانی
ایله دخول ایتمکدن منع ایدر چونکه گوزلرده کی سهم اولمیله نظر
ایتمکدن حفظ ایلسنک مانع القلب اولوب جمیع فتنه لردن گوکلی
سالم بولورسن وساقیو ماخر زیاده اولور اما تهدید و
تحذیر بو آیتک ان الله خبیر بما یصنعون قولندن فهم اولنور
بو آیتک معناسی بودر که مالا یعنی یه نظر ایلمدن حذر ایتمک که
حق تعالی عصیانلرو گوزلری گورر ونه اشلدوکلر و گوکلری بیلور علو
بوزره گوره جزا ایدرسه گرسوز یعلم خائنة الاعین وما
تخفی الصدور یعنی حق تعالی گوزلری خاین اولانلری و گوکلری
بارلق اولنلری بیلور حذر ایلکه یوخسه سزه عذاب ایدر
ویک اولور ودخی حضرت رسول صلی الله علیه وسلم سوزیدر که
ان النظر الی محاسن المرأة سهم من سهام ابلیس
فمن ترکها اذاقه الله تعالی طعم عبادة تسره

یعنی تحقیق بر عورتک حسنه نظر ایتمک شیطانک اوقلرندن بر
اوقدر شول کمسنه که ترک نظر ایده الله تعالی اکا اول عبادت
میسر ایدر که اکا سترویرر و ایمدی عبادت حلاوتی و منا
جاتلذتی بعضی ولی عابدلر حقنده اولور مرتبه و عالی
درجه در و بو معنا صحیح قسنده مجربدر شول کمسنه لر که خطا
بصر ایدوب عمل صالح ایلیه عابدلرک حلاوتلرینی ادراک
ایدرلر دوکللر بونده منفعت بولورلر لا یعنیدن نوعی
ایدرلر و بو معنای مشاهده قلورلر حفظ بصرک بر طریقی دخی
بودر که کوز و اعضاکه نظر ایده سن زیرا انجون خلق اولنمشدر
کوره سن انی کیچون منظر قلوب غیری یسنه صرف ایلمیه سن
مثلا انسانک ایاقلری جنت باغچه لرینه سیر ایتکیچون ایدی
والی اول باغچه نک فاکهه سنی درنکیچون دکوزلری حق تعالی
جل علا مشاهده ایتکیچون و قولاغی اول سلطانک کلامنی
ایشتمکیچون و کوکلی انک جمالی ایچون مسرات اولمغیچون در
هیچنه سایر اعضانک دخی مرتبه بر عملی خاصه مخصوصدر
ایمدی بونلری دنیایه دیته ده نامشروع اشلره و مالایعنی لره
صرف ایلمک حرمتده وعده اولنان مراتب سکاقفده سیتر

اول

اولسه کرکدر ایمدی واجبدر که بو نعمتلر انجون خلق اولنمش
ایلره مانع اولاجق امورده صرف ایلیه سن تا که واعقبا یک
سعادت ابدیه سنی زخارف دنیای بیوفایه صاتمیه سن اکنجی فصل
قولاق محافظه سی بیانندهدر ایمدی بیلک و آگاه اولونک که
استماع کلمات فحشیات و اصغاء اصوات منهیات حرامدر و بونلر
دن اجتناب واجبدر و کلمات مباحه کسراقدن احتراز
ایتمک لازمدر زیرا کیم سبب برشی اولدرکم خبرده کلمشدر که
المستمع شریک المتکلم یعنی دکلیجی سویلیانک شریکیدر
بو تقدیرجه شول کلام که آنی سویلیدن مضر حاصل اولا اشتمه
سندن دخی حاصل اولور استماع قبیح اولدوغی جهتدن ایکنجی
سببی اولدرکم اشتکدن خواطر قلوب وسوسه و ذنوب
حاصل اولور انسانی عصیانه مایل قلوب عبادته مانع
اولور ایمدی بیلکل که شول سوزلر که انسانک قلبنده قرار ایدر
تناول اولنان طعام کبیدر که نافع و کی مضردر کینک مضری
کالمؤه اولوب زهر قاتل کبی هلاک ایدر بلکه کلام مضرتی
طعام مضرتندن زیاده در که طعام مضرتی برایکی ساعتدنصو
صکره زایل اولور اما اثر کلام روزکارلره باقی قالور کوکلا

اثری رحمت وشفقت ویرر بلکه حقد وحسده باعث اولور
دم اولور عظیم فتنه لره واولو بلالره سبب اولور وطعامات
مرزی دره وایلرزایل اولور اما کلامک مرزی دفع اولمایوب
انک دردینه چاره بولنمز اندن اکر انسان سمعی بالاینجه
کلامدن حفظ ایلسه قلبی راحت اولوب یوک کرانلردن آزاد
ونه امین اولور دوکن اندن صکره وجنی فضل لسان تونسلنک
بیانده در ابدی بلک واکاه اولک که لسان انسانده اکرچه
جرم صغیردر لکن جرمی کبیردر وفتنه سندن نجات بولمق عسیردر
زیرا که طغیان بوندن اعضانک الحلق وعداوت بوندیدن
ارکانک احکی واقوی دیرتسکم سفیان بن عبدالله رضی الله عنه
روایت قلور که حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم که قلت
یا رسول الله ما اکثر ما تخاف علی فاخذ علیه السلام
بلسان نفسه ثم قال هذا یعنی دیدم که یا رسول الله
بنم اوزریمه زیاده خوف ایدجک نسنه در بکا اوکرت دیدکده
انلر حضرتی بونک مبارک براغیز لسانی طوتوب
بو دیو جواب ویردی وحضرت عیسی علیه السلام
سؤال ایدوب دیدیلر که بزه بر عمل قل اوزله که انوکله

جنته

جنته کیره لم بیوردی که ابدی سویلمکی بولیرکه قادر دکولز
بیوردیکه اولوی خیردن غیری سویلمکه ودخی یونس بن عبید الله
بیورمشدر بشنه فی اشیاکه نفسده صوم تحمل اولنور الا الصمت
ترک کلامه تحمل اولنمادی ودخی طاووس بیورمشدر لسانم ارسلان
اکر قویوبریرسم بنی هلاک ایدر پس بو لسانک حفظی و
ضبطی بابنده مشایخ کبار رحمهم الله التی اصل بیان ایلدیلر
اصل اول ابو سعید خدری رضی الله عنه روایت قلور که
حدیثک مجموعی بویدر که حضرت رسول صلی الله علیه وسلم
بیوردیکه ان ابن آدم اذا اصبح تکفرت الاعضاء کلها
الی اللسان وقلن نتقد الله ان تستقم فانک
ان استقمت استقمنا وان اعوججت اعوججنا یعنی ادم
اوغلانی صباح ایدیجک جمیع اعضاسی حال دیلیله لسانه ایدر
که حق تعالیدن قورق که سن مستقیم اولاسن زیرا که سن مستقیم اولدیغک
بزده مستقیم اولورز وسن مستقیم اولمدیغک بزده مستقیم اولمز
بونک سری بودر که لسانک تأثیری قویدر دلو دعی اعلادن سایر
اعضای کوتوریر دیو بیورمشدر که مالک بن دینار رحمه الله بیوردیکه
قلبکده قساوت و بدنکده سقامت ورزقکده خسارت

کورسک تحقیق بلا سزدن بر برانر سوز صادر اولشدر اکچی
اصل حفظ اوقات ایلکدر زیرا که انسانه ذکر الله و امر دن
وذنی منکر ونصیحت وتعلیم علم ومعرفت وارشاد طریقت
کلامندن غیریسی هر نه که صادر اولورسه کلامنک مضرتی
یوشوندن اوندی مرتبه سی لغو اولمقدر لغو کلامی چوق تضییع اوقات
ایدوب عبادته مانع اولورته کیم روایت اولنور که حسان
بن سنان برکون کیدر ایکن یول اوزرنده بر حاره کوردی
وصوردی که بونه وقت یاپلدی دیدیلر نفسنه خطاب ایدوب
دیدیکم یا مغرور نفس کا بهم اولمیانلری نه صوررسن بونی صوره
مقدن سکا بر یکی ذکر اتیک خیرلو دکلمیدر که انی ترک ایدرسین
دیوب بر یل نفسنه صوم عقاب ایلدی انزهی سعادت جاهل
غافللر که نفسلرینده اهتمام ایدوب تضییع اوقات ایلمزلر حیف
اولانرکمی غافللر که ازحای حیان لسانی ایدوب کندولرنی
ورطه هلاکه براغورلر اصل ثالث اعمال صالحه اشتغالله
کوسترکوز زیرا شول کمسه لرکه ترک اشتغال ایدوب بطال اولو
ورلر انلرک اکثر اوقاتی حکایات غیبت ایله وکلمات قبیحه ایله کچر
دیکرته کیم ایدرلر من کثر کلامه کثر سقطه یعنی کیمک که

کمی

70

سوزی چوق اولدی خطاسی چوق اولدی غیبت چو نسنه د
بر صاعقه مهلکه در که کشینک بچه یللق عبادتنی از زمانده
یقوب هلاک ایلر ودخی ایدرلر که غیبت سویلینلرک مثلی
شول کمسنه کبی در که منجنیق دوزب ایچنه کندو عبادتنی قویوب
شرق وغربه واطراف عالمه پراکنده ایدوب آتار ودخی حکا
یت اولنور که عزیزلردن برینه دیدیلر که فلان کشی سنی غیبت
ایلدی اول دخی صیناوی ایدوب بر طبق خرما ایلتوب دیدیکم
اشتدم که حسناتکی بزه اهدا ایلمشسن انک مکافاتی سنه بزدخی مکا
فات ایچون بو خرمایی تحفه ارمغان کتوردک ودخی
روایت اولنور که عبد الله بن مبارک مجلسنده غیبت سویلد
یلر [illegible] دن موافقت طلب ایلدیلر جواب ویروب
دیدیکم اکر بن غیبت ایلیم کندو انامی ایدردم زیرا که
[illegible] وحسناتمی انامدن غیریه روا کورمزن دیدی ودخی
روایت اولنور که حاتم اصم بر کیجه سنت اولوب تهجد نمازی
طوریادی عوردی ایرتسی ملامت ایلدی حاتم دخی جواب ویروب
دیدیکم بوکیجه لر بعضی احیا ایدوب صباح اولنجه بزم
صناوی طولوب قالدقلری طاعتلرینک ثوابنی بزه ویردیلر

یوم حشرده بونم میزانمه کیرسه کرکدر اول کشیلر حقیقتده مزید بون
مجاهده قیلانلردر دیوی اصل رابع دنیانک فضولندن سالم
اولمقدر نته کم سفیان ثوری ایدردی کورورم شول کیشی
یی که اکلاویشنک چوقدر ودخی ایدرکه بسط لسان ایدنلر
افنادشان ایدرلر ودخی ایدرکه حفظ ایلمکدر دیلی
طاعتدن ایلرزیراکه تکلم بورونه سلاوتام در ودخی ابن مبارک
ایدرکه سویلمکدن دلکی صقلامق ای دلنه صاحبی اولدرکه جلادر
ودخی لسان ترجمان جنان ودکشینک کمالی بیان اولدقده در
ودخی بیلیع ایدر انسانک لسانی [illegible] سخن کیورمه
بو بیچون صاحبنی هلاک ایدر اعمی سکا [illegible] کلمه کی [illegible]
سکوت ایلم فلاسین ودخی روایت اولنورکه بو سوز [illegible]
کلام واردرکه صاحبنه ایدرکه بنی ترک ایله سکا [illegible]
بو حکایتدن بلندی که کشی لسانی بیلم سکوت ایلم [illegible]
اصل خامس فضولدن حذر اتمکدر زیراکه سوزی شونده
شوندن خالی دکلدرکه یا حلال اوله یا حرام اوله اکر حرام
اولورسه صاحبنی [illegible] نته کم حضرت رسول
صلی الله علیه وسلم بیوردرکه من حسن اسلام المرء [illegible]

فی النار قوما یأکلون الجیف فقلت یا جبریل
من هؤلاء قال هؤلاء الذین یأکلون لحوم الناس
یعنی معراج کیجه‌سنده جهنمده بر طائفه کوردم که جیفه‌لر ییورلر دیدیکم
یا جبریل بونلر کیملردر دیدیکم دنیاده آدم اتین ییجیلر در یعنی غیبت
ایدیجیلردر ودخی حضرت رسول صلی الله علیه وسلم
معاذه بیوردیکه اقطع لسانک عن حملة القرآن وطلاب
العلم ولا تمزق الناس بلسانک فتمزقک کلاب النار
یعنی دیلکی اهل قرآندن واهل علمدن کس دنیاده مساویله
تعلق ایتمه جهنم کلابی سنی [illegible] پاره پاره ایدرلر ودخی ابی علادن
ایدرکه ایو غیبت قلبی خراب وعاطل ایدر عبادتلری
باطل ایدر [illegible] زایل قیلور واکر سویلین سوزلر صالح
اولورسه [illegible] ودخی کراما کاتبینی بر
شغل ایلرکه انده خیر وفایده یوقدر شول کسنه که عاقل در
بونلردن استحیا ایدوب غیبت [illegible] زیراکه هر
سویلدیکی بونلر یازرلر نته کم الله تعالی جل وعلا بیورر
ما یلفظ من قول الا لدیه رقیب عتید یعنی انسان
هیچ بر سوز سویلمز الا انکله حاضر کوریجی واردر

ایکنجیسی اولدر که سویلدیکی سوزلر یازیلور قچنکه کتاب اولوب
حق تعالی حضورینه وارر امدی لغو کلام و هرزه و هذیاندن
حذر کرکدر که عاقبت صاحبنی شرمسار ایدر نیته کم روایت
اولنور که بعضی مشایخدن که برکشی کوردیلر که خبیثات و مهملات
سویلر ایدی ای مسکین شول سوزلری که سویلرسن املا ایدرلر
یازارلر وربک حضورینه ایلتورلر شویله دیکک سوزلره نظر
ایدوب صکره اوتانجقلیکی فکر ایله دیدی اوچنجیسی اولدر که
بو یازیلان کتاب قیامت کوننده عرصات میداننده جمیع
خلایق اوکنده حق تعالی حضورینده اوقنور کوزلری ایله
زمانده سنی شول ایچنده حیران و کریان و صوسز و حسرتدن
تعللردن ممتنع حیران و سرکردان و منفعل اولورسن عالم بجاوه
دیو فکر دریاسنه غرق اولیسن دردنجیسی اولدر که بو
کتابک اوقنوقدن صکره هر طرفدن سنی تشنیع و تقریع ایده
لرکه دنیاده بو که نه درکه دیر ایلوک عجبا اولاکه رمضان
یونی کتوردک بو مهملاته صرف ایلدوکک عمرک بیچون حق تعالینک
حمدینه و شکرینه صرف ایلمدک هذیان سویلیکه تلاوت قرآن
زحمتنه برابر ایکن بیچون کلامک بهترینی و شریفنی ترک ایتدک

بلا فائده مهملاته مشغول اولدک دیو یکدیکر طعنه لر ایدوب
ملامت قیلالر امدی ارباب عبرت و اصحاب بصیرت اولنلره
بو اصول بو نصیحت اولمغه کفایت ایدر دردنجی فصل
کوکل تقواسی بیاننده و اصلاحی شاننده در ای عزیز
قرنداشلر سزوک وزره و کوزه واجبدر که قلبکوزه
زیاده حسن نظر و فکر ایده سز و اجتهاد تام و اهتمام تمام ایده سز
زیرا که بونک خطری عظیم و اثری قویم و ثمراتی جملی و اصلاحی
مشتملدر علماء آخرت بو اجمالی تفصیل ایچون اصول خمسه
بیان ایدوبلر اصل اول احوال قلوب حقنده وارد اولان بو
آیات کریمه ذکر اولنور نیته کم حق تعالی بیورر یعلم خائنة الاعین
وما تخفی الصدور بو اینک تفسیری سابقده بیان اولنمشدر
و دخی بیورر که یعلم ما فی قلوبکم فاحذروه یعنی الله
تعالی قلبکوزده اولانی بیلور اندن حذر ایلک و دخی بیورر که
واسروا قولکم او اجهروا به انه علیم بذات الصدور
یعنی سوزلریکوزی کرک کزلک کرک اظهار ایدک حق تعالی
قلبکوزده اولانی بیلور بو معنی قرآن کریمده نیجه یرده ذکر
اولنمشدر امدی حق تعالی حضرتی جمیع اسراردن خبردار اولمق

خواص عباد ایکون تهدید شدید و تحذیر اکیددر زیرا که علام الغیوب
معامله علی مقام ضراوه محل جوزدر طریق استقامتده اولرکه
مخلص مقصود ایکلولر اصل ثانی حضرت رسولک صلی الله علیه وسلم
قولیدرکه سوزلر ان الله لا ینظر الی صورکم و ابشارکم
و انما ینظر الی قلوبکم یعنی الله تعالی سزک صورتکوزه و بشره
کوزه نظر ایلمز بلکه قلبکوزه نظر ایدر بو بونک بلیدیکه قلوب
انسان موضع نظر سبحانه در اندی شول کسنه لر که منظر خلق
اولان برلرینی تزیین اتمکده اهتمام تام ایدرلر خلقک کوزنه
کوکچک کورنسون دیو بوبوت برار نسنه لردن پاک ایدرلر
اما حق تعالی حضرتنک نظرکاهی اولان کوکللرینی تزیین
اتمکده اهتمام ایتمزلر آب طهور توبه ایله تطهیر خباثت ذنوبدن
پاک ایدوب جواهر زواهر عبادات طیبات ایله تزیین ایتمزلر
بلکه قبایح اخلاق ذمیمه ایله محل و فضایح افعال رذیله ایله
متحلی ایدرلر بو جهله که اکر بو خلق انک اسرارینه واقف
اولسه لر یا لکلیا نفرت ایدوب انلردن مطرود و مردود
ایدوب بر ساعت و بر لحظه انکله مصاحبت ایتمزلر ایدی
بوطایفه شویله بکزر که قرآن و حدیثه ایمان ایتمز یا خود حیوان

ناوان کبی ایسه فهم ایتمزلر نعوذ بالله من شرور انفسنا و من سیئات
سقطات اعمالنا اصل ثالث اولدر که بلدان ابدان ایچنده
قلوب انسان عساکر کردون ماثر ایچنده سلاطین زمین و زمان
کبی حاکم و ناظردر و سایر اعضا و ارکان انک فرمانه تابع اولوب
اطاعت کوستررلر پس نیچه که سلطان صلاح اوزرینه اولسه
رعیت دخی صلاح اوزرینه اولور متبوع اولانلر امور مستقیم
اولسه لر انلر دخی مستقیم اولورلر نته کم حضرت رسول صلی الله علیه
وسلم سوردرکه ان فی الجسد مضغة اذا صلحت صلح
الجسد و ان فسدت فسد الجسد الا وهی القلب
یعنی تحقیق بدن انسان ایچنده بر پاره ات واردر نیچه که اول
صالح اولسه بدن دخی صالح اولور نیچه که فاسد اولسه بدن دخی
فاسد اولور بو ذکر اولنان ات انسانک قلبیدر چونکه قلب
اعضانک رئیسی اولوب بونک صلاحی سایر ارکانک صلاحی
مستلزم اولوبینه بزه لازم اولدیکه بونک اصلاحنده اهتمام
تام ایده وز اصل رابع اولدر که بو کان انسانده مکتوم اولان
قیمتلو و متلو جواهر کنجینه سی کوکلدر بو کنجینه ایچنده نیچه
نوادر و ازدر اولکی عقلدر حق تعالی حضرتنک معرفتی

وایکی جهانک سعادتنی بوعقیله اولور ایکنجی بصیرت اعمال وترک
احوال درحق تعالی قتنده اولان جمیع افعال بونکله صورت
اقبال کوسترر اوچنجی خلوص نیت وصفای طویت ومجموع عبادات
بونکله قیمت بولور دردنجی علوم شریعت واحکام حکمتده
انسانک ملائکه اوزرینه شرفی وفضیلتی بونکله‌در حقیقت
عالمنی بونکله سیر ایدرلر بشنجی اخلاق حمیده وخصال شریفه‌در که
نفوس انسانیه بو قید بشریتدن اطلاق اولوب طریقت مراتبنی
بونکله قطع ایدر بو تقدیرجه بزه واجبدر که بو خزینهٔ شریفه‌یی
کمال رتبه‌ده حفظ ایدوب سارقلردن وقطاع طریقلردن
صقلیه‌وز ودخی انواع کرامات سوزن ومکرم قلاوزنا که بو
جواهر عزیزه‌یی اعدا ظفر بولمیه اصل خامس اولدر که اگر احوال
ملک نفسده قلعه اوزبونده بش حالت بولورز که سایر اعضاده
بوقدر بیرنجی بودر که جمیع اعدا بوکا هجوم ایدوب جد وجهد ایدرلر که
بونی خراب ایده‌لر زیرا که شیطان آدم اوغلانک قلبی اوزرینه
پر ایدنمش دایما شره وفساده دعوت ایدر ایکنجی بودر که قلبک
شغلی چوقدر زیرا که عقل وهوا بونده کوکلده قرار ایدرلر
عقل لشکریله هوا لشکرینک هرکسی کوکلده دایما بونک اوزرنده

جنک

جنک وجدال ایدوب گاه عقل لشکری غالب اولور وگاه هوا
لشکری انلری بونک کبی قولادرز که محافظه اولنه تا که دشمن
لشکری ظفر بولمیه اوچنجی حالت بودر که بونک عوارضی ولواحقی
اول قدردر که سهام خواطر کیجه وکوندزده بونک اوزرینه یاغور
کبی یغار لحظه خالی اولمز وانی منع ایتمککه قادر اولمزسن ودخی
اولنمازسن زیرا که کوز کبی دکلدر که یومه قویوب راحت اولاسن
یا قولاق کبی دکلدر که یاردیق دیقویوب تیسر اولاسن ودل کبی
دکلدر که اغزک یومه قویوب سویلمیه‌سن بلکه سهام خواطر
قلبکی نشانه ایدنمشدر هر طرفدن کلور منعنه قادر دکلسن ودخی
جمیع زمانده بربر آردنجه مسلسل اولوب بر لحظه منقطع اولمز
دردنجی نفس اماره خواطره قتی تناله در صوکبی خواطراردنجه اقر
تمنالرینی شکلدر بو تقدیرجه آفت قلبه‌دن نجات بولمق متعسردر
بشنجی حالت بودر که کوکل مرضنه علاج ایتمک مشکلدر زیرا که
شیونات عاید مرضی ینه سنده دربیلمز که ازاله‌سنه مشغول
اولاسن بو تقدیرجه بونک ارته نظر صحیح وکثرت ریاضت احتیا
جی واردر التنجی حالت اولدر که بوکوکل آفت تزاید ایدر
دایما مضطرب ومتقلب اولور سهام خواطر اوزرینه متوالی ومتتابع

ومتواتر اولدوغی اجلدن بر حال اوزره قرار قلمز کی متوازک
اولدی بعضی عزیزلر ایدرلر که کوکل اوزرنده قینار چوملکدن
حرکتی بوتندن دخی اسرعدر و دخی ایدرلر که قلبه اونکیچون قلب
دیرلر که دایما انقلاب اوزرنده در لغزش ایکره نعوذ بالله
اکر کوکل متزلزل اولورسه قی محافظه ایدرسه سایر اعضا تزلزلی
دکلدر زیرا که بونک تزلزلنک ابتداسی قساوت و دنیایه رغبت
ایلکدر و انتهاسی حقی انکار ایدوب کافر اولمغه رتبه که حق
تعالی ابلیس علیه اللعنه حقنده بیورر أَبَىٰ وَاسْتَكْبَرَ وَكَانَ
مِنَ الْكَافِرِينَ بو آیت کریمهده کبر سببی کفر اولدوغنه اشارت
واردر کبر دخی اعمال قلبیهدندر نته کم بلعم بن باعورا حقنده
بیورر که وَلَٰكِنَّهُ أَخْلَدَ إِلَى الْأَرْضِ وَاتَّبَعَ هَوَاهُ یعنی هواسنه
تابع اولمغله دنیایه مایل اولدی بو آیتده میل دنیا و اتباع هوا
که قلبده حاصل اولور عملدر سبب معصیت و باعث شقاوت
اولدی و دخی حق تعالی بیورر که وَنُقَلِّبُ أَفْئِدَتَهُمْ وَأَبْصَارَهُمْ
كَمَا لَمْ يُؤْمِنُوا بِهِ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَنَذَرُهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ
يَعْمَهُونَ بو آیتدن کوکل کوزی منقلب اولمغه سبب طغیان
ومستوجب عصیان اولدوغی فهم اولنور بو اجلدن بزرک

حق تعالینک خاص و مخلص قوللری تقلب قلوبدن قورقوب
اکثر اهتماملری یکیتن قلوبده و پکیتن خواطره صرف ایدرلر
نته کم حق تعالی بونلردن حکایت ایدوب بیورر که رَبَّنَا
لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ
رَحْمَةً یعنی یا ربی بزم کوکللریمزی حقدن میل اتدرمه بزه هدایت
ایدوب طوغری یول کوستردکدنصکره و دخی مخلصلری
حق تعالی وصف ایدوب بیورر که يَخَافُونَ يَوْمًا تَتَقَلَّبُ
فِيهِ الْقُلُوبُ وَالْأَبْصَارُ یعنی قورقرلر شول کوندن که کو
کوکللر و کوزلر اول کونده منقلب اولورلر حضرت رب العباد
ذلک یوم التناد دیلدن دیلرز که جمیع امت محمدیه و
بزی و جمیع دین قرنداشلرمزی دنیاده صاحب عبرت و
امور آخرتده اهل بصیرت قلوب ایلیه نورینی و جمله امورینی
و جملهلرکانورینی اصلاح ایلیوب حسن نظر ایله توفیق رفیق ایلیه
آمین یا معین اکر سؤال اولنسه که بو تفصیلدن معلوم اولدی که
اهم مهمات و اتم مرادات اصلاح قلب ایمش بونی نیجه ایمک
معظم خیرات و اعلم اطاعات ایمش اندن نیجه مصلح اولان معانی
بیان ایدن و زبان ایدن افکاری بیان ایله تا که اجتهاد ونا ایله بو

اصلاحنک اسبابنه شروع ایدوب معصیتلردن اجتناب ایده وز
بجوا ویروررز که بونک تفصیلی طویلدر بو کتاب الکامی متحمل دکلدر زیرا
که مشایخ دین و علماء اهل یقین کتب مطولده بیان ایلمشلردر که
قلب انسانده یتمش خصلت حمیده و یتمش صفات ذمیمه واردر
و دخی بونلردن صادر اولور نیجه افعال واجبه و افعال محظوره
واردر بو صفتلردن صادر اولور امدی شول کسنه لر که دنیا
اوزره اهتماملری اولوب خواب غفلتدن بیدار اولورلر
کندو نفسلرینک اصلاحنه مشغول اولوب بو ذکر اولنان خصائلی
عمله کتورمک صورت تکاسل و تکاسلی کوستررلر دائما رجال الله
دکلت مسائلدن مستفید اولوب بعون الله تعالی عمله کتوررلر
اکرچه بو کتابده عجائب القلوبک جمیع اقسامنی و انواعنی احکا
منی علی وجه التفصیل کتورمک متعذر و متعسردر لکن [illegible]
بک علاجی بابنده مهم اولانلرک و دخی خصال حمیده نک استعمالنه
لابد اولنانلرک اصولنی و فروعنی امراض قلوبه شافی و دعاده
ارزوده کافی اولاجق قدر بیان ایده لم ان شاء الله تعالی فصل
بلکه عجائب القلوبدن درت صفات واردر که نفوسک
فتنه سی و قلوبک بلیتنی و عابدلرک مزلتنی و مجتهدلرک مزلقه

سیدر و دخی بونلرک مقابلنده درت خصلت واردر که
عابدلرک قوامی و عابدلرک نظامی و نفوسک فلاحی و قلوبک
صلاحی بونلردر کلاوز و بونلرک و یا اولان صفات ذمیمه نک برنجی
طول امل و ایکنجیسی استعجال عمل اوچنجیسی حسد و دردنجیسی کبر و
بونلرک مقابلنده اولان خصال حمیده نک برنجیسی قصر
امل ایکنجیسی تأنی فی الامور اوچنجیسی نصیحت دردنجیسی تواضعدر
وقتا که بو صفات مذکوره قلوبک فسادنه و صلاحنه مدار اولدی
واجب اولدیکه بونلرک افعالندن اجتناب ایدوب اول درت
مناسب حال مراتبی تحصیل ایده وز تا که کوکلردن ازاله کوز
حال اولوب مقصود درز [illegible] اولا امدی طول امل
دیو کر صفت بر اولو افتدر که نفوسدن حلاوت طاعتی سلب
ایدوب همیشه شر و فساده طلب ایدر و دخی بر فتنه غلیظه دورکه
خلقی انواع بلیاته و اصناف فتنه سیاته سوق ایدر شول حیثیتدن که
بر کسنه طول امل علتنه اوغرادندن درت [illegible] ظهور ایدر برنجیسی بو در که
عبادته تنبللک کلور زیرا که ایدر زمان چوق بوکون عبادت
ایلمسه یارین ایدرم بر کون ایدرم و بیکله عمری تمام اولور
نیجه کم داود طائی رحمه الله ایدر شول کسنه که وعده دن

قورقر بعید اکا قریب اولور دوخی یحیی بن معاذ رازی رحمه الله

ایدر طول امل جمیع خیری قطع ایدر طمع دنیا جمیع حقی منع ایدر

صبر جمیل ایدر جزع سوق نفس اماره صاحبنی شره ایلر ایکنجی بونک

ایجزده ترکنه باعث اولور زیرا که ایدر کرد دخی کیتکم وار دور

زمانم چوقدر سنی ایدوب مال منال جمع ایدوب اسباب معاشی

کسب ایدوب برقاچ کون بو دنیانک ذوق و صفاسن دخی والاین ذوق

وصفا سوره ایدن توبه ایدوب عمل صالح قلالم دیر بو طلب

خطا ایله دنیایه مشغول اولور ناکاه اجل یتشوب فوت اولور

مغبون و محروم قالور اوچنجی حرص جمع مال مشغول اولور

زیرا که ایدر شمدی قوتم و قدرتم وار ایکن فضل مال کسب ایدیکم

ذخیره ایدیم که برقاچ ییلدن صکره پیرلک یتشوب ضعیف

اولورم کسب ایده مزم قوت ماده غله ایدر بر ایلکده بو خصوصلق

کوچ اولور صاغلق و صحتلک برده هیچ بر نیوز امر و قتمده که یکت

قالور سنه وادایم ایدر ایدر کشینک ایکی عدد [illegible]

محتاج اولمدن فوت اولوب دشمنلره قالمق [illegible]

کبی افکار فاسده ایله دنیای غداره میل و رغبت ایدوب مال

جمع ایلکه مشغول اولور زکوة ویرمز و صدقه ویرمز اولور بو خطا

و ایکن غافلکن اجل یتشوب امان ویرمیوب فوت اولور دنیاده

ضایع اولدوغی کندویه مار اولور عیشی منغص و راحتی زحمته تبدیل

اولوب کسب ایلدوکی مال بوینونه قورو و بالی بوکلنوب بلا

اولوب کیدوب ابدالآباد حسرت و ندامت ایچنده قالور نته

کم ابوذر غفاری رضی الله عنه ایدر قَتَلَنِي هَمُّ يَوْمٍ لَمْ

أُدْرِكْهُ قِيلَ كَيْفَ يَا أَبَا ذَرٍّ قَالَ إِنَّ أَمَلِي جَاوَزَ أَجَلِي

یعنی بنی ولدردی شول کونک غمی که انکا یتشمدم ایتدیلر

نیجه ولدردی کونک غمی سنی نیجه هلاک ایدر ایتدی املم اجلمی

کاوز ایلدی اوچنجی قساوت قلب و نسیان آخرت

حاصل اولمقدر زیرا که چونکه عیش طویل فکر ایلینک کناهی اکثر

اولور سینی سوتی و قربی فکر ایلمز اولور سینی بلکه سنک اولو

بلکه واکثر ذکرک حدیث دنیا و اسباب ذوق و صفا و موت

رغبت و طلبه مصاحبت اولور بو حاله غفلت نسیان آخرته

دلکتا وت ... نسیان ذنوبه باعث اولور زیرا که کشنوک

ایلنده رقت و درونده صفوت و توبه عزیمت و اندیشه

آخرت حاصل اولمز الا ذکر ثواب طاعت و فکر عقاب معصیت

و تأمل احوال آخرت و ملاحظه شدائد موت ایله حاصل اولور نته کم

الله تعالى بيورر فطال عليهم الامد فقست قلوبهم يعنى
بونلرك مدت عمرلرى اوزون اولدوغى سببدن دنيايه
ميل ايدوب آخرتى اونودوب قساوت قلب حاصل اولدى
ودخى على ابن ابى طالب كرم الله وجهه بيورركه ان اخوف
ما اخاف عليكم اثنان طول الامل واتباع
الهوى الا وان طول الامل ينسى الآخرة واتباع
الهوى يصد عن الحق يعنى بنم سزه اك زياده
قورقدوغم ايكى نسنه در برى طول امل وبرى اتباع هوا
در زيراكه طول امل آخرتى اونتدورر وهوايه تابع اولمق
حقدن اعراض ايتدررر امدى دنيا ايچون طول امل قلبك
توبه واعمال ايدوب كناهى چوق وعبادتى از اولورسين
وحرصك زياده اولوب قساوت دخى قلوبك آرتربولورسن
بلمدك كه طول املدن اوزكه آفت اولمزدوغنك حالنده برنز حال
اولمز اما آفتك قصر امل قلوب حوق كندوكه يقين ذكر ايليوب
موت اولان اخوان واقران حالنى ملاحظه ايلسك وايچنك
كه بونلر الكسوزين موت اولدلر وقت اولاكه سندخى على الغفله
موت اولام امدى خدر قلاين صحتوه مغرور اوليه سن

آخرتمز رايغين كوره سن ديسك طول املى افلريدن خلاص
بولورسين نته كم عون بن عبد الله رحمه الله ايوركه كيشيلر
بروقت معين ينشمك قصدين ايدوب ارشمدين اولورلر
وبجه لر امورنى فردايه صالوب صباحه چيقادين اولورلر
پس شول كسنه لر كم اجلك سرعتن انكار ايدرلر طول املدن اوتورى حمن
ايدرلر ودخى عيسى نبى عليه السلام بيورركه الدنيا ثلثة
ايام امس مضى ما بيدك منه شئ وغد لاتدرى اتدركه
ام لا ويوم انت فيه فاغتنم يعنى دنيا سلامتى اوج
كوندر برسى دون ايدى كچدى ارتوق ينتشلمز برسى يارندر
ينشمكلى بلنمز برسى بوكوندر بوكونى غنيمت كوره دخى ابو درداء
رضى الله عنه ايوركه الدنيا ثلث ساعات ساعة
مضت وساعة انت فيها وساعة لاتدرى اتدركها
ام لا فلست تملك بالحقيقة الا ساعة واحدة يعنى دنيا
اوج ساعتدر برسى كچدى برسى دخى كلدى ينتشمك مبهم در برسى
دخى بودم در حقيقتده دنيادن بر ساعته مالكسن بعضى
مشايخ رحمهم الله ايدر دنيا اوج نفسدر برسى كچدى اول نفسده
ما اشتغال وكنه سكا اولمادى برسى دخى كلدى كلمكلى مبهم در

بجزوم دکلدر حقیقتده بر نفسه قادر سن ایندن فوت ایلسکا
نه یراره سه انی اشلرکرک توبه وطاعته صرف ایلرکرک معصیته
بذل ایلرسه کم حضرت رسول صلی الله علیه وسلم بیوررکه اما
تعجبون من اسامة بن زيد المشتري بصبر شهرين ان
اسامة لطويل الامل والله ما وضعت قدما و
ظننت اني ارفعها ولا لقمت لقمة فظننت اني
اسيغها حتى يدركني الموت والذي نفسي بيده انما
توعدون لات وما انتم بمعجزين یعنی والله بن بر قدم
باصدم که اولردن اوکدین یته قالدوراجغی ظن ایلیم
و بر لقمه آغزومه قویدم که اولردن اوکدین یوتاجغی ظن
ایدم سئول الله حیچون که بنم نفسم الک النده در سزه وعد
اولنانلر البته کلسه کرکدر چونکه بو امور مذکوره ملاحظه قلنسک و بو فکر
اوزرینه برقاچ کون مداومت کوسترسک تحقیق طول امل
سندن زائل اولور و یرینه قصر فکر و عمل حاصل اولور
کندوک توبه قلمغه مستعجل اولوب طاعت وعبادته مبادرت
ایدرسین و دنیادن طلبک اکسلوب رغبتک کسلوب مقصدن
منقطع اولورسین قلبک آخرت اندیشه سی ووشوب

بر لحظه موتی یاد ایدوب احوال آخرتی تذکر ایلسه هم اکا
بشارت بو تعبیر ره قلبکدن قساوت زائل اولوب یرینه رقت
وصفوت کلور ودخی خوف و خشیت حاصل اولوب عبا
دتکده مستقیم ودعا قیلتک اثرنده قویم اولورسین و حضرت
جنید بغدادی بعض الله در رحمة روایت ایدرکه زر اودی ابی
اوبامی فوت اولدقدن صکره واقعه ده کوروب صوردیلرکه
حق تعالی حضرتده خیرلو عمل نه در جواب ویردیکه قضایه رضا و فقر
املدر اما الحسد بر صفت ذمیمه و آفت عظیمه در که ابطال
اعمال وافنا واحوالک مبدائی و منشائی در و موجب
طلبات وموت سیئات در و دخی بر مرض در که اکثر علما و قرا
بونون هلاک اولورلر بو مرض ده علم و معرفت وار ایکن ازاله
سندن عاجز و متحیرلر در سائر امراضک حالی بونک قیاس ایله
حضرت رسول صلی الله علیه وسلم بیوردر که ستة يدخلون
النار بستة العرب بالعصبية والامراء بالجور والد
هاقين بالكبر والتجار بالخيانة واهل الرساتيق
بالجهل والعلماء بالحسد یعنی التی کسه التی نسنه ایله
جهنمه کیررلر عرب تعصب ایله ظالملر ظلم ایله و بیلرلر کتمه ارلر ایله

بازر کاملر خیانت قربه ملی جلیلی علما حسدیله دخی
بلکه بر کیشی حسدیله متصف اولسه اوت بتی یسه ظهور
ایدر اولکی افناء طاعت ایلکدر نته کم حضرت رسول صلی الله
علیه وسلم بیورر که الحسد یأکل الحسنات کما تأکل
النار الحطب یعنی حسد عبادتی ثوابی افنا ایدر اودی
اودونی یاقدیغی کبی ایکنجی شر و معصیت
حاصل اولمقدر نته کم وهب بن منبه رحمه الله ایدر که حسودک
اوج علامتی وار حضورکده تواضع و تملق ایدر غیبتکده
مساوی ایدر مصیبتک وقتنده سویندر دخی حسد بر معصیتدر که
انک شرندن حق تعالی استعاذه بیورر شیطاندن و ساحردن
بیوردیغی کبی و حق تعالی بو اوج نسنه دن استعاذه قطعی
بر یرده قلمشدر نته کم سوره فلقده بیورمشدر اوچنجی بطالت
فایده تعب و غم چکمکدر نته کم محمد بن سماك قدس سره ایدر لم
أر ظالما اشبه بالمظلوم من الحاسد نفس دائم
وعقل هائم وغم لازم یعنی حسوددن اوزکه بر ظالم کورمدم
که مظلومه بکزیه زیرا که حسودک نفسی خوار و خاسر
عقلی حایر غصه سی متواتردر دردنجی کوکلی کوزی کور اولمقدر

بر وجهله که حق تعالینک حکمتندن بر نسنه فهم ایتمز اولور
بصر و بصیرتله ادراک ایده مز اولور نته کم سفیان ثوری رحمه الله
ایدر اهل ورع اولمق استرسک صایمت اول حافظ اولمق استر
سک دنیایه حریص اولمه خلقک دلیندن قورتلمق استرسک کیمسه یی
طعن ایلمه سریع الفهم اولمق استرسک حسود اولمه بشنجی خوارلق
و حقیر ملعون کیشی حسدیله معصوده واصل اولمز و کندو کینه
باتدم ایلمز نته کم حاتم اصم رحمه الله ایدر الطعان لیس ذی
دین والعایب لیس عابد والنمام لیس بمأمون والحسود
لیس معصوم یعنی کیننی روان دین دو لمز عیب سویلین
عابد اولمز غاز امین اولمز حسود خوار اولور منصور اولمز
حسود مظفر اولماز و غیبنک حکمی بودر که حق تعالی مؤمن قوللر
ینه ویردوکی نعمتک زوال استرایدی حضرت رب العزه
مؤمنلره ویردوکی نعمتی حسودلر تمنا بیلمز ایلمز دخی مطیع
قوللری قلوب کمنوتک ربوبیتنه و حکومتنه طعن ایدرلره
یلدم ایلمز صفت که نفسک راحتی و عقلک ادراکی زایل اولا
دخی افناء عبادت و کثرت معصیته سبب اولا و انسانی مطلوبندن
محروم و دشمنلرینه مغلوب ایلیه انک کبی امر مشوم و طبع مذموم

اما مرض مشکل و دوا معطلدر علاجنه مشغول اولمق واجبدر
علاوه استعجال ایتمک و امورینه عجلت ایتمک بر شوم خصلتدر
که بونلرک مقاصدی فوت اولور زیرا که استعجالدن درت
آفت ظهور ایدر اولکیسی بودر عبادتدن مراتب خیردن
بر مرتبه و منازل عزتدن بر منزله مراد ایدینورلر وقت اولور
ادرک سبیل عبادتی وقتندن اوک ایدر اول مراد ایدینوکی
خیر مترتب اولمز و دخی وقت اولور که بعضی شرایطنی و حقوقنی
فوت ایدر اثر عبادت ظاهر اولمز بو تقدیرجه امیدندن نا
یوس اولوب ثوابندن محروم قالور و دخی وقت اولور که
اجتهادنده مبالغه ایدوب کندو نفسنه تعب و زحمت ایروب
سعی بی فایده حاصل اولوب مقصودی مترتب اولمز زیرا که کیم
حصولنه ادوات و ترتیب شروطی افراطله تفریط ما بینده
اولور بو تقدیرجه افراط تفریطه مطلوبی فوت ایدوب
الکسی بلو نتیجه استعجال اولور نیتکم حضرت رسول صلی الله تعالی
علیه وسلم بیورر که ان هذا الدین متین فاوغل فیه برفق
فان المنبت لا ارضا قطع ولا ظهرا ابقی یعنی بو دین محکم
طریقدر متیندر بو طریقده رفقله دخول ایدک که ایو محکم یورین

مرکب یولده قالور قطع منازل ایدوب مقصوده واصل اولمز و
دخی شول ترک اتکل اکلی یورین منزل الور سرعتله یورین یولده قالور
یورغه طوار سورعتک اولور و اثارا ایدر ایو محکم ازمنزله وارر
ایکنجی اولدر که وقت اولور که بر کیشینک حق تعالی قتنده حاجتی
اولور جد و جهد ایله دعا ایدوب حصولنده استعجال ایدر امید
ایدوکی زمانده وقت اولور حاصل اولمز پس عقبنده فتور
کوستروب و تنبللک ایدوب ترک ایدوب دعایی بالکلیه
مطلوبی فوت اولور اوچنجی اولدر کم وقت اولور اکا بر کیمسنه
ظلم ایله یا بحنور کندونک ضرر دعا ایدر یعنی کچه صبر ایتمز اول دعا سبب
بر شخصک هلاک اولورده کندو صبر ثوابندن محروم قالور
و دخی وقت اولور که غضب و عداوت حدودندن تجاوز ایدوب
کناهه کیرور نیتکم حضرت حق بیورر که ویدع الانسان بالشر
دعاءه بالخیر وکان الانسان عجولا یعنی انسان غضب
وقتنده نفسنه و اهلنه و مالنه شر ایله دعا ایدر خیر ایله دعا قلدوغی
کبی دعاسنده استعجال ایدر عاقبته نظر ایلمز کندویه ضرر ایلر دردنجی
اولدر کم عبادتک اصلی مدارینه و رعایتنه و ورع دخی اصلنه
هر سببنه مبالغه ایله نظر و فکر ایدوب اصلنی تفتیش و تفحص ایتکه درلر

یکلوب و ایچکوب سویلکوب کلکوب اشلکوب نه وار ایسه هپکز
برکیشی امورنده تانی وتامل قلایوب استعجال کوسترسه کلامنده
خطادن وطعامنده ولباسنده وسایر امورنده شبهه دن
وحرامدن خالی اولمز بو تقدیرجه اول کیشی اهل ورع اولمز واهل
ورع اولمینلرک طاعتنده خیر اولمز زیراکه ورع سرمایه عباده در
وبدایه سعادتدر امدی بو خصلت که انکلا خیردن انقطاع
ومطالبدن حرمان وامتناع حاصل اولا وخطرات مسلمینه
وزلات مساکینه باعث اولا اول خصلتک ازاله سی ایله
اول مرضک معالجه سی امرنده اهتمام تام ایدوب دایما
ورع ودوای تانی وتامل ایله علاج ایلمک واجبدر اما کبر
بر صفت مهلکه وخصلت مغضوبه در که غالب اولدوغی
جسده اصل ایمانه واساس دینه خلل ویرر وسایر شعبات
ذمیمه وفروع دینه ضرر ایدر نته کم الله تعالی بیورر که ابى
واستكبر وكان من الكافرين یعنی شیطانک کبری
کفرینه سبب اولدی بوندن بلندیکه کبرک اعلا مرتبه سی صاحبنی
کافر ایلمکدر والعیاذ بالله اما ادنا مرتبه سی درت دورلو افته
سبب اولقدر برسی حقدن محروم اولوب بصر وبصیرتی اعمی

اولور بر درجه ده که حق تعالینک آیاتنی کورمز واحکامنی فهم ایمز
اولور نته کم حق تعالی بیورر سأصرف عن آیاتی الذین
یتکبرون فی الارض بغیر الحق یعنی بر یورنده بغیر حق متکبر
اولنلرک قلبنی بزم علاماتری فهم ایتمکدن منع ایدرز دخی بیورر
که كذلك يطبع الله على كل قلب متكبر جبار یعنی قلبی
که متکبر وجبار اوله الله تعالی انک ویرینه مهر اورور احکام
دینی فهم ایتمز اولور ایکنجی اولدر کم حق تعالی متکبر اولانی سومز اکا
بغض ایدر نته کم بیورر انه لا یحب المستکبرین یعنی الله تعالی
متکبر اولانی سومز اکا بغض ایدر نته کم بیورر حضرت موسی
علیه السلام ایدر حق تعالیدن صوردم که یا رب قوللارکدن
سنک قاتکده زیاده مبغوض اولنلر کیملردر دیدیم بیوردی که
قلبی متکبر اولنلر لسانی غلیظ اولنلر الری بخیل اولانلر
کوزلری حقی کورمیلر اخلاقی یرامز اولانلر اوچنجی اولدر کم
حق تعالی اکا خوارلق ویرر نته کم خاطئم دخی ایدر که کیشی
کبردن وعجبدن واقتخاردن حذر ایلسون که متکبر اولانی
کندو اهلاکنه راز اولسون وعدا امندن خوارلق کورمیجک
دنیادن چقمز دخی حرمین برلیو اهل کوز ابراهیم صویه محتاج

اولمیجه دنیادن چیقمز بلکه اولدخی بولمز که الحریص محروم معناسی
بودر حوه ظاهر اولور ودخی کندولرینی زینت ایله افتخار
ایدرلر عاقبت کندو بولنه وبحبر ملوث اولمیجه دنیادن چقمزلر
ودخی بودرلرکه دنیاده بغیر حق تکبر اولنلر حق تعالی انلری حقیر
وخوار ایلمکله مستحق اولورلر ودخی آخرتده جهنم اودیله معذب
اولمقدرلر نته کم حضرت رسول صلی الله علیه وسلم حق تعالیدن
حکایت ایدوب بیورر که اَلْکِبْرِیَاءُ رِدَائِی وَالْعَظَمَةُ اِزَا
رِی فَمَنْ نَازَعَنِی فِی وَاحِدٍ مِنْهُمَا اَدْخَلْتُهُ نَارَ جَهَنَّمَ یعنی
کبریا وعظمت بکا مخصوص اولان صفاتلردر بونلردن بری بنم
لایق دکلدر نته کم انسانک رداسی وازاری کندویه مخصوصدر
[illegible] کلدر شول کسنه که بو صفتلرده بنمله نزاع ایدر یعنی
دعوای کبریا وعظمت قلورسه انی جهنم اودیله معذب قلورم
امدی بر صفتلک سلب معرفة الله سببیدر ودخی بایتک
احکامنی فهم اتمکه مانع اولور ودخی دنیاده غضبه واخرتده عذابه
باعث اولور عاقل اولانلره واجبدرکه بونک اصلاحنه مرید
غافل اولمیه ضررندن حذر ایدوب ازالهسنه مشغول اولوب
شرندن استعاذه ایلیه بو خصال اربعه مهلکه که ذکر اولندی

بالکلیه

بالکلیه بر سی انسانده واقع اولسه ضرری متأثر اولوب طاعته
مانع اولور بو قوه بالقوه که وردنی بلمه برکشیده جمع اولا
حق سبحانه وتعالی قلبلرندن دیلرزکه جملهمزی بو صفات ذمیمه
اهلرندن لطفی وکرمی ایله صقلایه آمین یا مجیب السائلین اکر
سؤال اولنه که بو صفات قبیحه وخصال ذمیمه که ذکر ایلدک
وبونلردن احتراز واجبدر ولکن بیان ایلدک امدی بونلرک
حدلی وحقیقتی واقسامنی دخی بیان ایله ایلدم تا که بونلردن
احتراز ایتمک بزه آسان ومتیسر اولا جواب ویررز که علمای حضرت
عندنده حقیقت طول امل ارادت طول حیوة ودرد رجاء تاخیر
اجلدر ودخی بو معنی اوزرینه قلبی متوقر قلمقدر اما قصر امل بونک
ضدیدر که ترک ارادت طول حیوة وترک رجای تاخیر اجلدر
بلکه لایق بودرکه کندونک طول حیوتنی حق تعالینک مشیتنه
حواله قلا ان شاء الله دیمکله استثنا ایلیه وارادت حیوتی شرطا
حلالا معتقد قلا یعنی ایده که اکر حق تعالینک علمنده وارادتنده
وار ایسه بر زمان دخی حیوة بولورم ودخی ایده که حیوتی
بکا خیر اولایسه طول حیوة استرم والا استمزم دیه امدی یعنی
برکشی حکم ایلیه که بن الکی نفسنی الکی ساعته ایرشورم دینه اول کشی

طول امل قلبی سبیلا اثم اولوب زیرا که غیبه حکم ایدر و دخی رجا
ایلدوکی حیوة مقدارینجه اسباب معیشته مشغول اولوب عبادتدن قالور
لکن قصر امل قلبده ترک حکم ایلیوب و ترک مباشرت اسباب معیشت
ملیه طول امل معصیتدن خلاص اولور و دخی بیلکه امل ایکی
قسمدر برنجیسی امل عوام و ایکنجیسی امل خواصدر امل عوام اولدر که
طول بقا استلذاذ جمع مال ایدوب تمتع ایلمکیچون بو امل معصیت
مقصوددر بو مرتبه ده قصر امل قلبی فرضدر نته کم قرآن کریمده حق تعالی
بیورر ذَرْهُمْ يَأْكُلُوا وَيَتَمَتَّعُوا وَيُلْهِهِمُ الْأَمَلُ فَسَوْفَ
يَعْلَمُونَ یعنی یا محمد کافرلری قو که بیسونلر و دنیادن تمتع ایتسونلر
و طول امل بونلری دنیایه مشغول قلسون صکره بزم وعیدمزی
بیلورلر اما امل خواص اولدر که طول حیوة استرلر بر خیرلو ایشی
تمام ایلمکیچون بونده خطر واردر زیرا که اول خیرلو ایشک اتمامنده
کندویه صلاح وار ایدوکنی جازم دکلدر مشغول اولدیغی
اول خیرلو ایشده وقت ولا ارفقت ولا اخری شرنده بیلمیه بو
تقدیرجه کشی صوم و صلوة یا سایر خیراته شروع ایلسه اول خیری
تمام ایدرین دیو جزم ایلمیه زیرا که غیبه حکم ایتمکدر مکر که حکمنده ان
شاء الله دیه و دخی اول ایشک اتمامی قطعی رجا ایلمیه بلکه یارب

بو ایشک اتمامنده بکا خیر وار ایسه نصیب ایله دیه قچنکه حکمنده ان
شاء الله دیمکله استثنا ایلیه و اتمامی شرط صلاح ایله رجا ایلیه
طول امل معصیتدن خلاص اولور زیرا حق تعالی نته کم قرآن کریمده
بیورر که وَلَا تَقُولَنَّ لِشَيْءٍ إِنِّي فَاعِلٌ ذَلِكَ غَدًا إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ
یعنی یا محمد بر اشی ایدرین اشلرین دیمه مکر که ان شاء الله دیه سن
و دخی بیلکل علماء اخرت نیت صحیحه محموده طول امل عد
ایدرلر نیت محموده ایله متصف اولان طول املدن مجتنب اولدوغی
ایلدن والا طول املک ضدی قصر املدر نته کم اشارت اولندی
زیرا که نیت صحیحه بر کشی بر خیرلو ایشی سایر اعمالدن تقدیم ایدوب
بشلیوب قصد ایتمکدر و دخی زمان شروعنده ابتداسنده حکم ایدوب
اتمامی حقه تفویض ایتمکدر اکر سؤال اولنسه که حکمت ندر که
زمان شروعنده ابتداسنده حکم ایتمک جایز اولوب اتمامنده تفویض
و استثنا واجب ولا حکم جایز اولمیه جواب ویررز که ابتداسنده
حکم ایلمکده خطر یوقدر زیرا که حال ابتداء امر متراخی دکلدر زمان
متراخیده اولان اتمامدر بو تقدیرجه اتمام علده ایکی خطر واردر
برسی اتمام میسر اولمامق ولمیادی برسی بو ایشک اتمامنده کندویه
صلاح و خیر وار میدر یوقیدر امدی حصول خطر اولمغون استثنا

وفسادی خطرناکی ایچون تعویضی واجبدر و دخی کاعلی خیرک ارادتی
شروط مذکوره رعایت ایلمسک نیت صحیحه محموده اولور نیت
خیر طول امل دن بو نکله فرق اولنور بو معنادن غافل اولمکه
سکا چوق یرده فایده سی اولور و دخی بلکه قصر امل تقویسی
کشی موتی دایم ذکر ایلمکدر و بو تقوینک ایچ تقویسی عزوزده
فتور اوردوه ایکن علی العقل وقت ولمی فکر ایلمکدر عاقل اولان
کشیلره طول امل مضرتندن خلاص اولمغه بو قدر اشارت
کفایت ایدر چون الله تعالی اما حقیقت حسد برکمسنه
حق تعالی مؤمن قوللارینه ویردوکی نعمتک زوالن استمکدر
اما زوالن استمیوب بلکه کندوده اول نعمتک مثلن طلب ایلیه
اکا غبطه دیرلر و منافسه دیرلر بو غبطه درت قسمدر بری
واجب بری مندوب بری مباح بری حرامدر زیرا که
اکر دیلن نعمت دینیه اولورسه صوم وصلوة کبی اکا غبطه ایلمک
واجبدر اکر فضایل دینیه اولورسه انفاق ارزاق و مکارم
اخلاق کبی بونلری غبطه ایلمک مندوبدر اکر استماع مباح
اولورسه غبطه مباحدر اکر امر حرام ایسه غبطه حرامدر اما حسد
علی الاطلاق حرامدر مکر که صاحب نعمت فاجر یا کافر اولا

تحقیق سبیل فتنه وفساد ایلیه بو تقدیرده اکا حسد ایدوب زوالن
استمک جایزدر زیرا آلت فساد و سلاح عدوان اولدوغی اجلدن
دونک کبی نعمتک زوالن استمک مشایخ اصطلاحنده غیرت دیرلر
حسد غیر روقت اولور غبطه لفظ حسد مجازا اطلاق اولنور نتکم
حضرت رسول صلی الله علیه وسلم بیوردرکه لَا حَسَدَ اِلَّا فِی اثْنَتَیْنِ
رَجُلٌ آتَاهُ اللهُ الْقُرْآنَ فَهُوَ یَقُومُ بِهِ آنَاءَ اللَّیْلِ وَاَطْرَافَ
النَّهَارِ وَرَجُلٌ آتَاهُ اللهُ مَالًا فَهُوَ یُنْفِقُ مِنْهُ آنَاءَ اللَّیْلِ وَ
اَطْرَافَ النَّهَارِ بو حدیثده ذکر اولنان حسد غبطه معناسنه در
و حدیثک محصلی بودر که غبطه ایلمک لا شول کشیه که حق تعالی
اکا قرآن نصیب ایلدی اول دخی کیجه و کوندزده تلاوت ایلدی
و عمل کوردی و دخی شول کشیه ایدک که حق تعالی اکا مال ویردی
اول دخی حق یولنه کیجه ده و کوندزده انفاق ایلدی غبطه بونلاره
حصر ایلدوککک وجهی بودر بونلرده فضیلت سایرلرندن ازیوقدر
یا خود قرآن نعم دینیه دن و مال نعم دنیویه دندر بونلار بری
دینی و بری دنیویدر ایکی نوع غبطه یه اشارت واردر بو تقدیرجه
حصر حقیقی اولور ادعایی اولمز زیرا سایرلرده فضیلت یوقدر دخی
بلکه ضد حسد نصیحتدر نصیحت حق تعالی بو شلره ویردوکی

نعمتك بقاسن ایتمكی را اكر بقاسنده صلاح وار ایسه اكر سؤال
اولنسه كه بونك بقاسنده صلاح وار ودخی نجه بیلهلم
تاكه جید الیمون نصیحت ایده وز جواب ویررز كه شول یرده
كه سكا علم یقین یا ظن غالب حاصل اولا صلاح وار ایدوكنه
اول وقت نصیحت ایله اكر فساده علم حاصل اولورسه زوالی
استه غیرت مقتضاسنجه اما شول یرده كه امر مشتبه اولا نه
حسد ایله نه نصیحت ایله مكر كه تفویض ایلیه سن و شرط اصلاحه
مقید قلاسن ودخی بلكه نصیحتك قلوسی حق تعالی مؤمن
قوللارنه دنیاده و عقباده ویردوكی نعم بی غایه و كرم بی نهایه
سنكچون مایه جلیل ایدوكین فكر ایلمك در زیرا كه مؤمنك
دنیاده شوكتی و رفاهیتی و احوالنك استقامتی سنكچون جمعیت
و جمهورده تعاون و تظاهر حاصل اولدوغی صنورك و سرورك
سبب اولور ودخی بو مؤمنلرك امور دینیه ده و احوال
اخرویه ده منتظم اولدقلری كبی اولورسه سبب جنت اولوب
سنوكیچون دنیاده همت و قیامت كوننده بونلردن شفاعت
حاصل اولور حقیقتده مؤمنلره ویریلن فواید سكا عاید اولور
بونلرله نعمتده مشترك اولورسن امدی بونلره حسد ایتمك

كندونك نعمتنك زوالی استمكدر واما عجله بر معنودر كه
انسانك قلبنده ثابت اولور بر امرك ورزینه اول خاطرده
توقف و تأمل سز اقدام اتمكه باعث اولور بو معنایه اتباع اتمكه
استعجال دیرلر بونك ضدینه اناءت دیرلر بو دخی بر معنادر كه
كوكلده ثابت اولور كشی امورده احتیاط اتمكه باعث اولور
بو معنایه تابع اولمغه تأنی دیرلر توقف بونك فرقی واردر زیرا
توقف ایشه باشلامزدن اول كوردوكی تأمل اتمكه دیرلر تأمل باشلا
دقدن صكره اشلدیكنی اولانه دیرلر باعث توقف امورده
رشاد و كسب ایلمك ایچوندر سبب تأنی عملده سهو و خطادن
احتراز ایلمك در بو تقدیرجه توقف ضد تعسف در ضد عجله
دكلدر بو دخی بلكه انسانك امورنده واقع اولان انواع
خطر و امتناع ضررلردن نه دارییه تعسف استعمال امورات و سیاسات
احوالكی بونلری فكر ایلمك دخی افعالنده واقع اولان اسباب
سلامت آلات و صحت ادوات و استقامت حركاتدن وار ایسه
بو عجله خطا ایلمك مقدمه تأنیدر حاصل بو امور مذكوره وجه
مسطور اوزره صبر كشنك خاطرینه خطور ایتمه افعالنده ترك
ذاتنه باعث اولور تعسف و استعجالی ترك ایدر اما حقیقت كبر

اولدرکه انسان کندو کمالنی اقرانندن زیاده کوروب نفسنی
سایرلردن جلیل القدر اکلامقدر و ملاحظه ایلمکدر بو معنایه
اتباع ایتمک تکبردر و بونک ضدی تواضعدر تواضع کیشی
کندو نفسنی الحق دخی اوز کورمکدر و تواضع دخی ایکی قسمدر
بری عوامک و بری خواصکدر تواضع عوام اولدرکه کیشی
لباسنده و طعامنده و مسکننده و سایر بونلر کبی نسنه‌ده ادناسیله
اکتفا ایلیه تکبر بونک خلافیدر یعنی بو امورده امثالندن ترفع
ایتمکدر اما تواضع خواص اولدرکه حقی قبول ایتمکه کندولرینی
مطیع و منقاد ایده‌لر کرکسه حق کلامی اشرفدن ایشتسونلر کرک
ارذلدن تکبر بونک ضدیدر کرکسه حقی قبول ایتمکه عار ایدوب
اولنلردر اما بلکلکه تکبر علی الاطلاق معصیت کبیره و سیئه
عظیمه‌در و دخی بلکلکه مقدمات تواضعدندر کیشی کندو خلقتنک
اولنی و آخرنی فکر ایتمک دخی حدوثندن و عدمدن منوک کبی حال
اوزره نه ایدوکنی فکر ایلمکدر نته‌کیم علما آخرت ایدرلرکه لنما
بک اولی نطفه و آخری جیفه‌در و کندو شیح الحیاتنده
مبتلا اسنده منبع نجاسات و بودوان جاست درکندو حالنه
نظر ایلیوب تکبردن حذر ایلسون دخی فصل بطن ادمه

انسانک تقواسی بیانده‌در عزیزم بلکلکه انسانک
درونی معون قوا و منشا و بقا اولدوغی اجلدن شغله و اصلاحی
بونلردن سایر اعضادن زیاده‌لی مشغولدر و احرزده و ضرردن
حراستدن زیاده‌در اعضانک جمیع آثاری قوتدن و منفعتدن
و استماعدن و انقیاددن نه وارسه جمله‌سی بوندن حادث
اولور بو تقدیرجه لازمدرکه بونی حفظ ایلیه‌سن حرامدن و
شبهه‌دن و مباحاتک افراطندن زیراکه حرامده و شبهه‌لو
نسنه‌لرده اوج آفت واردر بری جهنم اودینه یانمقدرکیم
بیوردی إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْ
كُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا وَسَيَصْلَوْنَ سَعِيرًا یعنی شول
کمسنه‌لرکه ظلم ایله یتیملرک مالنی یرلر اول کمسنه‌لر قارنلرینه نار
جهنم قویارلر و جهنمده طوتوقلی اولورلر و دخی حضرت رسول
صلی الله علیه و سلم بیوردیکه كُلُّ لَحْمٍ نَبَتَ مِنْ سُحْتٍ فَالنَّارُ
أَوْلَىٰ بِهَا یعنی شول اتکه حرام غدادن حاصل اوله جهنم او
دینه یانمغه مستحق اولور اکنجی اولدرکه حرام و شبهه‌لو طعام یمک
سطحو بو جنجه قبیح‌در شول نسنه‌که تیجه انکله عبادت صحیح دکلدر
نته‌کیم جنب ولانلری حق تعالی سجده کرملکدن منع ایلدوکی

حدوث اولنلری مصحف یا اشمقدن نهی ایدر مع هذا که جنابت
ومنشأ حدوث امر مباحدر زیرا که جنابت حلال نکاحدن
حاصل اولور و حدوث غدای مباح استعمالندن حاصل اولور
پس شول کسنه‌لر که نجاست حرام و خباثت شبها ایله
ملوث اولورلر حق تعالی حضرتنک خدمتنه نجه لایق اولورلر
یا بساط قربه اطلاری نجه دعوت ایدرلر نته کم یحیی بن معاذ
الرازی ایدر عبادت حق تعالینک خزینه‌سیدر بر کوهر شریف
مخزون و مقفلدر و بونک مفتاحی دعادر و دندانلری حلال لقمه
لردر چون بر مفتاحک دندانلری اولمسه لابد قپو اچلمز و خز
ینه‌ده اولان کوهره وصول میسر اولمز و حکی اولدرکم
حرام بر ابر دوددر که انسانی خیردن محروم ایدوب انوکله
اولان عبادتک ثوابی اولمز کیشیه تعبدن و زحمتدن و تضییع
وقتدن غیری فایده‌سی یوقدر نته کم حضرت رسول صلی الله علیه
وسلم بیوررکه کم من قائم لیس له من قیامه الا السهر وکم من
صائم لیس له من صیامه الا الجوع والظماء یعنی نجه کیشیلر
دوکه عابدین قلورلر انلر و کیجون اویقوسزلقدن غیری حاصل
یوقدر نجه کیشیلر اوروج دوتارلر اجلقدن و صوسزلقدن

غیری فایده‌لری یوقدر و دخی ابن عباس رضی الله عنهما
ایدر نماز شول کیشیدن قبول اولنمز که انک قرننده حرام
اوله اما فضول حلالدن احتراز اتمک انکچون لازمدر که
حلالدن قدر حاجتدن زیاده استعمال اتمکده عابدلره آفت
و مجتهدلره محنت واردر زیرا انکچون ازاله‌سنده زحمت چکرلر
بو فضول حلالک اوزرنده تأمل ایدنلردن دنیاده مشاهده
ایدرلر اول کلکلی اولدرکه قلبه قساوت حاصل اولور و بصیرت زایل
اولور نته کم حضرت رسول صلی الله علیه وسلم بیوررکه لا تمیتوا القلوب
بکثرة الطعام والشراب فان القلب یموت کالزرع اذا
اکثر علیه الماء یعنی کوکللری اولدرمک چوق یمک و چوق
اچمکله زیرا که کوکل بونلردن هلاک اولور چوق صودن اکین
هلاک اولدوغی کبی بعضی مشایخ دخی ایدر انسانک معده‌سی قلب
النده چولمک کبیدر طعام ایله قینادقده بخاری قالقوب
قلبه صعود ایدوب مکدر ایدر ایکنجی اولدرکه چوق یمکدن اعضاء
فتنه و فساد حاصل اولور زیرا که هر کشی طوق اولنجه کوزلری
حرامه و شبهه‌لو نسنه‌لره نظر اتمکه مشغول و لسانی مالا یعنی تکلمه و قولاقی
اکرکنه اشتمکه و فرجی فعل حرامه و ایاقلری یوریمکه و اللری

یاپشمز حریص اولور قچن آج اولسه جمیع اعضاسی ساکن اولوب
شرّ و فساددن ضبط اولنور نتکم استنا و ابو جعفر ایدرلر انسانک
قرنی بر نسنه در که اگر آج اولسه جمیع اعضا طوق اولور یعنی ساکن
اولور و فساده مایل اولمز و اگر طوق اولسه جمیع اعضا آج اولور
درلو درلو سوالر و سوسلر ایدر اولور تحصیل کلام انسانک
افعالی و اقوالی طعامنه و شرابنه تابعدر اگر طعام حرام اولور
افعالدن حرام فعل ظهوره ایدر و اگر فضول طعامدن در حقیقه
طعام تخم اعمالدر اگر سکا اعل بر اوچنجی اولدر که کثرت الاکل
قلت فهمی ایجاب ایدر نتکم ایدرلر که البطنة تذهب الفطنة
یعنی چوق یمک زائل فهم ایدر دردنجی دارانی رح ایدر حق
تعالی قتنده بر حاجتک اولسه کرک دنیوی کرک اخروی اولسون
بر قاچ کون نسنه یمه تا که حاجتک قبول اوله زیرا که کثرت الاکل
تغیر عقل دخی ظاهردر تجربه ایدلمشدر بو معنای بشنجی وجه بودر
دردنجی اولدر که کثرت الاکل قلت عبادت اورر زیرا کیسی چوق
یسه بدنی ثقیل اولور آرزانسه و ثقل اولور نومی سست
دوشر مسنی کی بر یرده دوشوب یاتور عزی کالی اولور
نتکم ایدرلر اذا کنت بطنا فعد نفسك زمنا یعنی چوق ییك

سمان نفسوکی کوترم صای و دخی یحیی بن زکریادن علیهما
السلام روایت اولنور که بر کون کوردیکه شیطانک النده
چنگاللر وار صوردی بونه در ایتدیکه شهوات نفسانیه در بونکله
انسانی صید ایدرین یحیی ایتدیکه بنده هیچ شهوت بولدکی ایتدی
یوق لکن بر کیچه چوق یدک اول کیجه سنی عبادتدن سست ایلدم
یحیی ایتدی من بعد ابدی طویجه یمک یمیم شیطان ایتدی من بعد
ابدی بنی آدمه نصیحت ایتمیم امدی عزیزم بر کره طویجه طعام
ییلرک حالی بویله اولیجه جمیع عمرنده بر کیجه آج اولمیلرک حالی نیجه
اولور و دخی سفیان ثوری رح ایدر که العبادة حرفة وحا
نوتها الخلوة والاتها المجاعة یعنی عبادت بر صنعتدر انک دکا
نی خلوتدر والاتی آجلق و قناعتدر بشنجی اولدر که کثرت
الاکل حلاوت عبادت اولمز نتکم ابو بکر الصدیق رضی الله عنه
ایتدی ما شبعت منذ اسلمت لاجل حلاوة عبادة ربی
وما رویت منذ اسلمت اشتیاقا الی لقاء ربی یعنی
ایمانه کلالدن برو طویجه یمک یمدم عبادت حلاوتین بوله یچون
و دخی طویجه صو ایچمدم ربمک دیدارین کورمکیچون بو معنای
مکاشفه ایکالر اجنبیلرده بلسون و حضرت ابابکر رضی الله عنه

مکاشف ایدی که حضرت رسول ابو بکر حقنده بیوردیلر که ما فضلکم
ابو بکر بفضل صوم او صلوة وانما هو بشیء وقر فی نفسه
یعنی ابو بکر سزکا اوزره اولوره صوم وصلاته فاضل دکلدر بلکه
قلبنده ثابت اولان معرفت سببیله در ودخی دارانی رحمه الله
ایدر بنم قاعده عباده اول وقت حلاوت بولورکه اجلقدن
قرنم ارقاما یاپشه الشبع اولدرکه کثرت طعامده احتمال حرام
وشبهه واردر زیرا که مال حلال بونه کفایت ایده جکلین
کلور الحق نته کم حضرت رسول صلی الله علیه وسلم بیوردرکه
ان الحلال لا یاتیک الا قوتا والحرام یاتیک جزافا
یعنی حلال سکا قوام بدن اولاجق قدر کلور و حرام کلیجک چوق
چوق کلور ودخی الغرکه کثرت اکل قلوبده و ابدانده چوق
چوق شغللر ویرر اولا تضییع اوقات ایدوب دنیا جمعنه سعی
ایتمکلکه غاوندن قالور ثانیا اصلاح طعامه مشغول اولور ثالثا
یمک و ایچمکه مقید اولور رابعا فضلاتنی بیت الخلاده اخراج
ایتمکه و بعده کثرت اکلدن حاصل اولان امراضک علاجنه
ملازم اولور نته کم حضرت رسول صلی الله علیه وسلم بیوردرکه
اصل کل داء البردة واصل کل دواء الازم یعنی جمیع دردلرک

اصلی تخمه اولقدر و جمیع دوالرک اصلی پرهیز ایتمکدر مالک
بن دینار ایدر بیت الخلایه ملازمت ایتمکلک سببندن حق تعالی
دن اوتاندم ای تولا یدیکم بنم زرقومی حق تعالی قنی قاشوق
قیلا ایدیکه ازاجق ازاجق صور ایدم دردنجی واکثرا واقع بولدر که
کشه طالب دنیا و علایقک الله مطاع اولوب تضییع اوقات امر
الا کثرت اکل سببندن ایدر بشنجی امور اخرته متعلق درکه
سکرات موته شدته سبب اولور روایت اولنور که ان شدة
سکرات الموت علی قدر لذات الحیوة فمن اکثر من هذه
اکثر له من تلک یعنی سکرات موتک شدتی لذات حیوة مقدارنجه
اولور شول کسنه که دنیاده لذتی زیاده اولا فوت اولوریکن زیاده
زحمت چکر طقوزنجی اولدر که آخرتده نقصان ثوابه باعث اولور
نته کم بیوردرکه اذهبتم طیباتکم فی حیوتکم الدنیا یعنی
ایدوب جوکوردی دنیاده بولدوکوز طیباتکوزی بلکه ضایع
قلدوکوز زیرا که دنیاده ویرلن آخرتدن نقص اولوب ویر
یلور و بو معنیدندر که روایت اولنور ان الله تعالی عرض
الدنیا علی نبینا محمد صلی الله علیه وسلم فقال له ولا
انقص من آخرتک ای واختار الفقر یعنی تحقیق حق تعالی

حبیبی و رسولی پیغمبر حضرتلرینه دنیانک عرض ایلدیکه و بیوردیلرکه
اخرتکدن نسنه نقص اتمیم و بنک برله ادن ایکی جهان فخری
دنیادن اباء ایدوب فقر اختیار ایلدیکه بوندن اکلندیکه
بو فضیلت پیغمبره مخصوصدر سایرلردن نقص اولور و دخی
روایت اولنورکه خالد بن ولید عمر بن الخطاب رضی الله عنهما
حضرتلرینه برکون ضیافت ایلیوب طعام حاضر ایلدی امام
عمر ایتدی که بو طعام بزم ایچون میدر یا شول فوت اولان فقرا
مهاجرین ایچون نه حاضر قلدک که انلار بو اعلک طوییادن
دنیادن کچدیلر خالد بن ولید ایتدی یا امیر المؤمنین جنات
انلارکیچون در امام عمر ایتدی چونکه انلرک نصیبلری عیش
دنیادن اعراض جنت اولدی دیر بونک کبی طعام یرده
معلوم اولدیکه انلر بزدن بوک بعید ایله مفارقت ایتمشلردر
و دخی روایت ایدرلر که امام عمر رضی الله عنه برکون صو صیوب طلب ایلدی
برکشی الله بر ظرفده ویردیکه ایچنده صوق صو ایله اصلمش حلوا
واریدی چون امام عمر اغزینه الدی کوردیکه صوق صو ایله طتلو
ایچمکوب بو صاحبنه ویردی اول کشی ایتدی یا امیر المؤمنین
بو صوی طتلو و لذتلو ایلکده تقصیر ایلدم نیچون ایچمدوکز

دیدی

دیرو ایتدی بنی ایچمکدن منع ایدن انک لذتی ایدیکه والله
سکا اخرتده قورقوسی الله تعالی بندنبی بنزک عیشلکوزکی عیش
ایدیوم دیدی و دخی اولدرکه قیامت کوننده حبس و حساب
چوق اولور و دخی علامت ایدوب بیورلرکه ای ولی ادب ایچون
فضوللق ایدوب شهوات دنیایه باکه حرام دوشرک فان
الدنیا حلالها حساب و حرامها عقاب و زینتها الی تباب
دنیانک حلالی حساب و حرامی عذاب و زینتی تباب ولجمین
بلدکی چون استعمال ایلدک نیچون حلالندن انوک دیرلرمدی
شول کسنه که بوادن درلی قنارنی مکر ایلر قدا سنده احتیاج
ایدوب حرامدن و شبهادن اجتناب ایلر و حلالدن عبادة
کفایت ایدجک قدر ایله اکتفا ایلر بتوفیق الله الاعلی اکر سائل
سؤال ایلیه و دیسه که حرام ندر و حلال ندر و شبهه لو ندر
بیان ایله و دخی بونلرک اقسامنی و احکاملرینی تفصیل ایله
و دخی کلردن قبول ایتمک جائز ندر کوندلکلرد شرح ایله تاکه
بونلر ده کلام عمل ایتمک میسر اوله جواب دیرورز که بونلرک تفصیلنده
ائمه مجتهدین اختلاف ایتمشلردر بعضی بیوردی شول نسنه که عرف
علی ایدوکی سکا معلوم اوله و شول نسنه که بحسب الشرع

منهی اولدیغی بلسین اول سنه حرام محضوردر اما شول
نسنه ده که علکی اولیه لکن ظن غالبک بوملک وزرینه اولدیکی
غیرک ملکی دردی بحسب الشرع استعمالی منهی دراول شبهه لودر
اما بعضیلر قتنده بودخی حرامدر زیرا که ظن غالب اکثر احکامده
علم مجراسنه جاریدر اولور اما شول نسنه که ملکیه و براز دکه
بر طرفنده رجحان اولمیه اول سنه شبهه لودر حرام بلمز حلال
بلمز حالی مشتبه اولدیغی جهتدن شبهه لودر پس شول نسنه که
حرام محضوردر اندن احتراز فرضدر وشول سنه که شبهه لودر
اندن احتراز مستحب وتقوی و ورعدر اگر سؤال اولنه که
بوزمانک پادشاهلری اعطا ایلدوکی اموالک احکامی نیجه در
قبولی جایز میدر دکل میدر جواب ویررز که بودخی اختلافیدر
در بعضیلر ایدرلر حلال ایدوکی معلوم دکلیجه جایز دکلدر
زیرا که بو عصرده سلاطینک اکثر اموالی حلال دکلدر زیرا حلال
انلرک قتنده قلیلدر و بعضیلر ایدر تحقیق حرام ایدوکی
بلنمدکجه غنی یه و فقیره حلال اولور اگر حرام اسه حرامی ویرنک
اوزرینه اولور دیرلر اولکی قولک دلیلی بودر که حضرت رسول
صلی الله علیه وسلم اسکندریه ملکی مقوقسک هدیه سنی قبول ایلدی

ویهودیلردن قرض الدی مع هذا که یهودیلر اکالون للسحت
صفتیله موصوفلردر یعنی حرام یجیلردر ایلک ولور ودخی ابن
عباس و ابوهریره و ابن عمر رضی الله عنهم معاویه بکک و حجاج
و عبد الملک بن مروانک عطالرین قبول ایتدیلر اما بونلر
ایکنجیلر جواب ویروب ایدرلر که حضرت رسول صلی الله
علیه وسلم قبول ایتدوکی اشیانک حرمتی اولمامق احتمالی واردرکه
صحابه نیچه مدت اولاد یهودکه حلال ایدوکی وجهیله معلوم
اولمش اولا ودخی اصحابک قبول ایتدوکی محتمل اولور که
اولدقلری حرام اولمیوب حلال ایدوکی معلوم اولدیغی جایزدر که بونلر طریق
وصولی معلوم اولوب حلال ایدوکنی بیلورلر اگر دیرسین
که بعضی صحابه قبول ایتدیلر معلوم اولمادیغی ایچون دخی
جایزدر که بونلر تصدق ایلکیچون الش اولالر نته کم
ابن عمردن روایت اولنور که بعضی صحابه قبول ایتدکلرینی تصدق ایدرلردی
بونی تجویز ایدنلرک دلیلی بودر که بوزمانک اولوکی
ظلمله معروفلردر اکثر مالاری حرامدر محل خطرده حکم غالبیدر
درلر بو تقدیرجه قبولنده احتراز واجبدر بعض علما ایدرلر حرام
ایدوکی معلوم اولمیا اموالی حرام قبول ایلک جایزدر اغنیایه جایز

دکلدر بونلرک دلیلی بودر که حلال حرام مختلط اولسه
وجمله که حرامدن تمیز ایتمک ممکن اولمسه یا خود سلاطین
خزینه‌سنده مال مغصوب جمع اولنمش اولسه کندونک الندوغی معلوم اولمسه
اولسه مالی تصدق ایلکدن غیری مخلصی یوقدر بو تقدیرجه سلاطین
که حق تعالی فقرایه تصدق ایتمک بیوردوغی مالی فقرا قبول ایتمک
اولورلر اول مالی اخذ ایتمکدن نهی ایتمک بو حکمه منافیدر بلکه
تصدق قلنوب امر ایتمک فقرانک قبولنه اجازت ویرمک مستلزمدر
امدی شول سنده که حق تعالی بر طاعتنه قبول ایتمکه اجازت ویرر
اول سنده اولمه حرام اولمز زیرا که حرمت اجازته منافیدر
بو تفصیلدن معلوم اولدی که سلاطین زماننده تعرف اولنان
اموال حلال ایدوکی معلوم اولمسه فقرا یا دعلمایه اخذی بلا شبهه
جایزدر زیرا که سلاطین ویردوکی یا کندو مالندن یا بیت
المالدن ویرر هر حال فقرایه وعلمایه قبول ایتمک جایزدر شول سببدن
که بونلرک بیت المالدن حقلری واردر نته کیم علی بن ابی طالب
کرم الله وجهه بیوردی که من دخل في الاسلام طائعا وقرأ
القرآن ظاهرا فله في بيت مال المسلمين في كل سنة
مائتا درهم وروي مائتا دينار ان لم يأخذها في

الدنيا اخذها في الآخرة یعنی شول کمسه که اختیاری ایله
ایمانه کلدی واشکاره قرآن اوقودی انونچون بیت المالدن
هر یلده ایکی یوز درهم شرعی حقی واردر بر روایتده ایکی یوز
دینار حقی واردر اکر دنیاده ویرلمسه آخرتده الور اکر سؤال
اولنسه که اهل سوقک وسایر خلقک هدیه‌سنی وصدقاتنی
قبول ایتمک جایز میدر دکلمیدر جواب بودر که بونلر معامله‌لرده
احتیاط اوزره اولمزلر بیعده وشراده حیله ایدرلر حلال
بالربی حرامه خلط ایدرلر جواب ویردیلر که شول کمسه‌نک
حالی صلاح اوزره اولا یا اولا امورنده مستور اولا اتمک حلال
سنی وصدقه‌سنی قبول ایتمک جایزدر اصلنی تفتیش ایتمک
لازم دکلدر زیرا که اهل اسلامه سوء ظن ایتمک لازم دکلدر شرعا
بلکه سوء ظن ایتمک نهی اولنمشدر نته کیم ایلدوکمز مسائل ظاهر
شرعک حکمیدر اما حکم ورع بودر که قبول ایدرلر اصلنی کالیه
مطلوب تفحص ایتمکه اکر حلال ایدوکی متعین اولورسه قبول ایدر
والا ایدرلر رد ایدرلر نته کیم روایت اولنور که ابو بکر صدیق رضی الله
عنه بر غلام سنه کتوردی ابو بکر الدی بعده غلام ایتدی
بر سنه کتوردوکم زمانده تفتیش ایدردک بونی قوم صوردک

ویجه ابوبکر ایتدی بوسودک قضیه‌سنی بکه دیر غلام ایتدی بر قوم
کوزافسونلر ایتدن اوقودم بوسودی انده ویردیلر ویدی ابو
بکر الجادوکی سودی بنه استفراغ ایلدی وایتدی الهی بنم قادر
اولمدیغم بودر طمرلرمده قالان سنکالی شاق اولوب بشره‌یی
دفع ایلدی دیو حکایه‌دن بلندیکه مقتضای ورع تفتیش
وتفحص ایلمکدر تا حقیقت حال ظاهر اولیجه اکر سؤال اولنسه
که بو تفتیشدن سوء ظن لازم کلورتکم سابقده بیان
اولندی جواب ویرورزکه سوء ظن لازم کلمز زیرا که مقتضای ورع
شبهه‌دن احتراز ایلمکدر شبهات ارتکابی خود عند البعض
حرام در نتکم اشارت اولندی بو تقدیرجه مقتضای ورع اولان
تفتیش ایلمک علامتیدر اکر سؤال اولنسه که بو کلامدن لازم
کلدی که ورع شرعه مخالف اوله جواب ویرورزکه ورع شرعک
بر قسمیدر زیرا که اصل شرعک ایکی حکمی واردر بری حکم جواز
دروبری حکم احتیاط وافضلیتدر حکم جواز یسر وسماحت
اوزرینه موضوعدر نتکم رسول حضرتی صلی الله علیه وسلم
بیوردیکه بعثت بالحنیفیة السمحة یعنی بن باطلدن دونوب
اوکوز طریقی آسان اولان دینله مبعوث اولدم اما حکم

افضلیت احتیاط وتشدید اوزرینه موضوعدر نتکم مشایخ
دین رضوان الله علیهم اجمعین ایتدیلرکه متقیلر اوزرینه امر
طاعت طلبنده عقده شرح اولنکلردن مشکلدر زیرا بودن
معلوم اولدیکه ورع شرعدن بر قسمدر لکن مشایخ اصطلاحنجه
جایز اولان قسمه حکم شرع دیرلر احوط اولانه حکم ورع دیرلر اکر
سؤال اولنسه که اکر نسنه‌دن بحث واستقصا اولنسه
صاحب ورع اولنلره بو زمانده معیشت مشکل اولور زیرا که
بو زمانک فسادی زیاده در هر نسنه کمالی ایله تفتیش اولنسه
اقل مرتبه شبهه‌دن خالی نسنه بولنمز بو تقدیرجه امر متعسر اولوب
طریق ورع متعذر اولور جواب ویرورزکه نفس امرده طریق
ورع مشکلدر بو سببدن سلوک ایدنلره لازمدرکه جمیع مشقته
تحمل ایده‌لر والا امرلری تمام اولمز اهل ورع معامله‌سنه مشترلر
بولمادقلرنده‌کی سلف صالحیندن بعضی کسنه‌لر طعامدن عزلت ایدوب
طاغلر باشنده ودره‌لر کوشه‌سنده ساکن اولدیلر خالی یرلرده
بتن بیشلری وحشیلری کبی اولدی. شاید که شبهه یوغدی غدا
ایدنیلر وقناعت ایلدیلر امدی سؤال اولنسه که بلدیک نتمت اولوب
اهل ورعک اعلا درجه‌سی نه قصد ایدرلر امور عاشده رقت

ایدوب جمیع شدایده صبر ایدوب مقابلسنده اجر عظیم
بولورلر اما شول کسنه لرکه خلقله مختلط اولورلر بونلرک رازی
متداول اولنلری تناول ایدرلر انلر کندولری قاتنده شبهلو
اولان نسنلری یمده صبر ایلسنده کورت ضرورت اولمایجه
تناول ایمزلر وقتا ضرورتده طاعته قوت کلمک مقداردن زیاده
سن استعمال ایمزلر بو تقدیرجه شبهلو نسنه بونلره ضرر ایمز زیرا که
وقت ضرورتده حرام ذخی مباح اولور تناول اتمه هلاک اولسلر اثم
اولور حسن بصری رحمه الله بو معنایه اشارت ایدوب بیورر که
هَذَا السُّوقُ فَعَلَيْكُمْ بِالْقُوتِ یعنی بو بازار ایلسنده قاتی
اولدیلر اهل ورع اولنلر قوت مقداری اکتفا ایلسونلر مرودنی
روایت اولنور که وهب بن الوردایکی اوچ کون اچ بوریردی
بعده بر کرده الوریدی وایوردیدی وایورییدی که الهی سن
بلورسن که عوانسز طاعته کوجم یتمزبو خستجه بریدیم اکر یدیکم
جنت وارسه صبر ایدرین سن دفع ایلدریدی بعده اول کرده
صویله صلاوت بریدی اما بوایکی فرقه که بری خلقدن عزلت
ایدوب خشنلر قناعت ایدر و بریسی اسلامیتونی اولوب صحبت
ایدروقت ضرورتده قدر حاجتدن تجاوز ایتمز بونلر ورع مرتبه
مرتبۀ علیا وغایۀ قصوی ده درلر اما ورع بابنک ادنی مرتبه
سی اولدر که خلقله مصاحبت ایدوب غدا امرنده بر مقدار استغنا
ریله اکتفا ایدوب زیاده احتیاط ادوقت ایلمیه بو ذنی مرتبه
درعدن بر مقدار مرتبه در طالب حق اولنلر ملککلری دیکه کور
یکی تیشورلر وخستلری قدرتی راحت اولورلر نته کم حق تعالی بیورد که
فَمَن يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ وَمَن يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ
شَرًّا يَرَهُ یعنی ذره قدر خیر اشلینلر اجرین بولورلر و ذره قدر شر
اشلینلر جزاسن بولورلر اکر سؤال اولنسه که بو تفصیلدن بلندیکه
حرام نوره شبهلو نوز و طریق احتیاط بجه در اما شول فضول
حلالکه قیامت کوننده جمله حسابه سبب اولور انلرک احوالی
نجه اولا کیفیت استعمالی و مقدارینی بیان ایلیا که انک
استعمالنده حد شرعدن تجاوز اولنمیه جواب ویررز که علی الاجمال
بیان ایدلک احوالی اوچ قسم اوزرینه در بو سبع در کمال جمع اکلدن
مراد حلالاتله خلق بجده مباهات و تکاثر اوله لا تفاخر وریا اوله مدی
بونکی کبی مالک جمع فعل منکر در قیامت کوننده جمله حسابه و ملامته
وفضاحته سبب اولور و بو قصد تفاخر و تکاثر اولمسیدر
صاحبنی عذابه وعقابه مستحق ایدر نته کم حق تعالی بیوردر انما

الحيوة الدنيا لعب ولهو وزينة وتفاخر بينكم وتكاثر
في الاموال والاولاد وفي الآخرة عذاب شديد يعني
حيوة دنيا اويونجق و مشغول باطل و تزيين ماطلر و دخی اموال
واولادله تفاخر وتكاثردر بو دنيايی بو تعبيله افتخار و ابتهاج
ايدنلر ايچون آخرتده عذاب شديد وحبس مديد واردر و دخی
حضرت رسول صلی الله عليه وسلم بيورر كه من طلب الدنيا حلالا
لا مباهيا مكاثرا مفاخرا مرائيا لقي الله تعالی وهو
عليه غضبان يعني شول كسنه كه تفاخر وتكاثر و مباهات و ريا
ايچون مال حلال طالب اولورسه اول كسنه ربنه اولاشدقده
زيادهسيله اوزرينه ربنك غضبی ايدوكی بولور نعوذ بالله من
ذلك قسم ثانی اولدر كه كسب دنيادن غرضی تمتع حيوانی و تلذذ
نفسانی و شهوانی اولا بو دخی رسيدهدر كه آخرتده حسنه وحساب
سببيدر لانه كما حق تعالی بيورر ثم لتسئلن يومئذ عن النعيم
يعني سزه ويريلن نعمتلردن قيامت كوننده حساب واردر
و دخی حضرت رسول صلی الله عليه وسلم بيورر كه حلالها حساب
وحرامها عذاب قسم ثالث اولدر كه مال حلالی كسب
ايدهلر بونكله عبادته استطاعت نيت ايدوب وقت

تناولده قدر حاجتدن تجاوز ايتميهلر بو كيفيتله طلب اتمك
اوب صرف وخير مصروف اخرتده سبب حسنه و باعث رفعت
درجات اولور نته كم الله تعالی بيورر اولئك لهم نصيب
مما كسبوا يعني انلرك كسب ايتدكلرندن قيامت كوننده
خير نصيبلری واردر و دخی حضرت رسول صلی الله عليه وسلم
بيورر كه من طلب الدنيا حلالا استعفافا عن المسئلة
وتعطفا علی جاره وسعيا علی عياله جاء يوم
القيمة ووجهه كالقمر ليلة البدر يعني شول كسنه كه دنيا
مال حلال طلب ايلسه تا كه سؤالدن عفت و قونشيلرينه
شفقت و عيالنه كفايت ولمجون اول كسنهنك يوزی
قيامت كوننده بدر ايكی منور اولور بو خير نيتلری قصد اتوب كسبه
سبيل و دخی بلكه مال حلال استعمالنده ايكی شرطوار در
بری اولدر كه شول يره استعمال ايده كه فعلی تركندن افضل
اولا يعني عبادته قدرت كلمك ايچون استعمال ايده شويله كه
اول وقت استعمال امر عبادتك فوتنه سبب ولا ايكنجی
بودر كه وقت استعمالده عبادته اوزرينه استعانت نيت ايدوب
ديه كه اكر بو مباحك تناولندن طاعته قدرت و عبادته قوت

حاصل اولمیدی ترک ایدر ایدم بو ایکی شرط بولنمزقده دنیادن
انتفاع ایتمک موجب حسنه وباعث سیئه در شویله که مال حلالک
تناولنده ضرورت اولسه لکن استعمالنده ضرورت تناول ایتمک
کبی بیاولدن حسنه یازاردر دخی معلوم اولا که کشی ادب ذوقی و زینت
استغالقلق اولورده نیت اجمالیله قلمه یسر اولور یعنی اولا
اجمالا نیت ایدوب دیه که اکر دنیا آخرته وسیله اولمیایدی
هرکز منتفع اولمزدم مال مایل اولوب تناول ایتدم بو تقدیرجه
اکر بعضی امورده نسیان سبیله خصوص نیت فوت اولسه
ضرر ایتمز قصد اجمالی کفایت ایدر وبالجمله اکر برکسنه وقت صرفده
نیت خالصه برله مال مباحدن انتفاع ایتسه خیر وحسنه
حاصل اولور اکر بو امرده قصد اجمالی بله منعدم اولورسه
طریقتده مستقیم اولور دخی بلکه شهوت ولذت ایچون
مال حلالی استعمال ایتمک مکروهدر و بوکا حقنده واردر اولان
نهی تنزیهی در تحریمی دکلدر قیامت کوننده حسنه حسابه سبب
اولورلر اما نیت خیر ایله قدر حاجته مننده اوزره بولنمق بوحی کثرت
ثواب وحسنات در اما حالت محضه ده استعمال ایلمک قرنی
ورترکی جایز دکلدر دخی بلکه کیا کوننده حسن حساب

اولدرکه سؤال ایدرلرکه دنیاده کسب ایلدک وینه بر محرج ایلدک
دیو بلاردن مرادک نه ایدی دیرلر دخی حبس اولنمق ایدرکه عوض
قیامتده سنی عریان وعطشان نعیم جنابدن محروم وانواع ال
قیامتده مغموم وحساب تمام اولنجه منتظر قلورلر اکر سؤال
اولنمه کبر بر وهیچون خلق ایدوب حلال قلدوغی مالک تناول
سبب توبیخ وندامت وموجب تشنیع وملامت شدیدر بیان
ایلجوا ویرورز که سبب بودر که استعمالنده ترک ادب ایدرلر
نته که برکشی پادشاه مجلسنده اداب ضیافتی رعایت ایتمسه
سفره خانه تناول ایلسه اول کشی ترک ادب اتمکله دیو تعیب
ایدرلر بو مقامده اصل اصول اولدر که حق تعالی حضرتی قوللارینی
طاعت وعبادت ایچون خلق ایلدی بو فضل بصیرت کندوا
لازمه نظر قلسلر کندولرینی هر جهتدن بنده فرمانده کورورلر امدی
عبد مطلق اولسلر لایق بودر که جمیع افعالی بولکا عبادت اولا
بو تقدیرجه شول لقمه که حلال اولی شرایط مذکوره اوزره استعمال
ایدوب عین عبادتدن قلمق ممکن ایکن بو طریقی ترک ایدوب ضرورت
بو حیلین کندو شهوتلری مقتضاسنجه استعمال ایدرلر نفع هوا
بو دار دنیاده ضمنت وعبادتدن دار نعم وشهوت ذوقلر

ونك كى كسنه لرى يوم القيامة ملامت قلمه لر عجب ديوز
امدى شول كمسنه كه صاحب عبرت واهل بصيرت اولا بو
كور اولان امورده صورت غفلت كوسترميوب رعايت
ايلمه كنو نفسنى اصلاح ايده وب لجام تقوا ايله الجم ملوب
بيون الله تعالى فصل اى طالب ره ومتردد اى سالك مستمند
بو عقبۀ طويلۀ عظيمه دن غافل اوله كه تفصيل اولندى تمت
وموت بونلردن جميع عقبانك اكبرى واوقرى بودر
طريق عبادتدن منقطع اولنلرك كى دنيا اوچندن كى
خلق كى نفس كى شيطان اوچندن ورطه هلاكه دوشديلر
دنيا الديلر بو فصلده سنوكيچون بر نكته بانفوذ واضح وجيز بيان
ايده كم تا كه معامله دنيا وخلق ونفس وشيطان سكا اسان اوله
سهولتله بو عقبه شديده دن خلاص اوله بن اما دنيا يامر [illegible]
نكه بودر كه سنك اركك اوج خالون خالى دكل شول سبب دن كه
يا صاحب بصيرتسن يا صاحب همت سن يا اهل غفلت سن اكر صاحب
بصيرت ايسك سكا بو نكته كفايت ايدر كه حق تعالى جل وعلا سنك
ربك حبيبكو [illegible] ويرن [illegible] ونجى [illegible] دنيا انك دشمنيدر
سنك مقتضاى عقلك بودر كه ذكره يقين ايله لاسن دنيانك حق

مقتضاسى بودر كه سنى زهلدن نعيد ايده بو تقديرجه دنيا
هم سكا دشمندر وهم حبيبكه دشمندر كشى دشمنه محبت ايدر
واكر عبادتده صاحب همت ايسك بو نكته سكا كفايت ايدر كه
بو دنيا بر فانى وعاجوزه قحبه محتاله مشوهدر كه انك بذكرى
وتفكرى سنك عبادتكه وطاعتكه مانع اولور امدى بر كيسه
تجر تفكرى دكرندن كه نكبت حاصل اولور انك مصاحبتندن
نه راحت بوله سين واكر سلوكده اهل غفلت ايسك
سكا بو نكته كفايت ايدر كه دنيا سكا باقى قالمز اكر سن انى ترك
ايده مزسك اول سنى ترك ايدر [illegible] كم ابو الحسن رحمه الله ايدر
اكر سن دنيا ايچون باقى قالورسك دنيا سنوكيچون باقى قالمز بو
تقديرجه دنيانك طلبندن سكا نه فايده حاصل اولور كه بونك
يولنده عمر عزيزوكى تلف قلورسن اما شيطان سكا اولو دشمن
ايدوكنه بو نكته متفو كفايت ايدر كه حق تعالى حبيبنه ورسولنه
صلى الله عليه وسلم بويردكه وَقُلْ رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ
الشَّيَاطِينِ وَأَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَنْ يَحْضُرُونِ يعنى محمد
ايت كه يا رب سكا صغنورم شيطانلرك خطراتندن وحضور
لرندن امدى سيد انبيا جميعسنوك خيرلوسى وافضلى واعلاسى

واعقلی واصفاسی ایکن شیطان شرندن الله تعالی حضرتنه
استعاذه ایتمکه امر اولندی حسن بو قدر نقصان عقل د
جهلاء و غفلته استعاذه ایلمین انک شرندن نیجه خلاص اوله
بیلورسین نعوذ بالله السمیع العلیم من الشیطان الرجیم
اما ملکک اخلاطی سکا زیان ایدوکی بو کفایت ایدر که
نجین بونلرکله مصاحبت قلوب سوالرنه متابعت کوسترسک
امورکی خراب ایدرلر واکر مخالفت ایدرسک عداوت ایدرلر
و حالکی اکدر قلوب حضورکی ضایع ایدرلر واکر سکا تعظیم و تکریم
ایدرلرسه کبر و عجب ایله سنی هلاک ایدرلر واکر سنی خوار و حقیر ایدر
لرسه غمکین اولوب بونلره کین و ناراستی کناهه کیررسن هر
حال بونلرکله معامله فتنه و فساددن خالی دکلدر اما ملکوت
بونلرو کله کند و حالکی فکر ایله که فوت اولوب اوچ کون قره
بلنتو و عکلون سکره سنی شویله اونتدرلر که کویا دنیاده هیچ
کوردکلری یوغیدی بلکه اولادک دخی اشتغالرده و مقرولجه
مشکل علوکون نیجه کسه قالمز اولوب دمه سکا حق تعالیدن
غیری کسنه دن هیچ اولمز امدی عاقل اوله بو طایفه یی وفا
دن فرق ایله یقادن که سنی مغبون ایدوب دیکه عبادت اتمکدن

محروم ایلدی اول عالی حضرتدن ربّ العزت وار بو یورکه قالمز
اما امورکی فکر ایلیوب بونلردن عزلت قل و شول بولا
عدم هی احیانی ایله که آخر الامر ایکلو قالورسن ابد الاباد حیاتیک
اوندن منقطع اولمز و جمیع امور ده و کل احوالده اعتصامک
رشد ایدو مصایبدن ملاذک و سندکوز اما نفس امارهک
روانته و خباثته و سوء اراده سنه واقف اولمق استرسک
بونک احوالنه دقت نظر ایله که واقف اولاسن زیرا که نفس دنیه
شهوت جهتنده بهیمه اولور و غضب تیا ننده ارسلان و حمیت
زیانده اوغلان و نعمت زماننده فرعون و احلق و منده
مجنون و طوملق حالنده محتال اولور و اکر طویورسک طغیان
ایدر و احجتور رسک فغان ایدر زیرا مزخولومرکه بکزر بسلرسک
جاموش اولور آج قورسیک صوت بکزر یلسنی بچیور ایدر
بعضی مشایخ رحمهم الله ایدر نفسک خباثتی و حماقتی بر ترتبه ده
در که چون بر شهوت و یا معصیه عزم ایلیه انی منع ایتمکه قصد
ایتدکده الله تعالی حضرتنی و رسولنی و جمیع انبیا و اولیایی د
سلمای و اتقیایی شفیع کتورسک دخی قبول و قیاسی و جسمی
وجهی عرض ایلسک بو سوزلردن متاثر اولور آرزو سندن

فواعت ايلمز اكر بركون طعامنى قطع ايليوب وقتنده غدا آنى
ديرسنك شهوتى ساكن اولوب معصيتى ترك ايدر بربارد
آنكون تمنا تراولدوغى كبى هيچ برنسنه دن اولمز آمدى
نفسنك خستى وخباثتى وجهلنى وسوداراوتنى اهل بصيرت
اولانلر بومعنادن الكلارلرديسن نهار ودر نهار بونك كبى
غافل اوليه سن كه نحوستنده وخدمت مخالفته شبهه يوقدر
تكم حضرت ايدييور ان النفس لامارة بالسوء اخذن
آدم البلخى ايدر بركون بن نفسمه غزايه وارمغه تحريك
ايلدى بن ايتدم كه حق تعالى ان النفس لامارة بالسوء ديو
بيورمشدر نه حكمتدر كه بنم نفسم خيره امر ايدر بو عجب اولسه
كركدر بكرزكه نفسمه وحشت جلد ايلدى غزا ايهامرمسيلا خلوة
مختلط اولمق استر عزمى بودركه بونك غزايه جهد دعتى اشيده
تعظيم وتكريلا استقبال ايده لر اخر نفسمه خطاب ايدوب ديدكه
اكر غزايه كيدرسم خلوتده شيوب خلوتده يزلرده قونارم بو
سوزى نفسم قبول ايلدى ايتدم حق تعالينك قولى كرجكدر
بن كاذب سن بن خيره دلالت ايلمزسن بوندن غرضنك
واردر قولانيه ذكلدر آمدى اكر غزايه كيدرسم جبهه دوشن

جل

كيمزم واول حلا ايدن بن اولورم واول اولمن بنى اولوب
ويدم بوعلن دعتى قبول ايلدى تحصيل كلام نفسمك جميع انواعنى
ذكر ايليوب سنى بوجابردن منع ايده يدن ويدم جميعين
قبول ايلدى فاخر الامر الله تعالى يه تضرع ايليوب ديدكه
يارب بن كرچكسن نفسم متهم در بوامردن غرضى نه در بكا
بلدر كه علاجنه مشغول اولام عاقبت حق تعالى عنايت
ايليوب غرضنى كشف ايلدى نفسمى سويلتدى وديدكه يا احمد
هرروم بكا فالقت ايدرسن بندن نراودى منع اعكلر كوردن
بيلك كه بنى طرسن بنم حالمدن مطلع اولمزه اكر غزايه
واروب شهادت تلفنك بر كره اولكوسندن قورتلوردم وخلق
ايشيدوب احمد شهيد اولدى دير لرايدى دينمز روزكارم
سويلنوب ذكر جميل ايله مشرف اولوريدم ديدى علدم
كه نفسم نكه ارادى ريا وشهرت ايمش اول جهة غزايه چكا
دم بعد اى نظرا ايله نفسى خبيثك حيله لرنه وخودعلرنه كوزلربر
عمل الخلقك اسركه فوت اولوقوتنه كه انكلر ريا وشهرت
حاكى اولا نعوذ بالله من شر ريا وغرور يا دى خى ايل كه
بو تعالدمره نراصيل اصيل اوزره سنك ادزدوكه واجب دركه

الى دخی بلورسن مثلا عبادت ایکی قسمدر برنجیسی اکتسابیدر
ایکنجیسی اجتنابیدر اکتساب طاعت و عبادت ایشلمکدر اجتناب معاصی
و سیئاتی ترك ایلمکدر که انکا تقوی دیرلر علی کل حال اجتناب
بدن حاصل اولان عبادت اصلح و اسلمدر و طاعتلرك
اولاسی و اقواسی و اقصاسی رتبه‌سیدر اولانلر اجتهادك
اول درجه‌سنده اکتسابه اهتمام ایدرلر صوم و صلوة
و زکوة و جهاد کبی اما منتهی اولانلر اجتنابه اهتمام ایدرلر
نفی خواطر قلوب ایدوب حق تعالیدن غیره میل ایتمزلر و
فضول طعامدن حفظ بطون و لغو مقالدن حفظ لسان و
ما لایعنی نظردن حفظ عیون ایدرلر نته کیم بعض مشایخ ایدر
صاحب اولمقدن افضل صوم اولمز و شدایده صبر ایدوب
قضایه رضا گوسترمکدن اولی صلوة اولمز و کف اذادن
اوزگه صدقه اولمز ایدی اگر سنکچون بو ایکی قسم عبادت
تیسر اولورسه ایرکه کامل مطلوبك حاصل اولوب سلو
کلمه سالم و جهادکه غانم اولورسن و اگر جانب اجتنابی
تکمیل ایدوب طرف اکتسابی فوت ایدرسك سالم اولورسن
لکن غانم اولمزسن و اگر قسم اکتسابی تحصیل ایدوب اجتنابی ترك

ایدرسك نه سالم اولورسن نه غانم اولورسین زیرا که اخلاق
ردیه اعمال صالحه‌یی ابطال ایدر وقت اولور که نیجه تحصیل
ایلدوکك عباداتی بر کلمه یا بر خاطره باطله بر لا افساد ایدر
سن روایتدرکه ابن عباسدن رضی الله عنهما صوردیلر که شول
ایکی شخص حقنده نه دیرسز که بریسی کثیر الخیر و کثیر الشردر و بریسی قلیل
الشردر جواب ویروب دیدیکه شردن سلامت اولمق
افضلدر بونك مثلی خسته حالی کبیدر زیرا که خسته‌نك
علاجی ایکی قسمدر بری دوا و بری احتمادر اگر ایکیسنی
جمع ایتسلر خسته بعون الله تعالی شفا بولور و الا دوادن
احتما اولیدر شول سببدن که احتمای ترك ایتسلر دوا
نافع اولمز اما دوا ترك اولنورسه احتما نافع اولور نته کم
حضرت رسول صلی الله علیه و سلم بیورر که اصل کل داء
الحمیة بونك معناسی بودر که احتما ایله دوادن استغنا حاصل
اولور دیدی روایت اولنور که حکمای هند مرضی بر احتما ایله
علاج ایدرلر و ایلا امرلر خسته اولسه‌لر برقاج گون یمکدن
الکلون پرهیز ایدرلر صحت بولورلر بو تفصیلدن معلوم
اولدیکه متقیلر درجه‌سی عابدلر درجه‌سندن اعلی و افضل

بو اعضای اربعه که کوز و دل و قرن و کوکل در که بابت
تقوی ده بیان اولندی ارکان انسانک اصولیدر بونلرک
تقواری سایر اعضانک تقواسنی مستلزمدر زیرا که امورک
مداری کوکلدر بونک دخی اکثر خطری کوزدن حاصل اولور
زیرا که حضرت علی سوزیدر من لم یملک عینه فلیس للقلب
عنده قیمة یعنی شول کسنه که کوزلرینه مالک اولمادی انک
قتنده قلبک قیمتی یوقدر اما احوال اللسان بو معلومدر که
انسانک غنیمتی مع ربح و تعب و اجتهادنک فایدهسی و ثمرهسی
طاعت و عبادتدر بونلرک دخی ضرری اکثریا اولوندن تفتیح
و غیبت و تزیین کلمات لی صنعت سبیله ایدی للسان
زفته عظیمه در که سنک نجه یللق عبادتکی بر سوزیله تلف ایلر
بونه نوردر که مدت مدیده بر حسن ایتمک لایق و مستحق اولدر
و بلمشدر و دخی بعض مشایخ ایدر که سالک طریق اولنلر حفظ
السنه دن افضل رفیق یوقدر و معراج سلامته عروج ایلمک ترک
کلامدن اوزکه منهاج یوقدر و دخی صاحب بصیرت اولنلر
اهل صموت کندو احوالنه نظر قلتلر شول بغنده کی بالا
یعنی کلام سوزلر اول اهل کلامدن بولمتز بر کره استغفار ایدر

زبان ایده‌لر یدی وقت اولا بر توتلی ساعتده راست کلوب
جمیع کناهلری عفو اولایدی یاخود بر کره لا اله الا الله دیسلر
انلار دخی کچولنه علو درجه و سمو مرتبه حاصل اولوردی یاخود
دعا ایدوب حق تعالیدن حسن عاقبت طلب ایتسلر وقت
اولا که دعالری مستجاب اولوب دنیاده و عقباده جمیع بلیادن
نجات میسر اولیدی امدی رحمت وزده مشقت سعی و تعب
و تعطل بویله فواید عظیمه و عواید کریمه نک حصولی ممکن ایکن
فوت ایدرسن و دخی اول پاک طاهر نفسلری اهلاته و دنیایه صرف
ایدرسن که انک موداسی قیامت کوننده ملامت و حسرت و حساب
بلکه عواقب عقاب اولا بعضی عزیزلر ایدر اکر بر کشی کلام باطل
سویلمکه اقدام ایلمسه و صبر ایدوب کا بول بر کره سبحان الله
دیسه شقاوتی سعادته تبدل اولا اما احوال البطن بودر که
طعام عبادتک تخمی و صوی و بدن ارضی در چونکه تخم فاسد اولا
اکینی دخی فاسد اولا وقت اولور بری بل فاسد ایدر حرمه دن
کرکی دخی رحمه اتقیا ایدر چونکه صایم اولاسن افطار وقتنده کوزک
افطاره ایدرسن و کیمک طعامندن غدا ایدیورسن نجه کشیلر
واردر که بر لقمه برلر انکله عبادتدن مالولر اولور و جبل که قلب

منقلب اولوب ابروق ریبه کلمز دیجه لیمو وار در که دون
نمازین قلعی منع ایدر ده بجه نظر وار در که تلاوت قرآندن
منع ایدر وقت اولنور کیشی بر لقمه برکه بر بلقی قیای حرام ایدر
آنکه غدا امرینه اکر نظر دقیق واحتیاط عظیم ایدوب حسن دیله
تناول ایلمسک عجب بر حال طعام اولوب جمیع ایام اولور
بیس ذهی عبادتکده حلاوت دلبکده نور معرفت حاصل اولمزدی
ابراهیم بن ادهم رحمه الله ایدر جبل لبنان عابدلرینه اکثر صحبت
ایلدم ابنای دنیایه رجوع ایلدوکم زمانده بکا قش لسنده وصیت
ایلدیلر که چوق طعام تناول ایدن کمسنه عبادت حلاوتنی بولمز
دچوق اویویان عمرینک برکتن بولمز خلقک رضاسنی کوزدن
اولاسی رضاسنده منتظر اولمز وکثرت کلام وغیبتلر مستعف
اولانک عاقبتی اسلام اوزرینه اولمز شعلا ایدر جمیع حرکات
درت خصلت ایچنده موجود در ابدال اولنلر بونکله ابدال
اولدیلر اول درت خصلتک بیری جوع دیکری صمت دیکری عزلت
دیکری سهر لیل دردر بعضی عرفا ایدر بدنم سرمایه مز اجلی در
معناسی بو در که بدنم ایچون فراغت بال وسلامت حال وحلا
وت عبادت وکلمات معرفت اجلو صبر ایلمک سبیلدر

اما احوال قلب بو معلوم در که کوکل اصل کل در اکر بو صالح
اولورسه جملسی صالح اولور اکر فاسد اولورسه جملسی فاسد
اولور ودخی کوکل سلطانی مستقیم اولورسه رعایاسی دخی مستقیم اولور
زیرا که قلب اصل شجر در وسایر اعضا بدانلر بودنلر اقلر خود
سوی کوکلدن ایچرلر بو تعبیر جه کورزدونلرشکر که قلبک
عادتنه دلالت ایدر چنکه بونلرده خلل واقع اولسه بونلر که
اکلده خلل واردر بونلرک منشاسی اولدر امدی سالکلره
واجبدر که اکثر عنایتلرینی قلبک اصلاحنه صرف ایدهلر اندن
سکره بیلکه بو قلبک اصلاحی وتدبیری عسیر در زیرا که خوا
طر اوزرینه مبنی در اول خود منسک اکلده وکلدوکی بیلنمسک
اکلده طاقتکی نهایتنه صرف ایدوب قلبی اتدوکی خاطره دن
بردو نور ملکدن بواجلدن غایتده رحملو وشفقتلو در
شیخ کبیر ابو یزید بسطامی رحمه الله ایدر اوتوز یل قلبم معالجه ایتدم
واوتوز یل ده اولدوغی نیل نفسیمی معالجه ایتدم قلبمک معالجه سی
جمیعسندن اشد کوردم ودخی بسنوکچون واجبدر که
سابقا ذکر اولنان خصال اربعه دن حذر ایده سن که
طول امل واستعجال عمل وحسد وکبردر بو بابده قتی اهتمام

ایدوب سینی جمیع افعالک مبناسی بونلردر علی الخصوص کبر
وکبر اکثر علما بونلرکله مبتلادر بر درجه ده قللر بده جایز
درکه اقران و امثالنی ملکه جایزه عنز ایدوب هلاک اتوررلر
روایتدر اولنورکه مالک بن دینار رحمه الله تعالی قرا طایفه‌سنک
جمیع خلقدن زیاده شهادتلرینی قبول ایدردی اما بربرلرینک
اوزرینه قبول اتمزدی سبب صوردقلرنده جواب ویردی
بونلری بربرینه مبالغه ایله حسود گوردوم دیردی و دخی روایت
اولنورکه فضیل رحمه الله تعالی ویدیکه بونلرجون بر او صاتون
ال که اهل قرانلردن اراغ اولسون و دخی شول قومدن
اراغ اولسون که بنده عیب گورنجک افشا ایدرلر و نعمت گورنجک
حسد ایدرلر و دخی بو دورت خصلت سایر ناسه عموم اوزرینه
و قرایه خصوصا زیاده‌در که عوامدن بونلر قبیح و شنیع
درلر وقتنده بر اهل قرآن و اربابنه گوررسین که طول امل و غرور
ضیاعه دوشدلر اول سببدن علماکه اهل اولمغز دوکت تعالی
قطع منازل علوم مرتبه استکمال کبرو نفاتیلبدر و دعا صالحک اجا
بتنده مجلا ایدوب محروم قالمشدر بالوملکه تراوعنه بد دعا ایدوب
حکمه پشیمان اولمشدر بواصلمغوره که سفیان ثوری رحمه الله تعالی

ایدرکنو وقائمه قعد ایدرلر و بو مسیح کسنه دن قورقرم الا
قرادن و علمادن قورقرم دیدی بو سوزی اشیدنلره خوش
گلیوب بو حالدن شروردن تعجب ایدوب بو کلمرنده جواب ویردیکه بونی
بن ویدوم ابراهیم نخعی دیدی وعطادن رحمه الله روایتدرکه
بکا سفیان ثوری دیدیکه قرالردن غایته حذر ایلک بندن
دخی که اگر انلره مخالفت ایدوب استدکلری بر ده برانار بیا
قتلو دروینم و اظهار الکشی دروینلرایمن وکلم که قتلو قصد
ایدوب بنی سلطان جبار جبارلره و علما و قرا طایفه‌سنه نسبت ایدرکه
سلطانک سوتن کرلر بر فاج رکعت نماز زیاده قلملا اولوب
عبوس الوجه اولوب خلق تخفیف و تحقیر ایدرلر کانه عبادتلری
بونلرک اوزرینه منت ایدرلر رضاسنک حق تعالیدن بونلاده
جنته گیرمکجون برات مسلم ایمشلر و اهل غوانب جهنم گلسندر
کیدرلرک سعادتنه و سایرک شقاوتنه جازم اولمش کبی دیرلر بونلر
کیدکلری لباس صوفیانه و کسوت صافیانه اول کیدکلری
ترقه لایق و تکبره موافق دکل روایت اولنورکه فرقد سبخی
حسن بصری یه رحمه گلدی که فرقدک کیدوکی کلیم و حسنک حله
ایدی حسنک لباسنه باقدی حسن ایتدی [illegible] بونس [illegible]

جنت لباسی در وشنک کیوه‌کی جهنم پلاسی در زیرا کیورد
بنده ابن حنبلک اکثری کسوت و عبوسی شول راتبلر در که
زاهدلرین ثیابنده و کبرلرین صدورلرنده صقللرنده حسن
بصری یمین ایدوب دیدیکه شول الله حقیچون که جمله عالمک
انوا بحرلر دوک بو پلاس الچنده بر کبر و کورز وار در که
اطلس گینلرک اکثرنده یوقدر امدی ای مرد عاقل بو درت
خصلتدن غایتده حذر ایله خصوصا کبردن که اگر اول وجهه
ایافک طینته معصیت دوشرسن و اگر کبرده غایته گوره
دوشرسن ابلیسک حکایه‌سن اوقیه که حق تعالی اندن حکا
یه بیوردیکه ابى و استکبر و کان من الکافرین یعنی امر الله طوتمدن
ابا ایدوب کبر ایدوب کافرلردن اولدی حق سبحانه و تعالی
رجوع علی التضرع و زاری ایدوب دیلرز که محض لطف و احساندن
بز عاجز قوللاری بو خصال قبیحه‌لردن عصمت میسر ایدوب
حفظ ایا منده صقلیه کوده … و کر فصل فی الجلاء اگر حضرت
برله دنیایه نظر قلسک بونک ملت تعاسنه و کثرت عنا
و خیری ستریته کفایت ایتمو کنه واقف اولسک دخی
بونک محبتی و شغلی حق تعالیدن سنی بعید ایدوب قیامت

گوننده جسر حسابه و عذاب و عقابه سبب اولور و عند جازم
اولسک بالضروری بو دنیانک حرامندن او امر و فضول
حلالندن امتناع ایدرسن و وقت ضرورتده قدر حاجتدن زیاده
استعمال ایلرسن و دخی دنیانک بعضندن ولو تندن فراغت
ایدرسن و یوم آخرتده حضرت رب العزة جوارنده وانعم الجنه
منعم اولوب نعم بی نهایه و لذت بی غایه تحصیله مشغول اولور
سن و دخی بلکه بو خلقک فاسق قدر معاونتندن مؤمنی
ارتوقدر و بونلرک درونده وفا و صدق و رنده صفا یوقدر
بونلردن عزلت ایدوب قدر حاجتدن اوزکه مصاحبت
قلمازسوک بلکه وقت ضرورتده دخی منفعتلرندن استغنا
اختلاطلرندن ایرن ملامت و حسارته بولر ترک ایدوب
تجنبی شوملارینه ایدرسوک که مصاحبتلرندن خسارت و ضرردن
ندامت گورمزسوک نته کم حضرت عیسی علیه السلام بیوردرکه
لعن الله تجده حیث النخهن یعنی ایو رکده حق …
اول رزید توجه ایدرسنک حق حضرتنی انده حاضر بولورسین
و دخی بلسک که ابلیس خبیث دیرکه جمیع اشیی شکلا عداوته
توشدر و دخی بونک مکایدنی و مصایدنی ترک ایدوب

شرندن استعاذه قلمسك ودخی سوزی سندن حق تعالی یه توكل
ایلمسك بونك كبی نزغندن ییرلر خلاص اولورسین نته كیم حق تعالی
بیورر كه انه لیس له سلطان علی الذین آمنوا وعلی ربهم
یتوكلون یعنی شیطانك مؤمنلر اوزرینه و متوكللر اوزرینه
تسلطی اولمغه یوقدر و روایت اولنور كه ابو حازمه صوردیلر
كه یا ابا حازم دنیا نه در و ابلیس كیمدر جواب ویردی كه دنیانك
گچمشی دوشدر باقی قلانی آرزودر شیطان شول كسنه در كه بر
نفع اولان یره امتناع ایدوب ضرر اولان یره اتباع
ایدر ودخی نفسلرنك جاهلیتی فرداتی و كعبه دنیه زیاده
اولان یرلردن اجتناب ایدوب ورطهٔ هلاكه دوشدوكی
بلمسك ودخی عواقب اموره نظر قلوب عاقللر كبی نفسك حرمت
نظریله باقمسك صبیان ماداملر كبی نظر قلمسك كه بونلر جاهل
ایدوب مآله نظر ایتمزلر و هرشیك حقیقتنی ادراك ایدرلر و دوانك
مرارتنه تحمل ایتمزلر كه شفا بولالر ودخی نفسك تعوددن لجام
فهم اولمیز زوائد اموردن منع ایلمسك صفات ذمیمه و خصال
قبیحه دن بری قلمسك كه طول امل و استعمال عمل مؤمنلره حسد
و ناحمل یره بخیللك و حرص و شهوتلره غوا آشنا اولمك كبی

ودخی بونلردن امتناع ایلمكدن بكا ضرر كلور دیو خوف ایلمك
زیرا كه حق تعالی رحمتی و عنایتی ایله عباده وسعت ویردی
دینی اوزرینه مضر اولنلره محتاج قلماشدر بو تقدیرجه مباحات
فضولنی ترك ایتمكدن قطعا ضرر كلمز بلكه خیر محض و نفع مرفوعدر
ذكر نعمتی مثلی ایدر تقوی اصولی اشیاده حاجتم
اولمیا وزرورده لا اولمیانی ترك ایدرم شول سببدنكه
نفسم برادینی ویرسم ودخی زیاده طلب ایدر اكر دیرسم ادنی
معیشته قناعت ایدر ودخی ایدر كه نفس بر مركبدر كه نه قدر
یوك اورسك متحمل اولور اكر یوكنی تخفیف ایلمسك سركش اولور
ایدر پس بو امورمز كوره رعایت ایلیوب عمل كوزسك تحقیق
دنیادن زاهد و آخرته طالب و راغب اولوب خلقدن منفرد
و اشغالدن منقطع اولورسن ودخی انلر مع ایتدكلری ایدوب
حضرت پروردكار عالم آنا بو سنده خدمتكار اولورسین اخص
خواص بندكلره منسلك اولوب استعدادی كسب ایدرسن ودخی
ان عبادی لیس لك علیهم سلطان خطابیله دنیاده
شرف اولوب آخرتده ارجعی الی ربك راضیة
مرضیة كرامتیله مكرم اولوب ملائكه دن مفضل اولورسین

زیرا که ملائکه نک نفس اماره سی یوقدر که شره ارایله‌لر و دخی
شیطان بونلره حواله دکلدر که اغوا ایله‌یه سن خود بو کچه
حرامیلر و بو کچه اعدای بی‌حساب ایله مدت مدیده بو عقبات
الحکمه مجادله و محاربه قلوب بو طرکی مجاوزه‌دن خلاص
اولوب حضرت خداوند عالم خدمتنه اشتغال ایله استطاعت
کسب ایدرسن حضرت پادشاه بارگاه ذو الجلالدن سنی فوج اعدادن
لم یزلدن متضرع و متوقع درکه جمله موذیاتدن سالمین ایله
بو اغوانک مضرتندن و بو عقبانک شدتندن حسن توفیق
ذکاء العنایتی ایله خلاص ایدوب جناب سعادته اصلا
خدمت میسر ایله امین یا مجیب السائلین و یا ارحم الراحمین

الباب الرابع فی عقبة العوارض

دردنجی باب عقبهٔ عوارض
بیاننده در بلکه عابدلری عبادتدن منع ایلیان عوارض درت
نوعدر شیمدی که معقولاتکه کتابده بیان اولنمشدر اما بو درت نوعک
برنجیسی شول رزقدر که انسانلر طلب ایدر معیشت لابد
اولدوغی جهتدن امدی بو عارضه‌دن خلاص اولمق کیفی رفعی
دنیا امورنده حق تعالی یه توکل ایتمکله میسر اولوردر بو توکلی
اقتضا ایلین ایکی وجهدر اوله‌ینک برنجیسی بودر که اکر کیشی ترک

توکل ایدوب دنیایه طالب اولسه اکر ظاهر بونلره مباشر اولورلر
نیجولر و کاسبلر کبی عبادتدن قالورلر و اکر قلبا اولورسه تحیر
اولنلر کبی مشغول اولورلر اقامت عبادت میسر اولماز ایلدوکی
تقدیرجه دخی ثواب مترتب اولماز زیرا که عبادت جان دارکی
عقیلدر اولور بو میسر دکلدر الاصحاب توکل ایدی ضعیف
القلب اولنلر معیشت امرنده وجه معینی دلیلی هیچ برنسنه قلبی
قرار اتمیوب شول حیران و سرکردان یوریوب بر عمله مشغول
اولمزلر نتکم شیخ ابو محمد رحمه الله ایدر عالمده ایکی کشینک امری
رایج اولماز املاکی برسی مهوردر و برسی متوکلدر زیرا که
مهور امورنده مجد اولوب قوی القلب اولدوغی سببدن
موانع طعنت اولمیوب خاطرک رفعنه مقید اولمز مطلوبنی
تحصیل و تکمیل ایدر متوکل دخی قوت بصیرت سببیله امورنده
حق تعالینک عونه و ضمانه حسن اعتماد ایدوب شروع ایدر
خلافنکه ضعیف و شیطانک اغواسنه تتبع اولانلر مطلوبنه ظفر
بولورلر اما امورنده متردد اولوب متحیر و قورد و توکلنده قصوری
اولانلر دون همت اولوب قلری اجلدن دوات کلاب کبی
رزق لرینه ناظر اولوب عطاسنه منتظر اولورلر بو یک نکه

طایفه نك قلوبی جمیع زمانده زهاددن خالی اولمز مع هذا که
توقعلری امر محمود در اما عالی همت اولنلر محولات اموره التفات
ایلمیوب خصال حمیده و افعال شریفه تحصیلنه مشغول اولورلر
مرتبۀ علمی و منزلتلری کسب ایدرلر که دنیا حسیس که ابنای دنیانک دون
اولانلری علو درجه و سمو مرتبه تحصیلنه حریص اولسه بادام که
اموالدن بذل اولنمیه و نفوسدن قطع تعلق ایدوب
اقدام تام ایله مباشرت قلماسه مقصودلرینه وصول میسر اولمز مثلا
ملوک دنیا سلطنت رجاسنده اعدا ایله جنگ و جدال و ضرب
و قتال ایدرلر بر مرتبه ده که بو یولده یا ملک تحصیل ایدرلر یا
هلاک اولورلر و کذلک تجار روزگار شرق و غرب کشت ایدوب
بر و بحر مسافاتی اولورلر دریا و دزدیده هلاکلری قریبا
تحصیل اموال اشتغال ایدرلر مع هذا بونی باورلر که بو طریقک
عاقبتی یا تحصیل ارباح یا فوت ارواحدر لکن بونلرده رنج عظیم
و مال جسیم حرصی غالب اولوب بو طریقک خطراتنه ارتکاب ایدرلر
اما اهل نبوت اولنلر دون همت و ضعیف القلب اولدقلری
اجلدن سرمایه زیان کلمه بو خوف ایدوب خطر اولورلردن
حذر ایدوب ادنی فایده یه قناعت ایدوب ولو سترلوره ارکاب

اولورلر بو طریق اولو سنورلری اولدقلری ذکا ایلمزلر و ار بجه و ز بو اجلدن
امرا و تجار لکی رتبه شرفه و فایده عظیمه حاصل اولمز بونلر اکر جمیع
و شر الریده بر در هم فایده اتسه لر کندولره جوق کلور زعملری آدمی
شیئه تعلق ایلدوکی سببدن اما انبیا و آخرت اولنلرک
سرمایه لری حق تعالی یه توکل و شدایده تحمل اولدوغی جهتدن حضور قلبیله
طاعت قدرت میسر اولوب عزلت استطاعت حاصل اولور قنده دیلر
ایسه سیاحت ایدوب منازلده و مراحلده مهلکه دن خوف ایتمزلر
صحاریده و برارییده ساکن اولوب زاد و راحله تشویشین چکمز
لر بو نامسک اولماسی و معتمد اسی بو طرده حقیقت بریوزینک
بکلری و حاکملری بونلردر که قنده دیلرسه سیران ایدوب
حق تعالی بکنودلرنده نزول ایدرلر کو کلاری ندیلرسه اشلرلر
بو طریقک [illegible] تابع و دافع اولمزدنیا بکلری کبی اعوان و انصاره
و اسباب تجملاته محتاج دکللر و جمیع ازمان و اماکن بونلره یرا
بر و بحر عنایت خدا ایله استغنا کسب ایدوب خلقدن عزلت
و دنیادن فراغت ایتملر در بتنه کم حضرت رسول صلی الله علیه
وسلم بیورر که مَنْ سَرَّهُ اَنْ يَكُونَ اَقْوَى النَّاسِ فَلْيَتَوَكَّلْ
عَلَى اللّٰهِ وَمَنْ سَرَّهُ اَنْ يَكُونَ اَكْرَمَ النَّاسِ فَلْيَتَّقِ اللّٰهَ

وَمَنْ سَرَّهُ اَنْ يَكُونَ اَغْنَى النَّاسِ فَلْيَكُنْ بِمَا فِى يَدِ اللّٰهِ
اَوْثَقَ مِنْهُ بِمَا فِى يَدِهِ يعنى بر كمسنه اكر ديلرسه كه خلقك
اغناسى اولا توكل ايلسون اكر ديلرسه كه ناسك اكرمى اولا
متقى اولا اكر ديلرسه كه ناسك غنى‌سى اولا حق تعالى الندن اولان
اعتمادى ارتوق اولسون كندو الندن اولاندن ودخى سليمان
الخواص رحمه الله ايدر اكر بر كشى حق تعالى يه صدق نيتله توكل
ايلسه جميع بكلر ودخى انلر اكا محتاج اولورلر روايت ايدرلر ابراهيم الخواص رح
ايدر بر كون بر باديه ده بر غلامه ايرشدم كيدر ايدى كه كويا كمشدن برا
دلشدى صوردم كه قنده كيدرسن ايتدى مكه‌يه كيدرم بن ايتدم
سنده زاد وراحله يوق نجه كيدرسن ايتدى اى ضعيف
الاعتقاد وقليل الاعتماد شول الله تعالى كه يرلرى وكوكلرى
حفظ ايلمكه قادردر بنى زادسز وراحله‌سز مكه‌يه ايلتمكه قادر دكلميدر
ديدى چون مكه‌يه واردم كوردم كه اول غلام كعبه‌يى طواف ايدر
ايدر كه اى كوكل عالى ترك ايليه ربكدن غيرى كمسنه يه محبت
ايله اول غلام چون بنى كوردى ايدر يا شيخ نجه سنده يقين كوروب
زاد وراحله‌يه قادر يكن نچون بو ضعيفدن صكره يه قالدك
ديدى ودخى ابو مطيع ايدر حاتم اصمه بر كون صوردم كه

سنى اشتيدوم كه زاد وراحله‌سز بريه‌لرى قطع ايدرسن
ايتدى بنم زادم واردر انسوز كمز ايتدم كه زادك ندر
ديدى بلدر ايتدى دنيانى واخرتى حق تعالينك ملكى كوردم
وجميع عالمى انك عبادى وعيالى كوردم وعلل ارزاق و
اسبابى انك تصرفنده كوردم وانك حكمى يرلره وكوكلره و اهلنه
نافذ كوردم بو درت نسنه دركه بنم كبى توكلى واجب ايدر اكرچى
امر اولوركه ترك توكل ايتمك خطا عظيمدر زيرا كه رزق حق تعالى
خلقنه متعارف قلدى ديو بيوردى كه خَلَقَكُمْ ثُمَّ رَزَقَكُمْ
بيوردى حتى كه خلق ورزق حق تعالى ده بوندن غيريدن دكلدر ودخى
ايتدى كه خلقدن مقدم صكره رزقكز موعود اولمشدر نته كم حق تعالى بيوردى
ديكه اِنَّ اللّٰهَ هُوَ الرَّزَّاقُ يعنى رزقلنديرجى حق تعاليدر غيرى كلمز
ودخى بو وعده ايله اكتفا ايلدى رزقكزه ضامن حق اولدى نته
كم قرآن عظيمده بيوردى وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِى الْاَرْضِ اِلَّا عَلَى اللّٰهِ
رِزْقُهَا يعنى يريوزنده بر حركت ايدر نسنه يوقدر الا انك
رزقنه حق تعالى ضامندر زيرا كه لفظ على ضمانه دلالت ايدر اندن
صكره ضمانله دخى اكتفا ايلدى بونك اوزرينه قسم دخى ايلدى نته
كم بيوردى فَوَرَبِّ السَّمَاءِ وَالْاَرْضِ اِنَّهُ لَحَقٌّ مِثْلَ مَا اَنَّكُمْ

تَأْكُلُونَ يعني يركوكوكلرڭ رزقى حقيچون جميع اشيايه رزق
اول ويرر بو سوزده شبهه يوقدر شرك كمزو نطقلوكزده شبهه
اولمادوغي كبي يعني تصرف قلمزيو اينك معناسي دركه زمين و
اسمان كرسي چون بيزه رزق ويرك حق تعالى لكر ذكر سيزه سو
نوعلكزلكز اولدوغي كبي امورن بيكر بوجمله ايله دخي اكتفا ايليوب
ابلغ وجه اوزره توكل امر ايليوب ديدي كه وَتَوَكَّلْ عَلَى الْحَيِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ
ودخي بيوردي كه وَتَوَكَّلْ عَلَى الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ ودخي بيوردي كه وَعَلَى اللَّهِ
فَتَوَكَّلُوا إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ يعني حق تعالى يه توكل ايلك اكر ايمان كتوردڭز
وكوزيسه ايدي بركمسنه كه حق تعالينڭ قولنه ايناميه وعده سيله
اكتفا ايلمسه وضمانه مطمئن اولمسه فاحش كلمه ايلمش اولى
نجه اولور عاقبتي نه ... شول الله ايچون كه علما عالم واولادى
ادم اكثر ... قدرتنده وقبضه تصرفنده در بو بر مصيبت شديده
وفضاحت عظيمه دركه حذر اولنماز لكن اكثر ابناء روزكار بوندن
غافل وذاهل در نتكم حضرت رسول صلى الله عليه وسلم ابن عمر
رضي الله عنهما بيوردي كه كَيْفَ أَنْتَ إِذَا بَقِيتَ بَيْنَ قَوْمٍ يُخَبِّئُونَ
رِزْقَ سَنَتِهِمْ لِضَعْفِ الْيَقِينِ يعني سن نجه اولاسن شول قوم
كه ايچنده قالورسڭ وقتى كه بريللق رزق جمع ايدرلر يقينلري

ضعيف

ضعيف اولدوغي سببدن وحسن بصري رحمه الله ايدركه حق تعالى
لعنت ايلسون شول قومه كه الله تعالى عظمتى انلره يمين ايتدى انلر
دخي اينانمدلر روايتدركه بو ايت نازل اولدقده كه فورب
السماء ايتدي ملائكه لر ديديلركه بني ادم هلاك اولديكه حق تعالى
حضرتني غضبه كتورديلر بر درجه كه رزقلري اوزره يمين ايلدي
ودخي اويس القرني رحمه الله ايدر اكر جميع زمين واسمان اهلى
عبادتى قدر عبادت ايلسك قبول اولنماز اكر رزقڭ تصديق ايتميه
سن صورديلر كه نجه تصديق ايدهلم ديديكه رزقڭ امرنده سن كفيل
اولدغنه اعتماد ايدوب وكفالته اعتماد ايدوب تاكه جسد وكوزڭ
عبادته فارغ بولاسن ودخي هرم بن حيان اويس القرني حضرتلر
ندن سؤال ايدوب ايتدي بكا ساكن اولمغ بوله جق برمقام
كوستر اويس شامي اشارت ايلدي هرم ايتدي اول يرده معيشت
قللي طلعت اوزره ميدر ديدي وزديجه اويس قوتي كه شك
غلط ايدر سن سكا نصيحت نجه تأثير ايلسون ودخي روا
يت ايدركه بعض صوفيلر شيخ بايزيد بسطامي رحمه الله اوكنده
توبه كلوب بايزيد هر نوبتك حالن صوردقده ديديكم سنك قردن
كمن چردم بو جلاده ايكي شيدن غرسنك دورني قبلادن

دخی کوردم یازیدایتدی بو مسکینلرک بونلرینی قبلدن
رزق تعیین اونمشدر ودخی روایت اولنور که صلحادن
بریسی جاهلدن صوردیلر ایمانک سالم میدر دیدیلر جواب
ویردی دیدیکه سلامت ایمان اهل توکله اولور اکر سؤال
اولنورسه توکلک فضیلتنی ومنفعتنی ورزقی امرینه بزه لابد اولانی
ومراتبنی وسایر احکامنی واحوالنی بزه بیان ایله تاکه عمل کو
روب منتفع اولمق ممکن اولا جواب ویرردر که بو درت نسنه
ایله بیلینور بری لفظ توکل نیه اطلاق اولنور دیکری معنی توکل نه در
وبری جوق نه در دیکری ملوسی نیجه در اما لفظ توکل بلکه لفظ
توکل وکالتدن مشتقدر ومعنای لغویسی بر کیمسه وکیل اتخاذ
ایدوب امورینی اکا تسلیم ایتمکدر اما موضعی اوچدر بری موضع
قسمتدر بری موضع نصرت دیکری موضع رزقدر موضع قسمت
اولدر که ازلده حق تعالی کندونه قسمت ایتدوکی نسنه یه اعتماد ایدوب
وصولنده شبهه ایتمیه زیرا که حکم ازلی متبدل ومتغیر دکلدر
اولا سمعیله ثابت اولمشدر موضع نصرت اولدر که دین ایچون
جهاد ایلیورکن حق تعالینک نصرتنه اعتماد ایلیه کندونک
قدرتنه وشوکتنه واعوانلرینک کثرتنه اعتماد ایلمیه تاکیم حق تعالی

بیوردر

بیورر که وشاورهم فی الامر فاذا عزمت فتوکل علی الله
یعنی ایجاد امورده مشاوره ایله وقت عزیمتده حق تعالی یه
توکل ایله ودخی بیورر که ان تنصروا الله ینصرکم یعنی اکر
نصرته یاردم ایدرسکوز حق تعالی دخی سزه یاردم ایدر ودخی
بیورر که وکان حقا علینا نصر المؤمنین یعنی مؤمنلره
یاردم ایتمک بزم اوزریمزه لازم اولدی بو مقام نصرتده
توکل ایتمک واجبدر حق تعالینک وعده سی مقتضاسی موضع
رزق اولدر که حق تعالی حضرتی کندو بیچون صنعته قدرت کاملک
قدر رزقه متکفل وکافی اولوب اعتماد ایلیه نته کم بیورر ومن یتوکل
علی الله فهو حسبه ودخی حضرت رسول صلی الله علیه
وسلم بیورر که لو توکلتم علی الله حق توکله لرزقکم کما
یرزق الطیر تغدو خماصا وتروح بطانا یعنی سز اکر حق
تعالی یه کمال توکلیله توکل ایلسکوز قوشلره رزق ویردوکی
کبی سزه دخی رزق ویردی کورمز میسز که قوشلر صباح آج قالقارلر
اخشام طوق دونرلر سزک کبی رزقه حرص ایتمزلر ایچون دخی مالامال
بودرجه ده توکل ایتمک فرض عیندر دلیل عقلی ونقلی مقتضاسنجه
علی ایچنده مشهور اولان توکل بودر بو بابده دخی مقصود اولان

بودر صلحا بونک کبی رزقده رزق مضمون درلر الا مطلق توکل
برکه قسم در انلری بیلمک رزق اقسامنی بلکه موقوفدر ایکنجی ملک که
رزق درت قسم در برنجی مضمون در ایکنجی مقسوم اوچنجی مملوک
دردنجی موعود در اما رزق مضمون شول غذادر که قوام بدن انکله
حاصل اولور بو رزق مضمون متعلق سنده توکل ایتمک فرض
ولازمدر عقلا وشرعا زیرا که مولا اوزرینه بنده لره خدمت وطاعت
بیوردی وخدمت ایچون قوام بدنه کفایت ایده جک قدر رزق
کفیل اولدی واوزرینه لازم اولدی که وفضلی وکرمی ایله بعضی
مشایخ کرامیه دیدیلر که ارزاق عباده حق تعالی ضامن اولدی زیرا
که مولا اوزره عبادک مؤنتی مولا اوزرینه واجبدر عباد اوزرینه
مولایه خدمت واجب اولدوغی کبی ودخی حق تعالی بزی محتاج رزق
یراتدی ورزقومزی طلب ایتمکه طریق بلدردی زیرا که بز دخی
پرده ورده وقتی حاصل اولور وکیفیت تحصیلی بز در بلمزدک
طلب ایده وز بو تعذر حیله واجبدر که رزقومزی ملحت وقتده
ارشد وره ودخی حق تعالی بزه صورت تکلیف ایلدی طلب ایتمک
الکه خدمته مانع در انلری تواجیدر که موثوق کفایت ایده در
بوکرامیه کلامنک اصلی صحیح در لکن اسرار ربوبیته واقف اولمشلر

حق

حق تعالینک اوزرینه عقلا واجبدر صوابدن خطا ایدرلر بلکه
حق تعالی حضرتلری رزقی کندو اوزرینه محضا فضلی وکرمی ایله
واجب ایلمشدر اما رزق مقسوم اولدر که حق تعالی ازلده عباده
قسمت ایدوب لوح محفوظه یازدی رزقدن وکسوه دن هر بنده
حصه سنی تقسیم ایلدی ووقت معینده کلور زاید وناقص اولمز و
کورودی ومقدم ومؤخر اولمز بلکه وقت معینده رزق اولور بیوردیلر حتی
اولمزدر که حضرت رسول صلی الله علیه وسلم بیوردیکه الرزق
مقسوم مفروغ لیس تقوی تقی بزائده ولا فجور فاجر بنا
قصه یعنی رزق ازلده قسمت اولنوب فراغت اولنمشدر اهل
تقوانک تقواسی انی زیاده قلمز واهل فجورک فسقی ناقص ایلمز اما رزق
مملوک اولدر که حق تعالی عباده دنیاده مالی تملیک ایلیه تقدیر ازلی
ایله جمیع بو وجهله مملوک اولان ماله رزق اطلاق اولنور نتکم حق
تعالی بیوردیکه وانفقوا مما رزقناکم یعنی بزم تملیک ایلدوکمز
اموالدن انفاق ایلک اما رزق موعود اولدر که حق تعالی اهل تقوی
اولانلره عبادته وعده قلدوغی حلال اولدر که انلره زحمتسز ومشقتسز
ارشورر نتکم بیوردیکه ومن یتق الله یجعل له مخرجا ویرزقه
من حیث لا یحتسب ایدی بو اقسام رزق که ذکر اولندی

بونلاردر که اگرچه رزق حصوله توکل ایتمک واجبدر زیرا که صاحبلرینه
رزق قبولنه تعهد ویرمشدر بو شرطلر مشروط دکلدر اما رزق مقسوم ومملوک
انسانه نهیم دکلدر که توکلی واجب اوله اما رزق موعود تقوا ایله
مشروط دکلدر روایت اولنور که بر طایفه جنید بغدادی قدس سره
قاتنه واروب ایتدیلر که رزق طلب ایدرز ایتدی قنده ایدوکین
بلورسکز طلب ایلک ایتدیلر الله تعالیدن استرز ایتدی اگر بلدیکی
کورسه کز سزی اونتدی اگر ده وک ایتدیلر اوده کیروب دنورده
تجربه ویره جکین تجربه ایده رز ایتدی الله تعالی تجربه قلمق قدرتنده
شکدر ایتدیلر یا حیله وچاره نه در ایتدی حیله ترک ایتمکدر روایتدر که
بایزید بسطامی قدس سره امامک اردنده نماز قلدی چون امام
سلام ویردی بایزیدی کوروب ایتدی طعامی قندن بولورسز
بایزید ایتدی قلان شول اردکه قلدوغم نمازی اعاده ایدیم
بعده خبر ویره یم زیرا که رزاقی بلمینک اماتی جایز دکلدر دیدی
روایتدر که قول درت نسنه دن ایری غایب اولمز یعنی حق
تعالینک کورمسندن مرقونه اولورسه ویرکدن رزق
ایرشمکدن مرقونه اولسه ویری اجل ایرشمکدن مرقونه اولسه ویرکی
قضاء الله ایرشمکدن مرقونه اولسه اما توکل حقیقی بعضی مشایخ

قتنده اولدر که کشی بر امورنده حق تعالی یه اعتماد ایدوب سا
یرندن مأیوس اولا وبعضیلر قتنده توکل اولدر که کشی کندو
امورنده قلبنی حق تعالی یه متعلق قلوب سایرندن قطع تعلق
ایده شیخ ابو عمرو ایدر توکل حق تعالیدن غیری کسنه دن قوام
بدن حاصل اولماقدر یعنی تکلدر شیخ الامام ایدر توکلیله تعلیق ار
اسنده فرق واردر معنای توکل قوام بدن حق تعالیدن
حاصل اولدوغنی ذکر ایتمکدر معنای تعلیق ما سوی الله دن حاصل
اولمادوغنی ذکر ایتمکدر بو اقواللرک حاصلی واحددر اول اصل
واحد بودر که کشی قلبنی تونر قلماقدر شول نسنه که اوزرینه که
قوام بدن وسد رمق وکفایت مؤونت حق تعالی حضرتندن غیریدن
دکلدر ولسه بر مخلوق سبب سزکال قدرتی وجلال عظمتی ایله
باقی اولور وبر مخلوق سبب اولوب ایکلایده قوام ویرزلنک بونعمان
فکر ایلمک بو که اوزرینه قلبکی تونر قلمسک جمیع وسایط واسبابدن
بالکلیه منقطع اولوب حق تعالی حضرتنه حضور قلبیله متوجه اولورسین
اما توکلک علوسی اولدر که حضرت خلاق کایناتک رزق ارزاق
وعده سنی وضمانی ویمینینی ایلیع مکرر اولدر که الله تعالینک
جلال ذاتنی وکمال صفاتنی وعظمت وعده دن وسهو وعجزدن

وجمیع نقایصدن منزه لکن ورد آیتی ذکر ایلکدر تفکر بو افکار واذ
کارکه اوزرینه ملازمت ومواظبت قلمسک رزق امرنده اندغا
لیه توکل قلمغه باعث اولور اکر سؤال اولنورسه که حق تعالی رزقه مرزوقه
ضامن اولدوغی بیلدوکدن صکره بنده رزق طلب ایتمک جایز
میدر دکلمیدر جواب ویرورزکه شول رزقدن که غذای انسان و
قوام بدن حاصل اولور اول رزق حق تعالینک فعلیدر بنده یه
قطعا دخلی یوقدر وانک تحصیلنده ودفعنده قادر دکلدر نته کم حیوان کرک
ومومن کرک دفعنه قادر دکلدر اما اسباب محسوسه اولان شول رزق
درکه ازلده بنده یه قسمت اولنمشدر اکرچه انی طلب ایتمک جایزدر
لکن ترکی افضلدر زیرا که عبدک اکا احتیاجی یوقدر ومقدر اولان
البته کلور کشی انکیچون نه تشویشلکه عبادتی ترک ایدوب اکا
مشغول اولور اکر دینلسه که حق تعالینک وابتغوا من فضل الله
دیدوکی قولندن اکلنور که طلب رزق مأمور اولادر جواب ویرر
زکه بعضیلر قتنده فضلدن مراد علم وثوابدر بعضیلر قتنده مال
در لکن بونده امر اباحت ایچوندر ایجاب ایچون دکلدر اکر سؤال
اولنورسه رزق مضمونک اسبابی واردر اول اسبابی طلب ایتمک
جایز میدر دکلمیدر جواب ویرورزکه اوزرینه لازم دکلدر زیرا

حق تعالی انی مطلقا ضامن اولدوغی رزقی بجدلرسه ویرر
سببه وطلبه موقوف دکلدر ودخی مطلق ضامن اولمشدر ضمانت
سببی طلبی شرط ایتمامشدر نته کم سوره ده که وما من دابة فی الارض
الا علی الله رزقها ودخی انسان رزق مضمونی
نه مقدارده ویره ور و سببی رزق طلبه اولسه عبده بیلدوکی
طلب ایتکی لازم اتمکلکه صحیح اولور پس بونه مناسب اولان بودرکه
تسلیم وتفویض ایده ور ودخی انبیا واولیا واتقیا صلوات الله
علیهم اجمعین اکثر زمانده عبادته مشغول اولوب رزق طلب
قلمزلردی وبونک اوزرینه اجماع منعقد اولدیکه اولیا وانبیا
ترک طلب دنیا قلملرله عاصی اولمادیلر امدی بونده بلندیکه
رزق طلب ایتمک نه واجب دکلدر اکر سؤال اولنورسه طلبله
رزق زیاده وترکله نقصان اولورمی اولمزمی جواب ویرورزکه
ایکی دین ایچنده قول صحیح بودرکه هرکسنینک لوح محفوظده
رزقی یازلمشدر وقت معینده شخص معینه رزق معین ومقدر
اولمشدر حق تعالینک حکمی مبدل وقسمی متغیر اولمز بو تقدیرجه
طلبله زیاده وترکله نقصان اولمز بعضیلر ایدر طلبله رزق زیاده
اولمز اما مال زیاده اولور بو قول صحیحدر دکلدر زیرا که مالک

ورزقك دليلي بودر لوح محفوظده يازلوب ازلده قسمت مقدر
اولمق بردليل لازم كلور كه رزق ومال فعل عبد ايله زياده ونقص
نقصان كلمز نته كم حق تعالى بو معنايه اشارت ايدوب بيوردي كه
لِكَيْلَا تَأْسَوْا عَلَى مَا فَاتَكُمْ وَلَا تَفْرَحُوا بِمَا آتَاكُمْ يعني ازلده
سابقده ذكر اولنان مصيبت ونعمت لوح محفوظده يا
زلمش ومقدر اولمشدر تا كه سزه تسلي اولوب فوت اولان نعمتدن
ملول اولميه سز ودريلن نعمت سببيله بولدق ديو سوينميه سز
بونك حكمتي بودر كه اگر كشي جميع خير وشر مقدر ايدوكين بلسه
احسان اولنان نعمت ويريلجك حسن تدبيرله كسب ايتدم ديو
سوينمز ومصيبت كلجك احتراز ايتدم ديو ملول اولمز بلكه جميعن
حق تعالىدن بلوب نفسنه تسلي ويرر شويله كه مال طلب ايله زياده
اولسيدي دنياسي فوت اولدوغي زمانده طلبده قصور ايتدم
ديو محزون اولوردي دمع مال الله دوكي احواله سبب طلب قلدم
سوينميوردي نته كم حضرت رسول صلى الله عليه وسلم ترجمانه
نسنه ويردوكي زمانده بيوردي كه قال لو لم تأتها لأتتك
يعني الله بوني اگر سن كلمسك بو كا بو سكا واروردي اگر
سؤال اولنسه كه رزق كبي ثواب وعقاب دخي لوح محفوظده يازلمشدر

بايدن

بايدن طلب ايله مأمور زمع هذا اگر طلب ايله زياده اولوب ترك ايله
نقص اولورجوب ويرورز كه طلب ثواب قلق اوزرينه امر وارد
اولمشدر ودخي عمل صالح ايشلدين حق تعالى ثوابه ضامن
اولمامشدر بلكه ثواب اكتسابه مقارن ذكر اولنمشدر بو تقديرجه
طلب ايله زياده اولور ودخي عصيان اوزرينه نهي وارد اولمشدر
اگر اجتناب ايلرسه وزر معاقب اولور وترك عقابه حق تعالى
متوعد ضامن اولمامشدر وزر قبيله بونلرك اوزرنده رزق
واردر نته كم بعض علما ايدرلر كه لوح محفوظده مكتوب اولان ايكي
قسمدر بري مطلق ورفعل عبده مشروط ومتعلق كلدر ارزاق
واجال كبي نته كم حق تعالى بيوردر كه وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ
إِلَّا عَلَى اللَّهِ رِزْقُهَا ودخي بيوردركه إِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ لَا
يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ بو ايكي ايتده ارزاق
واجال مطلق ذكر اولنمشدر يعني هيچ نسنه ايله مشروط ومقيد
اولمامشدر ودخي حضرت رسول صلى الله عليه وسلم بيوردر كه
يعني تقدير نسنه مقدر اولمشدر خلق مطلق وخلق حياتي اجل ورزق
بونلر متبدل اولمزلر ايكنجي قسم فعل عبده مشروط ومقيدر ثواب
وعقاب كبي نته كم حق تعالى بيوردر وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْكِتَابِ آمَنُوا

وَاتَّقَوْا لَكَفَّرْنَا عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَأَدْخَلْنَاهُمْ
جَنَّاتِ النَّعِيمِ ۝ يعنى بو كافرلر اگر ايمان كتورسه لر ودخى
متقى اولسه لر انلرك كناهلرين ستر ايدوب جنات نعيمه ادخال
ايدرديك اگر سؤال اولنورسه نيچون بعضيلر كوروروز كه طلب وسعى ايدوب
اموال عظيمه كسب ايدرلر وبعضيلر طالب اولماديقلرى حالده غنى
اولمشلردر جواب ويرورز كه بونلرى كرچك كوررسز اما شول كمسنه لرى
كورمزسز كه سعى بليغ ايدرلر ينه فقير قالورلر بونلر عاجز وضعيفلرى
كورمزسز كه طلب كسب ايلمدين بر وجهله رزقلانورلر كه دنيا لذتلرينك
حسابنى بلمزلر ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ روايت اولنوركه حق
تعالى ارزاق عباده اوچ قسم اوزرينه ويرر بعضنه تحصيل ايدر بر
تدبيرله كاسبلر كبى بعضنه ذليل وير سائللر وطلبه لر كبى بعضنه
عزتله وير زاهدلر ومتوكللر كبى اگر سؤال اولنورسه كه زادسز
ورا حلهسز باديه ده سلوك جائز ميدر دكلميدر جواب ويرورزكه
حق تعالى نك حرمته وضمانته اعتماده وقسمتنه اعتقادى اولنلره
جائزدر انلرك اعتمادلرى واعتقادلرى بر كامل مرتبه ده در قلبلرى كلور
تشويش زاد ودرا حله اضطراب چكرلر اما شول كمسنه لرك اعتقادى
كامل اولميوب كامل توكل ايتمزلر زادسز چيقمق مضطرب اولورلر عوام كبى

انلرك كبى كيشى زاد ودرا حلهسز سلوك قلمزلر نته كم ابو المعالى رح
ايدر اِنَّ مَنْ جَرَى مَعَ اللّٰهِ تَعَالَى عَلَى عَادَةِ النَّاسِ جَرَى اللّٰهُ
تَعَالَى مَعَهُ عَلَى مَا هُوَ عَادَةُ النَّاسِ كِفَايَةَ الْمُؤْنَةِ
يعنى شول كيشينك حق تعالى ايله معامله سى عادة ناس اوزرينه جارى
اولسه حق تعالى حضرتنك دخى عادتى انك اوزرينه جارى اولور بو
بر احسن والطف كلامدر كه تحته نيچه فوايد واردر وبالجمله حق
تعاليدن عباده رزقلرينى نه طريق اوزره استرلرسه اول
طريق اوزره ويرر اگر اسباب ايله استرلرسه اسباب ايله ويرر اگر
متقى اولوب توكل تام ايدرلرسه وحماقلرى يردن ويرر دوا
حكايتدر كه ابراهيم ادهم رحمه الله كه سلوكه نيت ايلدى زاد ودراحله
كتورمدى باديه يه كردى لكن بر پاره ايپ كوتردى كه اگر تشنه
اولورسه بوركا صو چكاروب ايچوب حالتى ويوى
اتفاق بر بيره بركون رفيقو حيشدى اولى بر داخل نطيوب
سوقيوى صو به تيشوبى انرانچار اولوب تيمل قالز قلدى
قاردن قالقيغ اولدقده كوردى كه بر كيك كلدى قيودن صو يو
قارى كلدى اول كيك ايچدى وكيتدى ابراهيم تعجب ايدوب
ديدى كه من عبادت ايكون ايب صرقدم صو الماق حيله اولادى

بو کیمسنه نوش قوشلری دیوکده براواز اشتدی که یا ابراهیم
کیک صویی بزدن استدی سن ایدی استدک سن دخی بزدن
استسک ویرورایدک ابراهیم بو آوازی اشیدجک حق تعالیدن حیا
ایدوب تائب اولدی اگر سؤال اولنسه که حق تعالی بیورر که
وَتَزَوَّدُوا فَإِنَّ خَيْرَ الزَّادِ التَّقْوَى یعنی حج ایدنلر زاد و توشه
زادک دخی خیرلوسی تقوادر بو تقدیرجه زاد کوترمکی ترک ایتمک امره
مخالفت دکلمیدر وجمله ترکی جایز اولور جواب ویرورز که
مفسرلر بو آیتی ایکی وجه اوزره تفسیر ایدیلر برنجی اولدر که بوندن
مراد زاد آخرتدر معنان خیر الزاد التقوی بو معنایه قرینه در
ایکنجی اولدر که بعضیلر طریق حجه آذوق کوتورمیوب خلقه
اعتماد ایدرلر ایدی وسنارلده ودراعلوه سؤال ایدوب خلقی بیزار
ایدرلر ایدی حق تعالی بو جمله ایدوب توکل امر ایلدی وعادلی لطفه
امر اولنذیکم آذوق کوتوره لر زیرا که خلقه اعتماد ایدوب بو آذوقده
سؤال ایتمکدن آذوق کوترمک افضلدر اگر سؤال اولنسه که اهل توکل
اولنلر سفرده آذوق کوترمک جایزمیدر دکلمیدر جواب ویرورز که
اگر زاد کوترد که اعتمادی زاده متعلق ایسه اعتمادلری حق
تعالیه اولمسه ویسه لرکه بر نسم روز قسمت کتسه لردر زادده منت المنه

دار

داره سفرده بوزاده قیام قلسون ولر غیری ایله قلسون یاخود
زاد کوترمکدن خبرلری بو اولسه که مسلمانلره معاونت ویسکیلره
صدقه اولسون بو زادی کوترین حق تعالی رضاسیچون کوکیچیب
اولوردی بتناول ایلسون یا بیکا بخشید ایله لا یا غیریه ویسلر جایزدر
وحصل اعتبار طلبک تعلقنده در زاد کوترمکده دکلدر بجلیلر
واردر که آذوق کوترر لکن اعتمادلری حق تعالینک وعده سنه
وضمانه وکفالتنه در و بجلر واردر که زادی یوقدر لکن اعتمادلری
خلقه در والا متعلق قلشلر در انک کبی کیسه متوکل دیمزلر بلکه متسبب
درلر و دخی سؤال اولنسه که سرور انبیا صلوات الله علیه و اصحاب
کبار رضوان الله علیهم اجمعین توکل ایا مکمل لر ایکن سفرلرنده
آذوق کوترمک حق تعالی وَتَوَكَّلْ عَلَى الْحَيِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ دیدوکی
امرکه خلافی دکلمیدر جواب ویرورز که متوکل علامتی اولدر که
توکل ایدوب قلبی زاده متعلق اولمیه در زاد کوترمک خود صلح
بلکه عبادتدر و حتی که ایجون افضل وبسنک طلبک نور حضرت
سرور کاینات و فخر موجودات که قرآن اوزره قلبی مایل دکلیکن
یعنی برتاج لو طلعات قلبی متعلق اولا دو آیت کریمه ده واقع اولان
امر امتثال ایلمدی حاشا و کلا بلکه سید انبیانک و اصحابک

باصفانك آزيق كوترمكدن مرادلرى مسلمينه و مساكينه بولنمادغى
اكر سؤال اولنورسه كه بو تفصيلدن آزيق كوترمك جايز ايدوكى
بلندى لكن اهل توكلا قنغيسى افضلدر بيان ايله جواب ويرورزكه
اكر خلقك مقتداسى اولوب زاد كوترمك مباح ايدوكين بيلدرمك
مراد ايدرسه ياخود مسلمانلره معاونت و درماندەلره مدد ايتمك نيت
ايلسه كوترمك افضلدر اكر منفرد اولوب ربنه اعتماد و توكلى
غالب اولورسه تركى افضلدر والله الموفق والمرشد ديو باب
ايكنجى عارضه شول ارادات و خطراتدر كه انسانه رزق امرنده
عارض اولور عواقب امور مبهم اولدوغى اجلدن ايدى بونك
چارەسى بودر كه جميع امورينى حق تعالى يه تفويض ايليه بو معنانك
موجبى اولان ايكى امردر اولكيسى اولدر كه كشينك قلبى جميع
امور اللهدن مطمئن اولور زيرا كه عاقبت كار خير ميدر شر ميدر معلوم
اولمقله كوكل مضطرب اولوب اقدام انجام ايتمسنده متحير
قالور كاه اولور كه صلاح ملاحظه ايدوب اقدام ايدر كاه اولور كه
فساد ظن ايدوب فراغت ايدر اما ايكنجى امرينى حق تعالى يه تفويض
ايلسه اضطرابدن خلاص اولوب قلبى مطمئن اولور زيرا كه حق تعالى
يه تفويض اولنان امر خير محض و نفع صرفدر زيرا كه احتمال فسادى يوقدر

ايدى

ايدى بر كشينك قلبنده بالفعل اطمينان حاصل اولسه سعادت عظيم
غنيمتدر نته كم بعض مشايخ كندويه مشاوره ايدنلره نصيحت
ايدوب ايدردى كه امرى ربكه اصمرله راحت اول ايكنجيسى اولدر كه
سنكچون استقباله خير و صلاح حاصل اولور شول سببدن
كه عواقب امور مبهمدر نيجه شر اشلر واردر كه صورتده خير كورنور
و نيجه خير واردر كه صورتده شر مشاهده اولنور و نيجه زهر واردر
كه انى ترياك صانوب خالصه نظر ايدوب آلسه غافل اولورسن
وقت اولور سنى هلاك ايدر خبرده واردر نته كم روايت اولنور كه
بر عابد حق تعالىدن ديلدى كه شيطانى كندويه كوستره بعض عزيزلر
منع ايدوب ايتديلر كه كندوكه عافيت و حسن عاقبت استه سكا
[illegible] شيطانى كورمكدن نه فايده حاصل اولور ديديلر
استماع ايلميوب طلبنده جد اولدى آخر الامر حق تعالى اكا شيطانى
كوسترى اول عابد شيطانى كورمكله [illegible] قصد ايلدى شيطان
ايتدى اكر سنك بو ديلدوكك [illegible] بيلسيدى بنى بر ساعت
تأخير قويمايوب هلاك ايدر ايدم عابد بونك سوزندن [illegible]
ايتدى چون عمرم جمع ايمش [illegible] نفسمه
[illegible] قلوب عبادى [illegible]

فسقه مشغول اولدی ناکاه اجل ییشوب توبه سز اولدی نعوذ بالله
من الشیطان الرجیم پس بو حکایتدن اولو نصیحتلر واردر عاقل اولانلر
برنسنه نک عاقبتی خیر و نافع اولدوغنی بلدکجه مطلوبی ییتوب حصول
بولمیه و دنی امور معاشده طول امل قیلمیه که آفت عظیمه بودر
اما حق امرینی تفویض ایدوب ایده که یا رب بونک حصولی صلاح
و خیره ایسه آنی میسر ایله و دنی امور دنیاده طریق شرعی اوزره
شروع ایلیه مره قبل الشروع انده اکر خیر محض و نفع صرف ایسه حق تعالی
موسی پیغمبر علیه السلام حکایت ایدوب بیورر که وافوض امری
الی الله ان الله بصیر بالعباد فوقیه الله سیئات ما مکروا
وحاق بآل فرعون سوء العذاب یعنی امری حق تعالی
یه تفویض ایدرین تحقیق الله تعالی احوال عباده خبیر و بصیردر پس
حق تعالی اول مؤمنی دشمنلرینک شرلرندن حفظ ایلدی
فی عذابت ... ایلدی آیت کریمه نظر ایله کورکه تفویض
ایتدیکی ... بخلاص بولدی و اعداسی قهر ایلدکه
نصرت ایلدی و مرادینی حاصل ایلدی کی بو آل فرعوندر تفویضک
حقیقتی و بو اشیانک احکامی بجه دره بونک صندوقی ... در
باب الاول کرکدر که صندوندن اجتناب ... ایتمک ... اولا

دیرورکه مرادات معلوما اوچ قسم اوزرینه در اول اکر اولمق
علی وجه الیقین بلرکه انک حصولی ضرر محض و عذابی زیاده در
بدعت و معصیت کبی بونک کبی امورک قطعا دیلک جایز دکلدر
ایکنجی شول مراد اولدر که یقین اوزرینه بلنه که انک حصولی
نفع محض و صلاح صرفدر طاعت و جنت و ایمان و سنت کبی
بونک کبی امورک علی الاطلاق دیلک جایزدر تفویضله دیلک جایز
دکلدر زیرا که بو مرده خطر یوقدر بلکه اوزرینه لازمدر که طالب
اولا اوچنجی شول مراد اولدر که صلاحیده و فساده شبهه ایده
خیر محض ایدوکنه جازم اولمیه تزوج و سفر و بیع و شرا کبی موضع تفویض
بودر بونلری علی الاطلاق مراد ایدنمیه بلکه استخاره و شرطه
صلاح ایله مراد ایدینه پس مرادینی استخاره ایله تفویض ایلیه یعنی ایتدیکه
یا رب بونلری بکا نصیب ایله اکر خیر ایسه بو مرادی دنیاده
اکر خیر ایدوکنه جازم اولمیوب استخاره ایله طلب ایلسه کلی ...
... طمع مذموم ... بلکه تفویض ایلدی معلوم
اولدیکه تفویض کار کبیردر که ... خطر اولوب ...
اولدی ... شول ... سببی ... تحقیق
حصول ... احتمال خطر اولان امری ترک ایتمکدر الله تعالی

تفویض ایلکدر شیخ ابو محمد جریری ایدر احتمال خطر اولان امرک
اختیارینی ترک ایلکدر تا که حضرت فعال مختار سنک ایچون اصلح او
لانی اختیار ایلیه شیخ ابو عمرو ابو رجائی تفویض مذموم
اولان طمعی ترک ایلکدر مؤلف کتاب امام محمد غزالی ایدر احتمال
خطر اولان امرده سنک ایچون اصلح اولانی حق تعالیدن طلب ایلکدر
اجلالی اوال اورده فی الجملة معنای تفویض معلوم اولدی اما نو
یضاد ضدی طمع طمع دخی ایکی قسم در اولکی شول سنه نک
رجاسیدر که انده احتمال خطر اولمیه واکر شکوک الخبر ایسه استثنا
اولان رجادر طمعک بو قسمی محمود در نته کم ابراهیم خلیل
علیه السلام حکایت ایدوب بیوردیکه والذی اطمع ان یغفر لی
خطیئتی یوم الدین یعنی بنم ربم شول کسه در که قیامت کونی بنم
رجا ایدرم که خطالرمی ستر ایلیه دخی سحره فرعونک ایمانه کلدکلرن
صکره دیدکلرینی حکایه بیوردی که انا نطمع ان یغفر لنا ربنا خطا
یانا ان کنا یعنی مسلمان اولمغه رجا ایدرز که بزم خطالرمزی
ستر ایلیه اکنجی قسمی اول طمع در که اکثریا مجرد وهم معلوم اولا
یا شکوک اوله بیورون الاستثنا رجا اوله بو طمع مذموم در
بونک خلافی تفویض در لهذا تفویض اولان طمع منهی در

که حضرت رسول صلی الله علیه وسلم بیوردی ایاکم والطمع
فانه فقر حاضر یعنی طمعدن احتراز ایلک زیرا که طمع حاضر
فقردر دخی بعضی مشایخ ایدر دینک هلاکی وفسادی طمعدن
ومکلی صوری ورعدر اما نویسنک طولتی خطرات امورلی وایم
اولان هلاکی وفسادی مکر ایلکدر قولو سئلت قلوسیی
وخطرانک حضرتندن خلاص اولمق بعد الوقوع متعسر ومتعذر
ایدی ولکن مکر ایلکدر بو ایکی مکرا اوزرینه مواظبت قلانلر جمیع امو
رنی حق سبحانه وتعالی حضرتنه تفویض ایدرلر واضطرابدن
خلاص اولورلر اکر سؤال اولنه که موجب تفویض اولان نسنه
ندر جمیع اقسامی واحکامی ایله بزه بیان ایله تا که اوزرینه
تفویض امری اصابت اولا جواب ویرورز که فی الجمله خطرات
ایکی قسم در بری اولدر که بر کشی مطلوب ایدندوکی نسنه حاصل
اولدی اولمدی دیو متردد اولیه بری دخی اولدر که مطلوب حاصل
اولدقدنصکره اکا ضرری ویا نافع اولدی اولمیه دیو متردد اولا
قسم ثانیده تفویض ایلک واجبدر قسم اول ایسه ثابت اولان ذنوبدن توبه
جرلر واستغفار بو مکلفه عالی اشتم اولور بیون اتمک اما
تفویضک تعریفنده وموجبنده وتحلیله عبارات مشایخ مختلفه

بعضیلر ایدر علاوه که احتمال کناه اولا اول عملده نجات
ممکن اولا اول عمل محل خطردر بو موجب تنویعدر بو تقدیرجه
ایماندن وسنتدن و استقامتدن خطر بولنمز زیرا که ایمان اهل
اسلامدر بونلرسز نجات ممکن دکلدر ذوقی سنت و استقامت
اوزرینه مستقیم اولمق محل اثم دکلدر احدی معلوم اولدیکه کشی
بونلاردن رجا ایدوب قطعی خیر ایدوکنه حکم ایلمک صحیحدر بعضی
مشایخ ایدر علاوه موجب تنویع اولان خطر اولدرکه بر امر
عارض سببیله اول فعلی ترک ایدوب عارضی اولان امره مشغول
اولمق اولی اولا بو تغییر اوزرینه مباحاتده وسنتده و فرایضده
خطر واردر کورمزمیسن که مثلا بر کمسنه اکندی نمازنی آخر وقته
ادا ایلمک استرکن اتفاق اول حینده صلاتی اوزرینه بر واقعه عارض
واقع اولسه و اول کمسنه دفعنه قادر اولسه انک اوزرینه
واجبدرکه نمازی ترک ایدوب اول واقعه مشغول اولا الا انکا
قضا ایده زیرا که ایکی فرض بر زمانده مزاحم اولدقده بعضنی
تقدیم ایلمکله مثاب اولوب ترکیله آثم اولور بو تقدیرجه مباحاتده
ونوافلده وبعضی فرایضده کشی علا کورکه علی الاطلاق اصلح
دیو حکم ایلمک جایز دکلدر اکر سؤال اولنسه که الله تعالی عباده بر

فرض ایدوب ترکی سبب عذاب اولور دیو کدن صکره ترکینی
منصوردرکه آنده صلاح اولمیه ترکی افضل اولا بو سؤاله بعضی
مشایخ شویله جواب ویررکه مرسنده که حق تعالی عباده امر
ایدر آنده صلاح اولور عوارضدن مجرد اولمق شرطیله اما وجود
عوارض حالنده انک تحصیله مشغول اولمق اولی اولور زیرا که
بو عارضه دفعی بر فرضدر که ترکنده عجز الکردر بو تقدیرجه عابد
اولدرکه فرض انک عوارضی سببیله فوت اولور حتی اکا اسنده اجر
وارددر زیرا که دیننده حج بوقت افضل ایکون مفضولی ترک
ایتمکه اجر اولورلر کم بر کشی نک بر باغی بیلان صو قصده
ایلدکه اول بر منی کسنه زهری بدنه سرایت ایدوب
هلاک ایتمک احتمالی غالب اولسه لازمدرکه انکا اول بر باغی
کسمه که ضرر اعلا دفعی اوزره اختیار ایلمک واجبدر بعضی
مشایخ ایدرکه حق تعالی عباده فرض ایلدوکی نسنه لرده صلوة
و زکاة وصوم کبی البته بونلرده صلاح مقرردر علی الاطلاق بو کبی
رجا ایلمک صحیحدر بو تقدیرجه علی تنویع مباحاتده و نوافل اولور
و اول فرض بو تنویعک بو معنی بولندوه اولان احتمال خطردر
اکر سؤال اولنسه که بو واردینا واز اسلامدر بو تقدیرجه جایز

وکلیدر که تفویض مراد اولنمدقدن صکره حق تعالی قولنی امتحانا
وابتلاء اصلح اولمین اموره سوق ایلیه جواب ویرورز که شیخ
ابو عمر قتنده کلام بودر که اکثرا والده اهل تفویضه خیر وصلاح
محض اولور ازا اولور که عصیان سببیله حق تعالی مفوضه
خذلان ویروب تفویض تعاضدن دوشوروب وصلاح
اولمیان امر اوزرینه سوق ایدر بو عصیان سببیله خذلان دیرلکه
عباد ایچون صلاح بو قدر زیرا که خیر وصلاح عفو ذنوب وستر
عیوب ایلکده در خوار ومخذول ایلکده دکلدر اما اکثر مشایخ
مفوضه اکر مفوضه ایچون صلاحدن غیری نسنه ایلمز
بو قول ابو عمرو قولندن اولی در زیرا که عبادی تفویضه جبر
قوی اولان بو معنی در اکر سؤال اولنه که مفوضه افضل اموری
تیسیر ایلمک حق تعالی اوزرینه واجب دکلمیدر جواب ویررز که
عباد ایچون حق تعالی اوزرینه هیچ نسنه واجب دکلدر لکن فضلی
وکرمی مقتضاسی بودر که افضل واصلح اولان امورده موفق
ایلیه وقتا اولور که حکمتی مقتضاسنجه اصلح اولان اموره توفیق
ایلر افضله اکر کورمزمیسین که حق تعالی حضرت رسول صلی الله
علیه وسلم واصحابنه بعضی اسفارده کونلرجه اویقو مقدر ایلدی

حتی صلوٰة لیل وصلوٰة فجری فوت اتدیلر مع هذا که صلوٰت
بومدن افضلدر ودخی بعضی عبادنه دنیاده نعمت مقدر ایلدی
فقر افضل ایکن ودخی بعضنه اولاد وازواج نصیب ایلدی
مع هذا که عباد ایچون بونلردن تجرد اولمق افضلدر حق سبحانه
وتعالی عبادنک احوالندن خبیر وبصیردر حکمتی مقتضاسنجه وقت
اولور اصلح اولان نسنه لری ویرر افضلی ویرمز مقتضای حکمت
اولدوغی جهتدن مثلا طبیب حاذق وحکیم مشفق مریض
ایچون اربه جوابنی اختیار ایدر شکر شربتی افضل ایکن مریضه
اربه جوابی شکر شربتندن اصلح اولدوغی ایچون حکمت بودر که
وقت اولور افضل اولان سبب فساد اولور اول زمانده
اصلح افضلی ترک ایلمکدر اکر سؤال اولنه که مفوض اختیار ایله
بعضی امور مباشرت ایلمک جایز میدر دکلمیدر جواب ویرو
رز که علما [illegible] قتنده جواب صحیح بودر که جایزدر بعضی امور
اختیاریه مباشرت ایلمک تفویضه منافی دکلدر زیرا که مفوض
شرایط صلاحدن افضل اموری اختیار ایدر لکن مریض طبیبه [illegible]
[illegible] شکر شربتی علاج ایله اربه جوابیله [illegible]
[illegible] شکر شربتنده هم صلاح وهم فضیلت

حتی

وارد رسوخ اولانلردخی حق تعالیدن دیلرلرکه کندولره
اصلح اولان اموری افضل اشیاده نصیب ایلیه لکن بو شرطله
که کورکه حق تعالی اصلحی نصیب ایدوب افضلی ترک ایدرسه راضی
اولهلر اگر سؤال اولنسه که وقتا اولور برامرک افضلیتی مجهول
اولور صلاحی مجهول اولور دخی کی بو تقدیرده سبب ندر که
افضلی اختیار ایتمک جایز اولا اصلحی تفویض ایتمک واجب اولا جواب
ویرورز که امورک صلاحی اکثریا خفیدر فضیلت ایسه عکسیدر
بو خلقک اکثری فضیلت نیدوکین ادراک ایدرلر اصلح نیدوکین
آزلر اما شول یرده که صلاح معلوم اولا تفویض ایلدیکی ای
اختیار ایتمک جایزدر ودخی شول یرده که افضل مجهول اوله ایسه
تفویض ایتمک واجبدر بو تفصیلدن معلوم اولدیکه افضلی اختیار
ایتمک کندویه اصلح اولان شیء افضل امورده طلب ایتمکدر بو درجه
اگرچه جایزدر لکن عبادیچون بوندن نوع محکم واردر که اول بودر
که جمیع اموری حق تعالیه تفویض وتسلیم ایدوب کندویه یرینه
که نصیب اولورسه راضی وشاکر اولا اوادب طریقت بودر
بو بابک دقایقی واسرارینی کمالیله مکاشفه ایده مستغرق
اولنلر اوراکلر ایدرلر بو کتابده بوقدر ذکره مقنعه ایله قول علی

منتفع اولمامغیچون قناعت اولندی والله اعلم بحقیقة الحال د
بیجی عارض شول شدایدی ومصایبدرکه هر طرفدن عارض
اولور دنیادن تجرد وشیطانله محاربه ونفسله مخالفت ومجادله
ایتدیکلری اندن سنک ورزوکه واجبدرکه صبر وتحمل قلاسن
بو معنای اقتضا ایدن ایکی ارزدر ابتداکیسی بودرکه مقصود
وصولدر عبادته وصول میسر اولمز صبرسز زیرا که عبادتک
مبناسی شیء ایده صبر والله تحملدر شول کسنه که صبرایلمز تعظیمو
واصل اولمزلر زیرا که عبادیچون بر دار اولنله مصایب بر نوایبی
بو شدایده متواتره ومتتالی اولمغدن خالی دکلدر تحملسز بونلرک
دفعی وازالهسی متعذردر اولا انسانی عبادتدن براولوشقدر شول
… که حق تعالی عبادی عبادته ترغیب ایدوب تعالیه
… اجر عظیم وعده قلدر … ترکشی سواسی قطع ایدوب
… عبادت میسر اولمزدخی بو عبادتی علاکنور
… مقصودلرندن اخوارا ایدوب اهلرندن صافضاف
… خطیر ومشقت شدیده درزوبونده بودار دنیادار رجالدر
بونده کشیده درلو درلو مصایب وشدایده عارض اولور که
اولور اهلی ولوی واقرباسی واحباسی فوت اولمغ تمام

اولورکاه اولور قتال و جدال و طمع خام و طعن اعدا و غیبت
اشقیا و بهتان سفها سببیله عکس اولورکاه اولور حرق
و غرق و انواع آفت و عار سببیله اموال نقصانلکلوب مضطر
اولور بو بلاده انواع شدایده و قوعنده صبر اقتسام جزع و فزع
و تحسر و حزن عارض اولوب عبادتدن منع ایدوب بونلری
زائل دخی قال اولورده دخی عبادتک بولاسنه توابلری زیاده
اولدیغی بلالری و محنتلری دخی زیاده اولور نته کم حضرت
رسول صلی الله علیه وسلم بیورر که أَشَدُّ النَّاسِ بَلَاءً الْأَنْبِيَاءُ
ثُمَّ الْعُلَمَاءُ ثُمَّ الشُّهَدَاءُ ثُمَّ الْأَمْثَلُ فَالْأَمْثَلُ یعنی زیاده اشد
بلا ایله مبتلا اولان انبیادر اندنصکره علمادر اندنصکره شهدا
در اندنصکره تقویده و وجوده بونلره مشابه اولنلردر اندا
عبادتچون مجرد اولانلر بو شدایده کرفتار اولورلر و مشغول اولورلر
مطلوبلری فوت اولورده اکر صبر جمیل ایلرلر ایسه اجر جزیل بولورلر
نته کم اولنلر سبب شدایده واقع اولجاغی حق تعالی
ابلاغ و عده بیورر بیورر که لَتُبْلَوُنَّ فِي أَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ
وَلَتَسْمَعُنَّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَمِنَ الَّذِينَ
أَشْرَكُوا أَذًى كَثِيرًا وَإِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ ذَلِكَ مِنْ

عَزْمِ الْأُمُورِ. بو آیتده بیلدردکه اندنصکره طریق خلوص مقرر
تعلیم ایدوب بو آیتی بیوردیکه وَإِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ
ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ یعنی بو ابتلایه اکر صبر و تحمل ایلوب
تقوی اوزرینه ثابت و راسخ اولورسکوز تحقیق که عزمکوز
امور اخرت و حسن عاقبت عوائدندندر بوندن معلوم اولدیکه
طریق عبادته عزم ایدنلره اولا واجب اولان بودر که جمیع
شدایده صبر طویل قیلالر تا مطلوبلرین تحصیل ایدهلر زیرا که
معظم امورده العسر مباشرت ایدنلر تکمیل ایدهلر نته کم قیل
ایلور شول کسنه که طریق آخرت قطع ایلمکه عزم ایلرکند او زرینه
لازمدر درت موتی قبول ایده موت ابیض و موت اسود
و موت احمر و موت اخضر موت ابیض اجلدر موت
اسود خلقک [illegible] درموت احمر شیطانه محاربه در موت اخضر
[illegible] و تتابع و حوادثدر صبری موجب اولان امرکا کثیر
که زیاده واجدده صابرلرکون دیلی دنیلی فایده لر
حاصل اولور اولکیسی شدایدن نجات بولمقدر نته کم حق تعالی
بیورر که وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ
لَا يَحْتَسِبُ بونک تفسیرنده ایدر شول کسنه که صبر ایله متقی

اولور جميع شدايددن خلاص اولورلر ايكنجى اعدايه ظفر بولمقدركه
كم بيورر فاصبر ان العاقبة للمتقين يعنى صبر ايله كه صبر ايدنلر
اولانلر عاقبت مظفر اولورلر اوچنجى مقصوده واصل اولمقدركه كم
بيورر وتمت كلمة ربك الحسنى على بنى اسرائيل بما صبروا يعنى
بنى اسرائيله حق تعالى وعده قلدوغى وعدهٔ حسنى تمامنه يتشدى شد
يده صبر ايلدكلرى سببيله دردنجى روايت اولنوركه يعقوب
يوسف نبى يه عليهما السلام مكتوب كوندردكده جواب يازدى كه
ان اباءك صبروا فظفروا فاصبر كما صبروا تظفر كما ظفروا
يعنى سنك آبالرك صبر ايلديلر ظفر بولديلر سن دخى صبر ايله انلركبى
ظفر بوله سن بشنجى امام ومقتدا اولمقدركه كم بيورر وجعلناهم
ائمة يهدون بامرنا لما صبروا يعنى انبيايى خلقه اوزرينه امام
ايلدك بزم امرمزله هدايت ايدرلر ايله صابر اولدقلرى اوچون
آلتنجى حق تعالى طرفندن ثنايه مستحق اولمقدركه كم بيورر انا وجدناه
صابرا نعم العبد انه اواب يعنى ايوب نبى عليه السلام
بولدق نه كوزل قول اولدى ايوب يدنجى صلوات ورحمت وهدايت
برله بشارتدركه كم بيورر وبشر الصابرين الذين اذا
اصابتهم مصيبة قالوا انا لله وانا اليه راجعون

اولئك

اولئك عليهم صلوات من ربهم ورحمة واولئك
هم المهتدون يعنى يا محمد بشارت ايت شول كسنهلره كم وقت
مصيبتده انا لله وانا اليه راجعون ديوب مصيبته صبر ايدرلر
انلاره كه انلر اوچون حق تعالى طرفندن صلوات ورحمت وهدايت
واردر سكزنجى حق تعالى قولنه صبر سببيله محبت ايتمكدركه كم بيورر
ان الله يحب الصابرين يعنى الله تعالى صبر ايدنلرى سور
طقوزنجى جنته طوغرى بولمقدركه كم بيورر اولئك يجزون
الغرفة بما صبروا يعنى صبر ايدنلر اوچون جنتده قصرلر واردر
اونجى كرامت خلقه نصيب اولمقدركه كم بيورر سلام
عليكم بما صبرتم اون برنجى ثواب بى نهايه وحسناتى نهايه
بولمقدركه كم بيورر انما يوفى الصابرون اجرهم بغير حساب
زيرا مقاومت عظيم وعنايت شريفدركه حق سبحانه وتعالى
شدايده ومصيبته برساعت صبر ايدن بندهلرينه بويله كرامات
احسان ايدركه صالحى حصردن جايز دكلدر احسانه نهايت يوقدر
وتفصيله بيلنمزكه ايكى جهانك خير وشرى مصيبته و
شدايده صبر ايتمكده در ودخى حضرت رسول صلى الله عليه وسلم
ونعمانى بيان ايدوب بيورركه ما اعطى احد من عطاء

خَيْرٌ أَوْسَعُ مِنَ الصَّبْرِ يعني انواع خيرات ايچنده صبردن افضل
واوسع كيمسه‌يه عطا ويرلمدى ودخى امير المؤمنين عمر رضى الله عنه
ايدر جَمِيعُ خَيْرِ الْمُؤْمِنِينَ فِي صَبْرِ سَاعَةٍ وَاحِدَةٍ يعني مؤمنلرك
جميع خيرى بر ساعت صبر ايتمكده‌در اندكى بو خصلت بشره
وعلى غيره‌دن غافل اولمغه بونكله عمل ايدنلر دنياده راحت
واخرتده صاحب كرامت اولورلر اكر سؤال اولنسه كم صبرك
حقيقتى ندر واحكامى نيجه‌در بيان ايله جواب ويرورزكه
صبر لغتده حبس ايتمكه ديرلر نته كم حق تعالى بيورر وَاصْبِرْ نَفْسَكَ
مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ يعني نفسكى
حبس ايله شول كسنه‌لر ايله كم صباحده واخشامده حق تعالى حضرتنه
دعا وتضرع ايدرلر وحق تعالينك صبر ايله وصف اولنمسى
مجرملره اولان عذابى تأخير ايدوب تعجيل ايتمدكيچوندر اما
شرعده كيشى نفسنى جزعدن منع ايتمكدر ارضاى جميع مشايخ قتنده
كوكل شدت زمانده مضطرب اولمقدر بعضيلر قتنده معناسى
جزع جهتندن بر شدتدن خلاص اولمغى تصور ايلمدوكى
قولدر ودخى بيننده صبرك معنيسى جزعدندر ودخى بلكه صبرك ملوسى
جزع قطعا على شديد ايدك وصبانكه [illegible] ممنوع اولدوغنى ذكر

ايلكلر

ايلكلر وايچ قلعه‌سى صبر عبادتسنده حق تعالينك انواع مثوبات
واصنافنه امانتى فكر ايلكلردر والله اعلم بالصواب دريجى [illegible]
رضا شول قضالردر كه حق تعالى طرفندن انسانه وارد اولور
بونك طريق خلاصى بودركه حق تعالى طرفندن كلن قضايه رضا
كوستره بو رضانك موجب اولان ايكى امردر اول برنجى بودركه
عبادت قلمه حضور قلب حاصل اولور زيرا كه الحق قضايه رضا كو
سترمسكه غم وغصه غالب اولوب وايا طلب ايكى دفعه مشغول
اولور حضور قلب ايله عبادت قلمز ايسن شول سببدن كه كشينك قلبى
بزارى دخى غصه واكدار دنيا ايله الامال اننده اكدار حقا واذ
كادر ظفرا اول كوكلده برمالا زنشكم شقيق رحمه الله ايدر
بكلم بركشى جبشى اموره تحسر كلمك ايرود تشكر وبو صبر ايله اوقاتك
بر كيمانينه تبع اولور رضالى موجب لالان امرك ايكنجيسى اولوركه
[illegible] خطير وغصه [illegible] وارد درنته كم روايت اولنوركه
انبيادن برينى بعضى علما زهدن زرتنه شكايت ايلدى حق
تعالى [illegible] ديو كلم أَتَشْكُونِي وَلَسْتُ بِأَهْلِ ذَمٍّ
وَلَا شَكْوَى هَكَذَا دُبِّرَتْ بَدْؤُ شَأْنِكَ فِي عِلْمِ الْغَيْبِ
فَلِمَ تَسْخَطُ قَضَائِي عَلَيْكَ أَتُرِيدُ أَنْ أُغَيِّرَ الدُّنْيَا

لاجلك او ابدل اللوح المحفوظ بسببك فانتهى لك
ما تريد دون ما اريد ويكون ما تحب دون ما
احب فبعزتي حلفت لئن تلجلج هذا في صدرك مرة
اخرى لاسلبنك ثوب النبوة ولاوردنك النار ولا
ابالي يعني بندن شكايت ايدرسن بن شكايته مستحق دكلمه
لايق دكلين سن غيب عالم واسراره واقف دكلسن بنم قضامه يچون
رضا كوسترمزسن يوخسه دنيايى سنكيچون تغيير ولوح
محفوظى تبديل ايليم سنك مرادكجه اولام بنم مرادمجه اولميم سنك سوديكك
ديتك ودينم ربوبيتم مقتضاسى بو ميدر كه سنك دلكك بره كله
بنم دلكم كلميه عزتم عظمتم حقيچون تلنكك بو معنايى بر دخى جانك ايله
يوخسه نبوت خلعتنى سندن سلب ايدوب نار جحيمله عذاب
ايدرم امدى بو سياست عظيمه ووعيد مخوفه نظر ايله كوركه
الله سبحانه وتعالى انبياسنه بو رتبه غضب ايدجك ايسه بزه نه
حالى نجه اولا ودخى تأمل ايله كوركه اكر بر دخى خاطركه خطور
ايدرسه عذاب ايدرم ديو بيوردى امدى شول كمسنه كه
خاطرنه كلدكدن صكره دلى ايله ينه ايلكوريندن شكايت
ايدوب وفريادى دنيايى طولدوره انك نجه رتبى

عمر ايله ودخى نظر ايله كوركه جميع عمرنده بر كره شكايت ايدنه
بو رتبه عتاب ايدجك قياس ايت كه عمرنده شكايت ايدنلرك
حالى نجه اولوب عاقبتى نيه ايريشه ودخى كندويه شكايت
قلانه بو وجهله جواب ويرجك خلقه شكايت ايدنلرك جوابنده
نه ديه نعوذ بالله من شر الغضب ومن سوء الادب اكر سؤال
اولنسه كه قضايه رضا نجه اولور ونه كيفيتله در بيان ايله
ودخى احكامنى وساير احوالنى تفصيل ايله تاكه علاكوتردك بزه
بهره اولا جواب ويرورزكه علما اختلاف قلديلر رضانك
سخط قلبدن رسخطلك معناسى بودركه حق تعالى تقدير ايلدوكى
نسنه نك عزين كندويه اولى واصلح كوره شول يرده كه
كندويه صلاح وفساد ديدوكين جازم اوليه اكر سؤال او
لنسه كه بو معاصى الله تعالينك قضاسيمى قدريله در جمله معا
صيلك دخى يعني كوزور بوكا رضا نجه متصور اولوركه رضا بالكفر
كفردر جواب ويرورزكه بزه واجب اولان قضايه راضى اولمقدر
مقضى بيه راضى اولمق دكلدر امورى قضايه كوره رضا كفر دكلدر
نفس كفره رضا در كفر اولان يعني كفرك نفسنه رضا كفردر اما
كفرك تقديرينه رضا كفر دكلدر زيرا كه تقدير الله تعالينك فعليدر

انده نیره وقدر بو مسئلهنک تفصیلی قضانک ومقضینک ونا
ضینک اقسامنی واحکامنی بیان اتمکدر اولور اموری بیلکل که
ائمهٔ دین وعلماء اهل یقین ایدرلر که مقتضیات درت قسمدر بری
نعمت وبری شدت بری خیر وبری شردر امدی نعمتده رضا
واجبدر قضایه وقاضیه ومقضی یه ودخی انک نعمتی شکرله اظهار
ایلمک واجبدر نعمت اولدوغی جهتدن ودخی شدتده رضا واجبدر
قاضی یه وقضایه ومقضی یه ودخی صبر اتمک واجبدر شدت ومحنت
اولدوغی جهتدن ودخی خیرده رضا واجبدر قضایه وقاضی
ومقضی یه ودخی حق تعالی یه منت اتمک واجبدر خیره توفیق
اتدوکی جهتدن اما شرده رضا واجبدر قضایه وقاضی یه
لکن مقضی یه رضا واجب دکلدر شر اولدوغی جهتدن بلکه
مقضی اولدوغی جهتدن رضا واجبدر زیرا که مقضی اولدوغی
جهتدن حقیقتده قضایه وقاضی یه راجعدر مثلا بر کشی
مذهب مخالف بلمکله قصد ایلسه اول مذهبک علمنه راضی
اولور معلومنه راضی اولمز زیرا که مذهبی دکلدر انی بلمکدن
مراد اول مذهبه کرمک دکلدر بو تقدیرجه مذهب مخالفک
علمنه محبت ورغبت ایدرسن تحصیل ایدوب صاحب وقوف

اولور

اولورسن لکن اول مذهبه محبت ورغبت قلمزسن مذهبک
اولمادوغی جهتدن امدی قضایه رضا دخی بویلهکیدر قضا
حق تعالینک تقدیری اولدوغی جهتدن محبت ورغبت ایدوب
راضی اولورسن مقضی شر اولدوغی جهتدن راضی اولمزسن
اکر سؤال اولنسه که چونکه قضایه رضا واجبدر زیاده طلب
اتمک رضایه منافی دکلمیدر جواب ویررز که زیاده طلب
اتمک رضایه منافی دکلدر بلکه طلب زیاده رضایه دلالت
ایدر زیرا که کشی راضی اولدوغی نسنهنک زیادهسن طلب ایدر
لکن شویله کرکدر که زیاده شرطا صلاحا طلب ایلیه روایت
اولنور که حضرت رسول صلی الله علیه وسلم حضورنه سود کتور
سلر ایدی بویوردی که اللهم بارک لنا فیه وزدنا منه
دیمک خطابی بودر که یا رب بو سودی بزه مبارک قیل ودخی
زیاده ایله اما سوددن غیری طعام کتورسلر دیردی که اللهم
بارک لنا فیه وزدنا خیرا منه یعنی بو طعامدن خیرلوسنی
زیاده ایله بو موندن بلندی که طلب زیاده منافی رضا دکلدر اکر
سؤال اولنسه که سودک کبی زیاده طلب ایلدی شرط خیر ایله
تقیید قلمادی سایر طعامک کبی خیر ایله تقیید قلدی بونک حکمتی ندر

بیانیله جواب ویرورزکه بارک لنا دیمک خیر طلب ایلکدر
زیراکه بارک برکتدندر برکت دیو کثرت خیره دیرلر بو تقدیرجه
رزقنامزده دیمک بو کثیر الخیردن زیاده قل دیمک اولور بر جواب
دخی بودرکه طلب خیر لسانله اولمق لازم دکلدر کوکلدن طلب
ایتمک کفایت ایدر فصل بو تفصیلی بلدکدن صکره سنک اوزره
دکه لازمدرکه بو عقبهٔ عظیمهٔ مهلکهٔ شدیده قطع ایلیه سن
عوارض اربعه قطع ایتمکله واللا بو ایلرسنک مطلوبکی تذکر و تفکر
قلبه مانع اولورلر بو قدره ماالدیکه کاینیله تحصیل ایده سن
زیراکه بو عوارضک هر بریسنک دکلی صوکلی شغول قلبی شغلی
واردر بو اشغالک عظیمی و جملهسی رزق تدبیریدر بونک
امرنده عامه ناسی متحیرلردرکه بلیهٔ عامه و محنت تامه درنفوس
اضطراب و قلوبه التهاب ویررعاقللری حیران و عاقللری
سرکردان ایدر اعماری اوزادی ضایع قلوب عابدلری عبودیت
خدمتندن معزول ایدر بودنیای بی بقا و مخلوق بی وفانک
خدمتنه مشغول ایدر بو عالمده بنی آدم ظلمت و تعب و غفلت
ایچنده مهانت و ذلتله معیشت ایدرلر قیامت کوننده بونلا
ری صحنورده نیهیت واروب ورطهٔ حسابه و مهلکهٔ عذابه

واقع اولوب قوت قوتیده محنت شوییده چکرلر امدی بصر بصیرت
ایله نظر ایلیه کورکه حق تعالی حضرتلری رزق امرنده نه قدر آیات بینات
انزال ایدوب ایچنده وعدلر و ضمانلر و قسملر اعلام ایلدی و دخی
انبیا و علمانک نصیحتلری قلدیلر بو بابده نیجه کتابلر تصنیف و تألیف
ایلدیلر و تهدید و تخویف ایچون نیجه مثللر کتوردیلر انبیا و دنیا بونلر
دن متاثر و متعظ اولوب کوکللری مطمئن اولمرکه بر لحظه صفو
قلبله عبادت قلالر بلکه جمیع زمانده معاشلری دردینه مشغول او
لورلر اصلی بودرکه حق تعالی حضرتنک ایلینده تدبیر و مصنوعاتنده
تفکر قلیلرلر و دخی انبیا و علما کلامنی استماع ایدوب عبرت المازلر
بلکه ایلرینک طبیعته تابع اولوب اصحاب غفلتک اقوالنده و جهالک
حکایتنده مغرور اولورلر بر وجه بیه والازلرکه بونلار کیما و ماعنده
شبهه لاحق اولوب قلوبنده عادة حیوانات ثابت و راسخ
اولا جه بونلارده ضعف قلب و قلت یقین حاصل اولور اما ارباب
اجتهاد و اصحاب ارشاد مسلک نهاد و صحیح الاعتقاد اولدقلری جهتدن
اسبابه طوتوبدن استعدادیدوب استعدادات مطلوبدن مستعد
اولرزلر ایات رحمانی و عنایات سبحانیه مشغول اولورلر و سادس
ایلنرده مواضع طبیعتدن اعراض و اعواض ایدرلر طلوبنک کروهی

دفع ایدوب خلایقدن علایق قطع ایدرلر بونلره چونکه علی یا شیطان
یا نفس هجوم ایلسه‌لر آنی دفع محاربه ومخالفت برله مقابله قلورلر بر
درجه‌ده که علی بونلردن فراغت وشیطان عزلت ایدوب نفوسی
کندولره منقاد ایدرلر بو دفع عوارض سبیل صراط مستقیمدر طلب
نجاة ایدنلره دو ایتدیکه ابراهیم ادهم رحمه الله بر کون نیت ایلدیکه زاد
سز وراحله سز حج سیرن ایلیه شیطان اکا وسوسه قلوب ایتدیکه
بو بادیه‌ده ازیق بولنمز ازیق کوتر یوخسه هلاک اولورسین
ابراهیم دخی نیت ایلدیکه علی رغم الشیطان بو بادیه‌یی ازیق کوتو
میوب هر میلده بیک رکعت نماز قلا بو عزم اوزره کوکلی مقرر
قلوب بادیه‌یه زادسز کروب اون ایکی ییل اکلندیلر بادیه‌دن
الرشیده حجه کیدر دیکه کوردیکه بر پیره بر کشی نماز قلور بو کیدر دیو
صوردی ابراهیم بن ادهمدر دیدیلر یانندن یانه واروب
ایتدی یا ابا اسحق کندوکی نجه کوررسن ابراهیم ایتدی که بیزدن
کسوک دنیادن یادتی بر چوق نه دینی عالی بادیه‌ده وعزو تا نیکی
نیسی سعادت عظمی ومومن کبری شول پیره بینجو لدکه عالمده و آنی
اختیار ایدوب دنیا نیسی اقرسه بولنسه باز ایلدی ودخی
روایتدر که صلی الدن بریسی بعضی بودیه سفر قلدی شیطان

اکا وسوسه قلوب دیدیکه حجر دسن ازیغک یوق بو بادیه‌ده اولن
حالی بونده غدا اجیندن نسنه بولنمز دیدی پس اول کشی شیطانه
رغم ایلدیکه ازیق سز سفر ایلیه و بو یولده هیچ کیمسنه کی کمسه
کورمیه ودخی عهد ایتدیکه طعام علی اغزینه قورلرسه دخی یمیه
اندن بر یولده چیقدی کندیکه هر کز امکسه ولدرمش کل ایدی بر
زمان کندکوردن صکره بر قافله چیقدیکه یول آزمشلر بونی کورد
قامدی بو قامر خلق کوروب حیشدیلر نه کشی‌سین دیدیلر بو کوزلرنی
برکیدوب جواب ویرمدی بونلر ایتدیلر بو بولان قالمش در
اجلقدن صوسزلقدن مجال قالمامش بال ودیاغ کتورک اغزینه
قویالر وقت اولاکه افاقت بولا اغزینه بال ودیاغ کتوردیلر بو کشی
اغزین محکم یوموب دیشلرین صقدی اچمدی اغزینی کولا ایتدیلر
بو کشی ایجیا یکسز کوللدی ایتدیلر دلوجیسن دلو دکلم دیوب شیطانه
لعنت اوقیوب یوق بونلره حکایت ایلدی ودخی بعضی مشایخدن
بو نقل اولنمشدر که بر کون اولیا زیارتنه وارلر قونوز سفر قلدی کیمی
اولچی شنلکدن اراق بر مسجده قودی شیطان وسوسه قلوب
دیدیکم بو مسجد خلقدن اراقدر شهر ایچنده بر مسجده وار اهلی سنی
کورسونلر وقت اولاکه فتوح قلوب سکا طعام کتوره‌لر اول

کشی ایدر چون شیطان اغوا ایلدی اکا رجا دیدک بو یونن
عزمی یرده قیچه لرم ودخی عهد ایلدم که حلوادن عزمی الهمت ییم
دانی دخی لولو اورده قوصیم یمیم چون بیتمه سوملکنی قلدم قا
بو یتی حکم برکدم کیدو حالی مشغول اولدم بر زماندن صکره
اشتدم که قاپویی قاقدیلر تنده شمعدان وار قاپویی اچدم کوردم
که بر قاری خاتون کیشی بر اوغلان ایله کرو دیر بر طبق حلوا ال
کتوردیلر خاتون ایتدی بو اوغلان بنم اوغلمدر بو حلوایی اکا
پشوردوب اوزنایه کتوردم سوز اراسنده یمین ایدوب دیدیکه
بو حلوادن ییم تا بوسیدی دده ادلادن صنافی بلا یمینه بو سوزی سوله
کدن صکره باشلادی حلوایی لولو ایلیوب براقدی بنم ارقو برته
اوغلی ایرد قو یوی ابدی صیلانک بویله کیمی مجاهده وشیطانه منه
قصد ایدن اهل عزیمته اوج حالده حاصل اولور بری علم حکمت عزیمت اول
نسنه که حق تعالی طرفندن مقدر اولمشدر رضوات اولمق منصور دکلدر
برهانله الله کلودخی شور ایکنجی بودر که زمانی اردن توکل مهم
ابوبکر علم حاصل اولور دخی بولور که کیشی کثرت ریاضت و
مجاهده ایله شیطانک وسوسه سندن خدا خلاص اولمق متعسر درحتی
بویله کیمی ... شیطانک وسوسه لرینی دفع ایدرلردی

ودخی روایتدر که اکر بر کیشی بیتش بیل تفصیل مجاهده وشیطانه
مجاهده قلسه بونلرک کرندن امین اولمز مستدیلر وعاقللر اولمدوغی
کبی شونلر که بر ساعت وصحت بولسه لر هلاک ایدرلر امدی اهل عزیمت
اولنلره بویله کیمی حکایت اولو عبرت وتعلیم نصیحتدر اوچنجی بابده
بودر که سکا علم حاصل اولور که بر کیشی اجتهاد تام واستمام تام الیجه
مجاهده لر مقامنده یتشمز ایکا اولیا دخی مستخلیلیت وزمان ودخی
ومانعدر بلکه بونلرک ابدانی وارکانی سستدن دخی ضعیف دخیدر
لکن بونلرده قوت علم دین ونور یقین واقدام تام وارددر اول
ایلدن بونلر تکمیل صفا وتحصیل مقامات وکرامات ایدرلرامدی
مسندخی کندو اوالکه نظر ایله بو مشکل دردک صرف بونن
جوزه ایله فصل بلکه بو بابده بر تاج مکتذلر واردر اکر انلری علوم
ایدنسک عبادت امرنده بوشتکه کفایت ایدر ودخی طریق حق سکا
روشن وواضح اولور اما توکل امرنده نکته اولی بودر که اکر دنیا
بکلرندن بری سکا بر کیجه ضیافت قصد ایلسه بو خبره متنبه اولسک
الکه اعتماد ایدوب کذب احتمالی ویرمسن بلکه بر سوقی ایله
بسنی ضیافته دعوت ایلسه اعتماد ایدوب اول کیجه منزلکده غدا
تدارکین ترک ایدرسن بونه حکمتدر که حق سبحانه وتعالی سنک

رزقوکی وعده ایلدی کبی تصوّر ایرشدوره بوکا ضامن اولدی
بونک اوزرینه یمین دخی ایلدی اکا وعده سنه اینانمز ایسن
کفالتنه اعتماد ایلرسن یمینی حظّلین اولورسن بونه قصور و یقیندر که
بر یهودینک قولنه اعتماد ایدرسن حضرت خالق کونین و رازق
ثقلینک اعتماد ایلمزسن نیجه مؤمن سن که آیات محکماته قایل و مایل
اولمزسن بر قیل بی دلیلا عاقل اولورسین حضرت خلاق کاینات
دنبیر امور ممکنات چیقوب نوز ماوم که بونک کبی غدا ایله نشو
ونما بولان ابدان سفار ابجوده بهره مار اولوب جیفوده کلی ظهرد
نی کبی طو [illegible] نار اولا نعوذ بالله من سخط الله تعالی کرم حضرت علی کرم الله
وجهه بیوردرکه اتطلب رزق الله من عند غیره وتصبح خوفا من
العواقب امنا وترضی بصاحب وان کان مشرکا ضمینا
ولا ترضی بربک منا امینا یعنی لایق دکلدرکه الله تعالینک
رزقنی غیریدن استیه سن اکا اعتماد ایدوب عواقب اموردن امین
اولاسین ترکافرمراک کفالتنه راضی ولاجن الله تعالینک ضمانته
راضی اولمیه سن بونک منشائی دکلدر الا ضعف ایمان وقلت
ایقان در پس بونک ابتداسی شبهه فی الدین و انتهاسی سلب
معرفت یقین در نعوذ بالله الملک المقتدر من شرک الشکوک

والانکار در بو معنایه اشارت ایدوب حق تعالی بیوردرکه
وعلی الله فتوکلوا ان کنتم مؤمنین و دخی بیوردی وعلی الله
فلیتوکل المؤمنون بو آیتلرده توکل ایمانه مقید قلنمق اشعار
ایدرکه توکل ایمانه مترتب در مؤمن اولمیانلر متوکل اولمزلر
نکته ثانیه بودرکه قرآن عظیم و حدیث رسول کریمدن معلوم
اولدیکه هر کیشینک رزقی ازلده قسمت اولنمشدر قطعا متبدل و متغیر
اولمز امدی اکر قسمت انکار یا متبدل اولماسنی تجویز ایدرسک نعوذ
بالله بو اعتقاد باب ایمان سد ایدر اکر اعتقاد ایدرسک که قسمت
متبدل اولمز بو قدر رزق ایچون طلبکارلق نه فایده حاصل اولور دنیا
محنت و اضطرابه صبر ایتمکدن غیری نه در حضرت رسول صلی الله علیه
وسلم بیوردرکه مکتوب علی طرف الحوت والثور رزق
فلان بن فلان فلا یزداد الحریص الا اجهلا یعنی بالق و ثور
ارقاسنده یازلمشدر که بو فلان بن فلانک رزقیدر حریص او
لمقله چالیشمقدن ایرق فایده سی یوقدر لدی بعض مشایخ ایدرکه
معقول [illegible] که ازلده سنک اولوکه جینک نصیبک اولدی ای عزیز کمسه
خبیر یوکه دن [illegible] کا مقدر اولان البته کلور رزقی کوکسه
و توکل ایدرکه محنت و ذلتدن قورتیله نکته ثالثه بودرکه

بعض مشايخدن روايت اولنوركه رزق امرنده كندودن حوا
له تفكر ايلك بلا قناعت ديرز زيرا انفسه ايور كه رزق حيات
ومعيشت ايچون در اولنده رزق لوكرنيم خود چارم حق تعالينك
خزينه سنده وبو قدرتنده در ديرسه ويرر ديرسه ايور ددخى
بيلورم كه اكر حياتى ديرسه اسباب حياتى بله ويرز بكا انوبن
ايلمز زيرا كه بقا حيوة بنم الده اولسه ايدك بقاسنده حق تعالى ايله
شريك اولوردم بو خود باطلدر زيرا كه جمله اشيا حق تعالينك
دست تصرفنده در غيرى كسه نك الده دكلدر بو تقديرجه رزق
طلب ايتمك بلا فايده بلا چكمكدر اهل تحقيق اولنلره بو نكته
لطيفه مخفى دكلدر فافهم نكته رابعه بودر كه غذادن مقصود شوكت
شهوت ونيل لذت دكلدر بلكه بدنه قوت وطاعته قدرت ويرمك
ايدى اكر بر كيشى مولاسى عبادته مشغول اولسه اسباب زرد
مباشرت ايتمكدن فراغت ايليوب مولاسنه توكل ايلسه اكر
اسباب طعام وشراب بدندن منقطع اولورسه مضطرب
اولميوب زيرا كه بدنه تقويت وعبادته قدرت حاصل اولا
حق تعالى رضاسن ودرشيهه سوز مقتبس اولور اسباب
رزقدن خود مقصود اولان بودر غيرى دكلدر ايدى حق تعالى

عبا

عبادته قدرت وطاعته استطاعت كلنجك قدر قدرت وقوت
ويركله عادت مطلقدر ديو بر سه طعام ويرر ويه بر سه شانه و
ويه بر سه تحميد ذكرا به ويرز ويه برسه تسبيح وتهليل ويرر ملائكه
كبى ويه برسه بونلار سوز ويرز بونده اولان قوت سابقه حفظ
ايدوب باقى قلمق افلاكى كبى بو معنايه نظر ايدوب زاهدلر
وعابدلر اذيق كوترمزلر بعضيسى وارد ركه بش اون كون بنده
بر بعضيسى وارد ركه بر ايكى اى ايمز بونلر بيه ضعف دكلدر مركون
طعام تناول ايدرلردن دخى قويلردر وبعضيسى هيچ قرتناول
ايتمز ايدوب حق تعالى بونده ايدن غذا ويرز نتكم سفيان ثورى دن
منقوليت اولنوركه بر كون بكه بوليدوه نفوسن ايتورويه اون
بش كون طعام ايميوب وهم قرتناول ايلدى نسنه اولورى ددخى
ابو معاويه ابن اسوددن روايت اولنوركه ابراهيم بن ادهمى كوردم
يلدى كون كل يويى يعنى الحق بودى نسنه اولمادى ودخى اعمش
روايت ايدركه ابراهيم بن تيم ايدر براى در نسنه يديم بن تعجب
ايدوب ديدوكه نه خوش تحمل اولورك ايتدى ايكى اى در يديم لكن
بركيشى ايرام ايلدى بر صالقم اوزم يديم سوز اولدم و
كرن رحمت ويررز بو دخى عجب بودركه بر حبه وقت ولد

برایکی ایکی بر سنه یرنه صفالوزم بوناکه مجملدن بدنی ضعیف
وفراغی بحیث در اما شول کسنه لرکه ابلیعدن اولوزلر انلرک
اجلی ایونو رنته کم اکثر نماسک اجلی جوق بیوب تجرد و شکم بوز
ابو سعید حضرتلرندن روایت اولنور که اوچ کونده بر کره
یر یدی بر کون بادیه یه سفر قلدی اوچ کون کندو طعام بولمیوب
ضعف غلبه ایلدی بی اختیار بر یرده اوتوردی ناگاه سلدن بر اواز
کلدیکه یا ابا سعید رزقنی استرسن یوخسه قوتی در استر ایسه مکه قوت
استرم حق تعالی اول دم قوت ویردی طورو قلدم اون ایکی کون
کندم طعام یمدم ایدی بر مانع ایچنک اسبابندن دون سیمط اد
حق تعالی یه توکل قلمغه جازم اولمیون که طاعته قدرت کلمک
قدر حق تعالی انکا قوت ویرر ایدی اولکسی شکر ایلیون که
حق تعالی انکا عنایت ایلیوب اندن مؤنت رزقی دفع ایلدی
خزانه قدرتدن انکا مدد و معاونت قلدی خرق عادة ایدوب
وسایط اسباب و اعمال اشغال مؤنتی دفع ایلدیکی و حالی
ملایکه حالنه تشبیه قلوب عوام کبی بهایمه مشارک قلمادی بو
شرط کتابه مخالف لطایف کلام اولادوغنک سببی [illegible] ورکه
بیاد عبادت و ذکر [illegible] مرجع امور دنیا و مصلح اموال

جمیع کلامز طریق تقواده صاحب همت اولانلر بو عرده دنیا یه
تمسک ایدنلر شونلرکه علو همت علما اخرت برله حقوق نو
کلی رعایت ایدرلر انلر بو سربتدن دوز و بو عزلدن مهجورلردر
وزمره سینک علما اخرت و فضلا و اهل بصیرت جمیع امورنی
توکله مبنی قلورلر عباده چون بجد و کسب ایدوب علایقدن علایق
قطع ایدرلر تا کلاره ارشاد و طالبلره امداد ایچون لکن کبار
یارولر و بچه وصیتلر قلدیلر و حق تعالی بو زمانده کرامه و عباد
عطا و عنایت ایدوب ساداتدن اعوان و انصار ویردی
انواع خیرات و اصناف مثوبات حاصل قلیویردی بر وجهله که صراط
مستقیم سالک و طریق هدایته مالک اولمیلر کبی و کوکونزدنیا یه
طالب اولوب معیشت مالی یه راغب اولمغله بو زمانده حاجت
نصیب اولادی [illegible] مرتبه دن بونلرک طریقتنده سلوک
ایدنلر مجاهده و [illegible] وسایر مصالحده بو علارک انلرکه
کیدنلر عبادتده و [illegible] اولوب انواع کرامته لایق
اولدیلر اما شول طایفه که کوکللری قصور و سمکلری فتور
واردر انلر سلف صالحین و علما و راشدین طریقنی رعایت
ایلکده تکاسل و تهاون کوستردیلر و اسبابه معیشته متعلق اولوب

کیمی عبادتنده اجرت قبول ایلدی کیمی اما بوسنده ذلتله
ملازمت اختیار ایلدی و کیمی لاجل الاکل تغیر شکل ایلدی تا بونلر
کسب ایلدوکی منفعت مضرتلرینه کفایت ایلیوب و تا
تلرینک برکاتی ضایع ایلدیلر طاعتلرینک حلاوتی و ذکر
لرینک لذتی و کوکللرینک صفوتی زایل اولدی فارسی لکن
راجل و خواجه ایکن سایل اولدیلر نجّانا الله وایّاکم من نو
مة الغافلین واما تفویض بابنده اولان نکته دخی ایکی
نوع در اولکی بودرکه اختیار امورانک شول کسنه
لایقدرکه جمله احوال عالمه و جمیع جهانه ظاهرا و باطنا واقف
اوله و قوا امورک حالنه و مآلنه و اسرارینه مطلع اوله اولا
احتمال درکه خیر اعتماد ایدوب اختیار ایتدوکی شر اوله مثلا
بر جوهریه جوهر عرض ایلیسک بونک نفاستنی و قیمتنی و خاصیتی
استفسار ایلیسک جواب ویرمز و ویردوکی تقدیرجه دخی قولینه
اعتماد اولنمز زیرا که بلدوکی ظاهردر و دخی بر سوقیه عرض ایلسک
بو سوقی صراف اولمز لکن صرافلرده جوهر کوروب بعضی احوالنی
اجمالا واقف اولدوغی سببدن بو جوهردن سکا خبر ویرسه
کلدرکه تشخیصنده خطا ایلیوب انکه سوزینه موقوف اولاسی

اما بر اینجوهری کوهرک انواعنی و خواصنی و قیمتنی کما ینبغی بلور
اکا عرض ایلیسک قلبک مطمئن اولور انک سوزیله جوهره رغبت
ایدرسن امدی شول کسنه که علمی ایله جمیع اشیای محیط و جمیع
احواله واقف اولا و لا نزد جهل که احتمال غلط و امکان خطا و لیا
لو مرتبه خود حق تعالیدن غیری کسنه‌ده متصور اولمق ممکن دکلدر
ایلا اولیه حضرت علام الغیوبدن غیری کسنه که بزم امورمزی اختیار
ایلیه احتمال خطادن خالی و کدورتدن کم الله تعالی سوزرکه وَرَ
بُّکَ یَخْلُقُ مَا یَشَاءُ وَیَخْتَارُ مَا کَانَ لَهُمُ الْخِیَرَةُ یعنی یا محمد
سنک ربک دیلدوکنی اختیار ایدوب خلق ایلر اندن غیری کسنه‌نک
اختیاری یوقدر و دخی سوزرکه وَرَبُّکَ یَعْلَمُ مَا تُکِنُّ
صُدُورُهُمْ وَمَا یُعْلِنُونَ یعنی یا محمد سنک ربک خلقک
کوکللرنده اولان اسرارینی و دخی اظهار ایتدکلری امورینی
کماینبغی بلوردر دیمشلردر که بعضی صلحایه حق تعالی قتلندن برا
بلکه عوضونده دیو علم ویرلدی جواب ویروب ایدیکه حقایق
امورنه واقف اولمیانلر بلورکه حضرت علام الغیوبدن
ویلمه امدی بکا انفع و اصلح اولانلری بن بلورسنین بکا
خیرلو اولانی اختیار ایلدوکی ایکنجی نکته بودرکه اکر بر کیشی

سکاوینیه که مجموع امورکی ومصالحوکی بکا تفویض ایله
مهماتکی بو تدبیر ایدوب حوایجکی حاصل قلایم سن کندو حضورکده
فارغ البال واسوده حال جمیع حوایجک مهیا اولوب حضو
رکه کلسون دیسه وسن بلسک که بو کشی بو ایشک اولاسی وآقوایه
وارمی واکری ودر فکرمده صایب وعقلنده فایق وقولنده صا
دق ودر بویک کبی کسنه نک سمتی غنیمت ووعده سی اولو نعمت
وکلیدوز وبو نعمته شکر ومنت واجب کلیدوز واول کشی سنک کو
نکلرا اختیار ایلیه انک صلاحین وفسادین بلسک انک حسن جهدن
وکمال کرمنه اعتماد ایدوب قبول ایدرسن وایدرسنک بو عقلی
کرکم ایدوب مهماته ملزم ومتکفل اولامور دورکیبنکا تیز اولنه
سنده اختیار ایلر امدیکه امدی سبحانه وتعالی حضرتنه جمیع امورک
بچون تسلیم ایلرسن واعتماد کلی ایدوب مهماتکی تفویض ایلر
سن مع هذا که حق تعالی یردن اولوکه وما بینهما یه وتحت الثرا یه
فوق العلا یه دکین دار بو مدبر امور علویات وسفلیات ومقدر
مهمات جزئیات وکلیات ایده وکند عالم عیاردر سن شویله که
علوما دمتک الکذب وراغبت ایدوب امورکی خالقوکه تسلیم
وتفویض ایلیسک علم شرعی ودو تدبیر لطیفی مقتضاسنجه خاطرکه خطور

وضمیرده که عبور ابلیس طریق اورزرینه مهماتکی بر وجهله حاصل
قیلورز که جمیع عقول فحول انک سرنده حیران وکیفیتنده سر
کردان قالورلر وما ذلک علی الله بعزیز اما رضا بالقضا
بابنده مذکور اولان نکته لردن ایکی قسمدر قسم اول
اولدر که رضاده ایکی فایده وار دربری حالیه دیری مالیه دربو
رضانک مقابلی اولان سخطده دخی ایکی مضرت وار در بری
حالیه دیری مالیه در رضانک فایده حالیه سی بودر که
کیشینک کوکلی راحت اولوب بی فایده غمدن ازاد اولور تکم
بعضی زاهدلر ایدر چونکه مقدر اولان البته کلور غصه دن سکا
نه فایده حاصل اولور ودخی حضرت رسول صلی الله علیه وسلم
ابن مسعود رضی الله عنه دیدیکه لیقل همک ما قدر یکن وما لم
تُرْزَق لم یاتک یعنی قلبکده اولان غصه کی ناز شوله
ایتمه که بعضیک دکلور … حدیث نبوینک بو بر کلام جامعدر
که قلت لفظ وکثرت معانی مشتملدر فهم اولنمه بو که کافت
ایدر فایده مالیه بودر که چون حق تعالیدن سن راضی اولسک
حق تعالی دخی سندن راضی اولوب ثواب بی حساب
احسان ایدوب حکم بودر رضی الله عنهم ورضوا

عنه سخط له اولان حضرت حالیه بودر که تغیر
سببیله متألم اولورسین حضرت بالیه بودر که سخط سبب
معصیت و مستوجب عقوبت اولور بو دخی غیری فایده حاصل
اولمز زیرا که تغیر مقدر اولان نسنه تغییر ایلمز ادمی غافل اولنز
راضی اولمغه تبدیل ایلمز و ثوابی عقابه معادل کورمز سخط اکبر
نکته بودر که بو منده اولو خطر و عظیم ضرر واردر کوزدن واما
رات نفاقدن نشنه کم حق تعالی بیورر فلا و ربك لا یؤمنون
حتی یحکموك فیما شجر بینهم ثم لا یجدوا فی انفسهم
حرجا مما قضیت و یسلموا تسلیما یعنی یا محمد ربک حقیچون
سنک قوللرک یانه کلمز رضا یا ایرمز سنی حاکم ایدوب امرلرینی
سکا تسلیم ایتمیجه و دخی سنک حکمکه راضی اولمیجه شول درجه
کم کندو نفسلرنده سنک حکمک سببندن اصلا انجنمک بولمیه لر
امدی نظر ایله کور که نفی ایمان اوزرینه حق تعالی نجه قسم ایدر
شول طایفه حقنده که حضرت رسولک حکمنه راضی اولمیه لر بو دخی
قیاس ایله شول کسنه لرک حالنی که حق تعالینک حکمنه و قضاسنه
راضی اولمیه لر نته کم حضرت رسولدن صلی الله علیه و سلم روایت
اولنور که ان الله تعالی یقول من لم یرض بقضائی ولم یصبر

علی

على بلائي ولم يشكر على نعمائي فليتخذ الها سوائي
یعنی حق تعالی شویله بیورر که شول کسنه که بنم قضامه راضی اولمیه
بلامه صبر ایلمیه نعمتلرمه شکر ایتمیه بندن غیری معبود طلب
ایلسون بوندن مقصد عتاب بودر که شول کسنه کم بنم ربوبیتم
و حکومه راضی اولمیه بن انک الهی عد ایلمزین و خشم و عتاب
حال ایلرین امدی عاقللر قتنده بوندن اولو وعید و بوندن اوزک
تهدید بتهدید اولمز بعضی علما صوردیلر که ربوبیت و عبودیت نه در
دیو جواب ویردیکه الرب یقضی والعبد یرضی یعنی رب
اولدر که حکم ایدر عبد اولدر که راضی اولور شونکه حق تعالی حکم
ایلیه بنده حسن قبول ایله قبول ایلمزسه بینده ربوبیت و عبودیت قالمز
اما صبر ایتمکده نکته بودر که اگر چه صبر ایی دوادر صغور شربتدر
لکن استعمالی اجزاری کوندکه مضرت دفع ایدر و نجه منفعت جلب
ایدر بو سبیلکی یوزدن صاحب صبر اولانلر تکرع ایدرلر و هر زحمه
و علته تحمل ایدرلر زیرا که بر ساعتلک حرارت نجه یللق استرا
حتی جلب ایلور و صبرك بهما نعی ولورکم صبر و زیت نوع در
بر طاعت اوزرینه صبر ایتمکدر بری معصیتدن و بری حصول
دنیادن و بری انواع بلادن صبر ایتمکدر امدی شول کسنه که

بو درت مقامده صبر ایدر ایچون استجابت طاعت حاصل اولوب
ثواب جزیل و اجر جمیل میسر اولور و شآمت معصیتدن خلاص
بولور و دخی طلب زیادت برله مرتبه و خلاکر اصلا کرم اولوب
طلب دنیا ایله مبتلا اولمز و اما دفع مضرتی اولدرکه کشی
صونت جعفردن و دولت فرعوندن و شقاوت حسیدن و شفقت
عقوبتدن حفظ ایلر اما شول کسه که صبره تحمل اولمز مصایب
شداید دنده جزع و فزع ظلوز بو منافع انده حاصل اولمز زیراکه
طاعت مولا شتغنده صبر ایدیمز عبادت فضیلتندن محروم قالور
یاخود عبادت ایدرلکن آفتلرندن حفظ ایده میوب ابطالی
ایدر یاخود مواظبت قلمایوب استقامت مرتبه سنه ایرشمز
یاخود فضول مباحاته صبر ایده میوب دنیایه مشغول اولور
یاخود معصیته صبر ایدیمز اثم اولور یاخود مصیبته صبر ایدیمز ثواندن
محروم قالور بو تقدیرجه ایچون ایکی مصیبت حاصل اولور
بری فوت فضیلت صبر و بری حلول مکروه در و بو ایکی مصیبه
ایکی آفت مترتب اولور بری حرمان اجر عظیم و بری نزول عذاب
الیم در نته کیم ایدرلر ترک صبر ایلمکه مصیبتی حلول مکروه مصیبتدن
ارتوقدر نته کیم حضرت رسول صلی الله علیه وسلم بیوردیلر که

المص

المصيبة واحدة فاذا جزع صاحبها صارت اثنين
یعنی مصیبت بردر چونکه صاحبی جزع ایلسه ایکی اولور بری شی
مفقود و بری فوت ثواب موعود در زیرا چونکه بریسی فوت
اولدی باری بریسینی دخی ضایع ایلمه نته کیم حضرت علی کرم الله
وجهه برکسنه یه تعزیت ویروب دیدیکه ان صبرت جرت علیک
المقادیر وانت ماجور وان جزعت جرت علیک
المقادیر وانت مازور یعنی اکر صبر ایدرسک مقدر اولان
ظهور ایدر سن ماجور اولورسین و اکر جزع ایدرسک مقدر اولان
کلور سنکا کناه حاصل اولور محصل کلام بوکه قلبکی علایق مالوف
دن قطع ایدوب نفسکی عادت معهوده دن قطع ایلیک جمیع امور
کده متوکل اولوب جمله تصرفاتدن فراغت قلمسک و عواقب
امور مجهول اولدوغی جهتدن تفویض کلی ایلیک و دخی نفسکی
قضا الهیه رضا اوزرینه سوق ایدوب جزع و سخط مسارعه سندن
منع ایلیک و دخی صبر شربتی تجرع ایدوب مرارتنه صبر قلسک
تحقیق ایدرکه [illegible] تحصیلنه اهتمام شدید ایتمش
اولورسین و دخی طریق مستقیم اوزره سالک اولوب عاقبتک
مقصود مطالعک حاصل اولور و شهر نته کیم [illegible] اولور خبر

وتبع صرف اولوب و شول نسنه که سندن ممنوع اولور شر
بسیط و عین ضرر در کورمسین که والد مشفق ولدینک بعضی
اوتودن منع ایدر و معلم غلیظ ویروب صبیان اجتنابدیکین
حبس ایدر و متضجر اولورلر و بعضی مرض عارض اولدقده حجامه الکو
وجع حجامتله جکر کوزنسه زحمت ویرر و ادوی طعامدن منع
اتمک بخل و امساک سببندن دکلدر و حبس معلم ایله عذاب
ایتدرمک بغضی متضمن دکلدر و حجامتله زحمت ویرمک بغضندن
دکلدر کشی کندو کوزلری نوری و کوکلی سروری غذات امرلکن
بلور که بونک اصلاحی انکله متصوردر و بو تعب قلیله خیر کثیر حاصل
اولور انکچون الزام ایدر ودخی کورمسین که طبیب کامل بر
مرض مشکل واقع اولسه صودن منع ایدوب عطشدن جکر پاره
پاره ایکن صو ویرمز بلکه بر شربت کوره ویرر که مزاردن ای
نفس ایجکده زحمت چکر امدی بونک کبی نامطبوع شراب ویرب
ای اب زلالدن منع اتمکده مراد عذاب دکلدر بلکه بلور که اگر
بر ساعت کوکلی مرادنی ویررسه هلاک اولور بو تقدیرجه
طبیب حاذق کمالیله مشفق اولدوغی جهتدن اکا عنایت
و مرحمت ایدوب مطبوعندن منع ایدر که دوا اولان شربی

ابرام ایدر تا که انکله شفا بولوب بر تاج کونه بو دنیای دنی وفاده
بقا حاصل اوله امدی سنده بر تامل صادق و نظر واثق برله تفکر
ایله کور که اگر حق تعالی حضرتی سندن بر پاره اکمکی یا بر ایچم صو
یا بر ایکی درهمی منع ایدرسه تحقیق بلاک منعدن سکا نفع
واردر انکچون منع ایدر زیرا که حق تعالی حضرتی علیم و حکیم و جواد
و کریم در فقیر و کل عاجز و کل بخیل و کل ظالم و کل لطف و کرمی برله
سکا صالح اولان اموری بیلمسه ایدر ضرر ویرن نسنه لردن سنی
منع ایدر زیرا که الله تعالی بو یر یوزنده اولان نسنه لر که جمیعی
سنکچون خلق اتدیکی سکا نافع اولان نسنه لری دریغ ایلمز
بر جا سنکچون خلق اولندوغنی قرآن کریمده خبر ویروب بیورر که
خَلَقَ لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا یعنی یر یوزنده اولانلرک جمله سی سزون
ایچون خلق اولندی ودخی حضرت رسول صلی الله علیه وسلم
بیورر که اِنَّ اللهَ تَعَالَى يَقُولُ اِنِّي لَاَذُودُ اَوْلِيَائِي عَنْ
نَعِيمِ الدُّنْيَا كَمَا يَذُودُ الرَّاعِي الشَّفِيقُ اِبِلَهُ عَنْ مَبَارِكِ
الْغِرَّةِ یعنی تحقیق حق تعالی بیورر که اولیامی دنیا نعمتندن منع
ایدرکن شفیق دوه جی دوه سنی اویوزلو دوه یرندن چکلدن
منع ایتدیکی کبی زیرا که ایلو بونده بر نسنه صالح دوه جی کبی

اویوزاولور واکر حق تعالی سنی بر بلایه مبتلا قیلور تحقیق بلکه
سنی امتحان وتجربه قلمقدن جن در بلکه حاکمی بلورز وسکا مرحمت
قلوب دردوکه علاج ایدر زیرا که حضرت رسول صلی الله علیه وسلم
بیورر که اَللهُ اَرْحَمُ بِعَبْدِهِ الْمُؤْمِنِ مِنَ الْوَالِدَةِ الشَّفِيقَةِ
بِوَلَدِهَا یعنی تحقیق حق تعالی بیورر که اولیاسی دنیا نعمتلرندن منع
ایدر … مشفق … سنی اویوز … چوقلودن
منع ایلدوکی … اویوزدرنک … الله تعالینک
مؤمن قوللارینه مرحمتی والدهء مشفقه نک مرحمتندن زیاده در
ولونه امدی سنک فاکره مکروه اولان نسنه سکا نافع اولمغین
ویرردی ودخی سنی سوسه دنیاده مبتلا قلور … زیرا که حضرت
رسول صلی الله علیه وسلم بیورر که اِذَا اَحَبَّ اللهُ قَوْمًا اِبْتَلَا
هُمْ یعنی الله تعالی بر قومی سوسه انلاری بر بلایه مبتلا قلور ودخی
بیورر که اَشَدُّ النَّاسِ بَلَاءً الْاَنْبِيَاءُ ثُمَّ الْاَوْلِيَاءُ
ثُمَّ الْاَمْثَلُ فَالْاَمْثَلُ بو حدیثک معناسی ما بعدنده بیان اولنمشدر
امدی پس حق تعالی دنیایی سندن منع ایلسه یاخود محنتلره سنی
مبتلا ایلسه بونلارک شدایدینه صبر ایلسک تحقیق بلکه حضرت
خداوند تعالی قتنده مرتبه رفیعه ودرجات علیه ده سنی اولیاسی د

ابنای

وابناسی سلکنده منسلک قلمقدر بو محنتلرن مرادی سکا ذلت
ویکلوردر زیرا که حبیبنه بیوردی وَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ فَاِنَّكَ
بِاَعْيُنِنَا یعنی یا محمد ربکک حکمنه صبر ایله که سن بزم نظرمزده سین
امدی سنک اوزرکه لازمدر که حق تعالینک احسانن
بلوب نعماسنه شکر ومنت ایدهسن که سکا اصلح اولان امور
… اولوب سنی تربیت ایدر وبو تربیت اثناسنده چکدوکک
زحمت مقابلهسنده اجر ویروب ابرار واخیار منزلهسنده
تنزیل ایدوب عواقب حمیده ومواهب کریمه ایله مشرف
ومختص قلور یعنی فضل کرمی ایله فصل وقتا که بو تفصیلدن بلدک
که حق تعالی سکا هم اولان رزقوکک کفیل اولمشدر ودخی
قادر مطلقدر … اشلر هر زمانده سنک حالکه ناظردر
… ضمان … خلافنده … وعده صادقدر
توکل ایله قلبکی علایق اسباب رزق تشویشندن تجرید قل
… خلاص ایله زیرا که جمیع امور حق تعالینک دست
قدرتنده وقبضهء ارادتنده …
بو قدرحق در سکا طعام … شراب ایچدرن …
انی … ودخی …

ومضرتنی دفع ایدن اولور ودخی مادام که سنی غذادن
مستغنی قلوب طعامسز وشرابسز کمال قدرتیله بسلیه جکی قوی
قلبک اکل وشرب ملکدن ملککبی صایم دایم قلمیسی جمیع امو
رکی مدبر عالم ومقدر ارزاق بنی آدمه تسلیم وتفویض ایلیوب
کندو تدبیرلرکی ترک ایله نفسکی غمدن خلاص وقلبکی اضطرابدن
استخلاص ایلمکدر زیرا که امورده مباشرتدن سکا اشتغال بال
واختلال احوالدن ارتوق فایده یوقدر نتکم بعضی زهاد ایو
لرکه اولادیق سنه البته اولور ایو جهل اولنلره عجب بر عجب
جکدکلری قالور امدی کندو نفسکه نصیحت ویروب اینکه
شول سنه که مولا فرزنده تقدیر ایلمشدر البته واصل اولور
زیرا که قدرتی بی نهایه وحکمتی بی غایه در ودخی رحمتی واسع
وعنایتی شاملدر عطاسی مانع وقضاسی دافع یوقدر بو قدر
بر سکا واجبدر که الله توکل ایدوب امورکی تفویض ایده سن
ودخی قلبکی مطمئن ایدوب ایت که شول سنه که عادت جوز
بکا اصلح واوفق ودر زیرا که الله سرینه واقف وکیفیتنه عارف
وکلمه بکا موافق اولان نسنه اول بوردر ودخی نفسکه ایت که
بیلک نسنه کلور سکا مرضات نه فایده حاصل اولور بعینه بایتر(?)

ربا

ربا درسن قضاسنه یچون راضی اولمزسن قضا خود مقتضای
ربوبیت درنته کم رضا مقتضای عبودیتدر ودخی نکه سکا بر مصیبت
کلا نفسکه نصیحت ایدوب قلبکه صبرت کتوره تاکه نفسک شکایته
طبیعتی وقلبک قساوته حضرت ایلمیه زیرا که اول صدمه ده
نفسه جزع مسارعت ایدوب قلبه صبرت مبادرت قلور امدی
نفسکه ایت که بو بر بلادر سکا نزول ایلدی که دفعنه قادر دکلسن
اگر جزع ایدرسک زجر کوررسن بوندن اولو بلا کلور وکد شکر
ایله و بو قدر مصیبته صبر ایله ودخی ایت که بلالرک شدیدی سماب(?)
بکی کلوب کچوب صبرک ثوابی ممتد قالور اکر صبرکی قلیل وجز
کیزده جزعک فایده وصبر اولو فایده وار ودخی کلام استرجاع
ذکر ایله وصبرک اجرینه کی اجرین فکر ایله انبیادن اولوا العزم
اولنلرک چکدکلری محنتلری یاد ایله انکله قلبکی غمدن آزاد ایله
ودخی عفو ومافوق عفوه ایت که ای نفس حق تعالی حضرتلرینک
مستوجب بکا بلور ویک فایزدر که ارحم الراحمین واکرم الا
کرمین درکا قولردن وما فعلوردن تعامسنی ودریغ ایلمزسن خود
انک وارلغنه نور بلکه عارف وقادر خبر ویردکلری لغه موافق(?)
ماشا انک کرمندن که سندن بر کره دخی دریغ ایلیه صبر ایله که

بونک تا خرنده بر حکمت واردر صوکنده عجایب وسوق و راحت
کوررسین که حق تعالی سیجعل الله بعد عسر یسرا بیورمشدر
یعنی قلبکده بو جنس افکاری تکرار ایلسانکده بونک امثالی
افکاری اظهار ایلیسک سنک تا کده امراسنا اولوب
دنیانک وارلغی یوقلغی یکسان اولور ودخی بو عوارض
اربعه دن خلاص اولوب حق تعالی درگاهنده بنده خاص
اولورسین ودخی عبادتده استقامت وجمیع علایقدن
عزلت وعوایقدن فراغت حاصل ایدرسن دنیاده راحت
وعقباده مغفرت بولورسن صابرلر ومتوکللر مرتبه سنه
یتشوب اولیا واصفیا مسلکنه منسلک اولورسین بعون
الملک العلی الکبیر حق تعالی حضرتندن مامولمز ومسئولمزدر که بزی
وسزی وجمیع امت محمدی امورنده متوکللردن وبرا ...
مفوضلردن وبلاده صابرلردن وصفاده شاکر
لردن قلیوره آمین یا مجیب السائلین انک علی کل شیء قدیر
وبالاجابه جدیر برحمتک یا ارحم الراحمین الباب الخامس
فی عقبة البواعث بشنجی باب عقبه بواعث بیانندهدر
بللکه سنک ایچون طریق عبادتده سلیم وسبیل سعادتده

مستقیم

مستقیم اولوب عوایق مرتفع وعوارض مندفع اولدقدن
صکره سنک اوزرکه واجبدر که میزان طاعت وعبادتده
خوف ورجا جناحیله شهباز بلند پرواز کبی سایر وطایر
اولاسن دیو معنای مقتضی اولان ایکی امردر اولکیسی بودر که
خوف کشی معصیت خطرندن زجر ایدر زیرا که نفس اماره شر و
فساده بروجهله میالدر که اگر تخویف عنیف وتهدید شدید
ایله زجر ایدوب شرندن امتناع ایدوب هر کز خیره اتباع ایتمز
بونک طبیعتنده اول کرم یوقدر که الست بربکم عهدنه وفا ایده
ونهادنده حسن شیم تونمامشدر که حق تعالیدن استحیا ایلیه بونک
عقوبتی بر بیرا اولورکه دایما سوط جوع ایله تقریع ایدهلر نتهکیم
اولورلر عبیدی قضایا تعذیر ایله جرا اولالره کناهندن حیا ایلدو
تربوا اجلادلر که سلف صالحین نفسلرینی تولیله وفعلیله وفکرله
وایما تخویف ایدرلردی نته کیم بعضی بزرکلردن روایت اولنورکه
برکولن حسنی تعصیه سبیل ایلدی دیو اون ظوزی کلوب لباسنی
چوزدی وبرقوللی اسی یره یولالوب دیدیکه بو اسی چک دنیاسی
الانکه جهنم اودلی بودن خبرادر جه زیاده در اگر انکه جرمه
قلانی بولورسک کناه ایتمه ودخی ایلدیکک جزاده حقیکی غینته

قالان وای کونه زاره بطّال اولان نفس الله تعالیدن قورقمز
سین ویکلین کریمیدن اوتانمزسین که بوکا کبی معصیته عزم
ایدرسین امّا ثانی اولدرکه اکر تخویف اولنمادیسه عبادتی عجله
باطل قلور ودخی برکیشی نفس طاعت وعبادت ایدرسه دیمیشدر
وعیبدن خالی دکلدر نته کم حضرت رسول صلی الله علیه وسلم بیورر
لو انّی وعیسی اخذنا بما کسبت هاتان لعذبنا الله عذابا
بالتعذیب به احدا من العالمین یعنی بن وعیسی بو ایکی
الومز کسب ایلدوکی نسنه ایله مؤاخذ اولنسه ورز الله تعالی بزه
بر وجهله عذاب ایدیدیکه اول بزه اولان عذابی هیچ برکیمسه یه
وحسن بصری رحمه الله روایت اولنورکه بیزدن بعضی کناه
اشلر اول کناه سببیله اوزرومزه مغفرت قپوسنی قپایوب
امین دکلوز بر وجهله که صکره کسب ایدوکومز عملی بزه فایده ایلم
یو ودخی علی بن سماك نفسنه عتاب ایدوب بیوردی ای نفس بندنه
نولدی سویلرسن زاهدلر فعلی اشلرسن بونکله جنته کیرمک
دیلرسن هیهات جنت اهلی بو طایفه درکه اشلدوکلری عمل
ایدوب وسنده کی یاره یوق ویردی ... علیه ... لا
بولنکیکی ذکر ... اکرا ... که نفسلرینه

عجب

عجب کلوب علالرینی هباء منثورا ایتمیه لر امّا رجا واجب
اولدوغنده سببی دخی ایکی اولدر اکّا ولکی عابدی باعث
اولمقدر زیرا که عبادة عمل ثقیلدر وشیطان کلیشی عمل خیردن
منع وزجر ایدیجی وسواده وفساده جلب ایدیجیدر واهل غفلت
اولانلرک حالی خود حاضر صلاح عایه کلمامک ایمکدر زیرا که
بهیمة نفوس محسوسله مأنوسدر موعود اولان ثوابک زمانی
بعید وکوزدن غایبدر اکر نفوسی ترغیب ایدرسه اولسه
طاعته منبعث وعبادته مجذوب اولمق محالدر پس امدی
لازم اولدیکه عوالی مقابلهسنده ترغیب تحریک ذکر اولنه
تا نفسه کدره راحت کلا اولنه ... اوله بو ملک ترغیبی تحریکی
ملک تعالی حضرتلرینک رحمتنک وسعتی جاسیدر ودخی کثرت
مثوبات ورفعت درجات ونیل کرامات بی نهایات اخلا
... ایسه نته کم بعضی عزیزلردن رحمهم الله روایتدر که ایدر
ملالت اهلی طعام اشتهاسی قطع ایدر وخوف وخشیت معصیت
منع ایدر ورجا عفو ومغفرت طاعته رغبت ویرر ودخی ذکر
موت دنیادن زهدت ویرر اکنجی امر اولدرکه انسان ...
نعمت جنت ایچون محنت ومشقته تحمل قلور زیرا اشول که

که مطلوبنک قدر و قیمتنی بلوب و جلیل الشان ایدوکین
ادراک ایدوب انک تحصیلنده مقدورین صرف ایدوب مالکی
بذل ایدوب و دخی جمیع شدائده تحمل ایدوب زیرا که جنابی تعالینک
وفا و رحمتنه کوره لذت و صفا ملاحظه قلورکوزلرینی کر
عسل اشتها ایدنلر ده صو قدوغندن اوشنرلر و طمع اجرت
ایدن عمالکر اعمال اثقالنی کوترمکدن قاچمزلر و دخی غلاده و حبوبا
و بعض اولان فلاحلر بر باریق مشقتنی اختیار ایدرلر امدی عابدلر
و زاهدلر جنانک حور و قصورن و ریاضن و حیاضن و نعمتن
و لذتن و طعامن و شرابن و جلاسن و ملابسن خصوصا
حق تعالینک رضاسن و لقاسن ذکر و فکر ایدوب بو دنیانک
و فانک معیشت و لذتن ترک ایدرلر و محنت و مشقتن
صبر قلورلر نته کم حکایت اولنور که بعضا [illegible] شقیقنک [illegible]
اجتهادینی و خوفنی و جهنم الکلرینده اضطرابینی و [illegible]
کوروب دیدیلر که یا [illegible] بو اجتهادی [illegible]
ایدوب نفسنکه بو قدر تعب ویرمسک جایزمیدر [illegible]
عالمدر او کسه وقت اولمازمی دیدیلر جواب ویروب
اجتهادمک سببی اولدر که روایت اولنور که اهل جنت

عیش و عشرت ایدرکن بر نور ظاهر اولوب کرمی [illegible] نور
قلور اهل جنت قبل رحمانک نوری کلدی صانوب سجده یه وارورلر
سجده ایدرلرده ندا کلور که باشکوزی قالدرن کوردککز بو نور
اندو کوکز نور دکلدر بر جاریه نک نوریدر که زوجنک یوزنه
باقوب تبسم ایلدی وردر امدی بلکه عبادت ایدنلرک مداری ایکی
امر اوزرینه در برینجیسی طاعت ارتکاب و بری معصیتدن اجتناب
ایکوسی نفس اماره نک خود ارتکابه ترغیب و اجتنابه ترهیب اولنمی
الزام ایلمز نته کم بر مرکب لجوج اولسه اوکندن یدرلر و اردن
سورمک لازمدر [illegible] شویله که [illegible] و [illegible] سوسندن اربه کوترد
دار [illegible] ایلدوکی [illegible] معاونت ایدرلر
در [illegible] ولی [illegible] خلاص قلورلر و دخی [illegible]
باور [illegible] کتب [illegible] تعلیم ایله قورقودرلر
و طلوع [illegible] امدی بو نفس اماره دخی دنیا [illegible]
برو [illegible] خوف [illegible] و رجا ایله
[illegible] و دخی [illegible] خیال و صفا
خیال و حور [illegible] جنت و فکر ثواب طاعت
ان عبادت [illegible] ترغیب ایدر و دخی ذکر جحیم و فکر

عذاب اليمي تخويف و ترهيب ايدر بو تعدي صبر عبادت
و رياضت طالب اولان عابدلره لازمدر كه لجام رجايه قايل
و سوط خوفله سايق اولارق و الا سركشلك ايدوب قطع منازل
و طي مراحل ايتمز بو اجلدندر كه حضرت يزدان حكيم كتاب كريمده
وعده و وعيد آيتلريني ابلغ وجه اوزره ايراد ايلدي ثواب
عظيمي بر مرتبه ده وصف ايلديكه اشيدنلرك اختيارلري قاليوب
جوش و خروش ايدرلر و عقاب اليمي دخي بر كيفيتله ذكر ايلديكه
استماع ايدنلرك زهره سي چاك اولور پس معلوم اولدي كه
تحصيل مطالب و تكميل مآرب ترغيب و ترهيب دن اوزكه
نسنه ايله ميسر اولماز اكر سؤال اولنسه كه خوف و رجانك
حقيقتلريني و احكام و اقسامني و بونلرك اضدادني بيان ايله
تاكه بونلردن بزه انتفاع ايتمك ميسر اولا جواب ويررز ذكر علما
اخرت قتنده خوف و رجا ايكي خاطره دن عبارتدر بعضيلر اشارتي
بونلرك معتقدلري بوزركيدر و لردكلدر ايدي بلكه خوف و رجا
سكر و صحودن حاصل اولور بر حالتدر كه اكا غلبه ايدر ايكي حال
بلا اضطراب نسنه ده حالت و متانت ذكر ايله حاصل اولور سنه
اكا خشيت دنلر بو خوفك معنيسي جز اولدر بعضيلر خوفك ضد

امن دررلر جرأت امن لازم اولدوغي جهتدن نته كم فلان خاين
و فلان امين دررلر و دخي خوفك دورت مقدمه سي واردر
اولكيسي ذنوب سابقه و خطاياء سالفه ذكر ايلكدر اكنجيسي عقوبت
شديده فكر ايلكدر اوچنجيسي كندونك عدم طاقتني ملاحظه قلمقدر
دردنجيسي حق تعالينك سكا عذاب ايتمكه كمال قدرتني و سندن
نجات خلاص اولمادوغني دراك ايلكدر اما رجا حق تعالينك
فضلني و رحمتني و كرمني و رحمتنك وسعتني بلكدن حاصل اولور
استرواح و سرور و ابتهاجدر بو دخي اعمال قلوبدن در
محبوبه سي مقصود و مرغوب كندو مقصود و مدكلدر ذكر دخي اولوركه
اول محبوب و مرغوب در اول حق تعالينك فضل و احسانيدر و وسعت
رحمتيدر اكا مدت حاصل اولور فرح و شاديدر بعضيلر خاطره
بلك شرط استنباط واقع اولان ارادتنه رجادرلر بعضيلر
نسنه و جلالتده محبوب در لكن بو كتابده معتبر اولان ايكي در اولكيسي
علي الهيبت الاسترواح و الابتهاجدر و دخي رجانك ضدي ياسدر
كي بونك معناسي حق تعالينك فضلني و كرمني و رحمتني و نيد
اولدوغني فكر ايتمكدن حادث اولور بر حالتدر و بونده جهلا ايلري
اتمكده عصيتده جري اوله و ممنوع اسي كوردر انيا ذكر اولنه

تفصیل اوزره بیان ایده لم ان شاء الله تعالی مثلا حق
تعالی قوللارینه ایدوکی فضلنه وکرمنه وکمال رحمتنه اعتماد
ایلدکلری صکره سکا یأس هجوم ایدوب رغبت قادر اولسه
اول درجه ده رجا فرض اولور سابرینه نافلادر ودرجانک
مقدمه‌سی دیدنا وتکسی حق تعالینک سنک وزروکه استدین
وکسه شفاعت قادرین وار اولان نعملرینی فکر ایلکدر اکنجیسی
انک فضل عظیمنی وکرم عمیمنی عمل قلیله ثواب کثیره وعده قلدوغی
وهیچ استعدادک واستحقاقک یوغیکن دنیاده وعقباده کرا
متلر ویردوکنی ذکر ایلکدر دیجیسی بروسیله ودنیاده سکا
هدایت ایدوب علم ومعرفت وخدمته لیاقت نصیب ایلدوکنی
ملاحظه قلمقدر ودرجی حق تعالینک رحمتی غضبنه سبقت ایلدیکنی
ایدوکنی ورحمن ورحیم وجواد وکریم ایدوکنی وعباده مؤمنینه
عطوف ومغفرته رؤف ایدوکنی بلکه دیکنکه بو ایکی نوع
اوزرینه مواظبت قلسک خوف ورجانی حق یقین اولورز
استکمال ایدوب صحرای جبروتده ومیدان ملکوتده طایر وسایر
اولمق اقبالنه یتیشمکسزین بونلر الله تعالی فضل ومنتیله فضل عالک
سبیل عبادت وطالب طریق ریاضت اولانلره واجبدرکه

بو عقبه دقیق المسالک وورطه خطرة المهالکی احتیاط تام
وتحرز تمام برله قطع ایدوب رعایتنده اهتمام وشدایدینی
التزام ایدهلر زیرا که بو طریق دقیق بوصل ایکی سبیل مضیق محل
تاسنده درکه برسی امن وبرسی یأسدر بو سبیلین خوفین
متوقعین اورتاسنده در منهاج خوف ورجا طریق قویم
وصراط مستقیمدر بوندن عدول ایدنلر ضلالته دوشرلر
اکر سنک وزروکه رجا غالب اولورسه بر درجه ده که
بالکلیه خوف سندن زائل اولا طریق امنده دوشرسین
فلا یأمن مکر الله الا القوم الخاسرون یعنی الله تعالینک
مکرندن امین اولمز الا زیانکارلر اولورلر واکر سنک وزروکه
خوف غالب اولسه بر مرتبه ده که امیدک بالکلیه قطع اولسه طریق
یأسه دوشرسین انه لا ییأس من روح الله الا القوم
الکافرون یعنی الله تعالینک راحتندن ورحمتندن کسنه
امید کسمز الا کافرلر اولورلر پس خوف ورجا سبیلنه سلوک
ایلمک طریق عدل مستقیم ذاهب اولورسین بو سبیله سالک
اولان اولیا واصفیایی حق تعالی وصف ایدوب بیوردیکه
انهم کانوا یسارعون فی الخیرات ویدعوننا رغبا

وَرَهَبًا وَكَانُوا لَنَا خَاشِعِينَ يعنى آيت سابقده مذكور
اولانلر خيراته مسارعت ايدرلر و خوف و رجا ايله دعا ايدرلر
و بزدن خشيت ايدرلر بو تقديرجه سنكچون اوچ طريق ظاهر
اولور ايكيسى شيطانى و برى رحمانى طريق شيطانى امن مكرا
و دخى يأس و قنوطدر طريق رحمانى بو ايكى طريق اورتاسنده
واقع اولان خوف و رجادر ابدى شويله كه بو صراط مستقيمدن
يمينك و شمالك بر قدم مايل اولسك مهلكه يه دوشرسين ودائمى
معلوم اولسون كه بو طريق مهالكك ممرى و دواعيلرى چوقدر
وانشى و يوقشى يوقدر سلوكى آساندر طريق مستقيمك بر دقيق
و صعب دكلدر زيرا كچن امن جانبنه نظر قلسك حق تعالى
حضرتنك رحمتنك وسعتى و فضلنك كثرتى وجودك و قرينى
بر مرتبه ده كوررسين كه جميع افراد عالمك انواع نعمتيله متنعم
بو تقديرجه سندن خوف بالكليه زايل اولوب كويا آنكال درجه
اعتماد ايدوب مغرور اولورسين و نجنكه جانب خوفه نظر
قلسك حق تعالى حضرتنك سياستى و عالمدن استغناسى و انبيا
و اوليانك رقتى و مناقشه سنى كوررسين بالكليه اميدوكى قطع
ايدوب رحمتدن مأيوس اولورسين ابدى واجيدركه مطلق

برجانبه ميل ايدوب هلاك اولمقدن حذر ايده سين مثلا عذاب
و عقابدن قطع نظر وسعت رحمته مشغول اولمقدن توجه ايده سين كه
ورطه امنه دوشميه سين و دخى عفو و مغفرتدن قطع نظر عباد
اوزرينه اولان مناقشه يه و حجت و هيبته اولمقدن كچميه سين كه
كرداب يأسه واقع اولمياسين بلكه ايكى جانبدن بر حد وسط اولوب
طريق عدل اختيار ايده سين زيرا كه طريق رجا صرف على الانفراد
اكرچه واسع و قطعى آساندر لكن مؤداسى امن و خساردر ودخى
طريق خوف بسيط اكرچه بعيددر و قطعنده صعوبت يوقدر
لكن منتهاسى يأس و ضلالتدر اما طريق عدل مستقيم اكرچه دقيق
و قطعى شديددر لكن سبيل سليم و منهاج سويدر لكن بو اداستنك
اكر درجه سى غفران و احسان و وصلى حور و غلمان و مرتبه اعلاسى
رضوان و رحمان بولمقدر ملك متعالدر نتكيم حق تعالى نعيم مقيم
بياننده ذكردن صكره وَرِضْوَانٌ مِنَ اللَّهِ أَكْبَرُ ديو بيوردى ودخى
يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا ديدكدن صكره
فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَا أُخْفِيَ لَهُمْ مِنْ قُرَّةِ أَعْيُنٍ جَزَاءً بِمَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ديو بيوردى يعنى بونلره اعتدكلرى
علامت بذل كوزلره نور و كوكلره سرور ويرنك بشرلردن مخفيدر

وذخی بلکه شمده فارز وعلوه قامر اولان نفس اماره مجادله کند
مطبوعیدر اجتناب ایدوب اعمال تعال اکتسابنه ارتکاب ایمز
مأمول بو ایکی اصول ثلاثه نک حصولنده اهتمام ایدوب افکاری
واذکاری تکرار ایلیه اصل اول ایات ترغیب و ترهیب کردیر
اصل ثانی الله تعالینک انواع مثوباته و اصناف عقوباته کمال
قدرتنی ذکر ایلمکدر اصل ثالث یوم میعادده افعال عباده وعده
اولنان جزانک ملاحظه سیدر بونلرک تحصیلنده صحف کثیره
تحفظنه احتیاج واردر بو کتابده مطلوب مهم و مقصود لازم
اولاجق قدر یله اکتفا اولندی اصل اول حق تعالینک ترغیب
و ترهیب و تخویف بابنده واقع اولان ایاتی ذکر ایدر اما رجا
بونلردر که ذکر اولنور قوله تعالی لا تقنطوا من رحمة الله ان
الله یغفر الذنوب جمیعا یعنی الله تعالینک رحمتندن امیدو
کوزی کسمک که دیلدوکی کشینک کناهنک جمیعنی باغشلر
دخی بیورر که ومن یغفر الذنوب الا الله یعنی الله تعالیدن غیری
کناه باغشلایجی یوقدر ودخی بیورر که غافر الذنب وقابل التوب
یعنی حق تعالی کناه باغشلایجی در و توبه قبول ایدیجی در ودخی بیورر که
وهو الذی یقبل التوبة عن عباده ویعفوا عن السیئات

یعنی ربکوز رسول الله تعالی در که قوللرینک توبه قبول ایدر و سیئا
تی عفو ایدر ودخی بیورر که کتب ربکم علی نفسه الرحمة یعنی
ربکوز فضل وکرمیله سزه رحمت قلمغی کندو اوزرینه واجب
قلدی ودخی بیورر که ورحمتی وسعت کل شیء یعنی بنم رحمتم جمیع
اشیایی احاطه قلمشدر ودخی بیورر که ان الله بالناس لرءوف رحیم
یعنی تحقیق الله تعالی قوللره رحمت ورأفت ایدیجی در ودخی
بیورر که وکان بالمؤمنین رحیما یعنی الله تعالی مؤمنلری
ایرکجیدر بو مذکور اولان ایات رجادر اما ایات خوف بونلر
در که ذکر اولنور قوله تعالی یا عباد فاتقون یعنی ای قوللرم بندن
قورقک ودخی بیورر که افحسبتم انما خلقناکم عبثا وانکم
الینا لا ترجعون یعنی شویله می صانورسز که عبث خلق
اولنمشکوز بزه دونمیه جکسز ودخی بیورر که ایحسب الانسان
ان یترک سدی یعنی انسان شویله می صانورکه انی مهمل قویادر
هر نسنه دن سؤال اولنمیه ودخی بیورر که ومن یعمل سوءا یجز به یعنی
بر ازلق ایشلین جزا اولنور ودخی بیورر که ولا یجد له من
دون الله ولیا ولا نصیرا یعنی حق تعالیدن غیری ولی
ونصیر بولمز ودخی بیورر که وهم یحسبون انهم یحسنون صنعا

یعنی بونلار شویله صانورلرکه کوچک ایش اشلرز ودخی بوردرکه
فجعلناه هباء منثورا یعنی انلارک علی طاعتلرن عبادتکی
طورین عبث ایلدک انتخوفله رجانی جامع اولان ایتلر
بونلر دورکه ذکر اولنور نبئ عبادی انی انا الغفور الرحیم
وان عذابی هو العذاب الالیم یعنی یا محمد خبر ویر
قوللاریمه که تحقیق کنه‌لر عفو ایدیجی وصیغه‌لر اسیرکیجی بنم
عزیز کی دکلدر ودخی عذاب الیم بنم عذابمدر عزیز دکلدر آیت
رحمت امن کلسون دیو آیت عذابی عقیبنده انون صکره ذی الطول
دیدی یاس کلی حاصل اولمسون دیو زیرا که ذی الطول دیمک دخی
التفسیر ویکور ویحذرکم الله نفسه دیدیکون صکره والله رؤوف بالعباد
دیدی مایوس اولمسونلر دیو ودخی من خشی الرحمن دیدی
خشیتی رحمانه متعلق قلدی جباره قهاره تعلق قلادی قهری
لطفنه مقارن ایدوکین اشعار ایلدی ودخی ما غرک بربک
الکریم دیوب غضب جنینده کرمنی اشعار ایلدی بوجلادن بر ادا
خلقی بو یوزدن جوجیله کدیلرینی برادعوردون ابلزکوت قطع
ایتمیه‌لر دیمکیم ایدرلر ایمر کز یدن تور قوصیب غوه الو مشغول
اولمیه‌لر امیدی شول کسنه کا او آیت جیتلی تامل ونفکر

ایده حضرت جلیل جبارک قهرندن امین اولمز ودخی جواد و
کریم اولدوغی اجلدن لطفندن مایوس اولمز جعلنا الله وایاکم
من المتدبرین فی آیاته والمتفکرین فی مصنوعاته والخائفین
من عذابه والراجین من ثوابه بحرمة سید المرسلین والحمد لله
رب العالمین اصل ثانی حق تعالینک عبادیله اولان معامله‌سی
بیانندادر که ذکر اولنور اما جانب خودن اولان معامله‌لرن
که حق تعالی حضرتنه ابلیس سکسان بیک یل عبادت ایلدی
روایت اولنور که یرده برقدم یر یوقدر که شیطان انده
سجده قلمامش اولا انون صکره بر کره یوزین صوردیغیچون دنیا
کامون سوردیلوب بویله بیلی عبادتی بوزدی اورلدی نر
دوا ایدی وطرد وشرمندا اولدی وحضرت رسول صلی الله
علیه وسلم جوق ایدرکه برکون جبرائیل علیه السلام کوردم که
کعبه‌نک استارنه یاپشمش تضرع وزاری قلوب ایدرکه
یا رب بنم اسمیمی وجسمیمی تبدیل وتغییر قلمه ودخی ادم نبی
علیه السلام حق تعالی ید قدرتیله کندو خلق ایلدی ونفخ روح
ایتدوکی حقیقتده دیدیکه ملائکه‌لرینی اکا سجده ایتدردی اول ادمه
لا بولوردین جنته ادخال ایلدی حق تعالی جوارینه بساط انبساط

اوزره بجه زمان کامران اولدی آخر اعتبار تسوز بردانه بغدای
یدوکیچون بو اکلوکه بکا عاصی اولان جوارمده طورماسون
ودخی اولاکختنی کوتوردن ملائکه‌یه امر ایلدیکه زجر ایدوب
جنتدن چیقاروب اسماندن بر اسمانه تا یره انجه‌یه دکین سوردیلر
روایت اولنورکه ایکی یوز ییل اغلایوب بلاد محنتلر چکدی اندن
صکره توبه‌سنی قبول ایلدی داوغلانلری قیامته دکین توبه
ایلنده قالدی اندن صکره نوح نبی علیه السلام شیخ المرسلین
ایکن دخی بیلاردین بولنده محنت ومشقت چکمشیکن برکره
ناموجه بوزنسو بیلدوکیچون حق اکا ندا ایدوب دیدیکه فلا
تسئلن ما لیس لك به علم انی اعظك ان تكون
من الجاهلین یعنی بیلمدوکک نسنه‌یی ایسته‌دن طلب ایتمه
سکا نصیحت ایدرین که جاهللردن اولمیاسن دیدی سببی
بو ایدیکه نوح نبی علیه السلام کنعانی که اوغلی ایدی غرق
کمیه آلمق ایسته‌دی ولدی نوح دخی حق تعالی یه تضرع
ایدوب دیدیکه یا رب اهلمه خلاص اولمق وعده قلمشدك
[illegible]
[illegible]

سندن بونن سؤال ایله روایتدرکه بوعتاب ایله صکره نوح پیغمبر
ترقی بیل سمادن بکا باشنی قالدوروب باقمادی اندن صکره
ابراهیم پیغمبر علیه السلام خلیل الرحمن ایکن خطا برکره ایتدیکی
ملائکین اشتدوکیچون نیچه روزکار تضرع وزاری قلوب ایدردی
دیرکه والذی اطمع ان یغفر لی خطیئتی یوم الدین
روایتدرکه برکون اولا علاقه حق تعالی جبرائیلی کوندردیکه
یا ابراهیم هیچ کوردوکك واری که دوست دوستنه نار ایله
عذاب ایلیه جواب ویردیکه یا جبرائیل خطای کدوعم وقتی ایکن
دوستلغی اونتدوردم اندن صکره موسی بن عمران علیه السلام
برکشی قتل اوروب اولدوردوکیچون قورقوسندن تضرع
واستغفار وزاری قلوب ایدردیکه رب انی ظلمت نفسی
فاغفر لی ایدوب صکره بلعم بن باعور بر درجه ده ایدیکه حق
تعالی ایله سوزلشوردی [illegible] حق تعالی بیوردیکه واتل
علیهم نبأ الذی آتیناه آیاتنا فانسلخ منها فاتبعه
الشیطان فکان من الغاوین یعنی یا محمد قومکه خبر ویر
[illegible] اولوب [illegible]
[illegible]

دنيايه مايل اولوب حق تعالينك نعمتلرين بريره قومت اكردي
ايلدن معرفتي سلب اولوب كلب معلم دكبي تاپوسندن از
ايلدي حكايتدر كه بلعم بن باعور شول درجه‌ده ايدي كه كرسي
جوقلر خلق بعضي ايدوب معرفت سويلركن مجلسنده اون
ايكي بيك الي دواتلي كاتب حاضر اولوب بونك لسانندن جريان
ايدن حكمت ومعرفتي يازارلر ايدي آخر الامر شويله اولديكه بر كتاب
تصنيف ايلديكه اول كتاب ايچنده صانع عالمه انكار ايلدي نعوذ
بالله من سخطه وخذلانه امدي بو دنيايي دون وفانك شومي
نقل ايلديكه علما صاحب معرفت محبت دنيا سببيله نيجه نيجه
طريق مستقيمدن جقوب شيطانه تابع اولورلر الله يحفظنا
داود نبي عليه السلام الله تعالى حضرتنك خليفه‌سي ايكن بر كره كناه
ايشلدي شول قدر اغلديكه كوزلري ياشندن اوتلر بتدي
ديديكه الهي بنم تضرعمه وكوزلرم ياشنه عجبا نظر ايتمزمسن
حق تعاليدن جواب كلديكه يا داود كناهكي اونتدك ايكا كوزك
ياشني عرض ايدرسن دوا ايتدكه قرق كون توبه‌سي قبول
اولمادي بر روايتده قرق يل قبول اولمادي الله حفظ ايده
يونس نبي عليه السلام بر كناه ايشلدوكيچون حق تعالى اني دريا

ايچنده

ايچنده بالق قرننده قرق كون حبس ايلدي يونس نبي بالق قرننده
ايكن لا اله الا انت سبحانك اني كنت من الظالمين
ديردي ملائكه انك آوازين ايشدوب ديديلركه يارب بر حزين
آواز ايشدورز سكا تسبيح ايدر ليكن قنده ايدوكن بيلمزز حق تعالى
ايتديكه قولم يونسدر دريا ايچنده بالق قرننده بكا تضرع ايدر
عنايت ورحمت ويرديكي يونسي ملائكه ايشديجك شفاعت
ايدوب تضرع ايلديلركه يارب يونسي لطفكله عنايت ايله اول ظلمتدن
خلاص ايله پس حق تعالى بونلرك شفاعتني قبول ايليوب
يونسي چيقوب خلاص ايلدي لكن اسمني تغيير ايدوب ذو النون
ديو ذو النون ديدي وحق سوزركه فلولا انه كان
من المسبحين للبث في بطنه الى يوم يبعثون
يعني يونس بالق قرننده اكر بزي تسبيح وتقديس ايتمسه قيامته
دكين بالق قرننده قالوريدي وحق تعالى بو بابده ديدوكي
[illegible] سوره‌سنده بيورديكه لولا ان تداركه نعمة من
ربه لنبذ بالعراء وهو مذموم يعني يونسه اكر بزم
نعمتمز ذكر اولمسه يونس بر طاغده قالوريدي بزم حسن
خبرمز ايله كنه كركدر بر طاغده بولنوب شويله اولوريدي

قرا اوقوردن و دیکلوردن بعید اولوردی اندن صکره سید
المرسلین و خاتم النبیین صلوات الله علیه وعلیهم اجمعین بوذن
معلوما و اکرم ممکنات ایکن الله تعالی حضرتی اکا بیوردیکه
فاستقم کما امرت ومن تاب معك ولا تطغوا انه
بما تعملون بصیر یعنی یا محمد بیوردیلدوغك اوزره
مستقیم اول و دخی شرکدن و کفردن تائب اولنلر سکا ایله
مستقیم اولسونلر و حددن تجاوز ایلمك حق تعالی بزك
ایشلدوکوکوزی کورر روایت نازل اولدقدن صکره حضرت
رسول صلی الله علیه وسلم ایدردیکه شیبتنی هود واخواتها
یعنی هود سوره سنده فاستقم ایتی و بونك امثالی ایتلر
بنی پیر ایلدی و دخی حق تعالی سید المرسلینه خطابا
امتنان ایدوب دیکن الم نشرح لك صدرك ویردی و دخی
ووضعنا عنك وزرك الذی انقض ظهرك
دیو دخی لیغفر لك الله ما تقدم من ذنبك وما تاخر
یعنی بو آیت کریمه نازل اولدقدن صکره حضرت
رسول صلی الله علیه وسلم شول قدر نماز قلوردیکه مبارك قدمی
رنجیده اولوردی [illegible] دیرلردیکه یا رسول الله سنك جوق

حتی

حتی که هیچ بر لغزشك یوقدر رحمت چکوب نیچون بیورسین
دیرلردی قوله علیه السلام افلا اکون عبدا شکورا
جواب ویروب بیوردیکه بن بو وجهله عبد شکور اولمیمی
که حق تعالی بکا بو قدر نعمت و رحمت ویردی و دخی بیوردی
لو انی وعیسی اخذنا بما کسبت هاتان لعذبنا عذابا
لم یعذب به احدا من العالمین الا ان یتغمدنا الله
برحمته بونك معناسی ماتقدم بیان اولنمشدر و دخی کیجه لرده
نماز قلوردی و ایدردی اغلیوب که اعوذ بعفوك من
عقابك و برضاك من سخطك و اعوذ بك منك
لا احصی ثناء علیك انت کما اثنیت علی نفسك
یعنی [illegible] عفوکه صغنورم و غضبکدن رضاکه صغنورم
و عقابکدن سکا صغنورم بن سکا ثنا ایده مزم بن کندو نفسکه
ثنا ایلدوکک کبی و بونلردن صکره اصحاب کرین کلام الله
تعلیم [illegible] السلام ایکن و بونلرك زمانی اشرف [illegible]
[illegible]
زماننده الم یأن للذین امنوا ان تخشع قلوبهم
لذکر الله آیتی نازل اولدی یعنی بو مؤمنلرك [illegible]

کوکلرینه حق تعالینک ذکری سببیله خوف وخشیت کل
ودخی امت محمد خیر امت ایکن وعدالتله متصف ایکن بو
نلر ایچون حدود دینیه وسیاست عظیمه وضع ایلدی ودخی
بعضی عزیزلر ایدرلر شول پادشاهک عذابندن امین اولک
که اون درت یل سرقه قلمغله صاغ الوکرینی کسمک امر ایلدی
که اجتن عضوکوزدر اما جانب رجاده اولان معامله بودرکه
حق تعالی حضرتلرینک رحمتی دریاسی بر درجه ده عظیمدرکه
جمله عالمک کناهنه بر قطره سی کفایت ایدر کوزلرینی
برکشینک یتمش یل عمری کفر اوزرینه کچسه صکره دونوب
بر ساعت ایمانه کلسه جمیع کناهنی عفو ایدوب بیورر قل للذين
كفروا ان ينتهوا يغفر لهم ما قد سلف
سحره فرعون کافرلر ایدی موسی نبی علیه السلامی قهر اتمک
نیتنه جمع اولوب فرعونک عزتنه یمین ایلدیلر دشمنی قوانده
ایدن صکره الله تعالینک تجلی رحمتنا نزوینی کوروب
جان وکوکل ایله آمنا برب العالمين دیدیلر زیرا تحقیق
اعماسی حق تعالی قبول ایلیوب کناهلرینی باغشلادی
دخی شهیدلر اولوب الا باد نعیم جنته مقیم ایلدی

کوکلون بو کلمه تلفظ ایدنلرک بونجه ییللق کفر وعنادلرینی وضلا
لتلرینی عفو ایدوب بونجه کرامتلر وسعادتلر ویرن ارحم الراحمين
یرمی طاعتلر وذکر وتوحید ایله کچورن مؤمنلری نه محروم ایلیه
نی شاملک عفو ایدوب مرحوم ایلیه ودخی اصحاب کهف حکایه سی
اشتدکی عمرلرینی کفر وضلالت اوزرینه کچوردکلرندن صکره ایمانه
کلوب ربنا رب السموات والارض دیوب مغاره یه کردیلر حق تعا
لییه التجا ایلدیلر اول مغاره ایچنده مدت مدیده خوابده یاتدقلر
حق تعالی فضلندن الطافی معزز ومکرم قلوب بدنلرینی حسنی
کلتورن یعنی صاغدن صوله وصولدن صاغه تقلیب ایدردی نته
کم بیورر ونقلبهم ذات اليمين وذات الشمال بونلاری
مکرم ومحتشم قلوب لباس مهابت وکسوت شجاعت ایله
مشرف ومکرم قلدی نته کم بیورر لو اطلعت عليهم لوليت
منهم فرارا ولملئت منهم رعبا یعنی ایلادی
کوردکک بیمتلرندن دونرلقار ایدوک توز قورقولقدن طولدی
ودخی بونلرک کلبی کتابنده ذکر ایلدی ومغاره ده بونلر
ایله معتکف اولدی واخرته جنته کیرجک حق تعالی حضرتی
انی بو رفاقت سببیله دخی انلر ایله بیله ایدوب مکرم ایلدی

ورحیم ذو الفضل العظیم کە بر کلبە بر بچە ادم بله آدە و هیچون شول
توتدکه بر قاج کون حق تعالی بلوب توحید ایدیلر آرتق عبادت
ایدیلردی بوله عزت ایدیجک شول مؤمنلره که لیل و نهار زهد
ایدوب یکرمی دورت ساعتده یکسان کره صوفرنده سجده
ایدرلر بونکا و ورزینه که اکر بیک ییل عمرلری اولسه انک خدمتنده
یوزده و بورسیدلر بونک کبی مؤمنلر اولا اکرم الاکرمین حضرتلرینک
رحمتندن نه محروم قالالر ودخی اشتدککم ابراهیم پیغمبر علیه السلام
عتاب اولدی مجرملره هلاک دعا قلدوغیچون ودخی هارون حضرت
موسی نبیه علیه السلام عتاب ایدوب دیدیکه یا موسی قارون
سندن مدد استدکی زمانده نیچون رحمت ایلمدک عزتم حقیچون
اکر بندن مدد استسیدی کناهنی عفو ایدوب کندومی خلاص ایدردم
ودخی یونس نبیه علیه السلام عتاب ایلدی شول زمانده که نینوا
ی دریادن [illegible] کوزده آدملر یاتده [illegible]
دوکوب اوزرینه کولکه اولدی بر قاج کوندن صکره قباق [illegible]
باشلادی یونس ملول اولدی حق تعالی بیوردیکم یا یونس بر قباق
وریدوغیچون ملول اولدک یوز بیک کشینک وزرینه عذاب نازل
اولدوغن کوردک [illegible]

زائل ایلدم ودخی حضرت رسول صلی الله علیه وسلمه عتاب
ایلدی شول زمانده که بنی شیبه قاپوسندن ایچرو کردی
بر نیچه قومی کولشر کوروب بیوردیکه لم تضحكون لا اریکم
تضحكون یعنی قاتیوب دیدی که نه کولشرسز سزی کولشر
کورمیه‌یم دیوکه جبرائیل علیه السلام واردی کیرو دوندی اول
دونک اینه کلدی جاءنی جبریل علیه السلام فقال یا محمد لم تقنط
عبادی من رحمتی نبئ عبادی انی انا
الغفور الرحیم یعنی بکا جبرائیل کلدی دیدیکه یا محمد حق تعالی
بیوردیکه بنم قوللاروڭ امیدین بندن نیچون قطع ایدرسین
بونلره خبر ویرکه بن [illegible] ستار ایدیجی و [illegible] بنم بندن
عفوی [illegible] کلدی ودخی حضرت رسول الله بیوردیکه الله ارحم
بعبده المؤمن من الوالدة الشفیقة بولدها یعنی
[illegible] بیوردیکه ان لله مائة
رحمة فواحدة منها قسمها بین الجن والانس و
البهائم فبها یتعاطفون وبها یتراحمون وادخر منها
تسعة وتسعین لیرحم بها عباده یوم القیمة
یعنی حق تعالی نک یوز رحمتی وار [illegible] قسمت ایلدی انده [illegible]

وبهایه بریره انلکا شفقت ومرحمت ایدرلر طغیان ظلمتندن
کتورکون صلاتی عبادته قیامت کوننده انلر کلار رحمت ایله
ایلتدی چونکه اول رحمتدن محروم قالانک نجه دخی لو عملده تیشه ک
اولا عومون وجوده کلوب حیوة بولدک وانسان اولوب
امت محمدون اولدک واهل السنة والجماعة دن اولدک دخی بر
نعم ظاهره وباطنه بولدک موجود در که یوم اخرتده اول طغیان ظلمتندن
رحمتدن اضعاف مضاعف نعمتیسر اولا زیرا که سنک ایشک احیا
ابتدا اولنوری ایسه در که انتهاسی دخی خیر ایله ختم اولا حضرت
ذو الجلال والاکرام تعلیمدن سوقدر که انبیا واولیا وشهدا واصفیا
محمد مصطفی حرمتنه جمله نزک عاقبتنی خیر ایله تمام ایلیه بیمجید
السائلین اکمل الیتی حق تعالینک یوم میعاده وارنجه ولان
مجعول ومخیدن بیان ایدر بونلره کمه اوزوری دریات الاید
اولوروی موت ... جعفر ...
بو وردتنه مقامنه نظیعلره وغافیلره محبه لرنه معقور ایدا بوالی
بیلنمیه لودی اما بوحضرتلره بو ایکی کششنک خالینی مکذبی
الحق ملک سنده که ابن بشیر مقامات ایدوا حیه که بر کونی نعی
جهنده ... کلاوه ... حکم ... بو ...

برکشی باینده کلمه شهادتی تلقین ایدر لا اله الا الله محمد رسول الله
کلامنی قبول ایتمزسو یلرشعی ایدر اول کشی دیدیکه رفیقلر سویله
خسته شاشوره خسته کوزینی اچوب بکا دیدیکه کسمه قبول سویله
سون کرک بیشاق سویلیون بن انی ترک ایلرم دیدی اندن
صکره بو ایتی اوقودی قوله تعالی وَأَلْزَمَهُمْ كَلِمَةَ التَّقْوَىٰ وَكَا
نُوا أَحَقَّ بِهَا وَأَهْلَهَا پس شیخ بلا بیتدی بولدی اشمره نجات دیردی
دیدی بو ... دخی بو در که فضیل ابن عیاضک بر شاکردی وار ایدی
خسته اولوب علامت موت ظاهر اولدی فضیل باینه کلوب
... پس ... باشلادی خسته دیدیکه یا استاد اوقوه فضیل بزه بان
سالکنه اولوب بعده کلمه شهادتی تلقین ایلدی خسته کوزینی اچوب
... بو کلمه دن بیزارم دیدی بو حال اوزرنده ایکن تسلیم
اولدی فضیل ... کلوب ... قالوب برقاچ کون اوده ن
چقمادی اندن صکره اول کشی واقعه سنده کوردیکه جهنمه یوزی
... سورر ... کنرم شاکردی ... علی ...
وایمانی ... اولدی ... دیدیکه ...
...
...

حمد ایدریدم بر کسی دخی بر مریضم واریدی طبیب انک دفعیچون بکا
بیلدی بر قوچ جراحه دیشدی اکرمیم دیدی بوندن صکره ایکی
کشینک دخی حالنی ذکر ایلدیکی اولورکه عبد الله بن مبارک کون
نقل اولنورکه حالت نزعده ایکن کوزلرین آچدی و کولدی و فرح
اولوب ایدیکم لمثل هذا فلیعمل العاملون یعنی عمل ایدنلر بونک
عمل ایلسونلر دیدی امام الحرمین استاد ابو بکردن روایت ایدرکه
ایام تحصیلده بر یولداشم واریدی مجتهد ایدی تحلوده جد وجهد
ایدوب بن نسنه تحصیل ایده مزدی لکن متقی ومتعبد کشی ایدی
بو فوت اولوب کشف علی ازا اولوب حسنه تعجب ایدریدم اکر ...
خسته اولدی دار الشفایه وارایوب حجره سنده یاتدی ...
چکوب حالی مشتد اولدی آخر جان طلعتنکلدی کوزلرینی آچوب
دکری ... صکره سندن ... بیلدی یا ابن فورک
لمثل هذا فلیعمل العاملون ایدوب تسلیم روح ایلدی رحمه الله
اولیلده که مالک بن دینار رحمة الله حکایت ایدر دیدیکه بر کون
نزعده بر کشی خسته اولدی حالت نزعده جمهوری باشنده واردم
حالنی صوردم ایدی اوکوره ایکی ... کوردیلر اوریه
... تکلیف ایدرلر ایدی ... کیم بو کیشی ...

ایدی جواب ویردیکه ایکی کلامی ادیدی بر سیلا الوب بر سیل
مسارندین الری کوزرب بر بریه اوردم صیدم شهیدکی حالک
بحودردیدم ایدی اولکیدن دخی بتردر اما قبرمه بودخی ایکی
کشینک حالندن معلوم اولور آدولکی اولورکه بعض صلحا روایت
ایدوب ایدرلرکه سفیان ثوری رحمه الله فوت اولدقدن
صکره واقعه ده کوردب دیدمکه یا ابا عبد الله حالک نه در سندن
اعراض ایلیوب ایدی کیده زمانی دکلدر اندن حالک نه در دیا
نهیان دیدم جواب ویردیکه زبی اشکاره کوردم بکا دیدیکه یا
ابن سعید بن سندن خشنود لوم سکا مبارک اولسون کیمی لرینه
کتمایلن بنه کوز یاشی دوکر یوک بکا بشنادک لعندی کل حبیبه
بحق اجری تماو سک احیاناً ایله یه نوقتن ولر سک بنی زیارت
ایلیجی سندن دخی دکلوکم انکیمی اولدرکه برکشی وایلیدی
فوت اولدی وانده کوردیلر اولی متغیر اولمش بو حنه زنجیر
اوری بشجر اولمش بو لعشنر حالک ندر دیو صوردم جواب ویردیکه
صاحبلکی همیشه ... بعث ایدردک شمدی ...
ایدر بوندن صکره ایکی کشینک حالنی دخی ذکر ایدلیم اولورکه بر
صالح کشینک دخی فوت اولدقده بوکی عذابه مبتلا کوردی

اول عمر بن عبد العزیز فوت اولدوغی کیجه • واقعه‌سنده کوردیکه
اوه کلمش ایتدیکه ان دخل سن خود اولمشیدک بو نوه نیه کلدک
ایتدی بابا بن اولدم لکن شهید اولدم [illegible] حضورنده ایدم
طعام • وشرابدن ندکلم نه استرسه بکا ویررلردی • عالم خوشندر
بنی تشویش ایلمز بابا سنی نیه صوردیکم بو نوه کلاسب نه ایدی
جواب • ویردیکه عمر بن عبد العزیز فوت اولمش کوک اهلنه نه ا
اولندی • ابنیادن وصدیقلردن وشهدادن نک قالادی
قالمدی انک صلوکنه حاضر اولدیلر بن دخی بلکه کلوب نازی
قلدق بوباب سنی کوردکلم بن نیه کیدرم سنی اللهه اصمرلدم
ویتدی وکیتدی الحجی سؤال کبی [illegible] هشام بن حسان روایت
ایلدی که اوغلم [illegible] فوت اولدی اوشنده کوردم
[illegible] جواب ویردیکه فلان کیجه
[illegible]
[illegible]
حتی [illegible]
[illegible] قوله تعالی یوم نحشر المتقین الی الرحمن وفدا
ونسوق المجرمین الی جهنم وردا • یعنی سؤال کوره

سنی

سنی ارلی پادشاهدن الحی کلورکبی یوز زمرّد کرم جنت [illegible]
بر طری صوقع بسیاسته ایلدرکی بر نور لعل ومرزلا جنت صورور
بوطارا استادو مشی کبی دترشی دترشی کیدرلر ودوا ایتدی که
کشیلر واردرکه یعقوبدن قالیقی باشلی وجنده حله وتاج ویره
بولورکر حله وتاجی کیوب براقه سوار اولورلر یعنی بوطاره
وصت ایدوب جنت بیابان وار [illegible] ودخی کشیلر واردرکه
قبردن قالقدوغی وقتین زبانیلر وزنجیرلر [illegible]
قلورلر جهنم ایاغیله یوریکه قوبارلر یوزی اوزرینه سوریوب الیوارلر
بونلر اندر بی سخط وغضبه ودخی حضرت رسول صلی الله علیه وسلم
بیوردیکه قیامت کوننده بر قومه [illegible] قبردن [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] حساب [illegible]
کوردوک [illegible]
[illegible]

ایده که کیرودونک حسابی وکتابی ومحاسبه سی واحوال
طرتمایچه بوسوزه کلا اجازت تو قدر بونلار دیه لرکم بزه دنیاده دو
دوکوز کرشوری حساب وکتاب سرسز وذمی مالک قلوه کور
عدل وجوردن مسرور سز بزوار دنیاده تجربوا اوزریسه دبزه موت
وطاعت ایدردک شوری دعوت ایلری برومی اجابت ایلوک جو
بوکلامی دیه لر حضرت ملک علامدن بر ندا کلا کا انهم ملکم
لوم کرجلد [illegible] بونلار بونلار هم عقلهم [illegible] تابع اولمک
ویلر [illegible] انسونلر [illegible] اکنجی ایت اولور
حق تعالی کتابی کریمنده بیوردی افمن یلقی فی النار خیر ام من
یاتی آمنا یوم القیمة یعنی قیامت کونده جهنمه الانور
خیرلودر یوخسه [illegible] امین اولانمی خیرلودر [illegible]
طایفه که [illegible] جنت [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] اما جنت و جهنم
[illegible] حق تعالی بیوردی

وسقیهم ربهم شرابا طهورا ان هذا کان لکم جزاء
وکان سعیکم مشکورا بوآیتک تفسیری کتاب اولنه
جهنمده دوزخیلر واردن حکایه حق تعالی بیوردرکه ربنا اخرجنا منها
فان عدنا فانا ظالمون قال اخسئوا فیها ولا تکلمون
یعنی دیرلرکه یا رب بزی جهنمدن چیقار اکر بز دخی عصیان ایدرسوک
ظالملردن اولالوز اول وقت که دیلرسک عذاب ایده سین حق
تعالی بیوره که بونلری کلب [illegible] دکلی [illegible] ایدوب دایکم
سوزدن صکره بونلار جهنم الحبوه کلاب کبی [illegible]
الرؤف الرحیم من العذاب الالیم عیاذاً [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] الذین یتقون [illegible] یعنی [illegible] جهنم [illegible]
[illegible]

حکایت اولنورکه جنیدک وفاتندن صکره جهان برکشی دورکه
اوی حسنلو در حسن بو سوزی اشیدوب اغلدی وایتدی بولاندی
اول هناد بن اولیدم اصحاب بو سوزی اشیدوب تعجب ایتدیلر
ایتدیلر نیچون عجب ایسر هنادک عاقبت جنیدک حالجی نه دور
بنم حالم معلوم دکلدر احدی بلکه بو امورک جمیعنی براصلا
که اول اصل کیشینک جنی بوکر بکرنی صرردر کورلرسه قبلو باشلر
اخلادر [illegible] امورندن اول کرا اولنان امر کیشینک
ایرو [illegible] ایمانی سلب ولمغه نعوذ بالله المستعان عن سلب
الایمان فی آخر الاجال علما امرت قسندن حم اوج قسمدر بیری
اولدر که کیشینک طاعتی مقبول اولا ولایی اولنیای ویکی اولدر که معصیتی
عفو اولایی اولنیای ودری مقبولیت ایمان سلب اولایی [illegible]
بو قسم امر غلرک ایتدی علما حقیقته علک کلیسی بودر وده کلی غلر
بوکی [illegible] سلدر که ایلرو نهایت واردر نته کیم یوسف بن
اسباط روایت ایدر ایدر سفیان ثوری یه واردم زیاده اغلشی
کوردم صوردم که نیه اغلیورسن علی بن ایتدی که حق تعالی
حقنده کی واشتیاق ایمانیم [illegible] قورقرا ولورکه امره قبضه ایمان
سلب ولا سوء خاتمه ایله عالم اولاتنی ال انذربنا الجنان

الل

اللهم ان لا تبتلینا بمعصیة وان تتم علینا بفضل کثیر نعمته
وان یتوفنا علی الاسلام والسنة انه ارحم الراحمین وبلکه
بو رسالهنک احوالی ومقاسنه تفصیل ایله احیاء علومده
ذکر ایلدی بو کتاب تطویل متحمل اولمدوغیچون مراد اینمزاده
کوره اکر سؤال اولنه که بو ایکی طریقک قنقیسنده سلوک
ایدهلم طریق خوفی یا طریق رجای می جواب ویرورز که بو
ایکی طریق بربرندن برکودر بربرندن منفک دکلدر بوایکی
[illegible] که طرف خوف غالب [illegible] اولورلر بلکه
برسیه اولورلر که جانب رجا غالب اولور [illegible] بلکه
[illegible] زیرا که رجا تحقیق خوف [illegible]
[illegible] خوف تحقیق رجا [illegible]
[illegible]
[illegible]
خوف رجایه [illegible]
[illegible]
اکر سؤال اولنه که خوف [illegible]
[illegible]

كفايت ايلمز اما كشينك صحتى زماننده خوف جانبى غالب
گرکدر زیرا کیفوسنک خوفدن تأثیری زیاده دور وشول زمانده
کمدر بکی ضعیف ولا عباده قدرت وقوت قالمیه جانب
رجا غالب گرکدر زیرا که خوفک اول زمانده فائده سی یوقدر
بلکه اول دمده خوف سابق ورجاء لاحق بر قلب شکسته
اولوب مولاسنک کرمنه منتظر اولمق اولادر نته کیم حضرت
رسول صلی الله علیه وسلم بیوردیکه انّ الله تعالی یقول انا عند
المنکسرة قلوبهم من مخافتی یعنی الله تعالی ایتدی
بنم خوفمدن کوکلی شکسته اولانلر عفومه منتظر اولانلر قتنده یم
کوردیکمیسن که منکسر القلوب اولانلر قتلرنده حق تعالی نیجه
تسلی ویرت بیوردی الا تخافوا ولا تحزنوا یعنی قورقمک حزن
ایتمک دیمک [illegible] حق تعالی بو حسن ظنی ایله بنده
اجنادر کثیره واردر اولمشدر که آیات ترغیبک عددی
لی حدودی قیاسدن زیاده در آنک کوزینه بودر که علی الاطلاق
جانب رجا غالب ولاجرم [illegible] ویرودر که حسن ظنی مقتضی
بودر که مقصودن عدد آیه لر وعدآتدن قورقالر وعدده
شعی واجتهاد ایده لر والا حسن ظن دیرلر غرور دیرلر بو

صفت غرور مذموم ومشومدر حتی بعضیلر غروره ویت لا
یغرورلر ایله متعلق بر نکته شریفه واردر که خلقک اکثری اونلر
غافللردر رجا ایله تمنا بینی فرق ایتمزلر غلط ایدرلر امدی رجا شول
امیده دیرلر که اسبابینی اولا تمنی شول امیده دیرلر که اسبابینی
اولمیه مثلا اکینجیلر بر زمینلرینی سوروب صلاح ایلیوب
تخم اکسه لر دخی حق تعالینک کرمیله اول بر زمیندن بر مبلغ
محصول امید ایتسه لر اول امیده رجا درلر اما تمنا شولکه شخصلر
اکرلر و بکرلر دیو زمینی بوروسنه دخی اوغرامزلر تولاینه
بر مبلغ محصول امید ایتسه لر اگرچه حق تعالی قادردر
اما عادت جاری اولمدیکلردن انکبی امیده رجا دیمزلر زیرا که
بو احتمال اصل یوقدر امدی عمر کشی ترک عبادت ایلسه
ومعصیتلره اصرار ایتسه و قلدوغی عمل خیرک قبولنی
و تقصیرینک عفوینی و خطاسنک عفوینی و اول عمل تعالیه
حق تعالینک فضلی و کرمی بزلره ثوابنی ایلیه دیو امید رجا
حسن ظن درلر اما طاعت ارتکاب اتسه ومعصیتلردن اجتناب
ایلمیه و حق تعالینک غضبندن قورقماسه و وعیدندن او
شمسه و تعالیدن [illegible] اولسه دخی ایتد که

حق تعالیدن عنایت و مرحمت اومارم و عذابندن خلاص
ونجات اوستنده ناامید اولمق استرم دیدی بوکا جیش طلب و
رجا دیرلر بلکه تمنا و غرور دیرلر بو معنی باشقه در خطا و ضلالدر
بونکچون دخی توبه و استغفار ایلرلر و بو اصل حدیث رسول الله
صلی الله علیه وسلم سنین و محکم ایدر که بیورر الکیس من دان
نفسه وعمل لما بعد الموت والعاجز من اتبع نفسه
هواها وتمنی علی الله عز وجل یعنی عاقل اولدر که آخرتیچون
نفسنی قوللانوب عمل صالح اشلرا و لوکون حکره اکلانشغ
ایلوز و عاجز اولدر که نفسنی هواسنه تابع قلوب مولاسندن
رحمت و جنت تمنی ایدر حسن بصری رحمه الله ایدر که بو خلقی
مغفرت تمناسی هلاک ایدر که دنیادن حسنه سز چقوب
ایدرلر که حق تعالی یه حسن ظنمز واردر دیو یالان سویلدیلر
اگر حسن ظنلری واریدی عمل صالح قلورلردی
ایدیلردی بو حسن ظن ... بو خوفدن ...
اوقودی که قوله تعالی وذلکم ظنکم الذی ظننتم بربکم اردیکم
فاصبحتم من الخاسرین یعنی ربکوزه حسن ظن
ایلدکوز ... هلاک ایتدی ... خاسرلردن

اولدکوز و دخی بو آیتی اوقودی فمن کان یرجو لقاء ربه
فلیعمل عملا صالحا ودخی جعفر ضبعی ایدر ابا میسره عابدی
کوردم کثرت عبادتندن ایکولری ظاهر اولمش دیدمکه یا ابا میسره حق
تعالی سکا رحمت ایلیوب گناهلرکی بغشلر بو ضعیف ایلرسن
دیدی که رحمتی واسع و عنایتی شایعدر بو سوزی اشیدیجک غضبه
کلدی و ایتدی بنی یاس و قنوطه دلالت ایدرسن کوردکی
یونس بو آیتی اوقودی قوله تعالی ان رحمت الله قریب
من المحسنین واینده محسن اولنلره رحمت اومارلر
اگر بو سوزی بنی اغلاتدی بو سببدندر که جمیع انبیا و اولیا
و اتقیا و صلحا گیجه و گوندز خدمت و طاعت قلورلر و معصیتدن
اجتناب ایدوب شدائده تحمل ایدرلر مع هذا حق تعالینک خوفی
دکرمیلری و رحمتی و عنایتی سایر خلقلردن زیاده اومارلر
... زیاده ... بلدیلر که اجتهاد و تقوا اسلا
... رحمت ... حق تعالی
... رحمتنک ... عصیان ... تعالی
... دخی ... حق تعالی
جود ... و فضل ... عفوانی

بسم الله الرحمن الرحيم قلدوغی ددخی سنك استحكامك
وشفیعك یوغیكن سكا نعمت بی غایه وكرم بی نهایه قلدو
غنی تذكر وتفكر ایتسك ددخی حق تعالینك عظمتنی وهیبتنی و
سلطنتنی كبریاسنی وغضبنی وسیاستنی ملاحظه قلسك
اندن صكره طریق خوفده سنك غفلتكی وفتوركی وتقصیركی
وكثرت معصیتكی ددخی حق تعالینك جمیع اموری خبیر واحوالی بصیر
اولدوغنی ددخی اوبهانه صنعه وعده ثواب ووعید عقاب كوده
تأمل ایلسك كا. رحمته ورأفتنه ناظر اولسك كا. هیبته وسیاستنه
ملتفت ومعتبر اولسك دكا. معصیتكه وخطایكه وكا عبادتده
قصوركه وخطا وفتوركه واقف اولسك بی اعتبار حق خوف
ورجا طرفنه شوق قلوب امن ویأس سبیلنه سالك اولمیوب
عوق ایدرسن ددخی خواب غفلتدن بیدار اولوب طریق عبادتی
اختیار ایدرسن ددخی شهوات نفسانیه وملذات دنیویه
غوائلندن مجموعها قدوت هجرت ایدرسن نته كیم حق تعالی
ایدر كجتی ... ذكر ایتدیكم ...
ددخی شول عابدلردن اولورسن كی حق تعالی انلاری مدح و
ایدوب بیورر كه انهم كانوا یسارعون فی الخیرات

ویدعوننا رغبا ورهبا وكانوا لنا خاشعین
بونك تیسیری سابقده مذكور اولان بو امورده كوره علم
كورسك حق تعالینك حسن توفیقیله طامع اولوب ونیاز
اصلاح حال وحلاوت اعمال وصفوت بال تیسیر اولوب
عقباده اجر عظیم وذكر كریم ونعیم مقیم حاصل اولورسن بعنایة الله
وحسن توفیقه

الباب السادس فی عقبة القوادح

یعنی التنجی باب عقبه قوادح بیانندهدر ای كشی سعیده یولداش
بو طریقده حالوا ش اولاكه بو طریق تصوف متین وسبیلی
... بعید اولوب فضیلكه سنك ... ورده كرامت اخلاص
... وذكر منت ایله عطا عبادت ... ددخی ...
... اعمال اولان ... اجتناب ایدرسن
... موجب اولان ایكی امردر اول ایكینك اولكیسی اولوركه
عملده ... قبول اولمیه ایكنجیسی اولدركه عامل
... موعود اولان ثواب ...
[illegible] ضایع اولور نته كیم
حضرت رسول صلی الله علیه وسلم بیورر ان الله تعالی یقول
انا اغنی الاغنیاء عن الشرك من عمل عملا فاشرك ...

فيه غيرى فنصيبى له فانى لا اقبل الا ما كان
لى خالصا يعنى الله تعالى ايدر كه شريكدن غنى اولنلرك
اغناسى بنم بر كمسنه بر عمل قلسه اول عملده بنى غيريله شريك ايلسه
نصيبى بن اول شريكه ويردم بن بويله اولانى خالص اولانى
قبول ايدرم عزيز ايلرم ودخى روايت اولنور كه قيامت كوننده بر قولى
خدمتى مقابلنده ثواب طلب ايلر الله تعالى ايدر دنياده سنى
رئيس ايلدمى مجلسلرده سنى [illegible] ملادمى [illegible]
سكا رخصت ويردمى نعمت دنياده سنى صاحب نعمت
ايلدمى سنك مرادك بو ايدى ويردك ودخى ويردن [illegible]
سن ديو امدى بسط اعمال اولان امور اكرچه بريكا واردر
لكن جملهسنك دارى ريا ايله عجبدر اول سببدن بو بابده
اكثر اهتمام ريا ايله عجب بيانه صرف اولندى و [illegible]
اولالك تفصيلنه التزام اولنمدى اما ريا ده ايكى فضيحت واردر
فضيحتك ايكى فضيحتك بريسى اولدر كه ملقدن مخفى [illegible]
ملائكه [illegible] اهانت اولنور نيكه روايت اولنور كه
عبدك اعمالنى [illegible] ايله آسمانه الوب كيدركن حق تعالى
[illegible] عليه نصيبنه [illegible]

بكا عمل اول عبده عامل ايله امر ايدر تا سنده رسواى ولك
انكجى اولدر كه قيامت كوننده خلق اوزرنا سنده علانيه ملا
اولانه كم حضرت رسول صلى الله عليه وسلم بيورر كه ان المرائى
ينادى يوم القيمة باربعة اسماء يا كافر يا فاجر يا غا
در يا خاسر ضل سعيك وبطل اجرك فلا خلاق
لك التمس الاجر ممن كنت تعمل له يا مخادع
يعنى ريا ايليه قيامت كوننده دورت اسمله ندا ايدهلر يا كافر
يا فاجر يا غادر يا خاسر سعيك ضايع اولدى اجرك باطل
اولدى عملكدن سكا نصيب يوقدر عمل ايتدوكك اجرى اندن
استه يا مخادع ديهلر نعوذ بالله من شر الفضاحة وريا
العبادة ودخى روايتدر كه قيامت كوننده حق جل
[illegible] ايليوب بيورهلر كه اين الذين كانوا يعبدون
الناس فى دنياكم خذوا اجوركم ممن كنتم عملتم له فانى
لا اقبل عملا خالطه شئ يعنى [illegible] جمله عبادت
[illegible] عمل [illegible] اجر [illegible]
حق تعالى [illegible] مقبول [illegible]
[illegible] اما [illegible] حبى [illegible]

کربکوف قالورتا کم حضرت رسول صلی الله علیه وسلم بویورر کہ
إِنَّ الْجَنَّةَ تَكَلَّمَتْ وَقَالَتْ أَنَا حَرَامٌ عَلَى كُلِّ بَخِيلٍ وَمُ
رَائِي وَنَمَّامٍ وَحَسُودٍ یعنی جنت سویلدی وایتدی کہ الله تعالی
بنی بخیللره ومرائیلره ونماملره وحسودلره حرام ایلدی بو حدیث
شریف ایکی معنایه محتملدر بری اولدر کہ بخیلدن مراد بخل ایدوب
کلمهٔ شهادتی تکلم ایتمینلردر کلمهٔ شهادت دخی لا اله الا الله محمد
رسول الله دیمکدر ومرائیدن مراد شول منافقلردر کہ کوزنی
قلبنده کفر کیزلوب خلقه ایمان کوسترلر بو تقدیرجه بخیل کافر
ومرائی منافقدر ایکنجی معناسی اولدر کہ بخیل ومرائی شول کشیدر
کہ نفسنی امساک ایدوب وقلبی زیادن منع ایلمیه بونکه شوللری فاسقدر
کوره موذی اولور جنتدن محروم ایدر ایکنجی مصیبت بار
معذب اولمقدر ابو هریره رضی الله عنه حضرت رسولدن صلی الله علیه
وسلم روایت ایدر کہ قیامتده اول دعوت اولنان اوچ
کشیدر بری قرآن اوقیان ایکنجی غزاده مقتول اولان اوچنجی صاحب
دنیا اولانلردر حق تعالی اهل قرآنه کورینوب ایدر کہ رسولمه ایندرلن
قرآنی سکا بلدرمدم ایدی انکله نه عمل ایشلدک اول قاری ایدر یا رب
سکا معلومدر کہ کیجه وکوندز ده تلاوت ایلدم حق تعالی ایده کہ

مرادک بو ایدی کہ سکا کوچک قاری ادوردیه لر بو سوزی سنکچون
دنیاده سویلدیلر اندن مقتول کتوره لر حق تعالی ایده سکا قوت
وشجاعت ویردم نیچون دنیاده نه عمل ایشلدک جواب
ویره کہ یا رب جهاد امر ایلدک سنک یولکده قتال ایلدم آخر
شهید اولدم حق تعالی ایده کہ یلان سویلرسین ملائکه لر
دخی ایده لر کہ یلان سویلرسین حق تعالی ایده مرادک بو
ایدی کہ سکا بهادر دیه لر بو سوزی دنیاده سنکچون دیدیلر
اندن مالداری کتوره لر حق تعالی ایده کہ سکا دنیاده چوق مال
ویردم کیمسه محتاج ایلدم اول مال ایله نه عمل ایشلدک جواب
ویره کہ یا رب سن بلورسین کہ صدقه ویردم صله رحم ایلدم
ایو یولده ویا ایلچی کوندردم حق تعالی ایده کہ یلان سویلرسین کیمسنی
ملائکه لر دخی ایده کہ یلان سویلرسین پس حق تعالی ایده مرا
دک بو ایدی کہ سکا سخی دیه لر بو سوزی سنکچون دنیاده
دیدیلر حتی رسول صلی الله علیه وسلم بو حدیثی بیورر
زمانده حضرت مبارکنی اقربیه اوزرینه اوردوب ایدوکه یا ابا
هریره بولار شول کشیلردر کہ جهنم اودی اولنلره قیزدرلوب
شعله لنور ودخی ابن عباس رضی الله عنهما حضرت رسولدن

صلى الله عليه وسلم روايت ايدر كه اِنَّ النَّارَ وَاَهْلَهَا يَعُجُّونَ
مِنْ اَهْلِ الرِّيَاءِ يعنى نار واهلى ريا ايدنلرى كوريجك بو وجهله
چغرشالر صورديلر كه يا رسول الله نار چغرشى نيدر ديدكلرى وار
ناردن كورلديوب آواز ويرر امدى بو نه كوراولان حالتلر
اهل بصيرت اولان قتنده بيوك عظيمه ومصيبت شديده در
اكر سؤال اولنسه كه بره بيان ايله كه اخلاصك وريانك حقيقتلرى
واحكامى واقسامى دخى ثمره وتأثيرلرى نيجه در جواب ويرورز كه
علما آخرت قتنده ايكى قسم در برينه اخلاص عمل ديرلر وبرينه
اخلاص طلب اجر ديرلر اما اخلاص عمل بودر كه حق تعالى يه عزت
وامرنى تعظيم ودعوتنه اجابت قصد ايدوب بو قصدله مباشرت
اولا بو اعتقاد صحيح درلر و بو معنانك ضدى نفاق در نفاقك
نفاقك معناسى حق تعالينك غيره تقرب قصد ايلمك ايدر
بعضى مشايخ قتنده نفاقك معناسى [illegible]
[illegible] اعتقاد فاسد در واما اخلاص طلب اجر
اولدر كه عمل خيرله كندويه يوم آخرتده نفع ديليه بو معنانك
[illegible] مشايخ اختلاف ايتديلر حضرت عيسى [illegible] عليه السلام
حواريون صورديلر كه اخلاص نه در و مخلص كيمدر جواب ويرديكه

حق تعالى يه عبادت ايدرلر بر وجهله كه اول عبادت ايچون
كندولرينى مدح ايتديكلرينى سوميدلر بو تعريف ريانى ترك ايتمك
اشارتدر اما مدح سومك ايله تخصيص بالذكر ايتدوكك سببى
بودر كه ريانك قوتى محبت مدحدر اخلاص زياده خللدر
بودر شيخ جنيد رحمه الله ايدر كه اخلاص عمل كندو ذاتندن تصفيه
قلب ايكندر فضيل رحمه ايدر اخلاصك معناسى دوام مراقبه ونسيان
حظوظاتدر نيته در بعضيلر قتنده تعريف كامل بودر سهل رحمه ايدر
اخلاص عبدك حركاتى وسكناتى الله ايچون اولمقدر وبعضى
مشايخ ايدرلر اخلاص عمل اولدر كه انك مقابلنده ايكى جهاندن
عوض ديلميهلر بعضيلر قتنده اخلاص اولدر كم كيشينك عملنى
شيطان ومَلَك بيلميه بو تقديرجه اخلاص اخفاء مطلق در بو اخلاص
[illegible] اولمدى حضرت
رسول الله صلى الله عليه وسلم صورديلر كه اخلاص نه در ديدكه حق
تعالى [illegible] استقامت اولمقدر [illegible]
[illegible] عبادت [illegible]
حق تعالينك غيرسنى كندو نظرندن اسقاط ايتمكله [illegible]
و بو معنا اخلاصك حقيقتى در سائر معانى مذكوره [illegible]

واخلاصک ضدی ریادر بو دخی ایکی قسمدر بری ریاء محض
وبری مختلطدر ریای محض اولدرکه عمل آخرت ایله دنیا طلب ایله
ایدوب نسنه طلب ایلیه وریای مختلط اولان عملدن غرضین
طلب ایلیه اما اخلاصک وریانک علامتی کیفیت تأثیرلری اولدیغی
اخلاص عمل برله عابدلره قربت حاصل اولور اخلاص طلب اجر ایله
اعمال کثیر الاجر وعظیم القدر اولور اما نفاق علی الاطلاق ابطال
اعمال ایدر وحرم قربتدن اخراج ایدر وعده اولنان ثوابه
استحقاقی زایل قلور اما ریای محض یعنی خالص قسمنده بودرکه
عارفون یعنی حق تعالی حضرتی بلن کشیدن صادر اولمز اگر صادر
اولسه نصف ثواب باطل ایدر مختلط قسمنده بعضلر اجتناب
اولنمق ممکن دکلدر اولدقده نصف اضعاف ابطال ایدر اما عمل
صحیح بودرکه هرکیشی حق تعالی حضرتی بلسه هیچ امرده ریا ایتمز
اگرچه ریای محض کلدر الغفلة کی حق ایله عابد اولمیوب
حسن قبول ایدر ایسه دخی ثواب بیور اولور نقصانی وار ایسه مجازاتی
خبیرانه ایدر ایدرلر اگر سؤال اولنورسه اخلاصک ایکی قسمی
ظاهرده علیه بولنمق ممکن میدر یوقسه بلکی زر جواب ویرلدرکه
بعض مشایخ قتنده عملک اوج قسمی واردر بر قسمنده اخلاصک
ایکی

ایکی قسمی بیله بولنور عبادات ظاهریه اصلیه کبی ایکیسی بله بولنمز اعمال باطنیه
اصلیه کبی وبر قسمنده دخی اخلاص طلب اجر بولنور اخلاص
عمل بولنمز شول مباحات کبی که عبادته یاقلمق ایچون اشترلر
اما اعمال باطنه ده اخلاص لنجاة وخشیت سببی اولدرکه حق تعالی
بیلدیکی نسنه مطلع اولمز بو تقدیرجه آنده دواعی ریا یوقدر
اخلاص دواعی ریا قتنده متصوردر اما شول مباحات کی انکله عبادته
تقوی حاصل اولور آنده اخلاص عمل اولماز وخشیت سببی بودرکه
تقوی نفسنده عبادت دکلدر بلکه عبادته استعداددر وبر طهارت
ثواب وطهارت بدن کبی اما جمهور مشایخ قتنده شول عملکه ظاهر
اولمغه یا باطن اصلیه اولا ان حق تعالینک حضرته صرف ایتمک
محکلدر بو تقدیرجه اعمال ظاهره ده وباطنه ده اخلاص بولنور
زیرا که دواعی ریا انده ممکن در عبادت باطنه ایله دنیا طلب
عملی مجمل اولدوغی جلیدر بو علامتک امر ده علامه کلام اولدر
کی عبادت باطنه ده اخلاصک ایکی قسمی بله بولنمق جایزدر
ترک فرایض ولسون اکرچه نوافل اولسون حتی بعضی عزیزلر
ایدرلر که کشینک حلال ایله اولان جمیع اعمال خیرخیله عبادت
اولمق ممکندر اگر سؤال اولنسه که بوذکر اولنان تفصیل

اخلاصلو ریانك بو صنفی ایدی اما علاوه نه وقتده بولنور
بیان ایله جواب ویروزرکه اخلاص عمل فعله مقارن اولمق
واجبدر تأخیری جایز دکلدر اما اخلاص طلب اجرك تأخیر
اولمق جایزدر لکن شول عمل که اوکنده اخلاص بولنه ریا
اولا یاخود عکسی اوله بعضی مشایخ اعتباری خاتمه ایدر لکن
شویله که بر عمل اخلاص ایله تمام اولسه مقبول اولور ریا ایله تمام
اولسه مردود اولور بعضیلر قتنده اگر ریادن مطلوب
اولان منفعت حاصل اولمسه اول علاوه اقامت اخلاص ایله
ممکندر اگر مطلوب حاصل اولسه اخلاص فوت اولور بعضی
مشایخ ایدر فرایضده آخر عمره دکین اقامت اخلاص ایله
ممکندر نوافلده مقارنت شرطدر بو ایکیسی بیننده
فرق بودر که الله تعالی عبادت فرایضی تکلیف ایلدی [illegible]
درکه مصطفی و [illegible] نوافلی کندی [illegible]
نفسلرنه [illegible] تکلیف [illegible] بولورلر
اگر اخلاص [illegible]
اگر ریا [illegible]
[illegible]

اقامت اخلاص ایله ثمره اخلاص اکا مترتب اولور فرایضده
ریا اولمز دیدکلری کلامك معناسی بودر بو بابده مذاهب ناسی
بیان ایلدوکمزدن مقصود بودر که شمدیکی زمانده عبادته
راغب و طالب طاعت آز بولنور مجتهدلره تسهیل و سالکلره
تیسیر اولسون ایچون جمله مذاهب بیان اولندی که بر قوله
وارمدقده بری بولنماسه بر قوله دخی کورسون زیرا که
امراض قلوب و اغراض اعمال مختلفدر اگر سؤال اولنسه که
هر عمل ایچون مستقلا اخلاص لازم میدر یوخسه جمله یه بر اخلاص
کفایت ایدر می جواب ویرورز که بعضی مشایخ قتنده هر عمل
ایچون مستقلا اخلاص لازمدر بعضی علما ایدر که شول عمللر که
بعضیسی بعضیسنه متعلق اوله صلوتك ارکانی و شرایطی کبی
[illegible] مجموعنه اخلاص واحد کفایت ایدر زیرا که [illegible]
[illegible] اخلاص [illegible] اگر
سؤال اولنسه که [illegible] عمل [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

شکم حق تعالی بیوردرکم ومن کان یرید حرث الدنیا نؤ
ته منها وما له فی الآخرة من نصیب یعنی شول کسه‌که
بروندن دنیا اکینن طلب ایدر اکا مرادین ویرورز لکن آخرتده
اندن قطعا نصیبی یوقدر بونده ظاهر اولان بودرکه زیرا عمل
فاسده وزرکه کرک خلقدن استسون کرک حقدن اما
ریا رؤیتدن مشتق اولدوغنک حقی بودرکه بو معنای
فاسده اکثر رؤیت ناسدن حاصل اولور اگر سؤال اولنورسه که
دنیا طلب ایدنلر ناسدن عزت وعبادتده قدرت مراد
ایدنلر ریا اولورمی اولمزمی جواب ویرورزکه تعفف
کثرت مال شوکت جاهله اولمز بلکه قناعتله و حق تعالینک
کفالتنه اعتماد ایتمکله اولور اما عبادتده قدرت و طاقت قدرت
مراد ایدنلر ریا اولمز زیرا که عبادته استطاعت طلب
ایتمک حق تعالیدن لطف و معاونت استمکدر بوکا نیت
خیردرلر و بو نیت خیر اعمال آخرتدندر دنیا دکلدر ودخی کرکدر
که نیت و خلقک تعظیمی و تکریمی و افتراقک محبتی و ثناسنک
میلی درلر اولندن لکن حق ادرجه سوبده دنیا ذکه عجوننه
ودخی اهل عرفانک مذهبی درجه نبوت فلقی اهل السنة والجماعة

مذهبیده قدر یاخود ویرونه ذی بو بیلکه شرف نفس وحطام دنیوی مراد
ایدنلر بونلارک کلیسی نیت حمیده وارادت محموده دردر زیرا
کیفی الحقیقة مبادی آخرت ومقدمه حسن عاقبتدر ودخی امام
همام حجة الاسلام ایدر مشایخ کباره صوردم که ایام عسرتده
یعنی صلی واقعه سوره یس تلاوت ایدرلر بونکله دنیا
شدتندن قورتلمق دیلرلر ووسعت رزق طلب ایدرلر
واقعه لحسن العاده سوره‌یه ملازمت ایدرلر وسعت رزق
ایچون ورلر حقیقتده عمل آخرتله دنیا طلب ایتمک دکلمیدر دیدم
جواب ویردیلرکه بونلارک مرادلری طلب دنیا دکلدر بلکه قوت
ماحضر ویعبادته عودت وتعلیم وتعلم قوت حاصل اولمقدر
ودخی دیدیلرکه امیر زنقده زمان عسرتده وقت حاجتنده
بوسوره‌یی تلاوت ایتمک اخبارده وارد اولمشدر حضرت رسولدن
صلی الله علیه وسلم واصحاب کرامدن رضی الله عنهم مروی در حتی حکایت
ایدرلرکه ابن مسعود رضی الله عنه اولادینه مالی قویوب
حق سبحانه تعالی یوله بذل ایلدی بعضیلر عتاب ایدوب دیدیلرکه
اولادکه فقرا ایلدی جوابنده دیدیکه اولادیچون سوره واقعه
قودم انلره کفایت ایدر دیدی نواحی بزرکه علما اجازت

الحق بو خصلت جاری اولدی که اوقات عشرتده تلاوت
ایدرلردی بو نکا تمنا تغافل ایدرلر و حق تعالینک منت
عظیم بولورلر و کندولره وسعت دنیا کلسه استدراج و مصیبت
اولادیو خوف ایدرلر زیرا آخرت تاجرلرینک سرمایه‌لری
اجلدن قناعتدر امدی تصوفده اسلافوڭ سیرتی بودر
اگر اسلاف متأخرینده نوع تقصیر واقع اولورسه بو طرفک
قصورینه و متقدمینک قصورینه حمل ایدرلر مشایخ کبارک طریقنی
انکار ایدرلر بو مسائل روشن و دلائل انشاسنده خصائل
ارباب فضائل ذکر اولنمقدن مقصود اولدر که حقیقت حالدن مطلع
اولوب جمهور مشایخ حالنه واقف اولمادین جهلا طعن ایتمیه‌لر
ودخی تجربه اولنمشدر متصوفلر غلط ایدوب شیخلرینک
قرآن کریمی دنیایه وسیله و علم اخرتی بتعاطی بیلمیه
واسطه قلق اصحاب صبر و ارباب مجاهده اولنلرک طریقنه مناسب
دکلدر بلکه بیلسونلر که سلف صالحینک بو عادتی طریق سنتدن
ما فیه خیر تدر دیلردی کیم بولنسه ولعبه مشغول کیم بلا و محنت
ملازمت قلیقده قالمق حیثیتی و تفلغطه و اشتباه
طعامدن سکوت ذوقی اجتنابدن فراغت حاصل

اولو

اولوردی کوکلرده صوت ورقده شوق و محبت بیله
طاعت و خدمت میسر اولور عبادی مدح ایدنلرک اکثری عجبدن
بوندن اجتناب ایتمک واجبدر و بونی موجب اولان ایکی مردود
ایکی اولکی اولورکه توفیق ربانی و تأیید سبحانی بی عجب حجاب
اولور زیرا اگر بو عجبک اهلی مخذول و مقهوردر بر کشیدن
چونکه تأیید و توفیق منقطع اولسه انک حالی هلاکه قریبدر
نتکم حضرت رسول صلی الله علیه و سلم بیورر که ثلاث مهلکات
شح مطاع وهوی متبع واعجاب المرء بنفسه
ودخی یعنی اوچ نسنه مهلکدر بری شول بخل و حرص در
که انکله عامل اولورلر و بری دخی شول هوادر که اکا تابع او
لورلر و بری دخی کشی کندو فعلنی بکنمکدر ایکنجی اولورکه اعمال
صالحه عجب افساد ایدر نتکم عیسی نبی علیه السلام بیورر که یا
معشر الحواریین کم من سراج قد اطفاته الریح وکم من
عابد قد افسده العجب یعنی یا حواریون بو کلی چراغلر واردر
که یل انی سوندرمشدر نیجه عابدلر واردر که عجب انلرک عملنی
ابطال ایدر [illegible] شول خصلتدر که عبادتک [illegible] حسنی
و [illegible] طاعتک ثمره‌سنی افساد ایلیه و [illegible] ایلک

واجبدر اگر سؤال اولنسه که عجبك حقیقتی و علمی و معناسی و علاقه‌سی

نه‌در بیان ایله جواب ویره‌وز که بونك حقیقتی کشی کندو علمی ایله اولو

اعتقاد ایلمكدر بونك تفصیلی بودر که بر عبد علمنك شرفنی حق تعا

لینك غیرندن بلسه اول عبد عجبدر كركه نفسندن بلسون كرك

خلقدن بلسون كرك سایر اموردن و دخی علما اعزت ایدرلر

عجب موجود اولور شئ اولور شلت اولور یعنی نفسندن و ناسدن قو

بعض اموردن بلسه شلت اولور اگر الهندن بلسه شئ اولور

اگر بوندن بلسه موجود اولور مثلا بر عالم علمنك شرفنی نفسنك

قوت ذكاسندن بلسه یا عملندن یا سعیندن بلسه بو جهلدر خالق

اوجنسه بو امورك خالقی حقیقتده حقدر بولرك واسطه‌سیدر علمك

شرفی حقدن بودر دیمسه اول عالم عجب اولور و دخی بر کشی کندو شرفنی الندن

یا نسبندن یا سندندن بلسه بو دخی مضرتی حق تعالی

ایدوکنی اوجنسه عجب اولور تحصیل کلام [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

اولور کندونك شرفنی حقدن بلور غیردن بلمز بو عجبك ضدی ذكر

منتدر بونك معناسی بودر که حق تعالی توفیقیله اتمام عمل میسر اولدیغی

و فضل و عنایتیله علمله شرف ویردوکنی و لطف و احسانیله

ثواب و اجر ویردوکنی ذكر ایلیه بودر كه منت دواء عجب قسمنده و معنا

اولور اما سایر اوقاتده نافعدر بو عجبك علاجی تابیندی اولور که اگر

کشی عملنده عجب ایلسه قبل الوقت اگر توبه ایدرسه سالم اولور و الا عمل

باطل اولور مشایخ کرامدن محمد بن صابرك مذهبی بودر بونك

حسبی حبط عمل ایدر که جمیع حسناتی زایل اولوب ثواب استحقاقی

[illegible] اما سایر علما قتنده حبط عمل ثوابك تضعیفی زایل اولور

اگر سؤال اولنسه كه شول کمسنه که حق تعالی اکا توفیق ویردی و کرامت علم

ویردی [illegible] حق تعالیدن ایدوکنی بلدی اول کمسه

[illegible] بیان ایله جواب ویره‌وز که [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

قنقطا عجب ایلرلر بونلر اهل سنتدن شول طایفه درکه
الهی تمییز اولوب حقیقت حاله واقف اولدیلر ودخی منتهی اهل
سنتدن شول طایفه درکه اعمال الری مخلوط اولمغه متفقده
اولوب جمیعسنی حق تعالیدن ایدوکنی بلورلر وذکر منت
ایدرلر وکاه غرور وغفلت وسایطلرن غنیارنده عجب اوله لر
بونلار بونلاره اجتهادلرنده فتور و تقصیرلرنده قصور اولور
اگر سؤال اولنورسه معتزله نک دیدوکی یک عجبی تحبیط اعمال
حبط اولوری اولمزمی جواب دیرزکه علما بونده اختلاف ایدرلر
بعضیلر ایدر بونلارک اعتقادی فاسد اولدوغی سببدن اعمالی
حبط اولمشدر وبعضیلر ایدر اعتقادکلی ایله جزئیات اعمالک عجبی
لازم کلمز نته کم اهل سنت طایفه سنده اعتقادکلی تحبیط
جزئیات اعماله ذکر منت لازم کلدوکی کبی زیرا که اهل سنت
اعتقادکلی ایدرلرکه جمیع امور حق تعالیدندر مع هذا که غفلت
ایدوب بعضی اعماله عجب ایدرلر بلا فرق که ذکر تعالی تعویل ده
اگر سؤال اولنورسه که عجب وریادن غیری قوادح اعماله نه درر
جواب بو جوابدر که بو اوج نکسنه ایکیسی اعتقادرده کم منت تقا
اشتغال ایلدی که شنایع قوادح اعمالی اخشقراردن

سنده لولوب بیان ایلدیلرکه قوادح بونلاردرکه ذکر اولنور
نفاق و ریا و تخلیط و منّ و اذی و ندامت و عجب
و حسرت و تهاون و خوف ملامت ناس و بونلرک
هر برینک ضدی واردر نفاقک ضدی اخلاصدر و ریانک ضدی
اخلاص علودر و تخلیطک ضدی تعریف دردر و منک ضدی علی
حق تسلیم ایلکدر و اذانک ضدی تحسین علودر و ندامتک
ضدی تثبیت نفسدر و عجبک ضدی ذکر منتدر و حسرتک
ضدی اغتنام خیردر و تهاونک ضدی تعظیم توفیقدر و خوف
ملامتک ضدی خشیتدر و دخی بلکه نفاق حبط عمل ایدر
یا موجب رد عملدر من و اذی حبط صدقه ایدرلر فی الحال
یعنی شایع تقوه منوایک اصحابی زایل ایدرلر و ندامت
بالاتفاق حبط عمل ایدر عجب بعضیلر قتنده عملک اصلی و بعضیلر
قتنده اصحابی حبط ایدر حسرت و تهاون و خوف و ندامت
عملک صوابنه دخلوسی شاینی زایل ایلور و با الجمله بر عملک قبولی
بعدی تحسین ایله کی تعظیم و استحقاق زیاده در اگر تعلیم
اکتسب قبول آماوه لوب خبر ویربلور و استحقاق قبلده
استحقاق قدر زیاده اولنور استحقاق زیاده اولور سنه

اصل فعل ردّ اولنور اگر زیاده ویکلینه اضعاف ردّ اولنور
اَمّا مَعْنایِ اِحْباط ابطال فعلدر و دخی ابطال منافع
دردر و دخی ابطال تضعیفدر اَمّا تَوابُك معناسی اولدرکه
فعل حقینک مقتضاسی اولان منفعتدر اَمّا تَضْعِیف
مقتضادن زیاده اولانه دیرلر اَمّا زِیادَت قراین مقتضاسندن
زیاده اولانه دیرلر و دخی بلکه کل عمل بحسب المحل والاحوال
مختلف اولور مثلا ابن خیر و احسان ایتمک عوام الحسنان ایتمک
گبی دکلدر و والدینه ایتمک یوقدن دخی افضلدر اجنبیه ایتمک
دخی اکملدر و دخی اعلامدر و تعظیم اولان اعمال زیاده واستحقا
فلان کبی دکلدر فعل معین و قراین احوال و ندن دحی
لری بو مراتب تعاوتیدن بلنور اَمّا غرا و نفع اولینی علوم
زرایت واردر تضعیف یوقدر فافهم والله ولی التوفیق و نقل
دخی که جمیع عقباتی قطع ایتمک [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

بشرک ایدی بو عقبه یک جرایملری بعضا عقلی سلب سرمایه ک
عنب ایتمک قصد ایدرلر بو تقدیرجه سایر عقباتدن بوک خطری
اعظم و تحرزی اهم دره عَلَی الْخُصُوص عجب و ریا خطرلری بی انصاف
جرایملر کبیدر صافی که سرمایه ی کلیا غارت ایدوب یوم
حشرده سنی رسوای و ملامت ایدرلر اَمّا بیانک کالیلا فترین
ملک استرسک بودرت اصل نعل اولمالی اَمَّل اول الله تعالینک
قولیدرکه بودر اَللّٰهُ الَّذِی خَلَقَ سَبْعَ سَمٰوَاتٍ وَمِنَ الْاَرْضِ
مِثْلَهُنَّ یَتَنَزَّلُ الْاَمْرُ بَیْنَهُنَّ لِتَعْلَمُوا اَنَّ اللّٰهَ عَلٰی کُلِّ
شَیْءٍ قَدِیرٌ بو آیت کریمه نک نکته لطیفه سی بودرکه حق تعالی
یرلری و کوکلری یوزیده کوکوه اولنلری خلق ایدی و بو نکله
اکتفا ایلیوکه سن تأمل و تفکر قلوب بو نظردن الله تعالینک
علمی و قدرتی ادراک ایده سین بو عُنْوَانْ کرسن بوجه عجزده
[illegible] ادراکی کفعمار قلوب حق تعالینک
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

وعطاسنه قناعت ايلرسين خ بوبكى وعادرلقدر ياالجه عوسكار
لقدربوعمل ذوكسن اشترسن حلاقسنده بوسك قباحتی وقضا
حتى اظهر من الشمس وابين من الامس فرسنك عقلك قيده كتدى
بكوب اوترسين باد رسوالى ولاجك صبرسين امثل ثانى
اولوركه سنك برجور نفسيك اولسه كه قيدده بى بول ولسه كه
بوزينك دنياده صانون الورشترى واريكن برجهاى ابرز
وفلس جرم بيع ايلك خسران مبين وزيان عظيم دكلميدر بوسنك
خفت عقلك وزوال جهلك وقصور فهمك وقلت بصيرتك
دليل قاطع وبرهان ساطع دكلميدر لعمرى سكا بوخلقك وجع
بتاسفون ولطف وعطاسندن واصل اولان معنون حق
تعالى حضرتنك ثناسنه وعطاسنه نسبتيكربو [illegible] كه دنيا
نسبتى برفلس احرك كيبدر [illegible] جميع دنيانك حق تعالى حضرتنك
بركره ثناسنه نسبتى فلس [illegible]
بورلعمرى [illegible]
[illegible]
[illegible] عبادتكى [illegible] آخرت ايچون [illegible] دنيا سكا
[illegible]

مهنا

مهنا بولورسين فرضا كم حضرت رسول صلى الله عليه وسلم
بيوردركه ان الله تعالى يعطي الدنيا بعمل الاخرة ولا يعطي
الاخرة بعمل الدنيا يعنى الله تعالى آخرت عمليله دنيا ويرر
دنيا عمليله آخرت ويرمز بوتقديرجه علوكى خالص قلسك
وهمتكى آخرت ايچون تجريد ايتسك سنكچون هم دنيا وهم آخرت
حاصل اولور اما عمل آخرتله دنيا رجا ايتسك في الحال آخرتك
زائل اولور وقت اولوركه دنيا دخى براد كه حاصل اولمز اولور دخى
بوصورتده دخى سكا باقى قالمز خسر الدنيا والاخرة فهو صفة ناصدق
اولورسين فافهم امثل ثالث بودركه مشغول مخلوق كه انوكچون
دنياده ملولسن وانك رضاسن طلب ايدرسين اگر كندوكچون
دنياده [illegible] سكاره وجه [illegible] ايدرديكه بودركه
قناعت [illegible] جنونه [illegible] اوك
[illegible] ادنى [illegible] حالا نظر ايله
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

طاعتکی ونیتکی بلادکوه سکا انواع محبت واصناف عنایتلر ملوب
پچه پچه انعام واحسانلر ایدرسنی بروجهله رضا ایدرکه جمیع
اولادادمدن بلکه مجموع افراد عالمدن سکا استغنا ویرر اصل
دایم اولوردکه برکشی دنیا پادشاهنک اعظمی قسنده برعمل سبیل
منصوب اولمق ممکن ایکن پادشاهک رضاسنی طلبن ترک ایلیوب برکا
سک رضاسن طلب ایلیه کیم وکونوز خدمتنده اولسه بوایکی
خفت عقلدر وزوالت ذاتیه حمل اولنور وعقلا اکا توبیخ
ایدوب ایدرلرکه برکاسی حسیسک خدمتندن نه فایده حاصل
اولورکه اگر پادشاه خدمتنی اختیار ایلیسک سکا نه فواید
عاید اولوردی خلق الحیده معزز ومکرم اولوردک بوزمانی
علی الخصوص رضاسن طلب ایدوب خدمت اختیار ایلیوبکه
کاسن توبیخ وتشنیع ایدوب دیسکه ای بی حمیت لیم کیم
ترک ایتوکک خیلی حقیر کلیکک بکا خدمت ایدرسن اگر سلطانه
خدمتن اختیار ایلیسک بنم کبی کاسن بلکه جمیع ناس پایکه
دوشکلردر شوکوه فرمان بردار اولوردی بو تقدیرجه
اولکشی پادشاهک وکاسیک نه ایلیه ایسک مقصودی دکلدر
حاصل اولمیوب خیرلت اولور بلکه برشیئدرکی

جمیع امورده کافی ومهماتنده وافی اولا حضرت رب العالمین
رضاسین تحصیل ایلمک ممکن ایکن ترک ایدوب کندولرکبی
عاجزو حقیر ومهین مخلوق ضعیفک رضاسن طلب ایدوب سعی
بی فایده قلوزلر مقصودلرندن محروم اولورلر چونکه عملدن
قصور وبصیرتلرنده قصور واردر ظلام بی بقا ایچون اهل دنیانک
بی وفاسنه راغب اولورلر بلکه مؤمنلر سبیلی بودرکه حضرت باری
تعالی یه خدمت اختیار ایدوب عبادتنده مخلص اولوب خلقه
یراجقدن فراغت ایده مقصودی معبودلم برلدن استعینه
نیرا که مجموع امور عالم وقلوب بنی ادم انک ید قدرتنده وقبضه
ارادتنده در پس ایدی عاقل کامل صاحب تمیز کوره چونکه استغنا
متعال ایلیوب حسین مادرمطلق مجموع نفوسک قلوبنی سکا مایل
قلوب مقصودکی مجتمع طولیه دور نیروجهله که مقصودکی حاصل
قلوب یرینه یمنی یعیشها ایدوب مطلوبکی حصول کوره حاضر
بولیوب ایلیسن اشتغال ایلکندو مدوجهد کلانک عنزتی تحصیل اکر
بایر کلمسن اکر حق تعالی حضرتک طاعتنی ترک ایدوب مخلوقنک
رضاسینه تابع اولدیسک جمیع قلوبی سندن متنفر وقلوبی
معرفت حق ... قلوب

براوکی قوت ایدوب خلقک جیوشنی اولورسین الیادن بابا حسن
بصری رحمه الله دن روایت ایدرکه برکیشی واریدی عهد ایلدیکه
حق تعالی حضرتنه بر وجهله خدمت و طاعت ایلیه که بو عالمده انکله
مشهور اولا پس مسجده جماعتدن اول کیروب واردریدی و
صکره چقاریدی مسجد اچنده دایم نمازده کورورلریدی کوندز
طعام یمزیدی و ذکردن خالی اولمزیدی بویله اوزره ییدی
ای چکدی بو کیشی خلق کوردکجه بو مرائی بچه بر ریا ایدر الله دن
قورقمز درلریدی آخر بو کیشی بر خلوت یره واردی نفسنه
ملامت ایدوب دیدیکه عبادتله شهرت قصد ایدر ایدک
ریا ایله مشهور اولدک پس عهد ایلدیکه عبادتده عالمدن خفیه
عمل ایلیه و لا حق تعالیدن غیری بلمیه دلیله عبادتدن دلنده
زیاده خلافی ینه اولکی طاعتلرندن زیاده مداومت کوستردی
بو کره خلق انی کوردکده دیرلردی پشیمان اولدی الله رحمت ایلسون
جزا اوزرینه طوغرولق عملنده مقاصدنه قدم باصدی اندن صکره
جمیع ثوابنی ویردی ان الذین آمنوا وعملوا الصالحات
سیجعل لهم الرحمن ودا یعنی شول کمسنه لرکه ایمان کتوردیلر
و عمل صالح ایشلدیلر حق تعالی انلره محبت ... کورینی کوره

مؤمنلره سودورسه کرک دیر اما عجبک کالیلر انلریه واقف اولمق
استرسک بو ذرت ابصار نظر ایله اصل اول اولدر که عبودک
علی اول وقت قدر و قیمت بولور که حق تعالی حضورنده محل رضاده
و موقع قبولده واقع اولا و الا اجرلر واردر که صباحدن اخشامه
دکین ایکی الچیه خدمت ایدرلر و نچه پاسبانلر واردر که کیجه دن
صباحه دکین بر الچیه پاسبانلق ایدر اهل صفت دنی بو کتابی
دیرکه کیجه و کوندز برنج و راسم معدوده خدمت ایدرلر اما
ثوابلری علوکی الله تعالی رضاسیچون علوب برکون صومه نیت
ایلسک بونک مقابله سنده حق تعالی یا نماز عنقی پرورشکم
بیورمز انما یوفی الصابرون اجرهم بغیر حساب و دنی حضرت
رسول صلی الله علیه وسلم حکایة عن الله بیوردیکه قال تعالی اعددت
لعبادی الصالحین ما لا عین رأت ولا اذن سمعت
ولا خطر علی قلب بشر یعنی حق تعالی بیوردیکه صالح اولان
قوللرمه بر نعمت کوزلر کورمدکی قولقلر ایشتمدکی خاطرلره کلمدک
نسنه لر حاضر ایلدم بیوردی پس امدی شول برکون نومکه بر الچیه خدمت
ایدرسین تعالی صاحبدن اخشامه دکین تا جزا امکلدن حق تعالی
خبر ... بکا بیکنه ... یوتدی الچیه صباح دکین اجابت ایده که الملک

بونك عوضنده حق تعالى بيورر كه فلا تعلم نفس ما اخفي لهم
من قرة اعين جزاء بما كانوا يعملون يعنى شول اسبابلر
براقه ايچون احيا اتدوكى كيجه اگر سن الله ايچون احيا ايليك
حق تعالى سكا كوزك وكوكلك سوددوكى نسنه لرى احضار ايدركه
انى نه كوزلر كورمش ونه قولقلر اشتمشدر ودخى برساعتده ايكى
ركعت نماز قلسك ودخى بر نسنه لا اله الا الله ديسك بونك
عوضنده مقابلسنده حق تعالى بيورر كه ومن عمل صالحا من
ذكر او انثى وهو مؤمن فاولئك يدخلون الجنة
يرزقون فيها بغير حساب يعنى شول كسنه كه عمل صالح
اشله مؤمن اولدوغى حالده اگر اردر واگر عورتدر اولر كيرر جنته
كيرر بى حساب روزى اولورلر امدى سن كه بو عمله [illegible] دنيا
فانيده بو برساعتك قدرى بو قدر بركوزه نجه باقمق لطيفه تعلقه
بسيلير امدى الله تعالى حضرتنه ايكى قدر وقيمتلى اولدوغى جهتدن
قدر وقيمت بولدى بو تقدير ايله عاقل اولنلره لازمدر كه كندو
تعالى يه خلوصله [illegible] بو حسن تعبد ايده اعتقاد ايده
كه حق تعالى فضلى وكرمى بو قدر وقيمت ويررلر ايكى [illegible]
عوضنده شكر ومنت ايدهلر واتكى جزاء ايده ايدن [illegible]

اردن

اردن كه عبادتلرينى حق تعالى يه لايق اولمق ومرضى واقع اولمقده رضاده
واقع اولمقدن حجره وشرف قبوله مشرف اولمقدن محرومدر
قلمشيا اولكى رتبه سندن تنزل ايدوب بى قدر وقيمت اولا
مثلا بر دسته ريحان كه صوقاقلرده بهاسى بر پول دراكى
پادشاه كريم النفس صورتنه هديه ايلسك محل قبولده واقع
اولسه اول پادشاه دخى اولورسكا نجه لطف كوستروب نجه
بيك دنيا عطا ايدر حتى بر پوللق ريحان نجه بيك فلوريه
صاتلمش اولور محله دو شمكله شويله كه اگر پادشاهك قبول
صاحبنه رد ايلسه انك بهاسى خى بر پولدر ارتق دكلدر عابد
عبادتى دخى ايله اولورك زهدى الله تعالى درگاهنده بر دسته
ريحان كبيدر اگر قبول ايدرسه نعم بى نهايه ويررلر اگر قبول ايتميه
بهاسى بر پول در بو تقديرجه بر حبه فقير مسكين حضرتى
بحق بحق ذو الجلال والاكرام قبوسنه ايلتمك عجب ايلك تار
جمال لطف وعلامت سعادتندر انكله واجبدر كه قبوله شكر
ساعى ومنتى ... قياس ايده مجرد قبول اولدوغى ايچون اولوسفا
وفطنتى بى غايته اعلا ذاتيا اولور كمدن سنى ... پادشاه
...تسه قبول ايليوب ... ودنيا وخطيفه تحسين ايليه

پوسسنده کیجه وکوندوز ذلیل خدمت ایدرسین و قپوسنده
بخه زمان ایاغ اوزرینه طوررسین اده بندوکی دقیقه ایچون
یوکورسین وقت اولور سرایی وسرا پرده سی صباحه دکین
پاسبان اولوب بکلرسین کاه اولور عدوسی ظاهر اولور اوکنده
مجادله ومقاتله قلورسین جان عزیزوکی یولنده فدا قلورسین
بوقدر کلفته وخدمته وخطرلره وضررلره برتاج ویرانیم ایچون
ارتکاب ایدرسین وقت اولور خدمتکی بکنیوب وظیفه کی کیرو
سنی قپودن رد ایدرلر مع هذا اول وظیفه سکا حقیقتده ابد
ویرز پادشاهلر بهانه در امدی الله تعالی حضرتلری کیمی یوقدن
وار ایلدی اول غاکی خاکدن غدا غدادن نطفه نطفه دن
علقه علقه دن مضغه مضغه دن عظام وعظامدن لحم ایلدی
ودایی قیاس والنواع وابع بیدی اوذوقی عقل بشر لعجا
ولطف لطیفه خیو ایه شمادن مقادیر مفصل ایلدی ود
تاج کرامت وخلعت علم وسلطنت اسلام ایله مشرف وتکریم
طیعه یوطوردن عزیکی ایلی جو دوقی قیاس بغمتلر ویردیکه وکرنه
وان تعدوا نعمت الله لا تحصوها حق تعالی سکا بو قدر
نعمتلر ویردکوندن صکره دلیکی زکلت نماز قلورسین یکی نقضر

داره

وانواع مصایبدن بوتک برله کرانک مقابلنده کنده فضل و
کرمیله صنوف مثوبات وضروب کرامات وعده ایلدی سنک
قصورک وفتورکه نظر ایلمدی حسن قبول الا قبول ایلدی وبوعلوکه
راضی اولدی امدی سن بو ایکی رکعت نمازی قنی بونده مقابل
وبا قنی کرامته معادل عد ایدرسین که بو تکلا ربله عبادت وخدمت
ایلدم دیو ابتهاج ایدرسین مقابلسنده امر ودخی اوزرسین نعوذ بالله
وایاکم سن بو نترة الغافلین اضل ناللہ اولورکه بر پادشاه عالم پناه
کز اینک شان ودرجه سی بر مرتبه ده درکه وزرا امرا وعلما ودرویش
الکا خدمت قلمغه افتخار ایدرلر ودخی فضلا وحکما وعلما اندن تکلیف
خدمت ونیل مصلحت دیلرلر کیجه وکوندوز قپوسنده ملازمت
ایدرلر امدی اکر بر کمسنه کار روا عیان ودانا ... دوران فرا
ویعدلر غیره زمره کر ادنورا ایچ بربولنماز بلکه دن بویلکه کبی
پادشاه ورافت وعنایت مقتضاسنجه برسوقیه اجازت ویره
وفراجدون کا بوله ایلیه جنبه ونه المستغنی پادشاه اکا عین
شفقتله نظر ایلیوب بانده بعام تعین کوسترمه بر عالی سریر
الیلیوب تعیب یوزره خلعت وطلا اکی ولی ادی علی
حسن قبول الا قبول ایلسه مقابلنده بو انواع عنایتی دا موافق

بی قیاس ویرسه پادشاهک بو احسانن اشیدنلر اولورلرکه
سوقینک باشنی ولیتی طالقی توتی ایشی که لایق شفقت و تحنی
عاطفت ملکیکن خداوندکار کردون اقتدارک عین عنایتله
منظور ولطف حضور بخشی ایله مسرور اولوب خلایق ایچنده دولتلو
نایق اولدی واکر اول رجل سوقی اشلدوکی عمل ایله سیر وار
جیرله ابتهاج ایدوب تعجب و معظم اولورسه پادشاه گیتی پناهک
احسانی استخفاف وحمل ایدرسه اشیدنلر ایدرلرکه بو سعید
جاهل مجنون لا یعقل کندو حالنی بلمز مرتبه سنی الکلامر و ویرلن
نعمته منت ایلمز بونک کبی سفیه و نادان و مجنون بی بهره سلطان
لایق بودرکه ویرلن نعمتی الندن الالر کندو دیه انواع اهانت
ایدوب ابلیس صاحب تلبیس کبی درکاهندن چیوره لر اما بنم
بزم ربمز و سبحانمز و سلطانمز درکه انک برمثقالنه بو لطف کرم
نازل اولمشدر قوله تعالی تُسَبِّحُ لَهُ السَّمٰوٰتُ السَّبْعُ وَالْأَرْضُ
وَمَنْ فِيهِنَّ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ یعنی
زمین و آسمان و بونلرده اولان اشیانک جمیعسی حق تعالی
حضرتنه تسبیح و تقدیس ایدرلر و اولمیه که تسبیح برشی بو قدرکه
حق تعالینک حمدینه و تسبیحنه مشغول اولمیه دقی بر موجود

درلر

درکه انک عابدلری بو آیت شریفده معدود در وَلِلّٰهِ يَسْجُدُ
مَنْ فِي السَّمٰوٰاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا یعنی یره و
کوکده اولنلرک جمیعسی کلوکلمسوز حق تعالی یه سجده
ایدرلر ودخی بر پادشاهدرکه انک درکاهنده خدمت ایدنلر
جبرائیل و میکائیل و اسرافیل و عزرائیل و حمله عرش و کروبیلر
و روحانیلر و سایر ملائکه مقربین درکه بونلرک عددینی
انجق حضرت رب العالمین بلور ارتق که بیلمز بو ملائکه
مذکوره منازل رفیعه و محافل شریفه ده عبادت عظیمه دائما
قیلورلر ودخی نوع بشردن اول سلطانک زمان ودین مکانک
بو سینه خدمت ایدنلر مرسلین و انبیادر که آدم
و نوح و ابراهیم و موسی و عیسی و سرور انبیا محمد مصطفی
و سایر انبیا و مرسلین در صلوات الله علیهم اجمعین بونلر
دخی مقامات کریمه ده عباد اجلیه قلورلر مراتب منیفه و
مناقب شریفه مقتضاسنجه اتمه جمیع قلورلر ودخی علما و عباد
ابرار و فضلا و زهاد و عباد بر مراتب قیام ایدوب ابدانه تعبد
ظاهره بر اعبادت کیف شاء الله قلورلر ودخی سنه
سنه اولی عیسی اکابر الکاسره و سلاطین جبابره درکه

بونلر حق تعالی درکاهنده یوزلرینی خاکه سوروب سجود ایدرلر
دخی بو دیندن اعتراف ایدوب و تقصیراتنه انصاف ایدوب
سوچلرینه اقرار و معصیتلرینه اعتذار ایدرلر تضرع و زاری
ایله عرض حاجات و ذکر حاجات ایدرلر حق تعالی حضرتی محض
لطف و کرمندن بونلره عنایت ایدرسه حاجتلری مقبول
اولوب سعادته یتیشورلر اکر نظر عنایته منظور اولمزلرسه
مخذول اولوب مذلته قالورلر امدی حضرت سلطان
بی بدل و حی و قیوم لم یزل بوکه عظمت و جلالنک
حالنک و عجزیکه نظر ایلیوب کرم و لطف کوستروب عبادته
اجازت ویروب و مناجاتکی دکلیوب حاجاتکی روا ایلیه
هیچ بو ذلتده بر دره جود ایسن که اکر دنیا بکلرینک قاپوسنده
وارسک اجوکرکه اجازت ویرمزلر بیرونکلری تعویق
دخی بو زورکلکله اقرار و سوزکی دکلرز حاجاتکی روا ایلمکه
قودرمالزلر اما حضرت خداوند عالم جهنمده لطف ایدوب
بو ملعنه بی توقف دیلکلری ایرشدوروب و دعا و ثنا ایدرسین
و عطا و خدمت و عرض حاجت ایدرسن هیچ کیمسه منع ایدوب
ایملر و حق تعالی حضرتی لطفنی کوستروب سکا احسانلر ایدر

عبادتکی قبول قلوب دعاکی استماع ایدر و حاجاتکی روا ایلکو
مهماتکی تاییرده سنک نه سعادتله اولمش نماز که راضی
اولوب خاطرکه خطور و ضمیرکه عبور ایلیوک تو ابلر دیرر
عجب بودرکه سن اول ایکی رکعت نمازه عجب اولورسین
حق قبول شکر و منت ایلرسن عجبا نو عمل مقبولکک نشانه سیا
بولورسن که بویله کورسن رحم الله امرأ عرف قدره
و لم یتعد طوره والله ولی التوفیق اصل رابع اولدر که
قچنکه بر سلطان صاحب فرمانک درکاه عالمپناهنه امرا و کبرا
و اغنیا دخی یا هدیه القبلر جواهر نفیسه و ذخایر نفیسه و اموال
علیه دن انواع هدایا شول امیده که دست بوس ایدهلر
بالمرک ارباب سنده بر مرد قلندر ایکی دانه برک سبز ایله اول
پادشاهک حضرته وارسه یا بر قرنفل ایله یاخود لیموناته
هدیه ایله زیاده وارسه اول پادشاه صاحب کرم انک
هدیه سنی قبول ایدوب کندونک زیاده سنه و هدیه سنک حقارتنه
رتبه نظر ایلیوب خلعت و نعمت بیورسه محضا کرم پادشاها
نه و لطف شهنشاهی دکلمیدر اول فقیر و حقیری حسن التفات
معتنم قلورلر لطفه اول فقیر کندونک کتوردیکی حقیر و عجبا ایلیوب

پادشاهک نعمتنه مستلزم استحقاق کسب ایلدم دیو بو شکرده
منت ایلسه اول کشیه مجنون بی ادب و مغرور بی سبب درلر
امدی سن دخی لیلده طوری کلسک ایکی رکعت نماز قلسک
نمازدن فارغ اولیجق فکر ایلسک که اول زمانده زمین و آسمانده
دکزده و برده و طاغلرده و صحرالرده نه قدر کمسنه عبادته
قایم اولمشدر مجتهدلردن و مشتاقلردن و متوکللردن تو دخی
اول ساعتده حق تعالی حضرتنه قلوب خاشعه و عیون باکیه
و السن ذاکره و صدور نقیه و نفوس تقیه ایله عبادت طاعت
و خدمت خالصه قلورلرده قو یکنه حاضر اولمشدر اکرچه
صلاتکی ادا ایدرکن استحسانده و احکامنده اخلاصده
ممکن اولدیغی قدر سعی بلیغ و اجتهاد تام ایدرسک [illegible]
ملک تعالی احسانه لایق بو نفوس قدسیه [illegible]
سین زیرا که سنک شانک و احوالک [illegible]
[illegible]
[illegible]
بونک کبی اعتقاد [illegible] حضرت [illegible]
لایق اولور حتی بعضی مشایخ رحمهم الله [illegible]

١٤٦

غافل باقی و تفکر ایله اغنیایه کوندردوکک هدیه‌ده اهتمام ایدو
لک کبی حق تعالی حضرتنه کوندردوکک هدیه‌ده دخی اهتمام ایدر
بیلسین ابوبکر وراق رحمه الله ایوردی هر نمازکه ادا ایدرم
عقبنده استحیا ایدرم شویله که عورتلر زنادن فراغت ایلدکده
ایدرلر امدی صکره حضرت خداوند کریم لطف عمیم و فضل عظیم
ایله سنک اول عیوب و ذنوب ایله ممزوج اولمش نمازوکه قدر و
قیمت ویروب ثواب جزیل و اجر جمیل وعده قلدی مع هذا که
سن انک بنده فرمانده سی سین تمیزنه اشلرسک انک توفیق
و تیسیر ایله اشلرسن امدی بونک کبی عمل ایله عجب ایلین دکلدر
الا اهل غافل و جاهلدر که اسرار ربوبیتدن غافلدر و دخی
[illegible] که جمیع حرامدن زاهدلر [illegible]
[illegible] فصل بلکه جواب [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] زیرا که [illegible]

حملکده اوج ابرجمع اولشدر بیوسی دقت اسور دبوسی ثبوت
غبن دبوسی ظلم عین عظیم در امانت دقت اسور ربانک و
عجبک مجراسی جهتی و منابری قویور جریانه وسیلا نیکه مطلع
اولمز الا اشول کسنه لر اولورکه امور عباده تقوه ناقد بصیر و
علوم دقیقه ده عالم خبیر اولا جاهل لیوب و غافل لیوب اولا
بونک کیفیته واقف اولمزلر روایت ایدرلرکه نیشابورده
علما سلفدن رحمه الله برذات طوقوزی تخته ده و احکامنده سی
بلیغ ایدوب بازاره کتوروب تجاره عرض ایلدی تاجرلردن
برصاحب بصیرت بونک عیبنه مطلع اولدی عطا اعلامه
باشلادی تاجر اظهار عیب ایتدوکنه نادم اولدی و عوضه ایلتوب
دیدیکه کتورک اول متاعی الاین معاینه سنده دیلر بیکا
ویرسک بکا خاطرک قالماسون عطا دیدیکه سنه طوغری
اتدوکک نسنه اعلام کی یعنی بونونک اصلاحنده اجتهاد
ایلدم و جمیع ملاحظ سندن سالم اعتقاد ایلدم اخر نا صیر بصیره
عرض ایلدکده عیبی ظاهر اولدی بلکه اعلام و نعم اولورکه
اخرتده یوم عالمزنچه اولا عالم جهرتنه عرض اولنیجق
زیرا که جمیع نقایص و معایب اندن مخفی دکل بو متاعک

عیبندن

عیبندن غافل اولدوغمزکبی اتون دخی غافلز زوده حق
غلادن روایت اولنورکه برکجه سحر وقتنده بولن اوزرینه
واد بر حجره ده طه سوره سین تلاوت ایلدم بعده نوم غلبه
ایلدی اویودم واقعه ده کوردم که برشخص سمادن نازل
اولدی النده بر صحیفه وار اوکومده اچدی کوردم که طه سو
ره سی یازلمش و هر کلمه نک التنده بر حسنه یازلمش الا بر کلمه
محو اولمش و التنده حسنه یازلماش ایدم که بو کلمه دخی
اوقومشیدم کوندن محو اولدی التنده حسنه یازلمادی اول
شخص ایتدی اکرچه سن اوقودک بز دخی یازدق لکن قبل
رشدن برندا اکلدی دیدیکه فلان کلمه محو ایدک التنده حسنه
یازمیک بز دخی محو ایلدک واقعده اغلیوب دیدیکه نه سببدن
محو اولدی جواب ویردیکه سن اوقورکن یولدن برکشی
چاغردی اول کشی نک سوزینه دیدوزنه صوت ایلدک سبب ذهاب
ثوابک اولدر ذره امانت حفظی سنی اولدرکه ربانا
وجنب بر لمحه غفلت اولدرکه بر ساعت ایچنده حادث اولور
لکن عبادنی بر ورده ده زرکلا وقت ولوددیش ییلتی حاصل
اولمش عبادنی برادنه باطل ایلیور ... لر

بر کشی سفیان ثوری ضیافت ایلدی و بو کشی اهلندن بر طبق
استیوب دو دیکم حج بابنده کتوردوکم طبقی کتوردک سفیان
ای مسکین بو بر کلام ایله ایکی حجوکی ابطال ایلدک دیدی شدت
غضبك بر سی دخی بودر که عبادت نه قدر قلیل و صغیر اولور
سه ریادن و عجبدن سالم اولسه حق تعالی قتنده کبیر اولور
ثوابی حسابه کلمز اما عبادت کثیره و خدمت کبیره ریادن
و عجبدن سالم اولمسه الله تعالی قتنده خوار و حقیر و بی قیمت
اولور نته کم علی ابن ابی طالب کرم الله وجهه بیوردی که لَا یَقِلُّ
عَمَلٌ مَعَ التَّقْوَی وَکَیْفَ یَقِلُّ عَمَلٌ مَقْبُولٌ اعنی اچون
دلالت عمل التقوی قلیل اولمز نه وجهله قلیل اولور شول عمل که
الله تعالی قتنده مقبول اوله و دخی بر سبیل تحقیق دیمشلردر آکا
بیلدیروب بعض اعمالک ثوابی نه قدر در دیو بیلور خواجه بکا دیر که
اکر قبول اولورسه حسابه کلمز و دخی وحشت دریای [illegible]
زمان تحقیقده هر کشی [illegible] دیدی که [illegible] عبادتی
صیام الدهر اولوب تسبیح ده بر کره [illegible] اولور دخی الله تعالی
بی حاجت [illegible] قبول اولنمادیغی [illegible] عقابه [illegible]
[illegible] کوستک شو [illegible] حاجتی قبول اولمدیغی اکر

سنده

سنده خیر اولسیدی قبول اولوردی اما حق تعالی اکا بر ملک
کوندردی که یا آدم او عملی بو بر ساعت نفسکه عتاب ایلدوکك
سنکچون خیرلودر یتمش یل عبادت قلدوغکدن زیرا که بو بنده
اخلاص واردر انده بو غیبوی امدی نظر ایله کورکه بو ندن ادنی
بو جنس واردر که کشینک مدت مدیده قلدوغی عبادتی
عجب العمل بر لحظه ده تلف اولور و دخی تأمل ایله که بر کشینک
بر ساعت حالی فکر ایلمک یتمش ییللق عبادتدن افضل اولدیغی
بونک کبی فرصتی ضرورت بو حیکن فوت ایلمک غبن عظیم
دکلمیدر امدی شول خصلت که انک حصولنده کثرت قیمت
و ضرورت نعمت حاصل اولوره انک تحصیلنده اقدام و تحملنده
اهتمام لازم کورمک هر کشیه واجبدر و دخی شول صفت
[illegible] که بو نعمتی ازاله ایدر بو قیمتی اماطه قلور انلردن اجتناب ایتمک
[illegible] بیلدیرلمه لازمدر که صاحب بصیرت اهل الله بودر [illegible]
لطیفه [illegible] دعاسنده [illegible] طبع ایدوب کثرت اعمال
[illegible] اطلاع حصولی ایدر [illegible]
بیوردیلر که [illegible] اولان [illegible] کثرتی کلمز و دخی بیوردیلر که
بر دانه کوهر [illegible] و دخی شول [illegible]

فکرلری قلیل عبرلری کلیل نظرلری علیل در ظاهر احواله
ناظر و کثرت اعماله معتبرلر در قلوبک ذنوبنه و اعمالک عیوبنه
نظر ایتمزلر کثرت رکوع و وفرت سجود ایله نفسلرینه تعب ویررلر
امساک طعام ایله کندولرینی معذب قیلورلر تعبد و عبادت ایله موده
اولورلر صوفی طاعتله مسرور اولورلر و دخی فهم ایتمزلر که
ایوانک ارتفاعی نافع اولماز اساسی محکم اولمیجق و کثرت جوزیله
کمسنه منتفع اولماز لبنده صحت اولمیجق بو کلامک حقایقی عالملر
دقایقی مکاشفلر بیلورلر والله ولی الهدایة بفضله اما خطر
عظیم اولدوغنک سببی بودر که حق تعالی حضرتنک عظمتنه
نهایت و جلالته غایت یوقدر و قوللری اوزرنه نعمتی
و منتی چوقدر سنک بونک عیوب خفیا ایله معیوب و ذنوب
کثیره ایله ملوث در و دخی نفس اماره که مخالفه [illegible] پیشه
قلمش سیاله در مقتضای شهوانه سیاله در شونیله که بونلر
معیوب و نفس مشغول اولدقده بو بونلر الله تعالی حضرتنک
جلاله و عظمته و کثرت نعمته لایق فی الجمله عمل صالح اولمیجه
حق تعالی حضرتلرینک اجلالنا لایقنک اولمز سببی [illegible]
نعمت ثابت اولماز بو تقدیرجه دیدیلر عملی [illegible]

زایل

زایل اولدوغی کبی سندن دخی زایل اولور بلکه معصیت
سببیله مصیبتلر کورورسین تحمل اولنماز طاقت کتورمزسین
اما حق تعالینک عظمتی و جلالی بر درجه‌ده در که ملایکه ابرار
آناء اللیل و اطراف النهار عبادتلرنده قائم و خدمتلرنده در لر
حتی بعضی خلق اولندن برو قیامدن زایل دکلدر بعضی سجودده
و بعضی رکوعده و بعضی تسبیح و تهلیلده قائم و دائملردر
قیامته دکین بونلر بر لحظه خالی اولمزلر محشر کوننده طاعتلرندن
فارغ اولدقده تضرع ایله جمله‌سی ایدرلر که سبحانک ما عبدناک
حق عبادتک دیرلر و دخی سید المرسلین و خاتم النبیین صلوات
الله علیه افضل عالمین و اکمل عارفین ایکن لا احصی ثناء علیک
انت کما اثنیت علی نفسک دردی یعنی سکا ثنا ایلمکه بن
قادر دکلم سن کندو نفسک قلدوغک کبی بو معنده قال ذلک
[illegible] لایق عبادت ایتمکه قادر اولمادم دردی و دخی
بیوردیلر که لن یدخل احد الجنة بعمله قالوا ولا انت
قال ولا انا الا ان یتغمدنی الله برحمته یعنی هیچ کمسنه
عملیله جنته کیرمز ملایکه [illegible] فضلیله کیرر صحابه دیدیلر که
یا رسول الله سن دخی عملکله کیرمز میسن [illegible] بیوردی که

حق تعالی بنی رحمتیله احاطه ایلدی انتهی سنک اوزره کرم غایتی
ورحمتی بر درجه‌ده درکه وان تعدوا نعمت الله لا تحصوها
ودخی حضرت رسول صلی الله علیه وسلم بیورر که یحشر
الناس علی ثلثة دواوین دیوان الحسنات ودیوان
السیئات ودیوان النعم فتقابل الحسنات بالسیئات
فلا یوفی بحسنة الا واوفی بنعمة حتی تعم فیها الحسنات
فتبقی السیئات فلله تعالی فیها المشیئة یعنی خلق اوچ
دیوان اوزرینه حشر اولنسه گرکدر برسی دیوان حسنات برسی
دیوان سیئات برسی دیوان نعمتدر حسناتی نعمته مقابل
ایدرلر نعمت حسناتی احاطه ایدر سیئات ذنوب باقی قالور
پس حق تعالینک ارادتی نجه ایسه اویله ایلر انتهی کلامه عیوب
وذنوب بابنده سابقده ذکر اولنمشدر اعاده‌سنه حاجت یوقدر
اما نفس اماره‌نک بر فساده میلی اولدوغنک بیانی بودرکه
وقت اولورکه برکشی بر عمل فاسد سببیله تمشی حال فرحت ...
عاقل اولورکن عبادتی بر ساعت سابقی ...
ومحل رضاده ... شکل ایدرکه
الله تعالی قولنه نظر ایدر ... علی

خلقه

خلقه عوض ایوز بو نسبیدن علی برده وکندوسی معطرده
اولور العباد بالله دیدکم روایت اولنورکه حسن بصری رحمه الله
وفاتندن صکره واقعه‌ده کوردیلر حالندن سؤال ایتدیلر دیدیکه
فوت اولدقدنصکره بنی الله تعالی حضورنده طورغوردیلر
بکا خطاب وعتاب ایدوب دیدیکه شول کونی خاطرده میسن که
سن مسجدده نماز قیلورکن خلقی سنی کوردیلرکه نماز قیلورمیسن
خلق قرشو نمازوکی کوزلجک ادا ایلدک اگر او ملاحظه‌ک نمازک
اولی ایچون خالص اولمایوب شمدی سنی رد ایدردم دیدی
ایمدی بو سبیلک سلوکی کمال صعوبتده وبو امرک تحصیلی غایت
قلتده وشقتده وخطر عظیمده اولدوغی اجلدن عباد ابرار
وزهاد اخیار بو طریقک خطراتندن بر درجه‌ده خائف و
مضراتندن بر مرتبه‌ده راجف اولورلرکه اعمال ظاهره واحوال
ظاهره‌یی قطعا مصدر وعقیب اولورلر ... نته کم رابعه عدویه
ظاهرده منظور اولان اعمالمه شوید اولمزم دیوب احرمه عدد ...
ایلدیم وبعضی زهاد ایدوب که حسناتکی کتم ایله نته کم سیئاتکی کتم
ایدرسین وبعضیلر ایدرلرکه ... خیر وکی ستر ایله ...
... الوکون الوزر اولدوغی رابعه حضورده دیلرکه اعمالکدن

امید ایدوب وکلک قنغیسی در جواب ویردیکه امیدم یأس اعمالدر
حضرت ابو الوردینی روایت ایدر که محمد بن واسع و مالک بن دینار
جمع اولدیلر مالک بن دینار دیدیکه طاعت اختیار ایلین
عقوبت ناردن خلاص اولدی محمد بن واسع دیدیکم رحمت غفار
اختیار ایلین عقوبت ناردن آزاد اولدی پس مالک انصاف ایدوب
دیدیکم عجب محتاج اولدم بن سنک کبی معلمه و ابو یزید بسطامی
ایدر اوتوز یل عبادته مشغول اولدم آخر بکا دیدیلر که یا بایزید
حق تعالینک خزینه سی عبادتله طولو بطولودر اکر حضرت ذو الجلاله
وصول استرسک ذلت و افتقار ایله و استاد ابو الفضل
ایدر تحقیق بلوردم که بو اشلدوکم عمل قبول و مقبول دکلدر دیدیلر
که نیچون بلورسین جواب ویردیکه اعمالک قبولیتنک نشانی ایلن
بلوردم انلری یرینه کتوردم انوکچون بو سوزی سویلدم
دیدیلر که بحقیقت اجتهاد ایلرسن جواب ویردیکه بعضی طاعت
عبادت ایدوبدر الله دن امیدوارم که بو نفس شومی زبون
ایدوب یره سکونت ایدرز عبادته مشغول [illegible]
نظر ایله که طاعت [illegible] العلم ولا الا اقدام اقوالک قطع عنادل
وعلی [illegible] اجل [illegible] عامر و عامر اولیجق

سار عواملک حالی نجه اولسه کرکدر بو تقدیرجه بزه لازم اولدر که
خدمت ایله محبت اختیار ایدوب حضوره زیاده صنعت
ویروب عقبات عبادتی قطع ایلکده تکاسل و تکاهل کوسترمیوز
تا که علو مرتبه صاحبی اولاوز و اعلی مرتبه دن غایب اولمیوز
بو معنایه مناسب کتب مسطوره ده بر خبر مأثور واردر ابن مبارکدن
مرویدر حکایت ایدرلر که بر کشی معاذ بن جبل رضی الله عنه
دیدیکه یا معاذ حضرت رسولدن صلی الله علیه وسلم بکا بر حدیث
خبر ویرسک که انک شدت هولندن غایب اولوب اکثر
اوقاتده ذکرندن و فکرندن خالی اولمیم معاذ بو سوزی اشیدجک
بر کره آغلادی و اشوقاه الی رسول الله دیدی و دخی بر زمان
بر قدر اغلدی اندن صکره دیدیکه بر کون رسول حضرتی صلی الله
علیه وسلم بر مرکبه راکب اولوب بنی ردیفه الوب بر کیدرکن
مبارک باشنی کوکه قالدروب دیدیکم الحمد لله الذی
یقضی فی خلقه ما یشاء یعنی حمد اول الله اچوندر که عباده
دیلدوکی حکم ایدر اندن بکا خطاب ایدوب دیدیکه یا معاذ بن
دخی دیدیکه لبیک یا سید المرسلین دیدم دیدیکه سکا بر حدیث
تعلیم ایدیم اکر انی حفظ ایدرسک سکا نافع اولور اکر ضایع

ایدرسک حق تعالی قتنده جملک منقطع اولور نیا معاذ حق تعالی
بو یدی کوکلری خلق ایلردن اول کویدی ملک خلق ایلدی
هر برینی بر اسمانک قپوسنده بواب ایلدی هر عبدک عملی
حفظ اولان ملایکه اسمانه الورر شویله که اول عملک نوری
کنش کبی ضیا ویرر ننکه سمای دنیایه ایلده اول قپوده بواب
اولان ملک حفظه ایدر وارک بو عملی صاحبنک یوزینه اورک
بونک صاحبی خلقی غیبت ایدردی حق تعالی بونده موکل قو مشدر که
غیبت ایدنلرک عملی بوندن تجاوز اتورمیم اندر صیکره بر کشینک
دخی عملی کتوره لر اکنجی اسمانه دک الثر بونک عملی برق خاطف
کبی لامع اولا حفظه بو عملی عظیم الغور ظن ایدوب سوزدوکلی
طوته لر اول مقامده موکل اولان ملک حفظه یه ایده که وارک
بو عملی صاحبنک یوزینه اورک که بونکله دنیا طلب ایدردی [illegible]
طلب ایدری بکا امر اولمشدر که دنیا ایچون اولان عملی بوندن [illegible]
[illegible] حفظه دیوکلری ملایکه اول ملکدن بو کلامی ایشیدوب [illegible]
لعنت ایده لر اندر صیکره بر کشینک دخی عملی حفظه او تسبیحی
بینایه ایلدلر بونک صومنی و صلوتنی و صدقه سنی و سایر حفظه
[illegible] عظیم [illegible] موکل اولان ملک ایده که وارک

بو عملی دخی صاحبنک یوزینه اورک زیرا که اول متکبر اولوب
خلقه تکبر ایدردی حق تعالی بکا امر ایلدی که متکبرلرک عملی بوندن
تجاوز ایتورمیم اندر صیکره بر کشینک دخی عملی حفظه دردنجی سمایه دک
ایلتدلر و بونک صوم و صلوتی و حج و عمره سنی و تسبیح و تهلیلی
کوکب دری کبی لمعان ایدر کوره لر بو بابده بواب اولان ملک
ایده که وارک بونی صاحبنک یوزینه اورک زیرا که صاحبی معجب در
حق تعالی بکا امر ایلدی که عجب ایدنلرک عملی بوندن تجاوز اتورمیم
اندر صیکره بر کشینک دخی عملی عروس کبی تزیین ایدوب
بشنجی سمایه ایلدلر که بونک عملی کوکلره کنش کبی ضیا ویرر اول
مقامده موکل اولان ملک ایده که وارک بو عملی صاحبنک یوزینه
اورک که بونک صاحبی حسوددر حق تعالی بکا امر ایلدی که حسود
[illegible] بوندن تجاوز اتورمیم اندر صیکره حفظه بر کشینک
عملی [illegible] ایدوب التنجی اسمانه ایرشلر که بونک عبادت
[illegible] کنش کبی کورنلر بونده موکل اولان ملک ایده که وارک
[illegible] صاحبنک یوزینه اورک زیرا که بونک صاحبی اهل رحمت
دکلدر خلقه مرحمت ایلزدی مصیبت ایرشنلری کورنجک فرح
اولوردی بکا امر اولندی که رحم ایتمیانلرک عملی بوندن کچورمیم

اندن صکره بر کشینک حفظ صومنی وصلوتنی وحج وزکوتنی
غزا وسعی واجتهادنی وسایر حسناتون نه وارسه رفع ایدوب
یدنجی اسمانه ایلتلر بونک اعمالی رعد وصاعقه کبی صوت
ویره وبرق کبی ضیا ویره اندهٔ موکل اولان ملک ایده که دورک
بو عبادتی دخی صاحبنک یوزینه اورک زیرا که بونک صاحبی
ریاسی در حق تعالی بکا امر ایلدیکه اهل ریانک عملی بوندن تجاوز
ایتورمیم اندن صکره بر کشینک صومنی وصلوتنی وصدقه وزکوتنی
وحسنه وحسن خلقنی وذکر وشکرنی کوتوروب یدنجی اسماندن
کچوروب حق تعالینک حضورنه عرض ایده لر وحفظه وشیعه
وسایر ملائکه بونک عملنی کوره لر شهادت ایده لر که اعمال صالحه وعبادة خالصه در
بو شهادت ایده لر حق سبحانه وتعالی ایده که یا ملائکی
سز حفظسز عبادکه اعماله نظر ایدرسز بن رقیبم نفسنه
قلوبنه نظر ایدرم بو کشی اعمالنه بنی مراد ایتمدی بونک
مرادنی بن بلورم سز بلمزسز بونم لعنتم بونک اوزرینه اولسون و ملائکه
یوزینه [illegible] اعمالنی اوزرینه [illegible] تا که علی [illegible]
وکوکلی [illegible] اعتقاد ایلیه که بو کشی اکر [illegible]
[illegible] علام الغیوب [illegible]

بن بلدوکم نسنه یوقدر ماضی وحال ومستقبل بکا نسبت برابر
در ظاهر وباطن قاتمده بردر عالم السر والخفیاتم عبادمی عمل
زعلیله مغرور ایده مزلر بونکه بونک حقنده حق تعالی حضرتنک
کلامنی جمیع حفظهٔ اعمال وسایر ملائکهٔ مقربین واوج بیک ملائکه
شیعین اشیده لر حق تعالی حضرتنه نوا ایده لر که یا ربنا سنک
لعنتک وبزم لعنتمز بونک اوزرینه اولسون اندن اهل سموات
ایده لر که علیه لعنة الله اللاعنین بو حدیثی معاذ بن جبل چونکه حضرت
رسولدن صلی الله علیه وسلم اشتدی رفع صوتله آغلدی [illegible]
اغلدی اندن نصکره دیدیکم یا رسول الله بوندن نجات بولمق
نه وجهله متصور در حضرت رسول صلی الله علیه وسلم بیوردیکه
یا معاذ دخی یقین [illegible] ایله اتک سنتی اوزرینه اول
حق تعالی [illegible] سنی رسول الله سنی بن معاذ بن جبل بکا خلاص
[illegible] اولور حضرت دیدیکه یا معاذ کوکلک [illegible] طریق
[illegible] عملده تقصیر وار ایسه [illegible] علمدن [illegible] عمل صور
[illegible] تقوی [illegible]
علوکز ریا ایله [illegible] ابدی کی [illegible] خلقک
عیبنه قطع ایله [illegible] اهل کرام [illegible] اخرکه

زیاده اولنسون و دخی کندو عیبینه مطلع و خلقک عیبندن
منقطع اول و دخی اخوانکی قدح ایتمکدن کندوکی مدح ایله و دخی
خلقی تشنیع ایتمکدن کندوکی رفیع ایله و دخی حذر ایله که ریا خلط
ایتمکله عملکی افنا ایله و دخی دنیایه اول قدر دخول ایله که اخرتکدن
ذهول ایده بیلسن و دخی اخوان صفا ارسنده علو بر تبه تحقیق
راز سویله و دخی بسن اوزره کبر ایله ترفع ایله که ایکی جهانک خیری
سندن مرتفع اولمسون و دخی مجلسده فحش سویله که خلق سنک
سوء خلقکدن حذر ایتمسونلر و دخی بیلکه کلب کبی ناسک
عرضی لباسنی یرتمه که جهنم کلابی سنک بدنکی پاره پاره ایتمسونلر کم
الله تعالی بیورر که وَالنَّاشِطَاتِ نَشْطًا مفسرلر قتنده معناسی
بودر که شول کلبلردر که انسانک تنلرندن [illegible] و قیامته دکین
الله رحمکم سعادتلیسی یا رسول الله بو خصالی خالق قادر کیمک
طاقتی یتیشور حضرت بیوردیکه یا معاذ ابو بکر [illegible] حق تعالی
عنایت ایلدوکی کشیه [illegible] زیرا که بو خصلتلرک جملهسی
[illegible] سنک [illegible] عقدنی [illegible] و دخی
بونلکه للعقبی [illegible] مذکوره دن [illegible]
[illegible] دنیا کوره و عقبیده کامل اوله

جمیع املردن سالم اولورسن خالد بن معدان ایدر معاذ
بن جبل بو حدیثی حفظ قراندن زیاده تلاوت ایدردی و خلوه
بونکله صحبت ایدردی وقتا که بو خبر عظیم و اثر الیم و خطر خطیر
و ضرر کبیر که صدوری متحیر و قلوبی متاثر و عقولی متحیر
وجودی متغیر قلور سنکا مفهومی مبین و منطوقی معین اولدی
اوزره که واجبدر که بو عقدهنک حلنده و بو مسلکک عبورنده
حضرت ملک علامه اعتصام ایده وب تضرع و ابتهال و تخشع
و اتکال ایله زیرا که بو ورطهدن خلاص و بو مهلکهدن استخلاص
یوقدر حضرت رب العزتک عنایت و رحمتی مخلصی ز والله
المستعان و علیه التکلان فصل بالجمله حق تعالینک عظمتی
و کمالی [illegible] جمیع اشیایه علمی و جمله عبادهٔ حکمی و سنک
[illegible] الوجوه اکا احتیاجک و دخی اکا طاعت قلمغک فضلی
و بو قلبنک ضعفی و جهت [illegible] [illegible] ملاحظه قلسک
[illegible] ابنای دنیادن اعراض ایدوب مدح و ذمنا
طالب [illegible] و تعظیمندن اعراض ایلرسین زیرا که بونلرک سکا فایده
یوقدر عباد که مضرلری چوقدر و دخی بو دنیا الفتدن حستی و دنیا
سنی دکلدر عباسی قطعلت عاسنی یکلر [illegible] قطعا

ودنیایه بقرسن وعبادت نفسکی بو جسنده وسیله قلرسین
ودخی نفسکه خطاب وعتاب ایدوب ایدرسنکه ای نفس حضرت
واجب الوجود و مفیض الخیر والجود عبادتنه مشغول اولمق
والکک رضاسن طلب ایلمک خیرلودر کلیوز شول طالب جاهل
عاجز کاهله خدمت ایدوب رضاسین طلب ایتکدنکه
انلره خدمت ایتدوکک حالده قدرنی بلمزلر مرتبهکی الکلامزلر بها
بلمکی قیرمزلر وقت اولور سنی اراذل عدنده سنه تنزل ایدرلر
اودروکه سندن اسفلی تفضیل ایدرلر خدمت ایدرسک
اهانت ایدرلر غفلت ایدرسک عداوت ایدرلر نصیحت ایدرسک
تشنیع ایدرلر تهدید ایدرسک تعریع ایدرلر واکر بونلره تابع
اولورسک اوقاتکی ضایع قلورلر مع هذا که الدن قدرتلری
یوقدر مزه ماوردکلاردر بونلارک جملهسی حق تعالینک قبضه
قدرتنده در نجه دیلرسه تصرف ایدر مقلب القلوب ومحول
الاحوالدر اولورایسه ندرکی نفس بونلره مشغول اولوب وقتکی
ضایع ایله حضرت مولانک جنابنه تواضع وعبادتله طالب
لقاسنه راغب اول بو خلقدن قدر ایله عزایمیلردن ابو
لقی بو خصلة طاعتکنه بهبانجتی عبادت ایدوب مجازیکه حسنات

دیررلر

دیررلر شعر سُعْرُ العُیُونِ لِغَیرِ وَجْهِکَ باطِلٌ وَبُکاؤُ
هُنَّ لِغَیرِ وَصالِکَ ضایِعُ یعنی حق تعالینک غیریسنه کوزلرک
بیدار اولمسی باطلدر وکریهسی شوق وصلیچون اولمیوب
بی حاصلدر ای نفس چونکه حقیقت حالی بلدک امال جرامدن
رغبت ایله وارسلامتدن رغبت ایله نعیم مقیم کسب ایله حطام حقیر
ترک ایله کوردکمیسین که بو کبوترکمز بلند پرواز اولسنه بهتر اولور
و قیمتده امثالندن برتر اولور سندخی عالی همت اولوب
شهباز بلند پرواز کبی عالم جبروته طایر اولوب طاوس قدوسین
کبی فضای ملکوت اچونده سایر اول بو دنیا عجوزهسنه طلاق
ویروب عالمده مرد مجرد اولکیو اطلاق یول بو دنیانک غدار اچونده بر
مولای غفار عبودیتنی اختیار ایله که جمیع انبیانک دورکارانک
بهجتلرنی وتنعملرنی قدرتنده درادرکه اندن صحبکم احوالکی
متکولرهاکی تصور ایلسنک کنده عبادتکده حق تعالی حضرتنک
کوز ملکی علیسین مشاهده ایدرسین اگر الا کوردرسین که بو عبادتی
تحقیقاتکه مولات وباعث فالذی اولدوکی وردی ودخی سندن
عوایق دفع ایدوب عوارضی رفع ایدلر اولوردی ودخی بو سنی
بداهتله حسن طاعت میسر ایلدی وودخی مقبلدرکه شوق ومحبته

ویردیکه انکلا قلبکده طاعت و عبادتکده حلاوت بولورسن
ودخی کمال قدرتی و جلال عظمتی ایله سنک طاعتکه محتاج دکلیکن
عمل قلیلوکه ثنا جمیل و ثواب جزیل ویردی ودخی سندن شاکر
و راضی اولوب سکا محبت ودخی ایلدی بو امور مذکوره
حضرت باری تعالینک فضل عمیمی و لطف عظیمی در و الا سن
نفسکا لا مستحق اولدک که بو عمل حقیرله اجر کبیره لایق اولدک
احد بو نعمت بی کران و احسان بی پایانی ذکر ایلدکده
عبادتکه قدر و قیمت ویرمکدن اوتان بلکه حصول [illegible] اوله
حق تعالی یه شکر و منت ایله عبادتکی نهایت حد و جهد ایله تعلیم
ایتدکدنصکره قبولیچون تضرع و ابتهال ایله مشغول اول نتکیم حضرت قدوة
و محل رضاده واقع اولانلرکم ابراهیم الخلیل علیه صلوات الملک
الجلیل که تمام ایتدکدنصکره تضرع ایلیوب دیدیکه ربنا تقبل
منا انک انت السمیع العلیم و علقمه [illegible] اولدیغی [illegible]
و تقبل دعاء [illegible] مشغول [illegible]
حضرت خلاق کاینات [illegible] اعضا و جوارحه
استعمال [illegible] حضرتنک [illegible] نعمتی
صورت [illegible] نعمت عظیمه و عنایت

190

کبیره و خلعت شریفه و نعمت کریمه و کرامت جلیله شول بنده
محمود و چاکر مسعود که حق تعالی حضرتنه طاعت و خدمت
ایدر و عجزینه و قصورینه اعتراف ایدوب قبولی اولو نعمت
بیلور و اول نعمته شکر و منت قلور عجزینه و قصورینه اعتراف
عبادتنی امددن صیقلوب بضاعتی مزجاة سلامت الوب
ودخی دریغ و حیف اول بنده محجوبه و تاجر مغبونه که زحمت
و مشقت چکوب طاعت و خدمت ایدر و عجب و ریا ایله باطل
قلوب سرمایه سنه خسران و بضاعه سنه حرمان ویرر
الطفنا و نبأنا عن جمیع ما کره الله ودخی بو مذکور اولان امور
دره مسطورلر و [illegible] قلبنک [illegible] سعادت
[illegible] مطالعه قلوب [illegible] طیبت
ایلسنک و جمیع امورکده حق تعالیدن معاونت طلب ایلیسنک
حضرتنه [illegible] کارلردن مستغنی قلوب
[illegible] و صفات ذمیمه [illegible] خلاص ایدوب
و [illegible] اعتقاد و [illegible] خلوص نیت و ذکر و منت
ایله خدمت خالصه و عبادت [illegible] بونککبی عبادت
[illegible] قلیل اولورسه [illegible] کثیر [illegible]

اولوب حق تعالی حضورنده محل ارتضاده واقع اولور شول
جهتدن که مقبول خداوند عالم اولانه قدر قلیل ایسه ده ایدن
اولوبدر اولمز وشول خدمت که الله تعالی ایدن شکور
اولانه قدر ادنی ایسه ده اعلی عبرور خدمت اولمز وشول
بنده که رب العزة انی اختیار ایلیه اندن اشرف بنده نیست
اولمز مجتنبه امرک بو منوال اوزره جاری اولسه حق تعالی حضورنده
خالصلردن و مخلصلردن و ذاکرلردن وشاکرلردن و
صدیقلردن و محققلردن اولورسین و بو عقبه‌لر محمود ده
سالم و غانم بولوب خزانه سابق و مراتبه لاحق اولوب
انواع سعادات و اصناف کراماتله مشرف و منعم اولورسین
بفضل الله تعالی وحسن توفیقه اللهم ارزقنا عبادة المخلصین
ودرجة الفائزین برحمتک الواسعة یا ارحم الراحمین الباب
السابع فی عقبة الحمد والشکر یعنی یدنجی باب حمد
وشکر عقبه‌سی بیانندهدر وحقاکه بو عقبات شدیده‌دن سلامتله
خلاص بولوب عبادت … قطاع طریقدن استخلاص
ایلدکده حسن خواصنکله مشغول اولوب مقصودکه ظفر
بولدقده حمد وشکر … ایتمک کرکسن زیراکه

او

اوزره که واجبدر و دخی بنده عبادت شریفه‌کی سلامتله حضرت
مولایه تسلیم ایلیوب کل نعمته شکر و منت بی نهایه قلق فرض
عین اولمشدر بو عبادت موجب اولان ایکی امردر بری
بو حاصل اولان نعمتلر تقاضاسیدر اکنجی زیاده اولمسیدر
اما نعمه شکر موجب دوام نعمت اولدوغنک وجهی بودر که
شکر و منت قید نعمتدر شکر ایله مقید اولان نعمت صاحبندن
غیبت ایلمز و اگر شکرده تقصیر اولنسه نعمه تغییر قلنور نته کیم حق تعالی
بیورر که ان الله لا یغیر ما بقوم حتی یغیروا ما
بانفسهم یعنی حق تعالی بر قومه ویردوکی نعمتی و عافیتی
تغییر ایلمز تا کندو نفسلرندن افعال حمیده اعمال قبیحه‌یه تبدیل
ایلینجه قدر شول کمسنه‌لرکه نعمتی حقی … اولان شکری
شی کفرانه نعمت تبدیل ایدرلر حق تعالی اول طائفه‌دن ویرد
نعمتی بیلی قلورسنه کیم حق تعالی بیورر که فکفرت
بانعم الله فاذاقها الله لباس الجوع والخوف بما
کانوا یصنعون یعنی حق تعالی انلرک نعمته شکر ایلمدیلر انلره
… لباسنی کیوردی … بیورر که ما یفعل
الله بعذابکم ان شکرتم وآمنتم یعنی الله تعالی …

ثوابنی بولورلر اگر بگوزه مؤمن و نعمته شاکر اولورسه کوز
ودخی حضرت رسول الله بیورورکه اِنَّ لِلنِّعَمِ اَوَابِدَ کَا
وَابِدِ الْوَحْشِ فَقَیِّدُوهَا یعنی نعمتک وحشی واردر
وحشیلکی بچار شکر ایله مقید قیلوک وحشت ایلمسون اما
شکر و منت ازدیاد نعمته اولدوغی بودرکه شکر حاضر اولان
نعمتی قید ایدوب غایب اولانی صید ایدر نته کم حق تعالی
بیورورکه لَئِنْ شَکَرْتُمْ لَاَزِیدَنَّکُمْ یعنی اگر شکر ایدرسکز
نعمتکوزی بر زیاده ایده رز ودخی بیورورکه وَالَّذِینَ
اهْتَدَوْا زَادَهُمْ هُدًى یعنی شول کسنه لرکه هدایته
اولورلر انلرک هدایتنی ارتوررز ودخی بیوردیکه وَالَّذِینَ
جَاهَدُوا فِینَا لَنَهْدِیَنَّهُمْ سُبُلَنَا یعنی شول کسنه
لرکه بزم یولمزده مجاهده قلورلر انلره یوللرمزی گوسترورز
حتی بر بسته کریم و مولانای حکیم بر قولنی کاه سیلمکله ویروجدانی
نعمتی جوب شکرنی زیده قیلورلر اول قولنی ذخیره ایدلانی
گورلوب احسانی ارتورر اما حق تعالی رعایت ایتمه شکر
زیده گورمسه ویرلی نعمتی الدوق الاجت عرضی ولله یحیطه
ایدر ودخی بلکل نعمت ایکی قسم در بری دنیویه وبری

دنیه در نعمت دنیویه ایکی نوع در بری نعمت نفع در
وبری نعمت دفع در نعمت نفع اولدرکه انکله منتفع اولورلر
مصالح لایقه و مهمات موافق اولان نسنه لرکبی بودخی ایکی قسم در
بری نسلا جبلیه در وبری شهیا اولان نسنه لردر بنی ادم
طعام و شراب و لباس و مسکن وبسیار مطبوعات شهوانیه و
مرادات نفسانیه کبی اما نعمت دفع اولدرکه انواع مضراتدن وعنا
سعد مکایدن دفع اولور بودخی ایکی قسم در بری نفوسدن
حاصل اولور افتلردر کوزسوزلرو تولنمزه والسوزه وانیصوزن اولاغدن
ایکی وبری خارجدن لاحق اولان افتلردر انسدن وجندن
وسباعدن وسایر سوایعدن عارض اولان مکایدکبی اما نعمت
دینیه بودخی ایکی قسم در بری نعمت توفیق در حق تعالی اسلام
و سنتی و طاعتی توفیق قلمق کبی و بری نعمت عصمتدر حق تعالی
شکیبنه کفرلدن و بدعتدن و ضلالتدن و سایر معصیتدن
صاقلمق کبی بو نعمتک تفصیلی نکت احصا ایده مزسن نته کم حق تعالی
بیوردیکه وَاِنْ تَعُدُّوا نِعْمَةَ اللّٰهِ لَا تُحْصُوهَا ذکر اولنان
نعمتلرک هر بری واجب اولدی عبد شکر ایده بو نعمتلره میسر اولور
امدی شول خصلتکه بوقدر نعمته سبب اوله شول نعمتک

انكا سرمایهٔ دولت وبضاعت سعادت حاصل اولا ایك تحصیلنده
وتكمیلنده بهر حال صورت اعمال كوسترمك جایزدكلدر
زیرا كه بونك كبی خصلت كیمیای سعادتدر كوهر عالی قیمتدر
اكر سؤال اولنسه كه حمدك وشكرك حقیقتلری واقسامی ودخی
معنالری وحكملری ومحل اولان امورلری نه در بیان ایله جواب
ویرورز كه علماء محققین وفضلاء مجتهدین حمدله شكرك ما بیننی
فرق ایدوب بیورلر كه حمد بر كسنه تعظیم قصد ایدوب كوكلنك
وصفی وذكر ایلمكدر بو تعریف مقتضاسنجه لازم كلور كه حق تعالی
ذكر ایلمك تسبیح وتهلیل حمد اولا ودخی بو حمد صاحبی ظاهرده بدر
مورد استعمالی خاصه لسانی اولور متعلق عام در مقابله نعمته اولور
وغیری اولور حمدك منشأی لوم در بو تعریف حمد لغوی
تعریفیدر اما حمدك حقیقتی بعضی مشایخ قتنده شكر لغوی یدر
ولكن محققلر قتنده اظهار صفات كمالدر اما حقیقت شكر
منعمك انعامی ابتا ایدر فعلدر منعم اولدوغی جهتله بونك
موردی عام در لسانیله اولور جنانیله اولور اركانیله اولور متعلقی
خاصه نعمتدر اعمال ظاهرده دن وباطنده دن اولمق صالح در
وشكرك منشأی كفرده در بو تعریف شكر لغوی تعریفیدر بعضیلر

قتنده

قتنده حمد حقیقی ایله مراد وفادر اما شكر حقیقینك تعریفنده ایله
دین رضوان الله علیهم اجمعین اختلاف ایدرلر ابن عباس
رضی الله عنهما ایدر كه شكر الله تعالی حضرتنه سرا وعلانیة جمیع
جوارح ایله عبادت ایلكدر بعضی علما قتنده حق تعالی ویردوكی
نعمتك جملهسنی نه ایچون خلق ایلدیسه انكا مصرف ایتمكدر بو ایكی
تعریف بر برینه قریبدر بعضی مشایخ قتنده سرا وعلانیة
طاعته ارتكاب وجمیع معاصیدن اجتناب ایتمكدر بعضیلر
قتنده جمیع اركانلر معصیتدن اجتناب ایتمكدر بو مقامده
اقوال چوقدر ذكر اولنان ویردوكی سببدن اهمال اولندی
لكن جملهسنك محصلی بودر كه شكر حقیقی منعمی تعظیم ایتمكدر
بر وجهله كه منعمه عصیانه وطغیانه جرأت ایلمیه ویردوكی
نعمی معصیته واسطه قلمیه بو نعمتك احسانی وانعامنی
ذكر ایتمكله تمیز اولور ودخی شاكرین شكرده كندو حوالنك
حقیقتنی ادراك ایتمكله ومكوران نعمت اولدوغی زمانه كندو فحقی
تصور ایتمكله ممكن اولور نهایتی بو ملاحظه ایلك اولی مرتبهسی
اولمقدر كه ویریلن نعمتی سلاح ایدینوب منعمه عصیانه
مقابله قلمیه شول كمسنه كه ویریلن نعمتی معصیته استعمال ایتسه شاكر

زيرا كه كافر درلر بو كفردن مراد كفران نعمتدر كه كوردين دكلدر
بونون بلندكه صاحب نعمت اولانلره اولان فرض اولان
بودركه كندويه ويرلن نعمتي معصيتلريه حايل اوله زيرا كه
عصيانه قصد ايلينه كندونك قدرتني حق تعاليدن اولدوغن
نعمت بلوب ويردوكي نعمتله مولاسنه ابتدا ايلينه والا كفران
نعمت اولور نتكه بو معناي رعايت ايليلر ترك معصيت
ايدرلر شكرك اصل معناسي بودر ديدكوردنلر بو تحقيقدن
بلنديكه شكرك ادنا مرتبه سي نشانه دن واصل اولان نعمتك
كليسني حق تعاليدن ايدوكني بلمكدر ايلدي صكره صاحب نعمت
فرض اولان بودركه ويرلن نعمت مقابلده منعمك
طاعتنه سعي بليغ ايدوب حقوق نعمي يرينه كتوره بو امورك
جملسني شكر حقيقيده داخل اولور شول كسه لركه بونلرده جميع
شكري يرينه كتوردلر ودخي ترتيب ايتديلر اما حقيقت حالي معلوم
اولدقدن صكره اختلاف اقوالي اصل مقصوده اختلال ويرمز
اكر سؤال اولنسه كه مقام شكر نيچون مصيبت مقابلنده
دخي شكر ايتمك واجبدر يا دكلمودر جواب ويرلدي كه مقام
شكر نعمتدركه زمونيا اولسون كرك ومحنه اولسون اما

شوايد

شوايد ومصايبده شكرك وجوبنده اختلاف ايدرلر
بعضيلر ايدرلر مصيبت اولدوغي اجلدن فرض اولان
صبردر شكر دكلدر مقابله نعمتده فرض اولان شكردر
وبعضيلر ايدر صحيح مصيبت يوقدر كه انك اچنده بر
نعمت اولميه بو تقديرجه لازمدر كه نفس مصيبت اچون
صبر ايليه مقابل اولان نعمت اچون شكر ايليه عبد الله
بن عمر رضي الله عنهما ايدر صحيح بر بلايه مبتلا اولمدم كه
انده درت نعمت كورميم بري اولدركه مصيبت دينامده
اولدي دينمده اولمدي بري حق بوندن اعظم اولمدي بري
دخي فضيلت صبردر بري رضا ميسر اولدي بعضيلر
قتنده بو درتدن دخي زياده واردر بري بوكه اول ثواب
ايله دينده ايمدكلدر ودخي بولا ايدر اعدادن دكلدر زيرا
حق تعاليدن اولان غيركايتجه الكي اليسير واردر بعضي
مشايخ نقل ايدرلر دنيا ايچون شكر ايتمك واجبدر زيرا
حقيقتده شدت دكلدر بلكه نعمتدر شول سببدن كه
عاقبتده منافع كثيره ومثوبات عظيمه واردر واعواض كثيره
حاصل اولور بيرو جمله كه بو شوايدك رحمتي ومحنه انكك

معنی اك قتنده لاشی اولور امدی بو نعمت واردر كه انده
بو عار صحت اولمز یا كه صفا واردر كه انده فی الحال كور بولنمز
مثلا بر مریضك مرضی مشكل اوله طبیبه وارب بكا علاج
ایله دیه طبیب اكا دوای كروه ایچوره یا فصد یا حجامت
قله بو مشقتله نعمت صحت وسلامت كلنه اول طبیبك دوا
سنك مرارتی وفصدینك جراحتی وحجامتك المی حقیقتده
نعمت ظاهره ومنت باهره در اگرچه ظاهرده نفس ایچون
وحشت وطبع نفرت قلور بو مریض صحت وعافیت بولدقده
طبیبه منت ایدوب بو عملی مقابله سنده مدح وثنا وانعام
وعطایله ارضا ایدر امدی شمدی دخی بو مثللودر بو اعلم اوله كه
حضرت رسول صلی الله علیه وسلم شوقته وشقتده الله
تعالی حضرتنه حمد ایدوب ایدر ایدی كه الحمد لله علی ما ساء
وسر ودخی حق تعالی بیورر كه وعسى ان تكرهوا شيئا
وهو خير لكم ويجعل الله فيه خيرا كثيرا امدی
شول نسنه كه حق تعالی حضرتی جزء دیه اكا شر دیرلر قلیل
الفهم اولانلردر ودخی علماء آخرت اولنلر ایدرلر كه نعمت
نعمت جزء بولكلری طبع متقاضی نفسی ایچون لذت

الدوغی جهتدن دكلدر بلكه رفعت درجه وعلو مرتبه
حاصل اولدوغی اجلدندر بو تقدیرجه شول ثروت ومصیبت
كه عبدك شرفنه ورفعته سبب ولا حقیقتده نعمتدر اگرچه
ظاهرده ثروت كورینور اگر سؤال اولنه كه شاكری
افضلدر یوخسه صابری جواب ویرورز كه بو مسئله دخی
اختلاف اوزره در بعضیلر قتنده شاكر افضلدر زیرا كه
الله تعالی بیورر وقليل من عبادي الشكور شاكرلری
اصحاب خواصدن عد ایلدی ودخی نوح نبی علیه السلام
حقنده انه كان عبدا شكورا دیدی ودخی ابراهیم
نبی علیه السلام حقنده شاكرا لانعمه دیدی ودخی شاكرلر
نعمتده عافیتله كرم ودرلر نوا ایلدیلر كه بعضی مشایخ
ایدر صاحب نعمت اولوب شاكر اولمق بكا صبر ایلدكدن سوكلودر
صاحب مصیبت اولوب صابر اولمقدن اما مشایخ
كثیره قتنده صابر شاكردن افضلدر زیرا كه صبرك مشقتی
اعظمدر ومحنتی بوندن اعظم اولاندر مغفرت بوسنده
دخی عظیم اولور نته كم حق تعالی ایوب نبی حقنده بیورر انا
وجدناه صابرا نعم العبد ودخی بیورر كه انما یوفی

الصابرون اجرهم بغیر حساب دخی بیوردی که والله
یحب الصابرین بعضیلر ایدرلر صبر ایله شکر بربرندن منفک
دکلدر زیرا که وارد دنیاده شاکر اولمق بعضی شدائده صبر
ایتمکله متصوردر شول سببدن که شکرک معناسی منعمی تعظیم
ایتمکدر بر وجهله که اول تعظیم عصیانه مانع اوله امدی اگر صابر
اولمیوب جزع ایدرسه عاصی اولور نه صابر اولور نه شاکر
اولور دخی هر صبر بو عالمده نعمتدن خالی دکلدر نته کم سابقده
بیان اولندی بو تقدیرجه صبر معناده شکردر زیرا که صبرک
معناسی حق تعالی حضرتنه تعظیم قصد ایدوب نفسی جزعدن منع
ایتمکدر یعنی عین شکردر زیرا که شکر عصیاندن مانع اولان تعظیمدر
بر وجه دخی بودر که بو شاکر نفسنی معصیتدن کوزادوب منع
ایتمکله صابر اولور دخی معصیتده صابر الله تعالینک امرینه تعظیما
نفسنی جزعدن منع ایتمکله معناده شاکر اولور تحصیل کلامی نفسی
کوزادوب قصد ایدرسه شکر مانع اولور بو جزع عصیانه عقبنده
صبر مانع اولور بر وجه دخی بودر که کشی صبر و معصیت ایدرسه
موفق اولمق اولو نعمتدر صابر اگر شکر ایدرسه دخی قدرت
واریکن نفسنی عصیاندن منع ایتمک اولو نعمتدر شاکر اول

دخی

زحمته صبر ایدر بو تفصیلدن بلندیکه صبر و شکر بربرندن منفک
اولمز دخی منشأی و سببی استقامته بصیرت اوزره اولمقدر
اما بعضی مشایخ بونکا ایدوب ایدرلرکه نفسنه مجاهده زیاده
اولورسه افضل اولدر زیرا که حسن ثواب و مرجع مآب نفسنک
مجاهده سیدر بو تقدیرجه صبرده ارتق اولورسه صبر افضلدر
حکایت اولنور که بر ملک عروسی قرینه محبت ایلدکلری دخی
اکا مودت کوستردی اخر بربرینه نکاح ایلدیلر زفافلی کیجه سنده
بونلر بربرینه دیدیلر که حق تعالی بزی بربرمزه نصیب ایلدوکی
شکرانه سی بو کیجه احیا ایدهلم دیوب اول کیجه احیا ایلدیلر
صباح اولنجه سنه اول شکرانه صایم اولدیلر نذر ایتدیلر که اول
نعمتک شکرانه سی کیجه لرین قایم و کوندز صایم اولدیلر امدی
اکر اولر معانقه صبر ایلسه لر بر تاج زماندن شدت فراق زایل
اولور ایدی بونک شکرینه چکدکلری قدر مجاهده چکرلر ایدی بو
سببدن اولورکه شکرلری صبرلرندن افضلدر مجاهده لری
زیاده اولدوغی ایچوندر بو فضل وقتاکه بو عقبه کثرة الفضیلة
بعظم البلیة و سیرة الموت معلومدر ایدوکنه ملکک بو نکاحه
عملک اکثرکی اجرها اولدر تفکر عملدن خیر اولور افضل اول

اولور که شول کمسه که نعمتک قدرینی بلمز الله تعالی اکا نعمت ویرمز
نعمتک قدرینی بلنلر شکرینی یرینه کتورنلردر شاکر اولنلر
قدرینی بلمزلر نته کم حق تعالی جل وعلا کافرلرک أَهَؤُلَاءِ مَنَّ اللَّهُ
عَلَيْهِمْ مِنْ بَيْنِنَا دیدکلری کلاملرینی رد ایدوب بیوردرکه
أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ بِالشَّاكِرِينَ یعنی کوزه بجره شو بلازعم ایدرلر
بویله نعمت عظمی و منت کبری اصحاب نسب و ارباب حسب
ویریلوب کثرت الامر والحال ولا اهلی سبب اولور
غیرلره اولمزه اولا اولدن استهزا قصد ایدوب بیوردیلر
أَهَؤُلَاءِ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنْ بَيْنِنَا بو فقرا ایچی
حسب و نسب یا بی نسب بیوردرکه بزم ارامزدن حق تعالی اختیار ایدوب
انلره بو نعمت منت ایلیوب بزه ایلمدی مع هذا که بز حسب و نسب
و کثرت اموال الاولادله متفوقلرز دیرلر الله تعالی حضرتلری بو کلمه کلیه
ایله جوابلرنده بیوردیکه أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ بِالشَّاكِرِينَ بو آیت
کریمه‌نک معناسی بودرکه حضرت احدیت نعمتی شول طائفه‌یه
ویرر که قدرینی بلوب حقوقنی رعایت ایدرلر و شکرینی یرینه
کتوررلر امدی بو نعمتک حقنی بلنلر شونلردرکه بزم نعمتمزه
جانلری ایله طالب اولورلر و جمیع جهاتدن تقدیم ایدرلر

تحصیلنده اهتمام کوستروب شفقته ارتکاب ایدرلر حاصل
اولدقدن صکره شکر و منت ایدرلر اول نعمتی معزز و مکرم
طوتارلر بو ضعفا و عباد و صلحا و زهاد بزم نعمتمزک
قدرینی بلوب شکرینی یرینه کتوردکلری زللردن معلوم ایدی
اول اجلدن بو نعمته لایق و بو کرامته مستحق کوروب
انلره نصیب ایلدک سزه ایلمدک سزک دنیایه اعتناکوزه
اعتبار یوقدر احساب و انسابکوزه بزم قاتمزده محسوب دکلدر
و سزک منصبکز سرفراز و حشمتکز ممتاز اولدوغکوزه بزم
قاتمزده قطعا دکلدر بزم اعتبارمز کوکلده در سز اشکبار ایدرسز
ترکنده و هوا کوزده تابع اولورسز بزم رضامزه تابع دکلکز
دین حقیقی و علم یقینی و شرع مبینی پیغمبرلردن قبول ایتمکده
تردد ایدرسز اکر سزک قاتکوزده بزم دینمزک قدر و قیمتی
اولسیدی قبولنده بو کلفت چکمزدیکوز اما شول طائفه که
شرائع الهیه فورا و بی تردد اعتقاد ایلدیلر بزم دینمزه رغبت
ایدوب تحصیلنده زحمت چکرلر بزم رضامز کوزلرلر دنیایه ناظر
اولمزلر اقدام ایدرلر بو طریقی قطع ایدرلر جمیع شدائده متحمل
اولورلر بو نعمتک حقنی انلرک تلوسنده حضور و نه سنده ...

اولمشدر عمرلرینی بو نعمتك تحصیلنه و بو كرامتك تكمیلنه صرف
ایدرلر حاصل اولدقدن صكره شكر و سپاس و منت بی
قیاس ایدرلر امدی هر طائفه كه بو نعمت دینه مخصوص
اولمشدر حقیقتده انلر حاصل قلدقلری نعمتك قدرینی سایرلردن
ارتوق بلورلر و زیاده تعظیم ایدرلر تحصیلنده سعی بلیغ كو
سترلر اما شول طائفه كه بو نعمتدن محرومدرلر حقیقتده
انلرك غایتده اول نعمتك قدر و قیمتی یوقدر تحصیلنده سعی
اغزلر عمرلری اول یولده مسدود دكلدر سایرلر مواجبلرندن
تقدیم ایدرلر امدی اگر شویله علم و عبادته علمای راشدین و صلحا
متعبدین كبی رغبت قلسلر بو یلی بازارلرده كسب و كار ایتمكدن
فراغت ایدوب مدارسده معرفت و صوامعده عبادت ایچون
اولالر بو یلی كورمزمیسین بعضی علمانك بر مسئله مشكلی اوله
نوبت نوبه انی فكر ایلیوب زحمت و مشقت چكر بر كون
اگر حق تعالی فتح ایدوب اول مسئله‌نك سرینه واقف اولسه
بردن بره سرور و بر مرتبه حضور كسب ایدر كه انك بر اولو
خزینه‌یه و یا اگر لو كنجینه‌یه واصل اولوی بودنی دقت اولور
بر مسئله‌یی اون بیك كره ایدراد اشتیوب كمنه نعمته جر

و شوایوبه صبر ایدوب و قتا كه بعون الله اول مسئله طلبنده حاصل
اولوب قرار بلوب اول نعمت و عظیم غایت بلوب حق
تعالی یه شكر و منت قلورلر و اول مسئله‌نك سروریله دنیادن
غنی و اهلیدن مستغنی اولور و وقت اولور اول مسئله بر سوقی
جاهل و متعلم مكاكل سهولتله حاصل اولور لكن قتنده قدری
اولمدیغی اجلدن انك انجا ایلمز و وقت اولور كه بر حق كلامی
قتنده منكر ایلیسك نفسینه انكار كلوب ایو مونا بیلمز اگر بر بول
حاصل اولورسه اكسك كورلرین اچوب سكا كوچك عالمه
باقعلر امدی طریق عبادته سالك و مبلغ طاعته مالك اولانلر
دخی نوبت نوبه ریاضتله اجتهاد ایدوب تقوا ایله
علما و اولیا ایلیرلر شهوات نفسانیه و لذت جسمانیه‌دن
منقطع اولوب شیطان محاربه و هوای نفسه مخالفت قلورلر
جمیع اركانه علوه اهتمام ایدوب و ادب تام و طهارت تام ایله
اول كلمات نمازلك لطافتنده اقدام ایلرو تجا ایام حق تعالی یه
تضرع ایدركن اكا صفوت قلب و حلاوت توجه ایله بر ساعت
مناجات میسر اولمیه شویله كه اول ذوق بر كره بیلینه بر لحظه یا عمر بو
بردو نصیب اولورسه منت عظیم و موهبه جسیم بلورلر كه زمان

شکر یزدان ایدرکندونک چکدوکی زحمتلری اکا شهوات
نفسانیه دن منقطع اولدوغنی عینله کورر اما شول طایفه که
عبادته طالب طاعته راغب اولورلر لکن بو عبادت صافیه
و طاعت خالصه نک تحصیلنده بر لذیذ طعامی ترک اتمک حاجت
اولسه و یا بر کلمه بی فایده ترک اتمک مهم اولسه و یا بر ساعت
کوزین اویقودن منع اتمک التزام اولسه اختیار اتمزلر و نفسلرینی
بو ترک دفعه توجه اتمزلر اکر اتفاقا بر زمانده صفوتله طاعت واقع
اولسه انی نعمت عظیم عد اتمزلر حصولنه مسرور اولوب حمد
جمیل و شکر جزیل قلمزلر اما بونلر بر قاج درهم یا بر شالب حقیر
یا بر مطبوع طعام یا بر ساعت حضورله نیام میسر اولسه مسرور
اولوب ایدرلر که الحمد لله که بونک کبی نعمت بزه نصیب اولدی حق
تعالینک فضل عظیمی و کرم عمیمی بزه میسر اولدی دیرلر امدی بونک
کبی غافلر دیرلر حقده عاجز و جاهلدر طاعت و عبادت بولنمز دنیادن
ایله بر حبه قدر برابر اولسه کرکدر انوکچون بو مسکینلر نعمت دینیه دن
محروم و مغبون قالورلر علما و مجتهدین و صلحا و صوفیه کبی ارباب
یقین و جمله مهتدین مسلکنه سلوک اتمزلر بو ایکی طایفه نک
دین بابنده اولان نعمتلره کوره حضرت حقک کرم نعمی جزیله سی تقسیم
ایلدی بعض مشایخ دین قتنده أَلَيْسَ اللّٰهُ بِأَعْلَمَ بِالشَّاكِرِينَ
ایتنک معناسی محصلی و فحوای مخلصی بودر که ذکر اولندی امدی
شول کمسنه لر که حق تعالی ویردوکی نعمتک قدر و قیمتنی بیلوب معدود
اربینی بولنه بیورلر حاصل اولدوقده شکر و سپاسله بو نعمت
باقیه نک دوامی و زیاده سی لایق و مستحق اولورلر ابد الآباد
حضرت رب العالمین قتلرندن موایدنه فواید ملیه یوگا فوناموا
اولورلر بفضل الله تعالی و توفیقه اصل ثانی اولدر که حق تعالی عبا
دندن نعمتی سلب ایلمز الا شول طایفه دن ایدر که قدر و قیمتی
بیلمیوب باری تعالی یه کفور اولورلر عبد شکور اولمزلر نته کیم بلعم بن
باعورک حالی حضرت صلی الله علیه و سلم حکایت ایدوب بیوردی
بو کریمه ایت کریمه ده کلمشدر وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ الَّذِي آتَيْنَاهُ
آيَاتِنَا فَانْسَلَخَ مِنْهَا فَأَتْبَعَهُ الشَّيْطَانُ فَكَانَ مِنَ الْغَاوِينَ
وَلَوْ شِئْنَا لَرَفَعْنَاهُ بِهَا وَلَكِنَّهُ أَخْلَدَ إِلَى الْأَرْضِ
وَاتَّبَعَ هَوَاهُ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ الْكَلْبِ إِنْ تَحْمِلْ عَلَيْهِ يَلْهَثْ
أَوْ تَتْرُكْهُ يَلْهَثْ ذَلِكَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا
و انک تفسیری بودر که یا محمد خبر دیرکه شول قولک حالنده که
اکا نعم عظیم و ایادی جسام انعام ایلدکه دین امرنده کال قدرت

وصبالو معروفت ویردک انظار رحمت کبیره و منزل زرفیع کسب
ایلدیلر بزم ما بو مرده جاه عظیم و مقام کریم حاصل قلدی عاقبت
بونعمتک قدرین بلمدی دنیای دنی یه مایل اولوب شهوات دنیه
اتباع کوستردی بونی بلورکم مجموع دنیا حق تعالی قتنده بعوضه قناتکی
اونا سنک بر سوزینی سکلک قناوی مقدارینه دکمز بوکیشی عجب
دنیا بسبیلی بر درجه یه وارديکه اکر اهلنه انی فرق ایلمز اولوب
رفعتلو الی تشخیص ایتمز اولدی و شول کلب بی تمیزه و دو زیلکه اکر
طعام ویروب ریق ایدوب رسک ولی جفا ر ر نجار اکر فراغت ایدرسک
اغزین اچاروب ولی جفا ر زاد استر که بجوم ایدوب بونک قتنده بلوبلو
احسان ریان ایدن یابر استر ایدوب بکت او سنو یا عملو
بر طوده باتمق برابر در ایدی کاول بند جنس الیه شول کلب
دنی خصلت کبی بزم بعفو مرک قدرین بلمدی شکرین یرینه کتوره بمدی
قربت مقامنده ادب ممتلامدی ...مری کوزه اولدی شویله
دنیا یه مغرور اولدی بو جهتدن شول اولقی جبیل بزم درکاهمزدن
مخذول اولدی و سعادت عطایی تحصیل ایتمیکن شقا اقتضای دنیا
تبدیل ایلدی بر دوجی سیاست ...کتوردوکی جبیل نظر قلدق
حرم ده بزم جکی ایکن ابیتوره طلعتی سلطانمزدک قلینده مومقوتوره
و

ومجبوری سلیح ایلدک ایکی جهاننده وزرلکی تلح ایلدک کلب مطرود
وشیطان مردود کبی رد ایلدک العیاذ بالله من غضب الله
بونک مالنده مثال بودر که بر سلطان عظیم الشان بنده لرندن
برسنی خلعت حاصل شرف و مکرم قلدی و اختصاصدن
زیاده محترم طوتنده درکاه عالمپناهنده سردار اولوب متکار
ایلدی بونکچون بر موضع شریف و منزل لطیفده بر قصر
جلیل المقدار بنا ایلدی ایچنده جواری و غلمان و نعمت بی کران
تزیین قلدی شاد و بیانندن دولت خانه سنه کلدکده
ایر کبیر حضورنده مکرم صنوف صفاده قرار ایلدیکه کوکلی دیلدوکی
اصفار انسلر صوارونکار ذوقسنده بهارندن بر ساعت
مقدار حضورت ایلدی سایر اوقات مرادینده کوکلی
دیلدوکی منوالده حظ ایدر سلطان دیوانندن برسکلنه
ارحن ایاره مان ... برشی بر کلبک اعوتوه بز استخوان
دیشلیوب شاه حضرتی قویوب اول سکبان اوغلک
التیمکلدکده هجوم ایدوب استخوانی اغزندن الدی
کوزکه باشلدی ... عالنده نظر ایلدکده ایلدیکه بو سعیف
جاهل و مجنون لایعقل بردم ایکی ... ایتمز اوغلدیرکه

قودیلر اکثرا رفاسندن خلقتی سلب ایدوب وفا ایدن کلب
مردودکبی طرد ایدوک ازباب دیوان الجزه حقارتله سورک
دیو بیورر امدی علما یا حضرت دخی حق تعالی قتنده بودر
دنیایه مایل اولسنلر وصلی انک دخی بویله در هوایه تابع اولسنلر
حق تعالی بونلری عزت موفقلر ایدوب ومشرف شریعتله
مشرف وکرم عبادیله مکرم قلوب قونشکره شویله که بونعمتک
قیمتی بیلهلر وشکرینی بریه کتوررمیهلر احتزار ایدوب واخس
اشیایه رغبت ایدهلر تحصیلنده حریص ولالر بودنیا
ی وفا نظرلرنده احسن اشیا کورنه نعم کریمدن اعظم
وحکم شریعتدن اکرم بیلهلر ودخی شول کمسنهلر که حق تعالی
انلری توفیق عصمت وتیسیر طاعات وانواع حکمت
واقتنا ایله موفقلر قیلدی قلورلر ودخی مقام عزت ومحل شفاعت
ونزول کرامتده بعضی قلورلر واکثرا وقاتده نظر عنایتی غایت
ایدوب ناموس اکبرکبی بونلرکله مناجات ودخی ملائکه سمواته
بونلارکله مباهات ایدوب بونلردن بریسی حق تعالیه
دعا ایلمدا ایلسه عطا ایدوب شفیع اولسه قبول ایدوب خاطر
خلوز ایدن اموری دخی نه دین حاصل قلور حضرت

ملک منانک بویله لطف واحسان متواتر اولوقدن صکره
اول نعمتک قیمتنی واول رفعتک عزتنی بیلمهلر نفس ردیه
شهوتنه ودنیای دنیه لذتنه مغرور اولوب قناعت قلمهلر
بونلرک خساستی بر مرتبهده ودناءتی بر درجهده ورذالت
وخباثتی بر منزلدهدر که قلم تحریر تیز زبان وتقریر لسان
فصیح البیان شرح ایلمک متصور دکلدر روقتاکر بوطرلعکت
نظرلن وبو سبیلک صوری علوم ایدوب کمسنهدهی بو حظ
دن جوز ودوکوردن کوز قلب نعمت دین مبین وکرامت
علم یقین فهم ایلیه رخارف رایجه دنیای بی وفایه طالب
وخباثت وحوادث شهوات بی ثباته راغب اولمقدن
احتراز ایلمیه نعم که حق تعالی سید انبیا وسند اصفیایه خطاب
ایدوب بیوردیکه وَلَقَدْ آتَيْنَاكَ سَبْعًا مِنَ الْمَثَانِي
وَالْقُرْآنَ الْعَظِيمَ لَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْنَا بِهِ
أَزْوَاجًا مِنْهُمْ زَهْرَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا یعنی یا محمد سکا قرآن
کریم وفرقان عظیم نصیب ایلدک کافرلره ویردوکمز انواع متاع
دنیویه التفات ایلمه که متاع دنیا انلره ویردوکمز نعمته نسبت
شی قلیل ایلدیلر ودخی بو نعمت مرتبت اولوکدر

ابراهیم نبی علیه السلام اتسی از ره جنت ایلدی قبول اتدی
الله تعالی انبیاسنه واصفیاسنه جنت ایلدی جان وکوکلدن
قبول ایلیوب سعادت ابدیه وسیادت سرمدیه بولدیلر اما
تمتعات حیوة دنیا حق تعالی درکاهنده خوار وحقیر اولان جبابره
وفراعنه وملاحده وزنادقه وکفره وفجره وفسقه وجهله یه ویردی
درکه بونلرک کیرلم اموالی حد حصردن جایز وحد احصادن تجاوز
وزر الله تعالی درکاهنده معزز ومکرم اولان انبیا واولیا واتقیا
واصفیا وبولاء امثالدن بر درجه ده منع اولنمشدر که وقت
اولور بر لقمه یه محتاج وبر خرقه یه محتاج اولورلر حق تعالی بونلردن دنیایی
منع اتدوکی جنت ایلیوب بیوررکه انبیایی واولیایی جهانم
دنیا ایله مبتلا قلمادم شول کم موسی وهارونه علیهما السلام
بیوردیکه اگر دلیلیدم زینت دنیا ایله سیزی تزیین قلوردم
بر وجهله که فرعون کوردکده کندو شوکتنی وزینتنی اقلوردی
لکن سیزه فضلات دنیایی روا کورمدم اولیا واصفیانکی
نعیم دنیادن صقلارم شول راعی شفیق ودوستی مرض عزلدن
مبتلا اولاندن ده مک یرینه چوکرنکدن صاقندوغی کبی بوجهانم
دنیادن سیزی منع ایلدوکم اهانت دکلدر بلکه کرامتم سیزده

صان

بکل اولوا عنایت ایدرم وشول کسنه لرکه اخرتدن خطی کامل
دکلدر انلره حظوظ دنیا مستکلدر نته کیم حق تعالی بیوررکه
فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ أَبْوَابَ كُلِّ شَيْءٍ
یعنی شول کسنه لرکه بزم ایاتمز ایله منتفع اولمادیلر انلری نعم
دنیا ایله مبتلا قلدوق قیامت کوننده جملری منقطع اولمیجون
ودخی بیوررکه وَلَوْلَا أَنْ يَكُونَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً
لَجَعَلْنَا لِمَنْ يَكْفُرُ بِالرَّحْمَٰنِ لِبُيُوتِهِمْ سُقُفًا مِنْ فِضَّةٍ
وَمَعَارِجَ عَلَيْهَا يَظْهَرُونَ یعنی اگر کافرلرک نعمتی وزینتی
کوروب بو خلق دنیایه رغبت وکفره محبت ایلمک مخافتی اولمیدی
کونلرنک بیوتنک سقفنی کمشدن ایدردوک زیرا که حق تعالی قتنده کوزه
دنیا ازدر لطایفه یوقدر ومتاع دنیادن شویله متاع یوقدر بو
دنیا حقیر اول لطایفه ذلیلدن دریغ ایلمز جواد وکریم مطلق در
بغیضنه وخسیسنه سوق ایدر وهر شیئی مستحقه لایق
اولوره ایلدی سیندوغی بو ایکی ایرک تفاوتنه نظر ایله کورکه حق تعالی
انبیاسنی نکه دنیایه مستغنی ایدر واولیاسنی بو تعلقدن نکه
خلاص ایلر اگر بو کافر وفاسقه غالب ایدر سه حق تعالی حضرتلرینک
ایلرکسی اولیا وانبیاسنی طریقنه سوق ایلدی اعداسنه فتنه

قلوبمزی زخارف دنیادن صرف ایلدی ودخی دین
اسلامی بزلره نصیب ایلدوکنه حمد وسپاس وشکرینی قیام ایلدکه
عالمه نعمت کبری ومنت عظمی اولدیغی مشرف اولدوق دنیا
برخوردار وعقباده کامکار ایلدی اکر برکیشی دنیانک ابتدا
سندن انتهاسنه وارنجه جمیع ازماننی شکر یزدانه صرف
ایلسه نعمت اسلامک شکرینی اتمام ایده مز زیرا که بو نعمتک سعادتی
بر درجه ده در که مجموع بحار عالم مداد اولسه وجمله اشجار اقلام
اولسه وجمیع نباتات واشعار حیوانات زبان اولسه بو نعمتک
فضیلتنی بیان ایتسه لر یوزدن بر قطره سنی وکثیردن ذره سنی تمام
ایده مزلر کوردیکز میسز که حضرت رب العالمین سید المرسلین
دین اسلامی تعلیم واحکام ایمانی تفهیم ایتدوکنه وجهله منت
ایدوب بیوردی که ما كنت تدري ما الكتاب ولا الايمان
اوندن صکره وعلمك ما لم تكن تعلم وكان فضل الله عليك
عظيما یعنی اول بلمدیکک کتاب نور ایمان نور الله تعالی
فضل عظیم وکرم عمیم ایلدی بلمدکلرکی بلدردی ودخی حق
تعالی مؤمنلره الارزه منت ایلیوب بیوردی که بل الله يمن
عليكم ان هداكم للايمان یعنی الله تعالی سزک اوزرکزه

منت ایدر دین اسلامی هدایت قلمغله ودخی روایتدر که حضرت
رسول حضورنده صلی الله علیه وسلم برکیشی الحمد لله على دين
الاسلام دیدی حضرت رسول صلی الله علیه وسلم دیدیکه
انك لتحمدن الله على نعمة عظيمة یعنی سن ربکه نعمت عظیمه
اوزرینه حمد ایلدک ودخی یعقوب نبی علیه السلام بشیر
کلوب یوسف بنیدن نه خبر ویردک دیو صوردیکده یوسف
حقنی دین اوزرینه در جواب ویردیکه اسلام اوزرینه در
بونی ایشیدیجک الان تمت النعمة دیدی ودخی علماء
اخرتدن روایتدر که الله قتنده الحمد لله الذي انعم علينا
وهدانا للاسلام کلامندن سوکلو کلام یوقدر دیو
ذکر ایدرلر ابلغ شکر بو قدر ایمدی که متیقن بو نعمتی اهل
اولمقدر وشکرده مستعدن غافل اولمقدر ودخی حاصل
قلورکه دین اسلام وجمیع اماندن عصمت وتقوی وجود
بولمیوب که جمهور علما قتنده معتبر اولان عواقب امور در
بدکم سفیان ثوری رحمه الله ایدر که شول کسنه که ونیه
خلوت ایمن اولور سلب معرفت اکا یقین اولور ودخی
بعضی مشایخ ایدرلر اشیدرسن که کفار مخلد فی النار

اولوردیرلر سندخی صدرایله زیراکه امر دینی خطر اوزرینه
در عاقبت کار وحکم سابقه پرده کارده در معلوم دکلدر ودخی
تقدیر ازل وتقریر وتحریر دیرلر بیلنمز که کیفیتلر در مفهوم دکلدر
امری صفای اوقاتله مغرور اوله که کدورات آفاتدن
مصون دکلسن ودخی سعت نعمت وکرامت عصمت الذکر
عاقبتندن غوامض نعمتدن مأمون دکلسن نتکیم اشیدرسن
که ابلیسک عبادتی عاقبت لعنته مبدل اولدی ودخی بلعم
بن باعورک ولایتی عداوته وکرامتی شقاوته منقلب اولدی
علی بن ابی طالب کرم الله وجهه ایدر که کم من مستدرج
بالاحسان الیه وکم من مفتون بحسن القول فیه
وکم من مغرور بالستر علیه یعنی نیجه کشیلر وارکه نعمتله
مفتونلردر اولورلر ونیجه لر قبول سلامده رایج کلامله مستدرج
اولورلر ونیجه لر ستر ذنوبله غرور کسب ایدرلر ودخی ذوالنون
مصری رحمه الله صوردیلر که اقصای خدعه بنی آدم
نیدر اولور جواب ویردیکه الطاف والطاف وکرامات
فیدر اولنوب عالم ایله اولور بعده بو آیتی تلاوت ایلدی الآیه
سنستدرجهم من حیث لا یعلمون یعنی اثری نعمه

مستوق اولملکدر وطالبلر هلاکه سوق ایدرده زیراکه وسعت
نعمت سبب نسیان شکر ومنشأ زور ودخی بلکه نعمت اوتب
اولنلرک امری اصعب اولور انبساط زیاده احتیاط زیاده
کرکدر رفیع الدرجات اولان عظیم البرکات اولورلر بو تقدیرجه
اشکاللری اورکه ضبط احوال حفظ اعمال ایدوب تضرع وابتهال
ایله شکر ومننه اشتغال ایده سن ودخی خوف ورجا ای
بیننده بولنوب عاقبتوکی اوزلنشه ایده سن نتکیم ابراهیم بن ادهم
رحمه الله ایدر نیجه ایمن اولالم که ابن ابراهیم خلیل الرحمن
علیه السلام حضرت ملک علامه تضرع ایدوب دیدی که واجنبنی
وبنی ان نعبد الاصنام ودخی یوسف صدیق علیه السلام
حق تعالی حضرتنه عرض حاجت ایدوب توفنی مسلما دیو مناجات
[illegible] ایدردی ودخی محمد بن یوسف حکایت ایدر که
سفیان ثوری بر کجه صباحه دکین کریه وزاری قلدی
صوردم که بو کریه نیچون اغلرسن جواب ویردی که کناهم اشتی
اسانذی الله تعالی [illegible] اوله که آخره ده مسلوب
ولکسوت اسلام [illegible] اولادوز وآیتور که
سفیان کنده [illegible] اولاطور ردی اللهم سلم سلم

دیلدن خالی اولردی اعوذ بالله الرحمن من سلب الایمان
فی آخر الاوان بعضی علما روایت ایدرلرکه انبیادن بری
حق تعالی یه سؤال ایلیوب دیدیکم یا رب بلم بنا عوده بو قدر
ایات وکرامات ویردک نعمتکره سبب نه اولدیکم قیلکدن
رد ایلدک جواب ویردیکه بوقدر نعمتلره برکون شکر ایلدک
اکر برکره شکر ایتسیدی انکله روحنی ایمانله قبض ایدردیم
امدی بردخی حضرت رب العزتک بر نصیب ایلودکی نعم
بی غایه وکرم بی نهایه سنه که اعلاسی دین اسلام و توحید
حق لاینام درو اولاسی ناطقه اداء دبرکه تسبیح و توفیق
یا خود بالابعنی کلامدن عصمتدر بو نعمته شکر وسپاس و
منت بی قیاس ایده لم متضرع و مأمول متوقع و مسئولمز
در بو نعمت دائم و بردوام قصوریمزی اتمام ایدیویره و دخی
خدمته قبول ایلیوب نعمتکره بزی زوالیله محذول و ایماننی محو
قیلمیه زیراکه اشد بلاء واکبر ابتلاء واصعب خطرات واعظم
درکات عزتدن صکره ذلت و نعمتدن صکره نقمت وسعادتدن
صکره شقاوت و هدایتدن صکره ضلالت در نعوذ بالله المستعان
من شر الخذلان بعد الاحسان فصل فی تحصیل الکلام

بو عقبات کثیرة الخطرات قطع اولندقدنصکره حق تعالی
حضرتنک منن عظام و نعم جسامنه امعان نظر ایلیسک
سنکچون تحصیل علم دین و تکمیل معرفت یقین و تطهیر
اوزار صغار و کبار میسر اولوب عوایقدن خلاص و علایقدن
استخلاص بولوب بواعث مظفر و قوا و جدان اسلم اولور سنی
سنکچون بچه فضایل شریفه و فضایل منیفه حاصل اولور واکر
بو نعم بی قیاسه شکر و سپاس ایلیوب لسانکله حمد و منت
و جنانکله محبت و ارکانکله خدمت و عبادت ایلسک بو شکر
کاهلی سنکله عصیان ادرماسنده حایل اولوب اعمالکی جلادن
منحرف و حطات رایقه دن منعطف اولوب کندو تقصیراتکی
معترف اولورسین دخی اول وقت که شکرکو غفلت داعیا
الکه دولت واقع الکده عقوبت واقع اولا انکرار حق تعالی یه
الثابت وطاعت جودت ایدرسین وایدرسنکه الهی و سیدی
[illegible] کم اولدی استحقاقم بو عیکن فضلوکله احسان ایلدک
[illegible] تا شکر اولان تعالی علم ایله که سنک انعامک عامه در
عام [illegible] استعداد اله [illegible] حضرت مولانا
[illegible] ادنی [illegible] ایدرسنکه ربنا لا تزغ قلوبنا

بَعْدَ اِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً اِنَّكَ
اَنْتَ الْوَهَّابُ اولیا واصفیا که تاج وتاج کرامتله مکرم
وحلۀ هدایت ایله مشرف وحلیۀ حلاوت عباداتله مزین
درلر انلر مرقت وحشت وفرقت ضلالتدن وقباحت بعد
واهانت فضاحتدن وعزل حلاوت عبادت وسلب معرفتدن
خوف ایدوب حق تعالی حضرتنه استعاذه ایله قالوا ربنا
تضرع وابتهال ایدرلر وخلوتلرنده مناجات ایدوب ربنا
لا تزغ قلوبنا ایتمی ورد لسان وذکر جان ایدرلر بو آیت
کریمه نک معنای سعادت ایماسی بودرکه ای بزم ربمز کوکلرمزی باطل
اشلره مایل قلمه سندن نجه که بعدکم وزر دخی زیاده
طالب اولورز زیرا که سن جواد وکریم ووهاب عظیم سنسن
نه کم ابتداده کثرت انعامله مکرم قلدک انتهاده دخی اتمام
مغتنم قل ودخی بلکل که حضرت رب العالمین عباد مؤمنینه
اول امرده اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ دعاسنی تعلیم ایلدی
معناسی بودرکه یا رب بزی صراط مستقیمه ایرشدر ودین قویم
اوزرینه ثابت وراسخ ایله دخی بلکل که بو طریقک خطری عظیم
وعذابی الیم اولدوغی جهتدن بابت حکمتده اعلا اولنلر بونک

علاجنه زیاده اهتمام ایدرلر ودخی علی وجه الاجمال مصایبی
التی قسم قلورلر بری غربته خسته لق وبری پیرلکده فقیرلق
وبری جوانلکن فوت اولمق وبری بصیر ایکن کور سوز اولمق
وبری معروف ایکن مجهول اولمق وبری اقراردن صکره انکار
اعوذ بالله العیاذ بالله ودخی عوارض واردر که مصیبت محض دکلدر
لکن حق تعالی درکاهندن مردود اولمق مصیبت صرف ودولت
محض در رفیقا که بو عقباتی قطع ایدوب بو نعم عطانک شکرینی
وجه مشروع اوزره برینه کتورسک حق تعالی سنی توفیقله موفق
وتأییدله مؤید قلور وامید ایدوکک نعمتدن زیاده نعمت
ویرر ودخی بو عقبه خطرده دخی قطع ایدوب بوندن ایکی کنجینه ظفر
بولورسین بری تیسیر طاعت دیگری امورکده استقامتدر
واول کنجینه لر الحق ایکی کوهر لطیف بولورسین برسی قدرت
موجود [illegible] صید نعم موجوده در بو تعدی حرسکا انعام اولنان
نعم جلیله فالکله ثابت وراسخ اولوب فوتندن خایف ودر
والدوندن راجعه ولمرینین جمع ایدالاباد شیطانی ماهرلردن
وانی قاهرلردن اولورسین بمعیته عالملردن وعارفلردن
وناسکلردن وطاهرلردن وصالحلردن وناصحلردن خاشعلردن

ومشتغلردن متوکللردن ومفوضلردن وزاهدلردن و
مخلصلردن واصیلردن وراجیلردن وخایفلردن وصابرلردن
وذاکرلردن وشاکرلردن اولورسین بو جمله‌دن صکره مستقیملردن
ومصدقلردن اولورسین بعون الله وتوفیقه اگر سؤال اولنسه که
بو طریقک شدتی وبو امرک صعوبتی بو درجه‌ده اولیجق ابناء
دنیادن معبودنه عابد ومقصودنه واصل اولوبیلور زیرا که
بو قدر مؤنت کثیره اولمق متعسردر بو جمله شرایطی رعایت ایلمک
متعسردر جواب ویرورز که گرچک اویله‌در بو اجلدن حق تعالی
وَقَلِيلٌ مِنْ عِبَادِيَ الشَّكُورُ دیدی زیرا که اکثر ناس شاکر
دگللردر ونعماء الهی‌یی تعقل ایدوب بیلمزلردر لکن صاحب
هدایته یسیردر زیرا که جمله امور عبده مفوض دگلدر بلکه
عبده لازم اولان سعی واجتهاددر سایر امورده مولامز
بصیر بالعباددر توفیق عنایت وکمال هدایت ایلمکدر نتکیم
وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا بحکمنجه عبد
ضعیف وعاجز حقیقت کندو اوزرینه واجب اولان امور
قدرتی یتدوکی قدر اقامته قایم اولسه حضرت خداوند کریم
دانا وتوانا لکن جاهلاً وکاهلاً اولان بنده‌یه فرومایه‌یه کمال

عن

عنایت وتوفیق طاعت وحسن هدایت قیلمز لکن حق تعالی
حضرتی غفور ودر شکور اولمیلری دوام نعمت وازدیاد رفعت
سبب اولور اگر سؤال اولنسه که عمر قصیر وصبر قلیل عقبات شدائد
بی حد چوق ومصایبه نهایت یوق بو عمر قصیرله بو امور
کثیره نجه میسر اولور که بو عقباتک شدایدینه علی الانفراد اجتهاد
ایدملر جواب ویرورز که بونک کبی شبهه عین وسوسه وبهتان
سقطدر زیرا که حق تعالی کریمه قلدوغی بنده‌یه مشکل آسان
قصیر طویل ایله یکسان اولور بر درجه‌ده که قطع منازل ملکوت
مطلوبه‌یه آنی اولدوقده تفکر ایدرز که بو سبیلک مسافه‌سنی
قصیر وشرایطی میسر ایتمش بر فکر ایتدوکمزکه نیجه کلی ایتمش وبالجمله
بو امورده همت قویه وعزیمت صحیحه ایله اقدام تام ایدنلر وقت
اولور که بر ساعتده بیک یلده قطع اولنمیه قطع ایدرلر فاتح قلوب طریق
حقده راسخ اولورز اگرچه بعضیلر چوقده وبعضیلر آزایده
وبعضیلر بر لحظه‌ده قطع ایدرلر وبعضی متکاهل ومتکاسللر یتمشده
ویا یتمشده قطع ایدرلر الحاصل بو توفیق خاص ربانی وعنایت
سابقه سبحانیه‌نک معهوددر اولمدوغی بنده همت عالی ایله
مجتهد ده علی حسن یقین ایله معتقد اولالردر که کورمز میسین

اصحاب کهفی که ملک دقیانوس دن شرکلری تغیر احوال اقوال
کوروب اوندن اعراض ایدوب دیدیلر که ربنا رب
السموات والارض بونلره موفق حال اولوب بیرت
اوزره اولدیلر بو طریق سهلده قدم حق یقین اوزره قطع
ایتدیلر و بربرینه خطاب ایتدیلر که فأووا الی الکهف
ینشر لکم ربکم من رحمته ویهیئ لکم من امرکم
مرفقا یعنی کاولردن عزلت ایدوب مغاره یه کرک حق تعالی سزه
رحمتی بسط ایلسون و مهمانکوزی مهیا ایلسون دیدیلر
بو سوزیله بونلار معوضلردن و متوکللردن و مستقیملردن
اولوب بر ساعتده علی مراحل بلکه بر لحظه ده مقصوده واصل
اولدیلر ودخی کورمزسین که سحره فرعون موسی نبینک
علیه السلام معجزه سین کوروب امنا برب العالمین
دیوب ایمانه کلدیلر بو سبیل جلیلی بر لحظه ده قطع ایدوب
عارفلردن و راضیلردن و صابرلردن و شاکرلردن و حق
تعالینک لقاسنه مشتاقلردن اولدیلر دخی ایدوب
لا ضیر انا الی ربنا منقلبون دیدیلر و رؤساء شهدا
اولدیلر ودخی روایتدر که ابراهیم بن ادهم سلطنتی ترک

ایدوب بو طریقه سلوک ایدوب مرتبه کسب ایلدی بلخدن
بره وارنجه که شهره کیرویکن بر کیشی کوردیکه ناکاه کوبریدن
دوشه طورر ابراهیم اول کیشیه بر کره طور دیدی هواده
معلق قالوب یره دوشمدی واردیلر سهو لنلا امور دیلر
بیج صرر کلوری ودخی روایتدر که رابعه عدویه برقری جا
ریه ایدی بصره شهرنده بازارده صاتمقچون کتوردیلر
قولغندن کسه رجعت ایلدی اخر بر تاجر مرحمت ایدوب
یوز اقچه یه صاتون الوب ازاد ایلدی اول دخی طریق عبادت
اختیار ایلدی بونک اوزرینه بر یل کچدی بو مرتبه یه واردیکه
بصره نک عالملری و عابدلری کلوب زیارت ایدوب
دعاسنه مستمد اولورلر ایدی و انلشول طائفه که حق تعالی
انلره عنایت و توفیق نصیب ایلدی انلار دخی نفسلرینه توکل
ایدوب وقت اولورکه بر عصانک بر شعبه سنده یتمش یل
الکلنه تجرم قطع ایدیمیوب کریه دزلاری قلوب دیدیلر که
بو سبیلک سلوکی بر درجه ده دشوار که انک شدایدینه تحمل
اولنق ممتنعدر اخر الامر بو طریقدن عزلت ایتدیلر ذلک
تقدیر العزیز العلیم اگر سؤال اولنسه که بو ایکی طائفه

ربنه معبودینه مشترک ایکن برینی توفیق حاصل مختص
بریلو عریان وخذلان مختص اولمغك سببی ندر جواب
ویرور رسول که ارکه بو سؤال اوزره سؤال ایدرلر ایلو
حضرت ملک متعال سرادقات جلالونه ایوب یوروب
که ربوبیت اسرارنی وعبودیت اطوارنی فکر ایله تعاملدن
تجاوز ایلمیه اشلدوکدن سبب صوره که لا یسأل عما
یفعل وهم یسألون یعنی حق تعالی اشلدوکندن صور
لمز خلق اشلدوکلدن صورلیور محصل کلام حضرت جلیل
وجبار ملکنده فاعل مختار در یفعل ما یشاء ویحکم ما
یرید الوهیتنده کمسنك ورمادلغی یوقدر که اعتراض ایلیه
ودخی وزیر ومشیری یوقدر که تحدلق ایلیه مرکشیده داب
اولدر که ادب حفظ ایدوب اسرار الوهیته دخل ایلیه نته کیم
ابن عباس رضی الله عنهما ایدر که ابهموا ما ابهم الله
واتبعوا ما بین الله یعنی الله تعالی مبهم قلدوغنی ابهام
اوزره قولك ترک ایدوب بیان ایلدوکنه تابع اولك امدی
بو طریقك قطعنده سالکلرك تفاوتی تمامت کوستردیر
عبوری ایلین خلقك تفاوتی کبیدر بعضیلر وارد رکه صراطی

برق خاطف کبی کچر بعضیلر ریح عاصف کبی بعضیلر مرغ
طایر کبی کچرلر کمسی فرس جواد کبی وکمسی یوریی یوریی کچر
کمسی سورنی سورنی کچرلر جهنم اوزرینه اشیدر بکر کمسی
کچرکن اوددن چکالا چلوب جهنمه براغورلر بو ایکی طریقك
بری طریق عبادت دنیا وبری طریق آخرت درلر بو طریق
آخرت انفسه متعلقدر که بو طریقك سؤالی بعد ذکر اولور
وطریق عبادت دنیا قلوبه مخصوص در که بونك احوالنی بصیرتله مشا
هده ایدرلر طریق عبادت دنیانی سرعتله قطع ایتمیلر طریق آخرتده
دخی بطیء اولورلر صراطی کچرکن چکالاله منجذب اولوب جهنمه
طرح اولنلر اثنانی سلوکنده شیطانه وهوانه تابع اولوب
منقطع اولنلردر والله اعلم واحکم تنبیه بو فصل بریحه نکته
مشتملدر بو سبیل جلیل علوی ومنهج معراج اخروی
طرف ارضده وسبیل نبویه کبی قوت جسمانیه واقدام حیوانیه ایله
قطع اولنمز که بونك قطعنده سماوی طویلر کبی زمان طویله احتیاج
اولنه بلکه طریق نزوح ایلمیدر علوی بینانی ای ارواح صحیحه وافکار
ذلیله ومتعانی حالیه ومشاهده نفسیه ایله قطع ایدر بونك اصلی
نور سماوی ونظر الهیدر که سالکلرک قلوبنده واقع اولوبه

كاه اولورکه بر کره نظر ایدوب جمیع احوال جبروت و اسرار
ملکوته مطلع اولور عقل کل کبی مجموع ذرات کائناتی
مشاهده ایدرلر مظهر اسماء حضرت خلاق کائنات و عبرت
نمای حقایق موجودات اولورلر حق تعالی حضرتنک کبریا
و عظمتنی و کمال قدرتنی و دخی جملهٔ اشیا و مقالید ارضی
سمانک دست تصرفنده و قبضهٔ ارادتنده اولوب عالمده
اندن غیری متصرف یوغیدوغنی علی وجه الیقین مشاهده
ایدرلر معبود بالحق و معین مطلق اول ایدوکین بیلورلر
اندن غیریدن بالکلیه منقطع اولورلر بر مرتبه اشیرلسه
الجون اشلرلر و مرتبه امید ایدرلر لیسه اندن اوماریلر
بو مخلوقاتک وجودی و عدمی انلرک قاتنده برابر دورلکن
بو طریقه سالک اولوب مرتبهٔ مذکوره طالب اولانلردن
بعضی کسنه لر واردرکه متمنده فایز و اجتهاد و اسلوبنده
جاهل و سلوکنده متکاسل اولوب دخی جمله وقتی اولوب
یوزیل سنی ایدر بو مرادن بر قطره و بو حالدن بر نصیب
بولمیوب بعضیلر اولورکه متمنی ایلدوب بو مطلبنه رجوع
ایدرلر و بعضیلر الی یلده بو یوردن مقتبس اولورلر و بعضیلر

یلده بو مرتبه بولورلر بعضیلر بر آیده و بعضیلر بر ساعتده و
بعضیلر بر لحظه ده مطلوبه واصل اولورلر الله تعالی حضرتنک
حسن توفیقی و کمال عنایتی ایله لکن عابدلر اوزرنده واجب اولان
اولورکه عبادتلرنده اجتهاد ایدوب لر سایر احوالده و ملالت
اظهار ایلمیلر و الله تعالی قتنده امر مقسوم و مقدر در حکمنده تصرف
اولورلر جهدیلرنده اشلرلر اگر سؤال اولنسه که بو امرک قضاسی
مبرم اولدوغی اجلدن خطری عظیم و الی حکم درسنی اجتهادده
اعتقادیله قدر و عبد ضعیفک اعداسی جوقدر الله تعالیدن
عنایت اولمیجق تحصیل شرایطه و تکمیل عملدن نه فایده حاصل
اولور جواب ویررزکه فی الواقع بو طریقک خطری ده بو سبیلک
عددی حصردن جایز و غیر احصادن بیجاده کیفیت حالی
فصل ایله آل مکلور مطلع نظر انسانی تقدیر ربانی و تدبیر سبحانی
واقف دکلدر بازنده جهالته لطف ازلی و مشاهده اشو حکم لم
یلورلکن جهته تصحیح الاعتقاد سعی و اجتهاد لازم و عبادت
واجب اولان بودرکه امر امتثال و نهیدن اجتناب ایدوب
باقی امورنی حضرت دیانیه تفویض ایلیه که اول بلیغ و ہمت ذکر
قلور تفعل ما یشاء و یحکم ما یرید و بو معنایه اشارت

ایدوب حق تعالی بیورر که لقد خلقنا الانسان فی
کبد یعنی تحقیق ادمی اوغلانی زحمت و مشقت ایچون خلق
ایلدک ودخی بیورر که انا عرضنا الامانة علی السموات
والارض والجبال فابین ان یحملنها واشفقن
منها وحملها الانسان انه کان ظلوما جهولا
یعنی سموات وارض وجباله تکلیف فرایض وتحمیل شرایع
ایلدک وایدک که بزکم قبول ایدرز حقوقنی یرینه کتورر
ثواب عظیم ویررز والا عذاب الیم ایدرز دیو بونلر قبولدن
ابا ایلیوب دیدیلر که امرکه مسخرلز وحکمکه مطیع ومنقادلز
لکن بو امانتی کوترمکه وحقوقنی یرینه کتورمکه قادر دکلز
بزه نه ثواب کرک ونه عقاب دیدیلر اندن صکره ادمی خلق
ایلدک وبو امانتی اکا عرض ایلدک ثوابه طمع ایلیوب
قبول ایلدی عاقبتنی فکر اتمدی نفسنه زحمت اختیار
ایلدوکی جهتدن جهول اولدی حقوقنی رعایت ایده مدکی
سببدن ظلوم اولدی ودخی حضرت رسول صلی الله علیه
وسلم بیورر که لو علمتم ما اعلم لبکیتم کثیرا ولضحکتم
قلیلا یعنی اکر بن بلدوکمی سز بلیدوکز چوق اغلر از کولر

ایدوکز ودخی خبرده کلمشدر که اسمانده بر زمانده بر منادی
ندا ایدوب ایدر که لیت الخلایق لم یخلقوا ولیتهم
اذ خلقوا علموا لماذا خلقوا ولیتهم اذ علموا عملوا
بما علموا یعنی نولیدی بو مخلوق خلق اولنمیدی چونکه مخلوق
اولدیلر نولیدی بلیدیلر که نیچون خلق اولندیلر دیو چونکه بلدیلر
نولیدی که بلدوکلری ایله عمل ایده یدیلر ودخی ابو بکر صدیق رضی
الله عنه ایدر ایدی که نولیدی باشقه جنس اولیدم بنی دواب
ییه یدی عذاب قورقوسندن قورتلایدم ودخی عمر بن
الخطاب رضی الله عنه قتنده هل اتی علی الانسان حین من
الدهر لم یکن شیئا مذکورا ایتی تلاوت ایلدیلر ایتدی که
نولیدی بو حال اوزره تمام اولیدی بو ایتک معناسی بودر که
تحقیق ویردی بر زمان وار ایدیکه انسان اول زمانده انسانه شیئا
مذکور شی مشهور دکل ایدی ودخی ابو عبیده رضی الله عنه
ایدر ایدی که نولیدی بن بر قیون اولایدم اهلم بنی بوغزلیوب
ییه یدی بردخی وجوده کلمیدم وهب بن منبه ایدر بو خلق
عقلدر اکر احمق اولمسه لردی بو کلری طعام الحلوبنه سکر یدی
وفضیل ایدر متعجب ایلکله وبر سیل پیغمبره غبطه ایلزم زیرا که

بو بلالر قیامت کوننی مشاهده ایدرلر لکن مخلوق اولمیلر
غبطه ایدرلر که قیامت قوروسین چکرلر وعطاء بلی ایدر
اکر بر حکم او دنیالریدی که شول کسنه که کندو نفسنی بو اوده
القا ایدر لاشیء محض اولوب عرصات قیامتی کورمز اول اوده
اولیدی القا ایدر ایدیم ویا اوریدیم که ناکاه اول اوده وجودین
اولمیه ایدی اول مرتبه دن محروم قالام ابدی بو احوالک نه حجتی بو احوالک
شدتی بر درجه درکه انبیا و اولیا و اصفیا و اتقیا بو معانی
تصور و بو فحوای تفکر ایدیجک قلوبی متحیر و نفوسی متضجر اولور
زیرا که بو بر امردر که حضرت خداوند تعالینک علم قدیمی سبقت
ایلمشدر بو بلالرک چیلمسی و بو قضالرک چاره سی اولدرکه
عبد بیچاره بنده اوزره عبودیت امرنده جهودیتی صیدوب کیجه
معبودینه اطاعت و مولاسنه عبادت قلوب دخی حبل متین
وقرآن مجیده اعتصام ایدوب حضرت ملک علامه تضرع تملق
وابتهال تمام ایله رجو درکه وعد کریم وفضل عظیم مقتضاسنجه
عنایت بو رحمت قلا اما شول سنک کلام غفلت اتهامک
سا انفا اشمام ایدوب دریشید که حق تعالینک عنایتی ولمیجه
تحصیل علاذن نه فایده حال اولور ابدی بونک کبی ملاحظه

فضی

فضیحی غفلت عظیمه دن وحماقت قبیحه دن صادر اولور ردی
عمل خیر که قدر وقیمت ویرمکدن حاصل اولور بلکه بو معامله
سکا لایق و آداب عباده موافق کلام بودر که ایدهسین بر
عبد ضعیفک عبادت قلیلهسی و خدمت ردیهسی بو بجه مرادات
جلیلهیه وسیله اولمازلر که عبدک معبودندن مقصودی ایدیله
کی اشیانک ادناسی ایکی امردر بریسی ایکی جهانده جمیع فیلردن
سالم اولمقدر و بریسی دنیاده و عقباده تاج سلطنت و خلعت
کرامت بولمقدر امدی سلامت دنیا خصوصنده مرتبه
عظمی در زیرا که بو دنیای غداره بر دجال مکاره در که ملائکه
مقربین بونک کرندن امین اولمازلر تا که هاروت وماروت
بو دنیا ابتلاسیله مبتلا اولدیلر واقعه دعوا دیلر دو ابدیه که
برکیشی وفات ایتدکده روحی آسمانه عروج ایتدکین ملائکه سموات
تعجب ایدوب دیرلر که بو نجه نجات بولدی شول وادی پرشرادن
دی که بز هم اختیار ودرک اول دار امده اختیاری فاسد اولور
ملائکه قیاس اولدیلر و دخی سلامت آخرت بر مرتبه کبریدر
سلامت دنیانک فائده سی آخرتده اولور زیرا که شدائد
آخرت و اهوال قیامت بر درجه ده در که انبیا و اولیا عرصات

سيداني كوردكده هيچ بنده هر بري نفسي نفسي لا اسألك
اليوم الا نفسي ديرلر حضرت رسول صلى الله عليه وسلم بيورر
لو كان للرجل عمل سبعين نبيا لظن انه لا ينجو يعني بر كيشينك
يتمش نبي قدر عبادتي اولسه ينه جانم دكلدركه قيامت كوننده سالم
اولا امدي بر كيشي دنيا فتنه لرندن خلاص بولوب قيامت
قورقولرندن نفسني استخلاص ايتمك بو عبادت حقيره وخدمت يسيره ايله
اولمجق واحوال غريبه دن دكلدركه بو محقره استعظام ايدوب
ديرلركه حق تعاليدن عنايت اولمايجق تحصيل شرايط وتكميل
علمدن نه فائده حاصل اولور اما عجبدرك ايكي عالمده سلطنت وكرامت
طلب ايلدوكي بودركه صاحب ولايت اولمق استر امدي بودنيا
پادشاه اولياء اللهدركه زيرا الله تعالينك قضاسنه راضي
وحكمنه تسليم اولان اوليا بردركه جميع مسافه سي بر پاره دير
قرب وبعد بونلره نسبت بردر احجار واشجار بونلره كالخدم
دنيا ايله برابردر جن وانس ووحوش وطيور بونلره مسخردر خاطر
لرندن نه خطور ايتسه اوكلرنده حاضر ومهيا كورورلر بونلر حق تعالينك
ديلدوكندن غيري نسنه ديلمزلر حق تعالينك خود ديلكي البته واقع
وحاصل اولوردي بونلر حق تعاليدن غيري كمسنه دن قورقمزلر

اما حق تعالى بونلره بر مهابت ويرر كه جميع خلايق بونلردن قورقر
قرار ويردوكي بونلر حق تعاليه خدمت ايدرلر وجميع عالم
بونلره خدمت ايدر ملوك دنيا هيچ زمان بر كز خطا اوله
بونلردن استمداد ايدرلر وبونلر حقدن غيريدن استمداد ايتمزلر
بو مرتبه دنيا پادشاهلرينه ميسر اولمز زيرا كه اعوان وانصاره
محتاجلردر اسباب دنيايه طالب خزاين ادخار ايدرلر دائما
اعداسي قوي اولدوغندن خوف واحتياط ايدرلر اشرار ايله مدارا واحتياج
بو اسباب ايله سلطنتلرنده قرار ايدرلر نته كم ابراهيم
ادهم سلطنتي ترك ايدوب كتدكده عسكري بكلري جمع اولوب
اني استيوب كتديلر اخر دريا كنارنده بولديلر اوكنه كلوب
تكرار دعوت ايلديلر ابراهيم الدن اكندين دريايه اتوب
بكلرينه ايتدي اسرك سوزكزي قبول ايده لم كلوك بو اكنه يي
دريادن چيقارك بو بكلر عجز ايدوب قادر دكلز ديديلر پس ابراهيم
دكز بالقلرينه ايتدي جميع بالقلر يا شيخ اكرم ديوب
دريا كنارينه كلديلر اغزلرنده بر اكنه ابراهيم دكزدن اكنه
يي چيقاردي ديدي دريادن كچرسن اختيار ايلديلر پس ابراهيم
بكلرينه ايتدي اسرك دعوت اتدوككز سلطنتي ايلرودر بو جهان

بو سلطنتی زیاده در بکلری بو کرامتی کوربک ایاغنه دوشوب
دنیا استدا اولیوب هوزیسی اولان اوکریان و دونوب [illegible]
طلبلری بو معنادن ظاهر اولدیکه دنیا بکلری حقیقتده اولیا
الله در اما سلطنت اخرت دخی بونلرکدر و که دلیل بو
در که حق تعالی بونلرک حقنده بیورر که وَاِذَا رَاَیْتَ ثَمَّ رَاَیْتَ
نَعِیمًا وَمُلْكًا كَبِیرًا اندن شول ملک که حق تعالی کبیر دیه
وملک دنیایه حقیر دیه بو ایکی ملوک سعادتنی قیاس ایله مدیکلکه
مجموع دنیا نفسنده شی قلیل در و شی قلیلدن افسانه نصیب
اولان اقل قلیلدر ابنا دنیادن برسی بو شی قلیلی تحصیل
ایتمک ایچون وقت اولور مالکی بذل ایدر و معقود دین صرف
ایدر عمر عزیزی خرج ایدر بو قدر قلیل بو اقل قلیلدن اکثرنی
سیر و بیرلر دیرلکلری زیانده دخی نجه ذرلو مشقتلر ایدرلر ایمک
خرج ایلدوکی کرایم اموالنی دعمر کرانمایه سنی اکا ذر ملکه دیرلین
نسنه استکثار ایدرلر باسکی حفظ وکی جزا ایدرلر امدی
بو امر محقق بو قدر حقنده کثیر اولدوغی بر ده شول ک که
دا نعیم الجنده ملک کبیر و مقام کریم طلب ایدر ایکی رکعت نمازن
یا ایکی صدقه یا خود ایکی کون صایم یا خود ایکی کیجه قایم اولق

بو قیدلردن حاشا وکلا شویله که برکشینک بیک بیک نفسی اولسه
بر نفسنده بیک بیک روحی اولسه ودر روحنده بیک
بیک عمری اولسه مجموعنی بو مطلوب سرایده مقصود دیسنه
بذل ایلسه دخی بونک تحصیلنده انواع شدایدو اصناف
مکایده کورسه انده عسکره مطلوبه ظفر بولسه بو نعمت عظیمه
ورتبه جسیمه نسبت مذکور اولان امور حقنده امر
محقر دکل مختصر در زیرا که مشایخ دین رضوان الله علیهم اجمعین
ایدررلر که اخلاص ایله خدمت و تقوا ایله طاعت قوللری حق سبحانه
وتعالی قرقع کرامتله تکریم قلورلر کسیسی دنیاده دیکرمیسی عقباده
بونلر بو قرق کرامات که ذکر اولنور بونلر کلیات کرامات در
هر برینک تحته نجه جزئیات وارد ر اما دنیاده دیرلن کرا
کرامات ایلکیمو در که عبد مخلص اوله حق تعالی حضرتنک
ذکریله وثنا ایسه در اکر ملوک دنیا انسنی مدح وثنا ایلسه لر
بر مرتبه دیمکه [illegible] کسبت ایدرسنکه شرح ودنیاده [illegible] حضرت
[illegible] الیوم سکا ثنا ایلدوکی دعوده عجب بر که رب تعالی ندا [illegible]
ایکنجیسی اولدر که حق تعالی بنده دن راضی وشاکر اولوب
کرمیله تعظیم و تکریم ایدر اکر مخلوق ضعیف وتحیف سکا تعظیم

وتکریم ایدیجی دوزخناک اولورسین خود اکرام وتعظیم ایدن
آنا الاولین والآخرین درفا فهم او تجلی اولورکه حق تعالی
جل جلاله محض لطفندن سکا محبت ایلر اکر سنی محل یا ایر ابد
سکا محبت ایلنه ایکله افتخار ایدرسین حق تعالی محبت ایتدیکی جود
سکلو عالم ومحبوب قلوب بنی آدم اولورسین د د تجلی اولورکه
سنکچون وکیل اولوب امورکی تدبیر ومهمانکی تکفیل ایدر و
تجلی اولورکه جمیع احوالده رزقک کفیل اولوب بر طرفدن
حسن وجهله توجیه ایدر التجلی اولورکه سکا انیس اولوب وحشتکی
ازاله ایلر وتغیر وتبدلدن سنی حفظ ایلر ید تجلی اولورکه سکا
سلطان نصیر اولوب سکا عداوت ایدنلرک عداوتنی دفع
ایدر سکه تجلی اولورکه سکا عزت وشرف ویروب بعینه
دنیا الفتی سکا لایق کورر بلکه ملوک دنیا سکا خدمتکار اولور
تلقی اولر طقوز تجلی اولورکه سنی عالی همت قلور
دنیایه التفات اولرسین همتکم ... التفات ایلز
وغلامی سوا ... التفات اولر او تجلی اولورکه خلقدن غنی
ودنیا اهلندن مستغنی اولورسین ... وسعت کلور
دنیانک ... مسرع وعود ... حاصل اولور اولدن

و تجلی اولورکه قلبک نور هدایت ومعرفت ایله حاصل اولور
بر وجهله که عمر مدید وعهد بعید الجده زیادت جلیله اول تحت
نک عشر عشیرینی تحصیل وتکمیل ایدمزلر اون ایکنجی اولورکه
انشراح صدر وانفتاح قلب حاصل اولور بر درجه ده که حیات
حدثان ومکاید دوران ومکاره ووسواس ومؤنت ناس
سنی تضییق ایدوب اضطراب ویرمزلر اون اوچنجی اولورکه
سنکچون مهابت حاصل اولوب جمیع اخیار واشرار سکا
خدمت وعزت ایدرلر فراعنه وجبابره نک قلوبنه هیبت
وخشیت دوشر اون دردنجی اولورکه محبوب القلوب اولور
سین جمیع نوع بشرک قلوبنه سنک محبتنک حلول ایدر سکا میل
ایکله مجالس مقبول کورورسین اون بشنجی اولورکه سندن خلقه
برکات عامه حاصل اولور نعمتکدن قوللرک ونعلکدن محتاجلر
ولباسکدن فقرا وعلمکدن طالبلر مستفید اولورلر بلکه اولکدن
صکره قبرک ترابندن تبرکا وتیمنا مستمد اولورلر اون التنجی
اولورکه تزیین وزمان ... مجموع ارکان وکان سکا مسخر
اولورلر ویلر سنک دریا یوزنده یوررسین ویلر سنک هوا یوزنده
اوچارسین ویلر سنک طی مکان ایدوب یوز ییللق طریقی

بر ساعتده قطع اولنوردیسی ودلرسنک طی زمان ایدوب یوز یلده
حاصل اولاجق امری بر لحظه ده اتلرسین اون یدنجیسی اولدرکه
جمیع حیوانات سکا مسخر اولوب وحوش و طیور و سباع و بهایم سکا
مطیع و منقاد اولورلر و حشیلر سکا الفت طوتوب سباع ملاطفت
ایدوب اروکه مطیع اولورلر اون سکزنجیسی اولدرکه مفاتیح ارض
سکا عرض اولوردیلرسک ایاغک یره دکرسین کنز ظهور دیلرسک صو
چقوب یره منزل ایرسک منزل و نعمت ایرشور اون طقوزنجیسی
اولدرکه خلق الله حق تعالی اوزره باسنده وسیله اولورسین یعنی
حقدن مستفیض اولورسین خلق سندن مستفیض اولورلر یعنی
حقدن مستمد اولورسین و خلق سندن دخی اول خلق ذمانک
برکاتنده حق تعالی اناتنده حاجتلری روا اولور یکرمنجیسی
اولدرکه مستجاب الدعوه اولورسین بر نه دعا ایلرسک حق تعالی
قتنده روا اولور شفاعت ایدرسک قبول اولور بر جبل عظیمه
الوکلا اشارت ایلسک یرندن زائل اولور وقتا اولوز عالمرکه
طوز ایدن الوکلا اشارت ایدین ده دبلو کلا سویلدین دفی حاصل
اولور بو مذکور اولان امور کرامات دینور یوز اما کرامات
اخرویه نک اولکیسی اولدرکه سنک اوزرکه سکرات موت

آسان اولورکه بو سکرات موت اولوا فقد انبیا و مرسلین
صلوات الله علیهم اجمعین بونک شدتندن خوف ایدوب تضرع
ایدرلر یارب بزم اوزریمزه بو تمرنی آسان ایله دیرلر آنک
ایچونکه بو سکرات موتی حق تعالی دیلدوکی قولنه بر دجله آسان
ایدرکه تسلیم روح اتمک الکلات زلال اچمک کبی کلور نته کم حق سبحانه
بیوردی الذین تتوفیهم الملائکة طیبین یعنی شونلرکه
ملائکه رحمت متوفی قلورلر انلارک حالی کوچکدر ایکنجیسی
اولدرکه ایمان و معرفت اوزرینه ثابت اولورسین زیرا بر درجه عالم
صاحب شرع اولانلر بوندن خوف ایدوب کیجه و کوندز علتوا
تثبیت ایمان طلب ایدرلر حق تعالی دخی بونلاره منت ایدوب
بیوردیکه یثبت الله الذین آمنوا بالقول الثابت فی
الحیوة الدنیا وفی الآخرة بو آیت کریمه نک تفسیری ساعد
کوتیرلر اوچنجیسی اولدرکه حضرت یزدانی سکا روح
ریحانله ارسال ایدوب بشارت رضوانله یعنی سرور ایدر
نته کم بیوردی الا تخافوا ولا تحزنوا وابشروا بالجنة التی
کنتم توعدون یعنی قیامت قورقوسندن و جهنم عذابندن
و ربانیلر اسکنه سندن خوف ایلک و دخی دنیا کوزدن

فوت اولان نعیم اخرویدن محروم اولمقدر زیرا انک عوضی حور
وجنان وروضهٔ رضواندر دردنجی بودر که غلق فی الجنان و
سجار رحمن اولورسین بشنجی بودر که ملائکهٔ عظام سنک روحکی
فتوحکی اکرام وانعام واصناف اعطا ایله مقام محموده و مکان
موعوده ایلتورلر دردنجی جبا واصدقا واقربا سنک جسدوکک
تکفین وتجهیزینه مبادرت ایلوب بو خدمتی کوزلجه اولو غنیمت
وعظیم فضیلت بیلورلر التنجی بودر که منکر ونکیره جواب صواب
میسر اولوب عذاب قبردن امین اولورسین یدنجی بودر که
قبروکی توسیع وتنویر ایدرلر ورباض جنانک بر روضه‌سی اولور
قیامته دکین روایح جنانله معطر اولورسین سکزنجی بودر که
نسمات رحمانی ایله روحکی یاتوبن قلورلر ایشیق و سلیمه مقام
دلکشالره که انک ایچنده اخوان صفا ایله ساکن اولوب حق تعالی
قبلندن انواع نعمله متنعم اولورسین طقوزنجی اولدر که محشر
اولدوغک زمانده عزت واکرام ایله حشر اولوب ملائکه سکا حلهٔ
تاج وبراق احضار ایدرلر اونجی بودر که شاد وخندان اوله رق
یوزک بدر آی کبی منور اولور نته کم حق تعالی بیورر وجوه
یومئذ مسفرة ضاحکة مستبشرة اون برنجی اولدر که

ق

قیامت قورقولرندن امین اولورسین نته کم حق تعالی
بیورر امّن یأتی آمنا یوم القیامة اون ایکنجی بودر که کتاب
اعمالک صاغ الوکه ویریلوب حسابکانی اولورلر اون اوچنجی
بودر که حسابکی آسان ویررسین حتی بعضی کیمسنه‌لردن قطعا
حساب صورلمز اون دردنجی بودر که میزانکده حسناتک
سیئاتک اوزرینه غالب کلور کشیلر واردر که اصلا انلر
ایچون میزان قورلمز اون بشنجی اولدر که حوض کوثردن
شراب ایچورلر ابدالآباد صوسامز اولورسین اون التنجی
اولدر که صراطی سهولتله کچرسین کشی واردر که نوری نوردن
جهنم اودی سونر اون یدنجی اولدر که عرصات قیامتده
انبیانک صلوات الله علیهم اجمعین وصلحانک شفیعی اولورسین
اون سکزنجی بودر که جنت اچنده ملک مخلد اولورسین
اون طقوزنجی بودر که الله تعالینک رضوان اکبرینه
ایلتورلر یکرمنجی بودر که حق تعالی جل جلاله حضرتلرینه لقاسنه
اولوب بلا کیف ولا کم مشاهده کمالینی جمالینی بی مثالی
کورورسین اللهم ارزقنا لقاءک مع زمرة الصالحین
برحمتک یا ارحم الراحمین بو ذکر اولنان کرامات مذکوره

وفضایل برنوره که شرح اولندی اصول کرامات وکلیات
سعادت اندر بونلرک فردعی وجزئیاتنی بیان ایلمک بو کتاب
عمل تحمل دکلدر کوزر صیلین جنت مؤبد وملک مؤبد بولمق
بر کرامتدر که بونک تحتنده نیجه نعم کثیره واردر مثلا حور وقصور
ولباس وطعام وشراب وخدم وحشم ودخی بو نیجه تجلیات
بی غایات واردر که حد وحسابن الحق خالق کائنات بلور
نته کم بیورر فلا تعلم نفس ما اخفی لهم من قرة اعین ودخی
حضرت رسول صلی الله علیه وسلم بیورر که خلق فیها ما لا
عین رأت ولا اذن سمعت ولا خطر علی قلب
بشر یعنی جنتده کوزلر کورمدک وقولاقلر اشتمدک وخاطره
کلمدک نسنه لر خلق اولنمشدر ودخی لنفد البحر قبل ان
تنفد کلمات ربی بو آیتک تفسیرنده بعضی مفسرلر ایدرلر که
بو کلمات حق تعالی حضرتنک جنت اهلنه لطف وکرم ایله
سویلدوکی کلامدر یعنی بو نعم جلیله غایت کثرتندن و
نهایت بولمامسندن وصف وبیانه صغمز ودائره عقله کلمز
واقعا شول عطایا وهدایا که اول حضرت ذو الجلال والکبریا
قبلندن واصل اولور انک شانی تعریفه لایق ولطف منیفه

موافق

موافق بودر که انواع عطایا واصناف هدایاسی حد حصردن
خارج وجز احصادن متجاوزدر اولا بو تقدیرجه زمره زهاد
وجمله عباد سعی واجتهاد ایله کسب ایلدکلری عبادات بو مطلوب
عظیمه نسبت دریای بی کران قتنده بر دانه شبنم وخورشید
تابان اوکنده بر ذره دن کمدر ودخی سالک سبیل سعادت
اولانلره واجبدر که درت نسنه تحصیل ایده لر بری علم وبری
عمل بری اخلاص وبری خوفدر زیرا که طریق عبادتی بلمینلر
اعمی در علما عامل اولمیانلر محجوبدرلر علما مخلص اولمیانلر
مغبون اولورلر بو جمله دن صکره خائف اولمیانلر مغرور اولورلر
نته کم ذو النون مصری رض ایدر که الناس کلهم موتی
الا العلماء والعالمون کلهم نیام الا العاملون
والعاملون کلهم مغرورون الا المخلصون والمخلصون
کلهم علی خطر عظیم یعنی مجموع ناس میتلردر علمادن غیریسی
عالملر دخی جمله نایملردر عاملردن غیریسی وعاملر دخی
جمله مغرورلردر مخلصلردن غیریسی ومخلصلر دخی عظیم خطر
اوزره درلر ودخی بعضی مشایخ ایدر درت کشیه تعجب
ایدرین بری شول عاقلدر که عالم اولمیه اولکسه یچون

اهتمام ایدوب سبدان و معادن بلمز بو نجه آیات و دلایلی
بجون عبرت آلمزلر یا بو نجه احادیث و وعد و وعیدی نه
استماع ایلمزلر ایام ندامت و اهوال قیامت نه خاطره خطور
ایلمز نته کیم حق تعالی بیورر که افلم ینظروا فی ملکوت السموات
والارض و سایر مخلوقاته بجون نظر قلمزلر و نوایابی تفکر ایلمزلر
و دخی بیورر که الا یظن اولئک انهم مبعوثون لیوم
عظیم یعنی خلق شویله می زعم ایدرلر که یوم عظیم ایچون بعث اولنمیه
انجق شول عالملر که عاقل اولمیه عقلی اوله بجون عمل ایتمز عاقبت
امورینه فکر ایلمز بولیه واقع اولان اهوال عظامی و عقوبات
خفیی ملاحظه قلمز او جمله شول عاقلدر که مخلص اوله بجون بعض
بصیرتله نظر ایدوب بو آیت کریمه نک مضمونیله عامل اولمز که حق
تعالی بیورر فمن کان یرجو لقاء ربه فلیعمل عملا صالحا
ولا یشرک بعبادة ربه احدا یعنی شول کمسه که حق
تعالی حضرتنک لقاسی طلب ایدر عمل صالح ایشلسون و عبادتنی
خالصه ربنه ایلسون کمسنه شرک ایتمسون دیر یعنی شول
مخلص در که خایف اولمیه حق تعالی حضرتنک اولیاسی و اصفیاسی ایله
بلا اکرم خلق اولان حبیبی [illegible] صحابه سی ملاحظه ایدوب

کوزیری که نه وجهله خطاب و عتاب ایدوب تهدید شدید
ایدر نته کیم بیورر ولقد اوحی الیک والی الذین من قبلک
لئن اشرکت لیحبطن عملک ولتکونن من الخاسرین
یعنی یا محمد سکا وحی اولندی و دخی سندن اول کلن پیغمبرلره
وحی اولندی که شرک اولورسکز عملکز باطل اولور زیان
کارلردن اولورسز یعنی حضرت رسول صلی الله علیه و سلم
بیوردی که شیبتنی هود واخواتها یعنی سوره هود و انک اخواتی
وارد اولان تهدیدات و تشدیدات خوفی بنی پیر ایلدی
و دخی مخلص حق تعالینک فکر ایلدیکه [illegible] واردر
آیات بیناتی بجون فکر ایلمزلر که بویله در افحسبتم انما خلقناکم
عبثا وانکم الینا لا ترجعون یعنی شویله می صانورسز که
عبث خلق اولندکز بزه رجوع ایلمیه سز و بردخی
ولتنظر نفس ما قدمت لغد واتقوا الله ان الله خبیر
بما تعملون یعنی هر کیشی یارینکی کون ایچون نه عمل صالحدن ذخیره
قلدیغنی فکر ایلسون و حق تعالیدن قورقسون که منکر نه ایشلدوکزی
بلور دیر دخی والذین جاهدوا فینا لنهدینهم سبلنا
یعنی شول کمسنه لر که بزم یولمزده اجتهاد ایدرلر البته هدایت

ایدرز طوغری یولوزی تولا غوزلرز دیری ودخی ومن جاهد
فانما یجاهد لنفسه ان الله لغنی عن العالمین
یعنی شول کسنه که مجاهده ایدرکند و نفسی ایچون سعی ایدر
الله سبحانه وتعالی عالملردن غنی مطلق و منزه و جهل احتیاجی
یوقدر جمیع نقایصدن منزه در تعالی الله الملک الحق المبین
تعالی الله العلی الغنی المعین وبو کتاب هدایت نصاب
ولایت اکتسابک تحریر تراکیب غریبه و تصویر اسالیب
عجیبه سنده واقع اولان طغیان قلم و زلات قدمدن حضرت
غفار الذنوب و ستار العیوبدن اعتذار و استغفار ایدرز
ودخی اعمالمزه موافق و احوالمزه مطابق اولمیان اقوالمزدن
ودخی بو دین قویم و صراط مستقیمک تحریرنده و تقریرنده واقع
اولان تقصیرمزدن ودخی بو کتاب لطیف و خطاب شریفک
تألیفنده منفعته قصد اولنان تزیین کلام و تحسین نظامک
خطراتندن ودخی هر کلامدن و ارادتمزدن صادر اولان
سیئاتمزک جمیعسندن حق تعالی حضرتنه استغفار ایدرز
مأمول و مسئول درکه عمر جریدهسی جدول عفو ایله مجدول
ایدوب جمیع خطامزی کمال مغفرتیله تحمل بیوره ودخی تضرع

و توقع ایدرز که جمله اخوان و زمره خلانه مجموع عمرنی علم ایله عامل
و اخلاص ایله کامل قلوب رضاسنه طالب و لقاسنه
راغب اولمقدن الیه ودخی علومزی وبال و منشأ ضلال ایلمیه
قیامت کوننده عباد و تومزی یوز قره اوتمیه و بزلکا
بیلکله دیرمیه فضل عظیم و کرم عمیم الیه رحمتی خوانی ایله طویلیه
حبیبی و شفیع المذنبین محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم حرمتنه
تاعشیله وصلی الله علی خیر مولود دعا الی خیر معبود
محمد النبی الامی وعلی آله وصحبه وسلم تسلیما والحمد
رب العالمین تمام

یا رب جناب حضرتکه التجا حق || ایوان عز و کنکره کبریا حق
کرداب بحر و ساحل دریای لطف حق اولون || سیلاب رحمت و بحر عطا حق
جالبک ستوار عرصهٔ عرش عظیم اولون || صاحب سریر سدره و شدید القوی حق
ذات البروج سبع سمواتی سیر اولون || خیل جنود ساحت ارض و سما حق
جنتده کی تجلی دیدار دائم اولون || منتظر اولنده سرور و کی ذوق صفا حق
شول نیچون که اهل صلح و فتح و نجحون || یا نوزن رضای حق ایچون اولان غزا حق
صف غزاده صفدر اولان سرفراز || راه خداده رهبر اولان مقتدا حق
اکسیر وصله طالب اولان قلب عاشق || شوق آتشنده خالص اولوبن کیمیا حق

کوه بلاده عاجز وکریه اولا ایکن • حیرت دمنده حضرت یونس رهاسی حق •
ویرانه کوشه‌سنده یتان جان خسته‌یه • هجران شبنده یوسفی اولان آشناسی حق •
خلوت برینده بعد آدم صفی ایچون • توبه نجی‌یه واقع اولان ماجراسی حق •
شول آتش ایکن که ایلدی حق آنی گلستان • یعنی خلیل اللهی لطف و دعاسی حق •
یعقوبک کوزی آغلامشیکن اوده حسرتی • چشمینه پیرهنله ایرن روشناسی حق •
زینت کوزنده سلسله [illegible] • موسی کلیمه ظاهر اولان اژدهاسی حق •
بر حبیبی دین ایچون اولی نواله [illegible] • عیسی‌یه [illegible] درد و بلاسی حق •
سلطان شرع و سرور اسلام محمد دین • سالار خیل اهل صفا مصطفی حق •
ارواح پاک زمره اصحابه رحمتی • صدق و صفا [illegible] آل عباسی حق •
عشر کوننده [illegible] • اول دم ده [illegible] •

• جرمن بعشق سید کونین ایچون آلک •
• دوران دمنده [illegible] سن فداسی حق •

قد وقع الفراغ من كتابة هذه النسخة المباركة الميمونة
بعون الله وحسن توفيقه على يد عبد الضعيف
الحاجي محمد استنبولي [illegible] صالح افندی
كاتب سپاهيان غفر الله له
ولوالديه ولجميع المسلمين آمين
في اواسط محرم الحرام [illegible]
واربعين والف

Süleymaniye Kütüphanesi
Hacı Mahmud